

ప్రథమః ప్రపాఠకః - కామ్యా ఇష్టయః

ఐన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం నిర్వపేద్యస్య సజాతా వీర్యాయు రోజో
వై వీర్యమిన్ద్రాగ్ని ఓజ్జసైవైన్ద్రాన్వీర్యేణ పునరుపాస్యత ఐన్ద్రాగ్నమేకా
దశకపాలం నిర్వపేద్భాతృ వ్యవా నోజోవై వీర్యమిన్ద్రాగ్నిఓజ్జసైవైన్ద్రా
న్వీ ర్యేణాభిభవత్యై న్ద్రాగ్నమేకాదశక పాలం నిర్వపేత్ప్రజాకామోయోల్లం
ప్రజాయైసన్న్యజాం నవిన్దేత ప్రజాపతేర్వా ఇన్ద్రాగ్ని ప్రజా మపగూహ
తామ్ ॥ 1 ॥ తా ఏతేనభాగధేయోనోపాధావతా అస్మై ప్రజాం పునరదత్తామి
న్ద్రాగ్ని ఖలువా ఏతస్య ప్రజా మపగూహతో యోల్లంప్రజాయైసన్న్యజాం
న విన్దతే తా ఏవ భాగధేయోనోపాసరతా అస్మై ప్రజాం పునర్రత్తో విన్దద్వతీ
యాజ్ఞాను వాక్యే భవతో విత్త్యా ఏవైన్ద్రాగ్న మేకాదశకపాలం నిర్వపేత్సం
గ్రామ మభిప్రయానోజో వై వీర్యమిన్ద్రాగ్ని ॥ 2 ॥ ఓజ్జసైవైన్ద్రం వీర్యేణాభి
ప్రయాత్యై న్ద్రాగ్నమేకా దశకపాలం నిర్వపే త్సంగ్రామగ్ం సంయ త్యోజోవై
వీర్య మిన్ద్రాగ్ని ఓజ్జసైవైన్ద్రం వీర్యేణ జయతి సయదా స్సంగ్రామంజయే
దత్తైన్ద్రాగ్న మేకాదశకపాలం నిర్వపేదోజ్జసావా ఏష వీర్యేణ వ్యధ్యతే

1mytra.2final2

యస్సంగ్రామం జయత్యోజో వీర్యమిన్ద్రాగ్ని ఓజ్జసైవైన్ద్రం వీర్యేణ
సమర్థయత ఐన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం నిర్వపేత్ ॥ 3 ॥ పౌష్ట్యం చరుం
జనతామభిప్రయా నోజో వై వీర్య మిన్ద్రాగ్ని ఓజ్జసైవైన్ద్రం వీర్యేణాభి
ప్రయాతి పూషా వీర్యస్యాను ప్రదాతా సోఽస్మై వీర్య మనుప్రయచ్చ
త్యైన్ద్రాగ్నమేకా దశకపాలం నిర్వపేత్పౌష్ట్యం చరుం క్షేత్రస్య పతయే
చరుం క్షేత్రమధ్య వస్యనోజో వై వీర్యమిన్ద్రాగ్ని ఓజ్జసైవా స్మై వీర్యేణ
లోకం విన్దతః పూషా వీర్యస్యాను ప్రదాతా సోఽస్మై వీర్యమను
ప్రయచ్చతీయం క్షేత్రస్యపత్స్యస్యా మేవ ప్రతితిష్ఠతి ॥ 4 ॥

అపగూహతా మిన్ద్రాగ్ని నిర్వపేత్క్షేత్రస్య పజ్చ చ ॥ 1 ॥

అగ్నయే వైశ్వానరాయద్వాదశకపాలం నిర్వపేత్కామాయ సంవ
త్సరోవా అగ్ని ర్వైశ్వానర స్సంవత్సరే కామ ఆప్యతే సంవత్సర
మేవాపత్సో స్మై కామమాప్నోతి యత్కామో భవ త్యగ్నయే వైశ్వానరాయ
ద్వాదశ కపాలం నిర్వపేత్సమాన్త మభిధ్రోక్ష్యన్తస్సంవత్సరోవా అగ్ని ర్వై
శ్వానర స్సంవత్సరాయ సమమ్యతే సంవత్సరమేవాప్నోష్టవరుణం
కామమ భిద్రూహ్యత్య గ్నయేవైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం నిర్వపే త్సని
ప్రైష్యన్ ॥ 5 ॥ సంవత్సరోవా అగ్ని ర్వైశ్వానర స్సంవత్సరాయ

ప్రతిగృహ్యతే సంవత్సర మేవాప్త్యా సాతాగ్ం సనిం వనుతే స యదా
 వన్వీతాథాగ్ంయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశక పాలం నిర్వ పేత్సంవత్సరో
 వా అగ్నిరైశ్వానర స్సంవత్సర మేష ప్రయుజ్జే సంవత్సర ఏతస్మై
 వనుతే తమేవ భాగినమక స్తం వ్యమౌగ్యంద్యిష్యాత్తస్మై దక్షిణం
 దద్యాత్సాశ్నేన వా ఏష చరతి తమేవ || 6 || అస్మిన్ప్రతిముఞ్చత్సేకహా
 యనో గౌర్ధక్షిణా స హి సంవత్సరస్య ప్రతిమా లగ్నయే వైశ్వానరాయ
 ద్వాదశకపాలం నిర్వ పేదనన్నమత్సన్తసంవత్సరోవా అగ్నిరైశ్వానర
 స్సంవత్సరా యైవైనద ప్ల్యధా త్సయదా నన్నమద్యాదథాగ్ంయే
 వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం నిర్వ పేద్యదేవాద్దో నన్నమత్తి తదస్మై
 సంవత్సర స్సద్వదయతి స్వదితమేవాత్తి సీసం దక్షిణా || 7 || కృష్ణంవా
 వాష్టోఽనన్నం వై సీస మనన్నం కృష్ణమనన్నే నైవానన్న మ్మపహత్యాన్నాద్ధ్య
 మాత్మన్త తే లగ్నయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం నిర్వ పేత్సం
 గ్రామమభిప్ర యాన్తసంవత్సరో వా అగ్నిరైశ్వానర స్సంవత్సరేణైవైన
 మభిప్రయ్యా త్యగ్ంయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశ కపాలం నిర్వ పేత్సం గ్రామగ్ం
 సంయత్య యతరో వై సంగృభాణ యోరాయతన వత్తరో భప్తతి స
 జయతీయం వా అగ్నిరైశ్వానర ఇమామ్ || 8 || ఏవా యతనమకృతాస్యాం
 పరాక్రస్త జయతి సంగ్రామగ్ం సయదా స్తంగ్రామం జయే దథాగ్ంయే

వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం నిర్వ పేత్సంవ త్సరోవా అగ్నిరైశ్వానర
 స్సంవత్సర మేష ప్రయుజ్జేసంవ త్సరఏతస్మై జయతి తమేవ భాగినమ
 కస్తంవ్యమా గగ్ంయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం నిర్వ పే ద్యఃకామ
 యేతాఽనే నరాజ్జే మాన్య వాన్వీహీన్ వా ద్ధీయ || 9 || ఇతి సంవత్సరో
 వా అగ్నిరైశ్వానర స్సంవత్సరే న్నాద్ధ్యస్య ప్రదాతాతమేవభాగధేయే
 నోపాసరత్తో లస్మా అన్నాద్ధ్యం ప్రయచ్ఛత్య గ్ంయే వైశ్వానరాయ
 ద్వాదశకపాలం నిర్వ పేద్వారుణం యవమయం చరుమామ యావినం
 యాజయేద్వారుణ గృహీతోవా ఏషయ ఆమయావీ వరుణాదేవైనం తేన
 ముఞ్చత్యసావా ఆది శత్యో లగ్నిరైశ్వానర శరో లమునావా ఏన మేతం
 నిగృహీతం వరుణో గృహ్ణతి || 10 || తతఏనం ముక్త్యాయావా నేవాస్యాత్మా
 తంవరుణాన్ముఞ్చతి వారుణం చరుం నిర్వ పేద్యవమయ మీయన్త మగ్ంయే
 వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం భూతికామం యాజయే ద్వారుణ గృహీతో
 వా ఏష యో భూతికామో వరుణాదేవైనం తేన ముఞ్చతీయా శ్చరుర్భవ
 త్యేతావాన్ వా ఆత్మా యావానేవా స్యాత్మా తం వరుణాన్ముక్త్యాసా వా
 ఆది శత్యో లగ్నిరైశ్వానర శరో లము మేనమన్వారమ్భయత్యముషైన్యన
 మాదిత్యస్య మాత్రాం గమయతి || 11 ||

ప్రైష్యంతమేవ దక్షిణా వైశ్వానర ఇమాం వా దధీయ వరుణో

గృహ్ణాత్యేనగ్ం సప్తచ || 2 ||

అగ్నయే జాతవేదసేఽష్టాకపాలం నిర్వపేద్దధిక్రావా ఏకాదశకపాల
మగ్నయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం యస్సర్వ వేదసీ ప్రథమా మిష్టి
మాలభేతాగ్నిర్వా ఏతస్య తద్వేద యత్రాస్యేష్టం యత్రసుకృత
మగ్నిరేవాస్మై తద్విస్తత్యమేధ్యోవా ఏష య స్సర్వం దదాతి తద్దధిక్రా
వైవైనం మేధ్యంకరోతి సంవత్సరోవా అగ్నిర్వైశ్వానర స్సంవత్సరోవా
ఏతస్య తత్ || 12 || వేద యత్రాస్యేష్టం యత్రసుకృతగ్ం సంవత్సర
ఏవాస్మై తద్విస్త త్యగ్నయే సురభిమతే ఽష్టాకపాలం నిర్వపేదభిశస్య
మానం యాజయే ద్రథప్రోతం వై దార్భ్యమభ్యశగ్ంసస్త్వం కౌలకావతీ
అబ్రూతాం తథా త్వా యాజయిష్యావో యథా తేఽన్న మత్యన్తి యత్ర
గ్రామ్యస్యపశోర్నోపశృణవస్తద్గచ్ఛ యస్త్వా కశోపాయ త్వాష్టిమేవాస్వేతి
తమ్ || 13 || హస్మ వై వ్యాఘ్రా ఉపఘ్రాయం త్వాష్టిమేవాపక్రామన్తి తా
వై తత్రైవ శ్యో భూతే యజ్ఞాయుధైరన్వేత్యాగ్నిం మథిత్యాగ్నయే సురభిమతే
ఽష్టాకపాలం నిరవపతాం తతోవా ఏనం స పర్వవృజ్ఞ న్యమ్మభిశగ్ం
సేయుస్తమేతయా యాజయేద్ధురభివా ఏతమూరద్యమ్మభిశగ్ం సన్వేషా వా
అగ్నిర్వైషజాతనూ ర్యత్సురభిర్వైషజమే వాస్మా అకః || 14 || సురభిమేన

3mytra.2final2

మక శ్శమయత్యేవాగ్నయే పవమానా యాష్టాకపాలం నిర్వపేద్దధిక్రావా
ఏకాదశ కపాలమగ్నయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం పునరేత్య
గృహేషుపవమాన ఏవైనం పునాత్యగ్నిర్విష్టపత్య ప్లాతోవా ఏష య
మ్మభిశగ్ంసన్తి నైనం దధిక్రావా చ న ప్లావయాంక్రియాదితిఖలువా
ఆహుస్తద్దధిక్రావైవైనం పావయతి సంవత్సరోవా అగ్నిర్వైశ్వానర
స్సంవత్సర ఏష || 15 || ఏనస్త్వదయత్యా గ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపేద
గ్నిషోమీయమేకాదశకపాలం ద్యావాపృథివీయం ద్వికపాలం యస్సంగ్రామం
జగీషేన్నృజ్ఞాయం వా జిజ్ఞాసేదృద్ధ్యా ఏవాగ్నే యోఽగ్నిషోమ్మభ్యాం
వై వీఞ్ ర్యేణేన్ద్రో వృత్రమ హన్వ్యత్రం ఖలు వా ఏషహన్తి యస్సంగ్రామం
జయతి నృజ్ఞా యంవా జినాతి తద్వార్తృఘ్న మేవైతది న్ద్రో వై వృత్రాయ
వజ్రముదయచ్ఛ త్తం ద్యావాపృథివీ నాను || 16 || అమన్వేతాం తమేతేన
భాగధేయే నాన్వమన్వేతాం యద్వావా పృథివీయో వజ్రస్యాను మత్యా
అథో అనుమత వజ్రోఽసదితి సయదా స్తంగ్రామం జయే న్నృజ్ఞాయంవా
జినీయాదథా గ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపేదైన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం
ద్వావాపృథివీయం ద్వికపాలం ఋద్ధ్యా ఏవాగ్నే యోఽగ్నిషోమ్మభ్యాం వై
వీఞ్ ర్యేణేన్ద్రో వృత్రమహన్త ఓజ్ఞసా వా వీర్యేణ వ్యార్థ్యతసవితష్టైన్ద్రాగ్న
మపశ్యతేనాజ్ఞో వీర్యమ్ || 17 || ఆత్మన్మధత్తజ్ఞసా వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే

య॑ స్సం॑గ్రా॒మం జ॒యతి॑ నృ॒జ్ఞాయ॑ం వా॒ జినా॑త్యోజ్ఞో వీ॒ర్యమి॑న్ద్రాగ్ని
ఓ॒జ్జసై॒వైనం॑ వీ॒ర్యేణ॑ స॒మర్థ॑యతో॒ఽథ య॑ద్యావాపృ॒థి వీ॒యో వా॑ యే
ఏ॒వాస్మై॑ వ॒జ్రమ॑న్యమగ్ం సా॒తాం తా॑భ్యామే॒ష భా॑గః క్రి॒యతే॑ ॥ 18 ॥

ఏ॒తస్య॑ తత్యే॒తి తమే॑వాస్మా అక॑ స్సం॒వత్స॑ర ఏ॒వ ద్యా॑వాపృ॒థివీ
నాన్వ్యా॑జ్ఞో వీ॒ర్యం॑ ప॒శ్చత్రి॑గ్ంశచ్చ ॥ 3 ॥

అగ్ని॑షోమీ॒య మే॑కాదశకపాలం నిర్వ॑పేద్బ్రాహ్మ॑ణః కా॒మాయా॑గ్ని॒షో
మీ॒యో వై బ్రా॑హ్మ॒ణో దే॒వత॑యాస్వామే॒వ దే॒వతాం॑ కా॒మాయ॑ భాగధే॒యేనో
పా॒సర॑తా అ॒స్మై కా॒మగ్ం॑ స॒మర్థ॑యతో యత్క్రా॒మో భ॑వత్యగ్ని॒షోమీ॒యమే
కా॒దశ॑ కపాలం నిర్వ॑పేద్బ్రాహ్మ॑ణం భూ॒తికా॑మంయాజయే ద్వే॒వావై
స॒త్రమా॑సత కురుక్షే॒త్రేఽగ్ని॑ సో॒మాశ్నో॑స్తే॒ఽబ్ర॑వన్యతమన్నః ప్రథ॑మం
య॒శః ఋ॒చ్ఛాత్రం॑ న స॒సహే॑తి ॥ 19 ॥ తే॒షాం వై సో॑మం య॒శ ఆర్భ॑తమ్
భి॒సమ॑గచ్ఛంత తస్మా॒థోమ॑ మ॒భి సంగ॑చ్ఛన్తే స హి య॒శస్వి॑ తమ్ స॒ద్యై
సో॒మో న్య॑కామ యత సగిరిమగచ్ఛత్తమగ్ని॒రన్యగ॑చ్ఛత్తాగిరా అగ్ని॑షోమా
స॒మభ॑వతాం తస్మా॒త్సద॑ది గిరా అగ్ని॒ర్దహ॑తి గిరొసోమ॑ స్స వా॒శస్త్రో
శి॒థిర॑ఇవామన్యత శసో॒ఽగ్ని॑షోమా అన్యగచ్ఛత్తా అ॒బ్రవీ॑ ద్యాజయ్తమే॒తి
॥ 20 ॥ తం వా ఏ॒తయా॑గ్ని॒షోమా అ॒యా జ॑యతాం తస్మి॒న్ స్తేజో॑ఽ
గ్ని॒రద॑ధాదిన్ద్రియగ్ం సోమ॒స్తతా॑శన్తో॒ఽభవ॑ద్యో భూ॒తి కా॑మ

4mytra.2final2

సా॒న్యత్ర॑మే॒తయా॑ యాజయే॒త్తేజ॑ ఏ॒వాస్మి॑న్న గ్ని॒ర్దధా॑తీన్ద్రియగ్ం సో॒మో
భ॑వత్యే॒వా గ్ని॒షో మీ॒యమే॑కా దశకపాలం నిర్వ॑పేచ్ఛా॒మకం॑ వ॒సన్తా
బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసక్రా॒మో ఽగ్ని॑షోమా వై బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసస్య ప్రదా॒తారౌ తా
ఏ॒వ భా॑గధే॒యేనో॑పా॒సర॑తా అ॒స్మై బ్ర॒హ్మ వ॑ర్చసం ప్రయ॒చ్ఛతః॑ ॥ 21 ॥
వ॒సన్తా య॑జేత వ॒సన్తో వై బ్రా॑హ్మ॒ణస్య ఋ॒తు స్ప్వ॑ ఏ॒వాస్మా ఋ॒తౌ
బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసం ప్రయ॒చ్ఛతో య॑త్పు॒రోధా॑శ స్తే॒న్వా గ్నో॑యా
య॒చ్ఛామ॑క స్తే॒న్వ సా॒మ్య స్స॒ర్వమే॑వాగ్ని॒షో మా॑భ్యాగ్ంహ॒వ్యగ్ం
సం॒ప్రాదా॑తా అ॒స్మై స॒ర్వం బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసం ప్రయ॒చ్ఛత॑సామాగ్ని॒స్త్వం
యా॒జ్యే స్యా॑తాం తే॒జో వా అ॒గ్నిరి॑న్ద్రియగ్ం సోమ॒స్తేజ॑సా చ వా వాస్మా
ఏ॒తద్ది॑న్ద్రియే॒ణ చో॑భయతో బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసం పరి ॥ 22 ॥ గృ॒హ్ణాతి॑ సా॒మా
పా॒ష్టం చ॒రుం నిర్వ॑పేన్నేమపిష్టం పశు॒క్లామ॑ సో॒మో వై రే॒తోధాః॑ పూ॒షా
పశూ॑నాం ప్రజనయి॒తా సో॑మ ఏ॒వాస్మై రే॒తో ద॑ధాతి పూ॒షా పశూ॑న్వ
జన॑యతి సామే॒న్ద్రం చ॒రుం నిర్వ॑పేత్పు॒రోధా॑కామ సా॒న్వమ్యో వై బ్రా॑హ్మ॒ణో
దే॒వత॑యైన్ద్రో రాజన్యో॒ఽనపదో॑ష్యం ఖ॒లు వై సో॑మః ప్రయ॒చ్ఛతి॑ తమే॒వ
భా॑గధే॒యేనో॑పా॒సర॑తో॒ఽస్మా అ॑న పదో॒ష్యగ్ం రా॒ష్ట్రమ్ ॥ 23 ॥ ప్రయ॑
చ్ఛత్యాగ్ని॒వారు॑ణం చ॒రుం నిర్వ॑పేత్స మా॒స్తమ॑భిద్రు॒హ్యమయా॑వీ వా ఽన్యు
తం వా ఏ॒ష క॑రోతి యస్సమా॒స్తమ॑ భిద్రు॒హ్యతి దే॒వతా॑వా ఏ॒ష ఆ॒రద్యో

ఽన్యతం కరోత్యగ్నిర్వై సర్వా దేవతా అత్ర వై సాపి దేవతాయామా
రత్తత ఏనం ముఞ్చతి యద్వారుణో వరుణాదేవై నం తేన ముఞ్చతి
తత్త్వాజవం వా ఏతత్క్రియతే సర్వస్యావేష్టిస్సర్వస్య ప్రాయశ్చిత్తిః॥24॥

సహేతి తమేతి ప్రయచ్ఛతః పర్వ రాష్ట్రమవేష్టిర్వై చ ॥ 4 ॥

సామారాద్రం ఘృతే చరుం నిర్వపేచ్ఛక్లానాం వ్రీహీణాం బ్రహ్మవర్చ
సక్తామ స్సర్వర్భానుర్వా ఆసుర సూర్యం తమసావిధ్య తగ్ం సోమూరుద్రా
అభిషజ్యతా తస్యవా ఏతేనైవ శమలమ పాహతామేతేనా స్మిన్ స్తేజో
ఽధత్తాం యో బ్రహ్మవర్చసక్తామ స్యాత్తమేతయాజయేచ్ఛమల
మేవాస్యాపహన్తి తేజో ఽస్మిన్ ధాతీయాన్ శ్చరుర్భవత్యేతావాన్ వాఆత్మా
యావానేవ ॥ 25 ॥ అస్యాత్మా తావదస్మిన్ స్తేజోదధాతి శుక్లా వ్రీహయో
భవన్తి శ్వేతాగా ఆజ్యాయ దుహన్తి తేజ ఏవై తత్సంభ్రయతే ఘృతం
ప్రోక్షణం భవతి ఘృతేన మార్జయన్తే ఘృతే భవతి భూయ ఏవాస్మిన్
స్తేజో దధాతి యస్యా రాత్త్యః ప్రాతర్యక్ష్యమ్లాణ స్యాన్నాస్య తాగ్ం
రాత్తీమపో గృహాన్ప్రహరేయురాపో వై శాన్తి శ్శమయే యురేవ పరిశితే
యాజయన్తి॥ 26 ॥ తేజసః పరిగృహీత్యై సాకగ్ం రశ్మిభిః ప్రచరన్తి
సాకమేవాస్య రశ్మిభి శ్శమలమపఘ్నన్తి తిష్యాపూర్ణమాసేయాజయేత్సామో
వై చన్ద్రమ్నా రుద్రస్తిష్య సన్ప్ర శత్యేవై నా ఉపాసరత్ప్రాచీనం వై

సామీరోష ధయః ప్రతీచీనగ్ం రాద్రీర్నహి ప్రాచీనగ్ం శుష్కన్తి శుష్కన్తి
ప్రతీచీనం మనోర్ముచో భవన్తి మనుర్వై యత్కించావ దత్తద్భేషజమేవా
వదత్॥27॥ తద్భేష జత్వా యైవైతా శ్శక్ష్వరీర్భవన్తి శక్ష్వనారాశగ్ంసీర్భవన్తి
శాన్త్యైకిలాస త్వాద్వా ఏతస్య భయమతి హ్యపహన్తి సామాపాష్టం చరుం
నిర్వపే న్నేమపిష్టం పశుకామ సామోవై బ్రాహ్మణో దేవతయా పశవః
పూషాస్వాం వా ఏతద్దేవతాం పశుభిర్భగ్ంహయతే త్వచ్చ మేవాకృత॥28॥

యావానేవ యాజయన్త్యైవావదదేకాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ॥ 5 ॥

సామారాద్రం చరుం నిర్వపేత్సృష్టానాం వ్రీహీణామ్భి చర్తన్తామీర్వా
ఽషధయస్తత ఏనం నిర్యాచ్య రుద్రాయాస్య పశూనపిదధాతి కృష్ణా వ్రీహయో
భవన్తి త మో వై కృష్ణం మృత్యు స్తమో మృత్యు నైవైనం గ్రాహయతి
శరమయం బర్హిర్భవ తి వైభీదక ఇధ్మ శ్శృణాద్దితి శరమయం బర్హిర్భవతి
విభిత్త్యై వైభీదకఇధ్మ సామారాద్రం చరుం నిర్వపేదుదశ్చిత్యవిచి తానాం
వ్రీహీణామ్॥ 29 ॥ యః కామయేత ద్వితీయమస్య లోకేజనేయ మితి
సామీర్వా ఇమాః ప్రజా ద్వితీయమేవాస్య లోకే జనయతి నేమగ్ంశర
మయం బర్హిర్భవ తి నేమమశరమయం నేమోవైభీ దక ఇధ్మో నేమో
ఽవైభీదకో ద్వితీయమే వాస్యలోకే జనయతి సామారాద్రీమా మిక్షాం
నిర్వపేదామయావినం యాజయేదాగ్నేయో వై ప్రమీత సామో

జీవన్ముభయత్త ఏవైన నిష్క్రిణాతి || 30 || పయో వై పురుషః పయ
ఏతస్యామయతి పయసైవాస్యపయో నిష్క్రిణాత్యపినద్ధాక్షో హోతా
స్యాత్తమరణ్యం పరాణీయ విక్షాపయేత్తస్మా అనడ్వాహం దద్యాత్తంఘ్నిత
తస్యాశ్చీయాద్యత్త స్యనాశ్చీయాత్ప్రమీయేత || 31 ||

ప్రహీణాం నిష్క్రిణాతి త్రయస్త్రిగ్శచ్చ || 6 ||

ఆగ్నావైష్టవమేకాదశకపాలం నిర్వపేదభిచరన్నభిచర్య మాణోవా
సరస్వతీ మప్యజ్యస్య యజేదగ్నిర్వైసర్వాదేవతా దేవతాభిరేవాస్య దేవతాః
ప్రతిచరతి విష్ణుర్యజ్ఞోయజ్ఞేన యజ్ఞం వాక్సరస్వతీవాచా వాచంతదభిచ
ర్యాభిప్రాయుక్తాథో ప్రతిచర్యా త్యేవప్రాయుక్తాగ్నావైష్టవం ఘృతే చరుం
నిర్వపేచ్ఛ క్షుప్కామో లగ్నిర్వై మనుష్యాణాంచక్షుషః ప్రదాతావిష్ణుర్దే
వానా మేతా || 32 || వై చక్షుషః ప్రదాతారా తా ఏవభాగధేయేనో పాసరతా
అస్మై చక్షుః ప్రయచ్ఛతో ధేన్వా వై ఘృతం పయో లనడుహ స్తండులా
స్తన్ద్విధునం మిధునం చక్షుర్మిధునేనైవాస్మై మిధునం చక్షుర్జనయతః పయోవై
ఘృతం పయ శ్చక్షుః పయసైవాస్మై పయశ్చక్షుర్జనయత స్తేజో వై ఘృతం
తేజశ్చక్షు స్తేజసైవాస్మై తేజశ్చక్షుః || 33 || జనయతో హిరణ్యందదాత్యా
యుర్వేహిరణ్యమాయుశ్చక్షు రాయుషైవాస్మా ఆయుశ్చక్షుర్దధాతి శతమానం
భవతి శతాయు ర్వైపురుషశ్చత్వీర్యా ఆయురేవ వీర్యమాప్నోత్యాగ్నావైష్టవ

6mytra.2final2

మేకాదశకపాలం నిర్వపేదభి చర్యమాణో లగ్నిర్వై సర్వా దేవతా విష్ణు
ర్యజ్ఞో దేవతాశ్చైవ యజ్ఞం చాస్తృత్యై మధ్యతః ప్రవిశత్యాగ్నావైష్టవ
మేకాదశకపాలం నిర్వపేత్సంగ్రామే సరస్వతీమ్ || 34 || అప్యజ్యస్య
యజేదగ్నిర్వై సర్వా దేవతా దేవతాభిరేవాస్య దేవతాః ప్రణుదతే విష్ణు
ర్యజ్ఞో యజ్ఞేన యజ్ఞం వాక్సరస్వతీ వాచా వాచం యది మన్యేత ప్రతి
పురస్తాచ్ఛర నీతి ద్యే పురోనువాక్యే కుర్యాదేక్వాం యాజ్ఞ్యాగ్ం సమమేవ
ద్యాభ్యాం క్రియతే త్యేక్వయాప్రయుజ్ఞ ఆగ్నావైష్టవం ప్రాతరష్టాకపాలం
నిర్వపేత్సారస్వతం చరుం భార్గస్సత్యం చరుమాగ్నావైష్టవ
మేకాదశకపాలమ్ || 35 || మధ్యందినే సారస్వతం చరుం భార్గస్సత్యం
చరుమాగ్నావైష్టవం ద్వాదశకపాల మపరాహ్ణా సారస్వతం చరుం
భార్గస్సత్యం చరుం యస్య భ్రాతృవ్యసోమేన యజేతాగ్నిర్వై సర్వా
దేవతా దేవతాభిరేవాస్యదేవతా ఆప్నోతి విష్ణుర్యజ్ఞో యజ్ఞేన యజ్ఞం
వాక్సరస్వతీ వాచా వాచం బ్రహ్మ బృహస్పతి ర్బృహ్మణైవాస్యబ్రహ్మ
ప్నోతి కపాలై శ్చన్దాగ్ంసి పురోడాశై స్సప్తనానిమైత్రావరుణ
మేకకపాలం నిర్వపేత్సయస్యాంవానూ బన్ధ్యామేవైతేనాప్నోతి సైషా
ధ్వరకల్పేష్ట ర్యజ్ఞమేవై తయాప్నోతి || 36 ||

ఏతా చక్షు స్సరస్వతీమేకాదశకపాలంపయస్యాంవాద్వాదశచ || 7 ||

అగ్నిమారుతంచరునిర్వ్వపేద్యస్త్వికామస్సమాన్య మృదశ్చరుంచ
కుర్యః కుభంచయస్మిన్నేవాగ్నోచరుంపచ్చేయుస్తస్మిన్కుమ్భం
ధూపయేయుర్ధూమోవా అస్యామ్నాం గచ్ఛతి నార్చిస్తస్మా దేతం ధూప
యున్తి న పచన్తి యదా హవీర్నష్ట్యాసాదయేయరథ దక్షిణాయాన్
శ్రోణ్యాంకుంభ మాసా ద్యోద కేనపూరయేయ్యర్వద్ధి పురా సన్తస్థా నా
ద్యీర్వేతాద్యవర్షిష్యతీతి బ్రూయాత్ || 37 || యది సన్తస్థితే శ్వో వ్రష్ణేతి
బ్రూయాద్యద్ధి చిరమ్మివ వీర్వేత నాథావిద్మేతి బ్రూయాదగ్నిర్వా ఇతో
వృష్టిమీష్టే మరుతో ఽముత శ్చాన్యవయన్తే తే వై వృష్ట్యాః ప్రదాతారస్తానేవ
భాగధేయోనోపాసరత్తే ఽస్మై వృష్టిం ప్రయచ్ఛన్తి మారుతం చరునిర్వ్వపేత్తు
యసి ప్రేయ్యజ్గవం గ్రామకామోవా పశుకామో వా పృష్ఠీనాం గవామ్ || 38 ||
దుగ్ధేపృష్ఠీనాం గవామాజ్యం స్వాత్తత్రాపి గోమూత్రస్యా శ్చీతయేయుః
పృష్ఠీర్వై యదద్దుహతన్ ప్రయజ్ఞరభవ ద్దియం వై పృష్ఠీర్వాగ్వాతస్యా
వా ఏతత్ప్రయో యత్ప్రియజ్గవ స్సేవైవైనాం పయ సాచ్ఛేతిప్రియవతీ
యాజ్యా నువాక్యే భవతః ప్రయ మేనగ్ం సజాతానాం కరోతి ద్విపద్దా
చచతుష్పదాచభవతోద్విపద్దశ్చై వాస్మై చతుష్పదః || 39 || చ పశూనవరున్ధే
యథ్థా వత్సఙ్గధర భ్యాయచ్ఛతి వత్సం వా గౌరేవమేనగ్ం సజాతా

7mytra.2final2

అభ్యాయచ్ఛన్తి మారుతంత్రయోదశ కపాలం నిర్వ్వ పేద్యస్త్వ యమా
పుత్రో గావౌ వా జాయేయాతాం నిర్వ్వరతాం వై పురుషో యమో జాత
అశాస్తే ఽపశూనాం గౌర్యత్రయోదశం ప్రజాపతిర్వై త్రయోదశం ప్రజాపతి
మేవాప్నోతి యద్వాదశగ్ం సంవత్సరాత్తేన యద్ధాయత్ర్యనువాక్యో || 40 ||
సంవత్సరాత్తేన యజ్జగతీ యాజ్యా పశుభ్యస్తేన యన్మారుతీష్ఠిః పశుభ్యస్తేన
మారుతగ్ం సప్తకపాలం నిర్వ్వపేద్యత్ర విడాజ్జానం జిజ్ఞాసేదగస్త్యస్య
కయాశుభీయగ్ం సామిధేనీశ్చ స్యుర్యాజ్యాను వాక్వాశ్చాగస్త్యో వై మరుద్భ్య
ఉక్షః ప్రాక్షతానిన్యా యా లభత తే వజ్ర మాదాయాభ్యపతన్తాన్ వా
ఏతేనాశమయ త్తచ్ఛమ యత్యే వై తేన సప్తకపాలో భవతి సప్త హి
మరుతో విణ్మారుత స్వేవైనా న్భాగధేయేన శమయతి || 41 ||

బ్రూయాద్గవాం చతుష్పదో ఽనువాక్యా భవతి దశ చ || 8 ||

ఐన్ద్రమేకాదశకపాలం నిర్వ్వపేన్మారుతగ్ం సప్తకపాలగ్ం రాజ ఋన్యాం
భూతి కామం యాజయేద్దైన్ద్రో వై రాజన్యో దేవతయా మారుతీ విడిన్ద్రి
యేనైవాస్మై విశముపయునక్త్యను కామస్మై విశమవివాదినీం కరోత్తైన్ద్ర
మేకాదశకపాలం నిర్వ్వపేన్మారుతగ్ం సప్తకపాలం యః కామయేత విశే
చ్ఛ క్షత్రాయ చ సమదం కుర్యామిత్యైన్ద్ర స్తైన్ద్రీమనూచ్య మారుత్యా

యజేన్మారుతస్య మారుతీమనూచ్యైన్వ్యా॥ 42 ॥ యజేత్స్య ఏవైభ్యో
భాగధేయే సమదం కరోతి యద్ది కామయేతాతుర్ముహ్యం స్యాదితి
పూర్వాశ్చరే ఽన్యం జనతాయా గాం నిదధ్యాజ్జఘనాశ్చరే ఽన్యమపి తే
సంగచ్ఛేతే తావదతుర్ముహ్యం భవతి యద్ది కామయేత కల్పేతేత్యేతే
ఏవ హవిషీ నిరుప్య యథాయథం యజేత్కల్పతే ఽహైన్యమేకాదశకపాలం
నిర్వపేన్మారుతగ్ం సప్తకపాలమభిచర్తున్నుపరిష్టాదైన్యాన్యావద్యేత్॥ 43 ॥
అథ స్తాన్మారుతస్యోభయత్ ఏవైనానాదీ పయతి జ్యేష్ఠతశ్చ కనిష్ఠత
శ్చైన్యమేకాదశకపాలం నిర్వపేన్మారుతీ మామి క్షాగ్ంరాజ శ్నాన్యం
గ్రామకామం యాజయేన్మధ్య ఆమిక్షాయాః పురోడాశం నిధాయోభ
యస్యావ ద్యేత్క్షత్రం వా ఇన్యో విణ్మరుతో విశం వా ఏతన్మధ్యతః
ప్రవిశతి పర్యూహమవద్యతి విశైవైనం పర్యూహతి మారుతమేకవిగ్ం
శతికపాలం నిర్వపే దభిచరన్ ॥ 44 ॥ దేవవిశా వై మరుతో న వై విశాప్ర
తం ఘ్నున్ దేవవిశ ఏవైనం నిర్యాచ్యస్త్రణుతే తంబర్హిషదం కృత్వా
సమయాస్ఫ్యన విహన్యాత్ ॥ ఇదమహమముష్యా ముష్యాయణ్స్యైన్య
వజ్రేణ శిరశ్చి నద్మి ॥ ఇతీన్యవజ్రేణైవా స్య శిరశ్చినత్త్యథ యతోన్య
వజ్రో వై సోఘ్య వజ్రేణైవైనస్త్రణుతే ॥ ఏనా వ్యాఘ్రం పరిషస్వజానా

8mytra.2final2

స్సిగ్ంహం మృజన్తి మహతే ధనాయ మహిషం న సుభ్యం తస్థివాగ్ంసం
మర్మజ్యన్తే ద్వీపిన్మ ఇప్స్వన్తః॥ ఇతి వజ్రో వా ఆపో యదేత
ద్దప్నుమద్యజుర్భవతి వజ్రేణైవైనస్త్రణుతే ॥ 45 ॥

ఐన్యా వద్యేదభిచరన్తనాయ విగ్ంశతిశ్చ ॥ 9 ॥

అగ్నయే పథిక్యతే ఽష్టాకపాలం నిర్వపేద్యస్య ప్రజ్ఞాతేష్టిరతిపద్యేత
బహిష్పథం వా ఏషవతి యస్యప్రజ్ఞాతేష్టి రతిపద్యతే ఽగ్నిర్వై దేవాన్ాం
పథిక్యతమేవ భాగధేయోనోపా సర త్స్వనం పన్థామపినయత్యనడ్వా
న్క్షిణా సహి పన్థామపివహ్త్యగ్నయే వ్రతపతయే ఽష్టాకపాలం నిర్వపేద్య
ఆహితాగ్ని సన్న్వప్సతి వ్రత్యేద్భహు వా ఏషః॥ 46 ॥ వ్రతమతిపాద
యతి య ఆహితాగ్ని సన్న్వప్సతి వ్రత్యేహ్యహున్ స్త్రియం వోపైతి
మాగ్ం సం వాశ్నాత్యగ్నిర్వై దేవాన్ాం వ్రతపతిస్తమేవభాగధేయోనోపాసర
త్స్వనం వ్రతమాలంభయత్యగ్నయే వ్రతభృతే ఽష్టాకపాలం నిర్వపే
ద్యఆహితాగ్ని సన్న్వశ్చుక్తు ర్యాదానీతో వా ఏష దేవానాం య ఆహితాగ్ని
స్తస్మాదేతేనాశ్రు॥ 47 ॥ న కర్తవై న హి దేవా అశ్రు కుర్వన్త్యగ్నిర్వై దేవాన్ాం
వ్రతభృదగ్నిమేతస్య వ్రతమగ్ం స్తస్మాదేవాద్ధి వ్రతమాలభతే ఽగ్నయే
యవిష్టాయాష్టాకపాలం నిర్వపేదభిచర్యమాణో యాభిరేవైన మితరః

ప్రయుక్తిభిరభిప్రయుజ్జే తా అస్మాద్య విష్టో యోయావాగ్నయే వాజస్మతే
 ఓష్ఠాకపాలం నిర్వపేత్సం గ్రామే వాజం వా ఏష సిసిర్షతి య స్సంగ్రామం
 జగీషత్యగ్నిః॥ 48 ॥ వై దేవానాం వాజస్మత్తమేవ భాగధేయోనోపాసరత్సో
 ఓస్మై వాజం ధావత్యగ్నయే ఓనీకవతేష్ఠాకపాలం నిర్వపేత్సంగ్రామే
 య శధ్యాగ్వా అగ్నేరనీకమేతి నతత్ప్రతి ధృషేఽగ్నిరేవాస్మా అనీకాని
 జయతి విష్ణుమప్యాజ్యస్య యజేదతో వై విష్ణురిమాంల్లోకానుద జయద్విష్ణో
 రేవో జ్ఞతిమన్విమాంల్లోకానుజ్జయతి ప్ర॥ 49 ॥ ఏభ్యో లోకేభ్యో భ్రాతృవ్యం
 నుదతే ఓగ్నయే రుద్రవతే ఓష్ఠాకపాలం నిర్వపేద్యః కామయేత
 రుద్రాయాస్య పశూనపిదధ్యా మిత్యగ్నిర్వై రుద్రో రుద్రాయైవాస్య
 పశూనపిదధాతి యద్ది కామయేత శామ్యేదిత్యగ్నయే సురభిమతే
 ఓష్ఠాకపాలం నిర్వపేదేషా వా అగ్నేర్భేషజా తనూర్యత్సు రభిర్భేషజ
 మేవాస్మా అక సురభిమేనమక శ్శమయతి ॥ 50 ॥ ఏ వాగ్నయేఽన్నవతేఽ
 న్నాదాయా న్నవతయే ఓష్ఠాకపాలం నిర్వపేద్యః కామయేతాన్న వానన్నాదో
 ఽన్నపతి స్యామిత్య గ్నిర్వై దేవానామన్నవాన న్నాదో ఽన్న పతిస్తమేవ
 భాగధేయోనోపాసరత్స ఏనమన్నవత్తమన్నాదమన్నపతిం కరోతి ॥ 51॥
 ఏషోఽశ్రు జగీషత్యగ్నిర్జయతి ప్ర శమయతి ద్వాత్రిగ్ంశచ్చ ॥10॥

9mytra.2final2

అగ్నయే రక్షో శేషుః ఓష్ఠాకపాలం నిర్వపేద్యోరక్షోభ్యో బిభీయాదిన్సం
 వై రక్షా స్యసచన్త శసోఽగ్నిం ప్రావిశత్తాని వా ఏనమభిసమమ్మశన్త
 ఏతా విప్రుషో ఓజనయత యాఇమా స్త్నాయమానస్య విప్రవన్తే తాని
 వా అగ్ని నైవాపాహతాగ్నిర్వై దేవానాగ్ం రక్షోహ తేనైవ రక్షా స్యపహతే
 నక్తం యాజయేన్నక్తం వై రక్షాగ్ంసి ప్రేరతే యర్హ్యేవ॥ 52 ॥ ప్రేరతే
 తర్హ్యేనాస్య పహతే వామదేవస్య పశ్చాదశ సామిధేనీశ్చ స్యుర్యాజ్ఞా
 నువాక్యాశ్చ వామదేవశ్చ వై కుసితాయీ చాజీమయాతా మాత్మనోసా
 కుసితాయీ వామదేవరథస్య కూబరమచ్ఛినత్సాప్తరం న్యాప్తవత యుగం
 వ్తా చ్చేత్సామీషాం వేతి శసోఽగ్నిముఖ్యమవైక్షత స ఏతం మన్త్రమపశ్య
 త్తామర్చిరుద్దాషత్సార్చిష్టా దహ్యమానాహ్రదమ్॥ 53 ॥ ప్రావిశత్స వాప
 కాసితో హ్రదో రక్షాగ్ంసి వై స తేనాపాహత తద్రక్షా స్యేవైతేనాపహత
 ఆగ్నేయమష్ఠాక పాలం నిర్వపేద్యో రాష్ట్రే స్పర్థేత యోవాకామయేతాఽ
 న్నాద స్యాదితి దేవాశ్చ వా అసురాశ్చా స్పర్థన్తతా న్ణాయత్రీసర్వమన్నం
 పరిగృహ్యన్తరాత్తిష్ఠ త్తేఽవిదుర్యతరాన్ వా ఇయము పావర్తన్యతి త
 ఇదమ్ ॥54 ॥ భవిష్యన్తితి తస్యాం వా ఉభయ ఐచ్ఛన్తతాం నామ్నోఽప్తేషన్
 ॥దాభి॥ ఇత్యసురా ఆహ్వాయన్ ॥ విశ్వకర్మన్॥ ఇతి దేవా సా నాన్వ

తరాన్ శ్చనోపావర్తత తాం దేవావతేనయజుపావృజ్జతః ఓజ్జోసి సహో
సి బలమసి భ్రాజోసి దేవానాం ధామనామ్నాసి విశ్వమసి విశ్వాయు
స్సర్వమసి సర్వాయు రభిభూః ఇతి సంవత్సరః ॥ 55 ॥ వై గాయత్రీ
సంవత్సరో వై తదతిష్ఠత్సంవత్సరం వా ఏషాం తదన్నాద్యమపృజ్జత
తత్సంవత్సరమేవైతదన్నాద్యం యజమానో భ్రాతృవ్యస్య వృక్షే సైషా
గాయత్రీష్ఠిరథో ఆహూ రాష్ట్రస్య సంవర్గఇతి ॥ 56 ॥

యర్హ్యేవ ప్రాదం తమిదగ్ం సంవత్సర ఏకాన్నత్రిగ్ంశచ్చ ॥ 11 ॥

ఐన్ద్రాబార్హస్పత్యగ్ం హవిర్నిర్హ్యపేద్యోరాష్ఠీయో నేవప్రస్తిజ్నుయా
దద్దితిర్వై ప్రజాకామాదనమపచత్సచ్చిష్టమాశ్నాత్తం వా ఇన్ద్రమస్తరేవ
గర్భగ్ం సన్తమయస్మ యేన దామ్నాప్తామ్భతోఽప్తో^Aభోఽజాయత
తం వా ఏతేన బృహస్పతి రయాజయ దైన్ద్రాబార్హస్ప త్యేన తస్య
తద్ధామ స్వయమేవ వ్యపద్యత స ఇమా దిశో వజ్రేణాభి పర్యావర్తత
యః ॥ 57 ॥ రాష్ఠీయో నేవప్రస్తిజ్నుయా తమే తేన యాజయేదైన్ద్రా
బార్హస్పత్యేన పరి తతో హి వా ఏష పాపృనాథైష స ప్రస్తిజోతి
బృహస్పతయే నిరువ్యతా ఇన్ద్రాయ క్రియతే సర్వత ఏవైనం ముఞ్చతి

^A అబ్జ - పాతాన్తరమ్ |

వజ్రేణేమా దిశో లభిపర్యావర్తతే ॥ 58 ॥

పర్యావర్తత య ఏకాన్నత్రిగ్ంశచ్చ ॥ 12 ॥

ఐన్ద్రాగ్ం మగ్నయే వైశానరాయాగ్నయే జాతవేదసే² గ్నిషోమీ
యగ్ం సోమారాద్రగ్ం సోమారాద్రం చరుమాగ్నా వైష్ణవ మేకాదశ
కపాలమాగ్నిమారుత మైన్ద్రమేకాదశకపాలమగ్నయే పథికృతే లగ్నయేరక్షో
ఘ్నైన్ద్రాబార్హస్పత్యం ద్వాదశ ॥ 12 ॥

ఐన్ద్రాగ్ం తత ఏనం తం వై పయ సంవత్సరా దేవాగ్నయే
లష్టాపఞ్చాశత్ ॥ 58 ॥

ఐన్ద్రాగ్ం పర్యావర్తతే ॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ కామ్యా ఇష్టయో నామ ప్రథమః ప్రపాఠకః ॥

శ్లో॥ జ్ఞానాన్తమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్ /
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే ॥

ద్వితీయః ప్రపారకః - కామ్యా ఇష్టయః

అదిత్యాభాగం షః కరిష్యామ్యముమా ముష్యాయణ మవగమయత ||
 ఇతి బ్రూయా ధవి ర్నిర్వప్యన్యన్య ఏతమ్మదిత్యం ఘృతేచరుం నిర్వపేదా
 దిత్యా వా ఇమాః ప్రజాస్తా ఏ వోపా సరత్తా ఏనమవగమయన్తి సప్తాశ్వత్థా
 మయూఖా అన్తర్వేది శయారన్తా స్థన్తీతే రథ వాహనస్య మధ్య
 మేషాయామతిహ న్యాత్ || ఇదమహ మ్మదిత్యా నృధ్నా మ్యాము ప్త్యా
 వగమః || ఇతి || 1 || అదిత్యాన్ వా ఏతద్బద్ధాతి త్వేనం మోక్షమాణా
 అవగమయన్తి విశో వీ శిర్య మపాక్రామత్తద్దశ్యత్థం ప్రావిశ త్న తేన వీర్యేణ
 భర్భరా భవత్తద్విశ ఏవైతేన వీ శిర్య మవరున్తే యద్దిసప్తసునావగచ్ఛే
 దిధేతానపి కృత్వైతదేవ హవిర్నిర్వపేదాదిత్యా వా ఇమాః ప్రజాస్తా
 ఏవోపాసరత్తా ఏనమవగమయన్తి యద్యేవ సప్తసు త్త్రిరైవ సప్తసప్తాదిత్యాస్తా
 నేవోప || 2 || అసరత్తా ఏనమవగమయన్తి యద్యేకత యాషు ద్వయాషు
 వావగచ్ఛేద పరోధుకా ఏన స్మరథ యత్సర్వా స్వవగచ్ఛతి తథా
 హనపరోధ్యో ఒవగచ్ఛతి స యదావగచ్ఛేదథా దిత్యేభ్యో ధారయ ద్వద్భ్యో

11mytra.2final2

ఘృతే చరుం నిః || 3 || వపేదాదిత్యా వా అపరోధార ఆదిత్యా అవగమయ
 తారస్త ఏనం దాధతి || అదితేనుమన్యస్వ సత్యాశీరిహమనః || ఇతినిరుద్ధస్య
 రాజ్ఞః పదమాదధీత తద్యః పురస్తాద్ధామ్యవాదీవస్యాత్తస్య సభాయా
 అభివాతం పరీత్య విధ్వగ్ం సయేయుః || ప్రేతమరుత స్స్వతవస ఏనా
 విశ్నత్యాముగ్ం రాజానమభి || ఇతితస్యగృహ ద్ద్విహీనాహరేయుస్తాన్ || 4 ||
 త్రేధా విచినుయాద్యే కృష్ణా స్తాన్కృష్ణా జిన ఉపనహ్య నిదధ్యాద్యే
 శుక్లాస్తమాదిత్యం ఘృతేచరుం నిర్వపేదాది త్యా వా ఇమాః ప్రజాస్తా
 ఏవోపాసరత్తా ఏనమవగమయన్త్యథ యేభ్యోఒధి విచినుయాత్తాను
 ద్దజ్జరేత్య వల్మీకవపాముద్రుజ్య జుహుయాత్ || యదద్యత్తే ఘోర
 అసన్తుహోమ్యేషాం బన్ధాన్తాం ప్రమోచనాయ | యాం త్యా జనః || 5 ||
 భూమిరితి ప్రమన్తతే నిర్ముతిం త్యాహం పరివేదవిశ్వతః || ఇతి నిర్ముతి
 గృహీతోవా ఏష యో నిరుద్ధో నిర్ముత్యా ఏవైనం తేనముఞ్చత్యేతద్వైవిశ
 మవ్వాగన్నథ వా అస్య రాజ్యమనవగతం త ఇద్యేఒమీ కృష్ణాప్రీహయస్తం
 వ్హరుణం ఘృతే చరుం నిర్వపేద్వరుణోవై దేవానాగ్ం రాజా స రాజ్యస్యా
 వగమయితా తమేవ భాగధేయేనోపాసరత్స ఏనగ్ం రాజ్యమవ గమయత్యే
 తద్వై నానావిశ్వముభయ్వా మే వైతేన విశమవగచ్ఛతి దైవీం చ మానుషీం
 చ || 6 ||

ఇ॒త్యు॒ప చ॒రుం ని॒ర్వరే॒యు స్తాన్ జన్ జా॒గధే॒యేన విగ్ం॑శతి శ్చ ॥ 1 ॥

సౌ॒ర్యం ఘృ॒తే చ॒రుం ని॒ర్వపే॒చ్ఛక్లా॒నాం వీ॒హీ॒ణాం బ్ర॒హ్మ వర్చ॑సకా
మ శ్శ॒తమా॑నో రుక్మో ర॒జ ఇతో॒ఽధస్తా॑త్యు॒చ్ఛత॑మానో రుక్మో హ॒రిత
ఉ॒పరి॒ష్టాది॑హవా అసా ఆదిత్య ఆసీ॒త్తమా॑భ్యాం పరిగృహ్యోపరిష్టాదాసాం
ప్ర॒జానా॑న్యదధురుపరిష్టాద్యా అసా ఆదిత్య ఇ॒మాః ప్ర॒జాఅధి॑షద్వ్యాతీయంవై
ర॒జతా॑సౌహర్ణ్యాభ్యామే॒వైనం పరిగృహ్యోపరి॑ష్టాదాసాం ప్ర॒జానాం ని ॥ 7 ॥

ద॒ధాతు॑పరిష్టాది॒మాః ప్ర॒జా అధి॑షద్వ్యాతీ ప॒ఞ్చకృ॑ష్టలాన్యపి ప్రయాజే॒షు
జు॒హుయాదే॑ తైర్వా అసా ఆదిత్య ఇ॒మాన్ పృ॒ణ్చ బు॒తూ నను తే॒జస్వి॑మా
ఏ॒వైనం ప॒ఞ్చ ది॒శోఽను తే॒జస్వి॑నం కరోతి ప్రా॒జాప॑త్యం ఘృ॒తే చ॒రుం
ని॒ర్వపే॒చ్ఛతకృ॑ష్టల మాయుష్కామో దే॒వా అసు॑రాస్తత్వా మృ॒త్యో ర॒భిభ
యు॒స్తే దే॒వాః ప్ర॒జాప॑తిమే॒వోపా॑ధావన్ స్తాన్ వా॒ఏత॑యా ప్ర॒జాప॑తి రయాజ
య॒త్తతః ॥ 8 ॥ దే॒వా అమృ॑తత్వ మగచ్ఛన్న మృ॒తం వైహి॑రణ్యమమృ॒త
మాయు॑ రమృ॒తే నై॒వైష్య॑మృ॒తమా॑యురాప్వాద్ధధాద్య ఆయుష్కామ
స్యా॒త్తమే॑ తయా॒యాజయేదే॑తద్వై మను ప్రి॒న్యామృ॑తత్వం యత్సర్వ॒మా
యురే॒త్య మృ॒తం వై హి॑రణ్యమమృ॒తమా॑ యురమృ॒తే నై॒వా స్మి॑న్నమృ॒త
మా॑యురాప్వా దధాతి తేన ససర్వ॒మాయురే॑తి నపురాయుషః ప్ర ॥ 9 ॥

మీ॒యతే॑ శత కృష్టలో భవతి శతాయుర్వై పురుష శ్శత॒వీర్యా॑ ఆయురే॒వ

వీ॒ర్య మా॑ప్నోతి చ॒త్వారి చ॒త్వారి కృ॑ష్టలాన్య వద్యతి స॒మ్ప్రు॒ద్వై స॒ర్వం
బ్ర॒హ్మణే॑పరిహర్త॒వా అ॒హ స॒ర్వం బ్ర॒హ్మణీ య॒జ్ఞం ప్ర॒తిష్ఠా ప॑యతి
స॒ర్వమ॑స్మిన్ బ్రహ్మవీ॒ర్యం దధా॑త్యథో బ్రహ్మ వై బ్రహ్మ బ్రహ్మణై
వా॒స్మిన్ బ్ర॒హ్మ యు॑ర్దధాతి ॥ 10 ॥

ప్ర॒జానాం ని॒త॒తః పు॒రాయు॑షః ప్రై॒కచ॑త్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 2 ॥

బా॒ర్హస్ప॑త్యం చ॒రుం ని॒ర్వపే॒త్పురో॑ధాక్లామస్తస్య బా॒ర్హస్ప॑త్యే
జ్యోతి॒ష్మతీ॑ యాజ్ఞానువాక్యే॒స్యాతాం బ్ర॒హ్మ వై బృ॑హస్పతిర్బా॒ర్హస్ప॑త్యే
బ్రా॒హ్మణో దే॒వత॑యా స్వా మే॒వ దే॒వతాంపు॑రోధాయాఉపాస॒రత్సై॒న్ద్రం
దే॒వతా॑ పురోధాం గమయతి యద్వై లే॒లాయ వీ॒వ భాతి॑ తజ్యోతిస్తస్మాజ్యోతి
ష్మతీ॑ యది నే॒వ పు॑రోధాం గచ్ఛేదథై॒న్ద్రాబా॒ర్హస్ప॑త్యగ్ం హ॒విర్వి॑ర్య
పే॒ద్భృ॒హ్మ చై॒వ ॥ 11 ॥ క్ష॒త్రం చ స॒యుజా॑ అకస్తాజగేనం పురోదధతే
బా॒ర్హస్ప॑త్యం చ॒రుం ని॒ర్వపే॒త్పుయు॑సి గ్రా॒మకా॑మోవా పశుకామోవా తస్య
బా॒ర్హస్ప॑త్యే గణవతీ యాజ్ఞానువాక్యే॒స్యాతాం యో బ॒హు పు॑ష్టస్తస్య
గృ॒హాత్క్షీ॑ రమాహరేయు స్యాత్స్వాసాం గ॒వాం దు॒గ్ధం స్వా॑ద్దుదకం పుష్టి
రే॒వైవా సం॑భియతే బ్రహ్మ వై బృహస్పతిర్బృహస్పతిశ్చ॒న్ద్రాగ్ంసి చ॒న్ద్రో
భి॒ర్బృ॑హ స్ప॒త్తిర్గణీ॑ స్వాం వై ॥ 12 ॥ ఏ॒తద్దే॒వతాం భూ॑యిష్ఠేనార్వ
యతి స॒జాతై॑రేనం గణీ॒నం కరో॑తి బ్రాహ్మణ స్ప॒త్యం చ॒రుం

నిర్వపేత్సంగ్రామే తస్యబ్రాహ్మణస్సత్యే వీరవ్రతీ వయస్వతీ
యాజ్ఞానువాక్యే స్యాతాం చదిర్ధరే యాజయేదుద్భర్తిః ప్రస్తరస్యా
ద్బాణవంతః పరిధయో వయాగ్ంసి పరం గ్రామ మావిశన్తి తథావిజ్ఞేయం
జేష్యామా ఇతి బహ్మ వై బ్రహ్మణస్సతిర్బ్రహ్మైవోపాసర
ద్బ్రహ్మణస్సత్యం చరుం నిర్వపేద్యత్త కామయేత బ్రహ్మబలం
స్యాదితి తస్య బ్రాహ్మణస్సత్యే మరుత్వతీ యాజ్ఞానువాక్యే స్యాతాం
బ్రహ్మ వై బ్రహ్మణస్సతిర్విణ్ణురుతో బ్రహ్మణీ వా ఏతద్విశమధి వినాశయతి
ద్రధిమ్నై ౭ శిథిరత్వాయ || 13 ||

ఏవ స్వాం వై కామయేత్తకవిగ్ంశతిశ్చ || 3 ||

బార్హస్పత్యం చరుం నిర్వపేద్ధార్ముతం పశుక్రామః ప్రజాపతిః పశూన
స్సజత తే ౭ స్మాత్సృష్టాః పరాశ్చ ఆయన్తస్సేన్బృహస్పతిశ్చన్ద్రై
తాం తే యత్రావస్సస్తత శ్శక్నో గర్ముదజాయత తం వా అబ్రవీదనేన
మా యాజయేతి తేన వా ఏనమయాజయత్తం పశవ ఉపావర్తన్త యః
పశుక్రామ స్సాస్యత్తమేతేన యాజయేదుపహేనం పశవః || 14 || అవర్తన్తే
యదా హి సతమేతేనాయాజయదథ తం పశవ ఉపావర్తన్త సామాపాష్టం
చరుం నిర్వపేద్ధార్ముతం పశుక్రామః ప్రజాపతిః పశూనస్సజత తే ౭ స్మా
త్సృష్టాః పరాశ్చ ఆయన్తస్సేన్బృహస్పతిశ్చన్ద్రై తాం తే యత్రావ

స్సస్తత శ్శక్నో గర్ముద జాయత తం వా అహరదనేన మే ప్రతిష్ఠేతి
ససోమో ౭ బ్రవీన్మ మ వై || 15 || అకృష్ట పచ్యమితి తగ్ం సామాపాష్టం
నిరవపత్తం పశవ ఉపావర్తన్త యః పశుక్రామ స్సాస్యత్త మేతేన యాజయేదు
పహేనం పశవా అవర్తన్తే యదా హి స తమే తేనాయాజయదథ తం
పశవ ఉపావర్తన్త సోమో వై రేతోధాః పూషా పశూనాం ప్రజనయి తా
సోమ ఏవాస్మై రేతోదధాతి పూషా పశూన్సృజనయతి ప్రాజాపత్యం
చరుం నిర్వపేత్ || 16 || గార్ముతం పశుక్రామః పృశ్నీనాం గవ్ం దుగ్ధే
పృశ్నీనాం గవామాజ్యన్తస్యాత్తత్రాపి గోమూత్ర స్యా శ్శ్చైతయేయుః
పృశ్నీరై వ యదద్దుహత్స గర్ముదభవదియం వై పృశ్నీ ర్వాగ్వాతస్యావా
ఏతచ్ఛిరో యద్గర్ముతస్సస్మాదేతదాణ్ణమివ పీయూష ఇవ తం ప్రాజాపత్యం
చరుం నిర్వపేత్పశుక్రామః ప్రాజాపత్యా వై పశవః ప్రజాపతిః పశూనాం
ప్రజనయి తా తమేవ భాగధేయేన || 17 || ఉపాసరత్సేన్బృహస్పతి
పశూన్సృజనయతి వాస్త్వమయగ్ం రాద్రం చరుం నిర్వపేద్యత్త రుద్రః
ప్రజా శ్శ్చమాయేత వాస్తోరై వ వాస్త్వం జాతం వాస్త్వ మయం ఖలు వై
రుద్రస్య సేన్వైవైన్దం భాగధేయేన శమయతి తయా నిపాదస్థపతిం
యాజయేత్సా హి తస్యేష్టిః కూటం దక్షిణా కర్ణే వా గర్తభః || 18 ||

పశవో వై నిర్వపేద్ధార్ముతం వైకచత్వారిగ్ంశ చ్చ || 4 ||

పరమేష్ఠి నే ద్వాదశకపాలం నిర్వపేద్యః కామయేత పరమేష్ఠి స్యామితి
పరమేష్ఠి వా ఏష దేవానాం యః పరమేష్ఠి పరమేష్ఠి రాజన్యో మనుష్యాణాం
తమేవ భాగధేయో నోపాసతస్స ఏనం పరమేష్ఠినం కరోతి తస్మై ధనుశ్చ
తిసశ్చ ప్రయచ్ఛేత్ || అగ్ని స్థే తేజః ప్రయచ్ఛత్విన్ధ ఇన్ద్రియం పితౄణాం
బన్ధతామ్ || ఇత్వగ్ని రేవాస్మై తేజః ప్రయచ్ఛత్వీన్ద్రః || 19 || ఇన్ద్రియం
పితౄణాం బన్ధతాం వైశ్వదేవం ద్వాదశ కపాలం నిర్వపేద్భాతృవ్యవాన్తం
బర్హిషద్దం కృత్వా సమయా సేన్ధ్యన వ్యూహేత్ || ఇదమహం మాంచా
ముంచ వ్యూహామి || ఇతి యం ద్విష్యాత్తం యదధోఽవమృద్యేత యచ్ఛ
స్య ఆశ్లేష్యేత్తద్విష్టవ ఉరుక్రమాయావ ద్యేద్విష్టు రేవైనా అన్త రావిక్రమతే
తం పునః || 20 || సమూహేత్ || ఇదమహం మాంచాముంచ సమూహామి ||
ఇతి యోఽస్య ప్రియ స్యాత్తం వైశ్వదేవీర్వా ఇమాః ప్రజాస్తాభి రేవేత
రం వ్యూహతి తాభి రాత్మానగ్ం సమూహతీన్ద్రాణ్యై చరుం నిర్వపేతేనా
యా ముత్తిష్ఠన్త్యాగ్ం సేనా వా ఇన్ద్రాణీ బ్రహ్మణైవైన్ద్రాం పురస్తాన్ముఖతో
జ్జిత్యై సన్త్యతి బల్బజా అపీధ్యే స్త్వ శ్శక్నో వా ఏతే ఽధ్యుత్తితా
న్యాయేనైవై న్నామభినయతియత్తస్యాగ్ం సేనాయాం విన్దేత సా దక్షిణా
వాచస్పతయే చరుం నిర్వపేచ్ఛీ క్షామో యో వై వాచో ఽధ్యక్ష స్స
వాచస్పతిస్తచ్ఛీ కరణమేవైతత్ || 21 ||

14mytra.2final2

ఇన్ద్రః పునస్య ర్వాత్రిగ్ంశచ్చ || 5 ||

అగ్నయే వసుమతే సతీనా మష్టాకపాలం నిర్వపేత్సమాయ రుద్రవతే
శ్యామాకం చరుమిన్ద్రాయ మరుత్వతే నైవారమేకాదశకపాలం వరుణాయా
దిత్యవతే యవమయ్యం చరుం దేవా అశన్యో న్యస్య శ్రీష్టే తిష్ఠమానాశ్చ
తుర్థా వ్యుదక్రామన్నగ్ని ర్వస్సుభి సోమో రుద్రైరిన్ద్రో మరుద్భి ర్వరుణ
ఆదిత్యైస్తాన్ వా ఏతయా బృహస్పతిరయాజయత్సంజ్ఞాన్యా త ఇన్ద్ర
మేవా భి సమావర్తన్తేన్ద్రమభిసమజానత తద్య ఏతయా || 22 || యజతే
తమేవాభిస మావర్తన్తే తమ్మభి సంజానతే తదాహురైన్ద్ర ఏకాదశకపాలః
కాశ్ర్యా ఇతీన్ద్రగ్ం హి తే ఽభిసమావర్తన్తేన్ద్రమభిసమజానత || సంజానం
నో దివా పశో స్సంజానం నక్తమర్వతః | సంజాన్లం న సేన్వభ్య
స్సంజానమరణేభ్య స్సంజానమశ్వినా యువమిహాస్మభ్యం నియచ్ఛతమ్ ||
సమిన్ద్ర రాయా సమిషారభేమహి సంవాజైః పురుశ్శన్త్రై రభిద్యుభిః | సందేవ్యా
ప్రమత్యా వీరశుష్మయా || 23 || గోఅగ్రయా^A శ్వత్యా రభేమహి ||
ఇన్ద్రవాయూ స్సుసందృశా సుహవేహ హవామహే | యథ్తా న స్సర్వా
ఇజ్జన స్సంగమే సుమనా అసత్ || సం వో మనాగ్ంసి సం వ్రతా సమాకూతీ
రనగ్ం సత | అమీ యే వివ్రతా స్తన్ తాన్వస్ సన్లనమయామసి || సమానా

^Aఅశ్యావత్యా ఇతి పారాస్తరమ్

వా ఆకూతాని సమానా హృదయా నివః | సమానమస్తు వో మనో యథ్వా
వ స్సుసహసతి || సమానోమంత్ర స్సమితి స్సమానీ స్సమానం వ్రతగ్ం
సహచిత్తమేషామ్ | సమానం క్రత్తుమభిమంత్రయధ్యగ్ం సమానేన వో
హవిషా జుహోమి || సంగచ్ఛధ్యగ్ం సంజ్ఞానీధ్యగ్ం సం వో మనాగ్ంసి
జానతామ్ | దేవాభాగం యథాపూర్వే సంజానానా ఉపాసతే || 24 ||

ఏతయూ వీరశుష్మయా సమానగ్ం సప్తవిగ్ంశతిశ్చ || 6 ||

ఆగ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపేత్సావిత్రం చరుం వాయవ్యం
యవాగూం ప్రతిధుగ్వా భౌమమేకకపాలం యస్యహర్షణ్యం నశ్యేద్యో
వా హిరణ్యం విన్దేదగ్నిర్యా అగ్రే హిరణ్యమవిన్దత్స సవిత్రామంత్రయత
న ఖలు వై కిం చనవాయునానభిగతమస్యస్యాం వై స తదవిన్దద్విత్వా
ఏవాగ్నేయః ప్రసవా యసావి శ్రతోఽభినీత్యై వాయవ్యాథయత్ || 25 ||
భౌ శమోఽస్యాగ్ంహి స తదవిన్దదే తే వై ప్రదాతారస్తానేవ భ్లాగధేయేనో
పాసరత్తేఽస్మై ప్రయచ్ఛన్తి స యదా విన్దేదథై తేభ్య ఏవ నిర్వపేద్యైరేవావి
న్దత్తాన్భాగినః కరోత్యహిగ్ంసాయై ప్రజాపతిరై వ సోమ్మాయ రాజ్ఞే
దుహితౌరదదాన్నక్షత్రాణి స ర్హిహిణ్యామేవా వసన్నేతరాసు తా
అనుపేయమానాః పునరగచ్ఛన్తమ్ || 26 || రాజయక్ష్మేణాగ్రాహయత్స
నిరసవత్తస్మా ద్రాజయక్ష్మగృహీతో నిస్రవతి స వై ప్రజాపతి

15mytra.2final2

మేవోపాధావత్తం ప్రజాపతి రబ్రవీదృతం బ్రూహీతి స ఋతమబ్రవీద్యథా
సర్వాస్యేవ సమావ ద్యసానీతి తస్మాదేష సర్వాస్యేవ సమావద్యసతి
తస్మై వై ప్రజాపతిః ప్రాయశ్చిత్తిమై చ్ఛత్తస్మా అమావాస్యాయాం
వైశ్వదేవం చరుం నిరవ పత్తేన్వాస్మై ప్రాయశ్చిత్తి మవిన్దాత్సః || 27 || అము
మాప్యాయమానమన్వా ప్యాయత వసీయానభవద్యో రాజ యక్ష్మగృహీ
త స్యాత్తస్మా అమావాస్యాయాం వైశ్వదేవం చరుం నిర్వపే దేతేన వై
స తస్మై ప్రాయశ్చిత్తి మవిన్దత్తే నైవాస్మై ప్రాయశ్చిత్తిం విన్దత్యము మేవా
ప్యాయమాన మన్వాప్యా యతేవసీయాన్భవతి || 28 ||

అథ యత్తమవిన్దత్స ఏకత్రిగ్ంశ చ్చ || 7 ||

ప్రజాపతిరై వ దేవేభ్యో భాగధేయ్యాని వ్యకల్పయత్స ఇన్ద్రోఽబ్రవీద్యద
తిరిచ్యతే తన్మ మేతి తద్వా ఇన్ద్రీయమేవాత్వరిచ్యత తదిమాంల్లోకానూ
ర్ధ్వమనూద్రశ్రయత తన్నైకేనాప్నోన్న ద్యాభ్యాం తత్ప్రతీయేనాప్వావారున్ధ
యత్రయః పురోడాశా భవన్త్యేభ్యో వా ఏతం లోకేభ్య ఇన్ద్రీయం వీర్యమా
ప్వావరున్ధే || 29 || ఉత్తర ఉత్తరః పురోడాశో జ్యాయాన్భవత్యుత్తర
ఉత్తరో హి లోకో జ్యాయాన్ద్రాయరాజ్ఞే ప్రథమ ఇన్ద్రాయస్వరాజ్ఞేమధ్యమ
ఇన్ద్రాయాధిరాజా యోత్తమ ఏతాని వై సర్వాణీన్ద్రోఽభవద్రా జ్య స్యార్హ

A 'మవిన్దత్యే' - ఇతి సంయోగః

జ్యమాధిరాజ్యమేతాని సర్వాణి భవతి య ఏతైర్యజ్జతే సర్వమేతద్భవతి
య ఏవం వేదప్రథమామనూచ్య మధ్యమయా యజేన్మధ్యమామనూచ్యో
త్తమయా యజేదుత్తమామనూచ్య ప్రథమయా యజేదేవమ్ || 30 || అస్య
సర్వా అనువా షక్యా భవన్తి సర్వా యాజ్ఞా ఏషాం లోకానాం ప్రతిప్రజ్ఞా
త్యా అథో అనుసం తత్యా ఇన్ద్రాయ ఘర్మవతే సూర్యవతా ఏకాదశకపాలం
నిర్వపేత్తేజస్కామ స్తేజో వై ఘర్మ స్తేజ సూర్య స్తేజ ఏవావరున్ధాఇన్ద్రా
యేన్ద్రి యవతా ఏకాదశకపాలం నిర్వపేత్సశుకామ ఇన్ద్రియం వై పశవా
ఇన్ద్ర ఇన్ద్రియస్య ప్రదాతా తమేవభాగధేయోనోపాసరత్సోఽస్మా ఇన్ద్రియం
పశూన్ప్రియచ్ఛతి || 31 ||

రున్ధే యజేదేవం ప్రయచ్ఛతి || 8 ||

ఇన్ద్రాయార్కవతే ఽశ్వమేధవతా ఏకాదశకపాలం నిర్వపేన్నిరుద్ధం
యాజయేదన్తం వా ఏష గతో యో నిరుద్ధో ఽన్తో ఽర్కో ఽన్తో ఽశ్వమేధోఽ
న్తేనైవాస్మా అన్తే కల్పయతి వశాదక్షిణావశం మా నయాదితీన్ద్రాయార్క
వతే ఽశ్వమేధవతా ఏకాదశకపాలం నిర్వపేద్యః కామయేత జనేమ ఋధ్యేతే
త్యన్తో వా ఏషా ఋద్ధీనాం యజ్ఞనో ఽన్తో ఽర్కో ఽన్తో శ్వమేధో ఽన్తే
నైవ || 32 || అస్మా అన్తే కల్పయతి వశా దక్షిణావశం మానయాదితీన్ద్రాయార్
కవతే ఽశ్వమేధ వతా ఏకాదశకపాలం నిర్వపేద్గతస్త్రీర్యదా వై శ్రియో

ఽన్తం గచ్ఛత్యథ పాపీయాన్భవత్యన్తో ఽర్కో ఽన్తో ఽశ్వమేధో ఽన్త
మేవాలబ్ధ స పాపీ యాన్భవతీ న్ద్రాయార్కవతే ఽశ్వమేధవతా
ఏకాదశకపాలం నిర్వపేద్యః కామయేత మహాయజ్ఞో మోషనమేదిత్యేతే
వా ఇన్ద్రస్య || 33 || యజ్ఞయే త షన్వో యదర్కశాన్ శ్వమేధశ్చ తే
ఏవాలబ్ధ తాభ్యాం మహాయజ్ఞమాలభతా ఇన్ద్రాయ ఘర్మవతే సూర్యవతా
ఏకాదశ కపాలం నిర్వపేదిన్ద్రాయ మన్యుమతే మనస్వతా ఏకాదశక
పాలమిన్ద్రాయే న్ద్రియవతా ఏకాదశకపాలమిన్ద్రాయార్కవతే ఽశ్వమేధవ
తా ఏకాదశకపాలం భూతికామం యాజయేదిదం వా ఇన్ద్రస్య ఘర్మశ్చ
సూర్యశ్చేదమస్య మన్యుశ్చ మనశ్చేదమ సేన్ద్రశ్చేన్ద్రియం చేద మ్
స్యార్కశాన్ శ్వమేధశ్చైతాని వై సర్వాణీన్ద్రో ఽభవదేతాని సర్వాణి భవతి
య ఏతైర్యజ్జతే సర్వమేత ద్భవతి య ఏవం వేద || 34 ||

ఏవేన్ద్ర సేన్ద్రియం త్రయోవిగ్ంశతిశ్చ || 9 ||

ఇన్ద్రాయాగ్ం హోముచా ఏకాదశకపాలం నిర్వపేదామయావిన్తం
యాజయేదేషా వా ఇన్ద్రస్య భేషజా తనూర్యదగ్ం హోముక్తమేవ
భాగధేయో నోపాసరత్సోఽనమగ్ం హాసో ముఞ్చతీన్ద్రాయ త్రాత్ర ఏకాదశక
పాలం నిర్వపేద్యో జ్యాన్యా మారణాదపరోధాద్వా బిభీయాదిన్ద్రో వై
త్రాతేన్ద్రో ఽపరోధా తమేవ భాగధేయోనోపాసర త్సోఽనం త్రాయతా

ఇ॒న్ద్రాః॥35॥ యా॒న్యజ॒వా ఏ॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేజ్యే॑ష్ఠ బ॒న్ధురి॑న్ద్రి యం
వై జ్యే॑ష్ఠ బ॒న్ధురి॑న్ద్రి యే॒ణైవైనా॑నన్యజూన్కురుతా ఇ॒న్ద్రాయ॑ ప్రవ॒భామై
కాద॑శ కపాలం నిర్వ॒పేత్సం గ్రామే॑ ప్ర॒వ భో॑ వా ఇ॒న్ద్రో వృ॑త్రాయ॒ వజ్రం
ప్రా॒హర॑ త్సృ॒వభ్ర॑ ఏ॒వైభ్యో॑ వజ్రం ప్ర॒హర॑తీన్ద్రాయ॒ వై మృ॑ధా
యై॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేత్సంగ్రామే॑ మృ॒ధో వా ఏ॒ష వి॑హ్వాన్తి య
స్సంగ్రా॒మమ్॥ 36 ॥ జ॒యతి॑ మృ॒ద్ధ ఏ॒వ వి॑హ్వా॒తా ఇ॒న్ద్రాయా॑భిమాతి॒ఘ్న
ఏ॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేత్సంగ్రా॒మే ౭॒భిమ్మ॑తీర్వా ఏ॒ష హ్వాన్తి॑ య
స్సంగ్రా॒మం జ॒యత్య॑భి॒మాతీ॑రే॒వ హ్వా॒తా ఇ॒న్ద్రాయా॑భిమాతి॒షాహా
ఏ॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేద్యః॑ కా॒మ యే॒త వి॒ష్ట హే॒యా భ॒యం మే॑ స్యాది॒త్యో
వై వృ॑త్రాయ॒ వజ్ర॑ముదయ చ్చ॒త్తం ద్వా॒నవా॑ నాన్వ మన్య॒న్త తమే॑తేన
భాగ॑ధేయేనాన్వమన్య॒న్త తతో॑ వై ఇ॒సో ౭॒భిమ్మ॑తీరహన్స్వ॒త్ర మహాన్స్వ॒త్రం
ఖ॒లు వా ఏ॒ష హ్వాన్తి॑ య స్సంగ్రా॒మం జ॒యతి॑ తద్వా॒ర్తఘ్న॑ మే॒వైతత్॥37॥

ఇ॒న్ద్రాస్సంగ్రా॒మం వై ప॒జ్చద॑శ చ ॥ 10 ॥

ఐ॒న్ద్రమే॑కకపాలం నిర్వ॒పేన్ని॑రుద్ధం యాజయే॒దా ప్రే॒హ ప॒రమ॑ స్యాః
పరా॑వతా ఇ॒తి యా॒జ్యాను॑ వాక్యే॒ స్యాతాం॑ పరా॑వతం వా ఏ॒ష గతో॑ యో
నిరు॑ద్ధః పరా॑వత్త ఏ॒వైన॑మధ్యా॒ప్తావ॑గమయత్యైన్ద్రం॒ త్రయో॑దశకపాలం
నిర్వ॒పేన్ని॑రుద్ధం యాజయే॒దతి॑రిక్తం వై త్రయో॑దశమ తిరిక్తో నిరు॑ద్ధో

17mytra.2final2

౭॒తిరిక్తా॑దే॒వైన॑మ తిరిక్త మా॒ప్తావ॑గమయతీన్ద్రాయ॒ వజ్ర॑ణా ఏ॒కాద॑శకపాలం
నిర్వ॒పేత్ ॥ 38 ॥ ఇ॒న్ద్రాయ॑ వృ॒త్రఘ్న॑ ఏ॒కాద॑శకపాల మి॒న్ద్రాయ॑ వృ॒త్రతూ॒రా
ఏ॒కాద॑శకపాలం య॒స్యభ్రా॑త్పు॒వ్య సో॒మేన॑ య॒జ్ఞేత॑ వజ్రం వా ఏ॒ష భ్రా॑త్పు
వ్యా యో॒చ్ఛయ॑తి య సో॒మేన॑ య॒జ్ఞతే॑ యద్వ॒జ్రణే॑ వజ్రే॒ణైవా॑స్య
వజ్రం॒ స్త్ర స్త్రణు॑తే యద్వృ॒త్రఘ్న॑ భ్రాత్పు॒వ్యో వై వృ॑త్రో హ॒న్త్యేవైన॑ం
యద్వృ॒త్రతూ॑రే భ్రాత్పు॒వ్యో వై వృ॑త్రస్త్ర॒త్యే వైన॑మి॒న్ద్రాయ॑ క్షే॒త్రంజ॒యా
యై॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేద్యః॑ క్షే॒త్రే ప॒శుషు॑ వా వి॒వదే॑త॥ 39 ॥ ఇ॒న్ద్రో వై
దే॒వానాం॑ క్షే॒త్రంజ॒యస్తమే॑వభాగధేయేనోపా స॒రత్సో॑ ౭॒స్మై క్షే॒త్రం ప॒శున్త
యతీ॒న్ద్రాయా॑ధిరాజా యై॒కాద॑శ కపాలం నిర్వ॒పేద్య॑ త్ర రా॒జా న స్స॒దృశా
ఇ॒వ స్యు॑రిన్ద్రో వై దే॒వానా॑మధి రా॒జస్తమే॑వ భాగధేయే నోపాస॒రత్స॑ ఏ
నమా॑ధిరాజ్యం గమయతి॥ 40 ॥

నిర్వ॒పే ద్వి॒వదే॑త స॒ప్తత్రి॑గ్శ చ్చ ॥ 11 ॥

ఇ॒న్ద్రాయ॑ మన్యుమతే మనస్వ॒తా ఏ॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేత్సంగ్రామే॑
మన్యునా॒ వై వీ॒ర్యం క్రి॒యత॑ ఇన్ద్రియే॒ణ జ॒యతి॑ వీ॒ర్యం చై॒వైష్ణి॑న్ద్రియం
చ జి॒త్యై దధా॑తి మన్య॒వై చ॒రుం నిర్వ॒పేత్సంగ్రామే॑ మన్యునా॒ వై వీ॒ర్యం
క్రి॒యతే॑ వీ॒ర్యమే॒వైషు॑ జి॒త్యై దధా॑తి యం జీ॒వగ్రా॑హం గృ॒హ్ణాయ॑స్తంవిక్ర
నేయు॒ర్మనో॑ స్త్వి॒ద్వదే॑వసత్యమక రి॒న్ద్రాయ॑ మనస్వ॒తా ఏ॒కాద॑శకపాలం

నిః || 41 || వపేద్యః కామయేత పుణ్యస్యామనా ధృష్య ఇతి మనో వై
శ్రీస్త్విషి శ్శ్రియమేవాస్మి స్త్విషిం దధాతిసంవత్సరంసుపురామనసో
న కీర్తయే త్సంవత్సరేణ వా అన్తాప్తమాప్యతే సంవత్సరేణైవాస్మా ఆప్యై
తేజ శ్శ్రియం త్విషిందధాతి || 42 ||

ఏకాదశకపాలం నిర్ధావత్రిగ్ంశచ్చ || 12 ||

యస్యసాన్నాయ్యం చన్ద్రమా అభ్యుదయాద్యే పురోడా శ్శ్శా
స్సుస్తా స్త్రేధాక్కుర్యాద్యే మ్మధ్యమాస్తమగ్నయేదా శత్రే ఒష్ఠాకపాలం
నిర్వపేద్యేస్థవిష్టాస్త మిన్ద్రాయ ప్రదాత్రే దధ శ్శ్చరుం యే క్కోద్దిష్టాస్తం
విష్టవే శిపివిష్టాయ శృతే చరుమగ్నిరై మ్మధ్యమస్య దాతేన్ద్రో జ్యేష్ఠస్య
ప్రదాతాథ యత్కోద్దిష్టం తచ్చిపివిష్టం తదాప్నోతి పశూనేవ సోమః || 43 ||
వా ఏతస్యాతిరిచ్యతే యస్య సాన్నాయ్యం చన్ద్రమా అభ్యుదేతి స వై
పశూనేవాభ్యతిరిచ్యతే యః పశుక్వామస్యో త్సో ఒమావాస్యామిష్టా
వతానపా క్కుర్యాద్యే పురోడా శ్శ్శా స్సుస్తా స్త్రేధా క్కుర్యాద్యే క్కోద్ది
ష్టాస్తమగ్నయే సనిమతే ఒష్ఠాకపాలం నిర్వపేద్యేమ్మధ్యమాస్తం విష్టవే
శిపివిష్టాయ శృతే చరుం యే స్థవిష్టాస్తమిన్ద్రాయ || 44 || ప్రదాత్రే దధ శ్శ్చ
శ్చరుమ గ్నిరేవాస్మై తద్విస్తతి యదీహ విష్టుస్తద్య దన్తర్లిక్తా ఇన్ద్రస్తద్యద్దివి
సత్వానో గా ఇచ్చన్తి యదేతే తణ్ణులా విభాజ్యన్తే సత్వానో వా ఏత ఏష్టారో

ఒభిరోధార్ల ఏవాగ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపేద్యత శ్రీస్తస్యగో ర్థేనుర్ద
క్షిణా స ప్రాజ్ఞాయాయ వైష్ణవం త్రికపాలం తస్య వడబా ధేనుర్దక్షిణా
స ప్రాజ్ఞాయాయ గిరిం గత్వాపో వా ప్రాజాపత్యం ఘృతే చరుం తస్య
పురుషే ధేనుర్దక్షిణా || 45 || యద్వాగ్నేయ ఇమాం తేనాక్రమతే యద్వేష్ట
శవో ఒన్తర్లిక్తం తేన యత్ప్రాజాప శత్యో ఒముం తేన లోకం యత్ప్రా
జ్ఞాయాత్యభి స్త్విదేవాక్రమేద్యద్గిరిం గచ్ఛత్యపో వాన్త స్త్విదేవా
గన్యత్తిస్రో ధేనవో దక్షిణా త్రయో వా ఇమే || 46 || లోకా ఇమాన్తస్మై
లోకాన్తేను రకరిమాన్తస్మై లోకాన్ప్రాదాపయతి ప్రత్తాన్త వా అస్మా ఇమాం
ల్లోకాన్తుహే య ఏవంవేద సామేన్ద్రం చరుం నిర్వపేచ్ఛామ్యమా కగ్ం
సోమవామినా ఇన్ద్రో వై త్వష్ట సోమమపిబద నుపహూ యమాన్తస్సో
ర్ధ్వ సోమపీథో ఒపతత్తేశ్యామాకా అభవన్దో మపీథేన వా ఏష వ్యుధ్యతే
య సోమం వమితి యత్సోమ్యః || 47 || సోమ పీథేనైవైనగ్ం
సమర్థయతీన్ద్రయేణవా ఏషవీర్యేణవ్యుధ్యతే యసోమం వమితి యదైన్ద్ర
జ్జన్ద్రయే ణైవైన్ద్రం వీర్యేణ సమర్థయతి శిధిర ఇవ హి వా ఏతస్య
సోమపీథో ఒథైష సోమం వమితి యచ్ఛామ్యమాక స్తణ్ణులై శ్రీణాతి
సోమపీథస్య ధృత్యై || 48 ||

సోమఇన్ద్రాయ దక్షిణే మే సామ్య స్త ట్రిగ్ంశచ్చ || 13 ||

అదిత్యా సార్యం ఘృతే బార్హస్పత్యం చరుం బార్హస్పత్యం పరమేష్ఠినే
 ౭గ్నయే వసుమత ఆగ్నేయమష్టాకపాలం ప్రజాపతిర్వా ఇన్ద్రాయార్కవ
 త ఇన్ద్రాయాగ్ంహోముచ్చే ఐన్ద్రమేకకపాలమిన్ద్రాయ మన్యమతే
 యస్యసాన్ద్రాయం త్రయోదశ || 13 ||

అదిత్యా బార్హస్పత్యగ్ం సమ్మూహేదస్య సర్వా ఇన్ద్రాయాష్టాచత్వా
 రిగ్ంశత్ || 48 ||

అదిత్యా ధృత్యై ||

|| ఇతి మధ్యమకాండే ||

|| కామ్యా ఇష్టయో నామ ద్వితీయః ప్రపాఠకః ||

శ్లో|| జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్ఫుటికా కృతిమ్/
 ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే||

19mytra.2final2

తృతీయః ప్రపాఠకః - కామ్యా ఇష్టయః

ఆగ్నేయమష్టాకపాలన్నిర్వపేన్వైత్రావరుణీం పయస్యామామయావినం
 యాజయేదృధ్వా ఏవాగ్నేయో ౭థో అష్టన్వన్మమేవైన్దం కృత్యా
 ప్రతిష్ఠాపయతీశ్వరా వై పయస్యా ఋతే పశోరశాన్తా నిర్మజ్జః పశురప్యాల
 భ్య శాన్త్యా అనిర్మార్గాయైతే వై పశవో యద్వీహయశ్చ యవ్వాశ్చ
 యద్వీహి మయః పురోడాశో భవతి తేనైవ పశురాలభ్యతే శాన్త్యా
 అనిర్మార్గాయ మైత్రావరుణీ బ్రాహ్మణస్య || 1 || స్యాన్వైత్రావరుణో హి
 బ్రాహ్మణో దేవతయైన్ద్రవారుణీ రాజన్యస్య స్యాదైన్ద్రవారుణో హి రా
 జన్యో దేవతయాగ్నివారుణీ వైశ్వస్యస్యాదగ్నిరైవ సర్వాదేవతా అత్ర
 వైశ్వస్యాపి దేవతామయావినం యాజయే త్వామేవ దేవతాం ప్రాయశ్చి
 త్యా ఉపాసరద్యరుణ గృహీతో వా ఏష య ఆమయావీ వరుణాదేవైన్దం
 తేనముఞ్చతి పయో వై పురుషః పయ ఏతస్యా మయతి పయసైవ || 2 ||
 అస్య పయో నిష్క్రిణాతి యద్వ్యాహతి వికృత్య హి శల్యం మధ్యతో
 నిర్హరన్తి తద్యక్ష్మం వావాప్యైత్త్వన్మధ్యతో నిర్హరన్త్యథ యత్పున

స్సముహ్యగ్నయే సమవద్యతి యథాశల్యం నిర్వృత్యోష్ఠిషేణ వేష్టయ
 న్ద్యేవం తద్భూతికామం యాజయేత్సామేవ దేవతాం ప్రాయశ్చిత్త్యా
 ఉపాసరద్యరుణ గృహీతో వా ఏష యో భూతికామో వరుణాదేవైనం
 తేన || 3 || ముఞ్చతి పయో వై పురుషః పయ ఏష ఇచ్ఛతి యో భూతి
 మిచ్ఛతి పయసైవాస్మై పయో ఒవరున్ధే యద్యుహతి యజ్ఞస్య
 గోపీథాయాథ యత్సన స్సమూహతి భూత్యైవైనగ్ం సమూహతి
 గ్రామకామం యాజయేత్సామేవ దేవతాం ప్రాయశ్చిత్త్యా ఉపాసరద్యరుణ
 గృహీతో వా ఏష యో గ్రామకామో వరుణా దేవైనం తేనముఞ్చతి
 పయో వై పురుషః || 4 || పయ ఏష ఇచ్ఛతి యో గ్రామమిచ్ఛతి పయ
 సైవాస్మై పయో ఒవరున్ధే యద్యుహతి యజ్ఞస్య గోపీథాయాథ
 యత్సన స్సమూహతి గ్రామేణైవైనగ్ం సమూహత్యేక (క) పాలా ఘ్రహోత్య
 త్రాత్ర వై వరుణస్య పాశాస్తత ఏనం ముఞ్చతి యన్నాన్నా జుహుయాద్ధ్య
 కర్ష స్స యజ్ఞస్యాగ్నో సర్వే హోత ఋత్య స్సమృద్ధ్యై || యా వాం
 మిత్రావరుణా ఓజస్యా తనూస్తయావాం విధేమ తయా || 5 || ఇమమముం
 ముఞ్చత మగ్ం హ్వాసో యావాం మిత్రావరుణో సహస్యా తనూస్తయావాం
 విధేమ తయేమమముం ముఞ్చతమగ్ం హ్వాసో యావాం మిత్రావరుణో
 యాతవ్యా తనూస్తయావాం విధేమ తయేమమముం ముఞ్చతమగ్ం

హ్వాసో యావాం మిత్రావరుణో రక్షస్యా తనూస్త యావాం విధేమ
 తయేమమముం ముఞ్చతమగ్ం హ్వాసో యావాం మిత్రావరుణా ఓజస్యా
 సహస్యా యాతవ్యా రక్షస్యా || 6 || తనూస్తయావా మవిధామ
 తయేమమము మమో క్షమగ్ం హ్వాసో యస్తే రాజన్వరుణ దేవేషు పాశస్తం
 త ఏతేనావయజే తస్మైతే స్వాహా యస్తే రాజన్వరుణాన్నే పాశస్తం త
 ఏతేనావయజే తస్మైతే స్వాహా యస్తే రాజన్వరుణ ద్వీపాత్సు చతుష్పాత్సు
 పశుషు పాశస్తం తఏతేనావయజే తస్మైతే స్వాహా యస్తే రాజ న్వరుణా
 షధీషు వనస్సత్విష్వపున్ పృథివ్యాం దిక్షు పాశస్తం తఏతేనావయజే తస్మై
 తే స్వాహా || ఏతే వై వరుణస్య పాశాస్తత ఏనం ముఞ్చతి || 7 ||

బ్రాహ్మణస్యైవ తేన పురుషో రక్షస్యా తస్మై సప్తవిగ్ంశతిశ్చ || 1 ||

వైశ్వదేవం చరుం నిర్వ్యపేద్భృతృవ్యవాన్దేవాశ్చ వా అసురాశ్చాస్పర్థన్త
 తేదేవా స్సంగ్రహణేనాయజన్త తేయత్కించాసురాణాం స్వమాసీత్తత్స
 మగృహ్ణాన్మనాగ్ంసి వావైషాం తత్సమగృహ్ణాన్తే ఒమనసః పరాభవన్భృ
 తృవ్యవాన్యజేత మనో గ్రహణం వా ఏతన్మనాగ్ంసి వా ఏతద్భృతృవ్యా
 ణాగ్ం సంగృహ్ణాతి తే ఒమనసః పరాభవన్తి గ్రామకామః || 8 || యజేత
 మనోగ్రహణం వా ఏతన్మనాగ్ంసి వా ఏతత్ప్రజాతానాగ్ం సంగృహ్ణాతి తే
 ఒస్మాన్మనో గృహీతా నాపయన్తి సర్వేషాగ్ం సజాతానాం గృహదా జ్యమా

హరేయు ర్యావతా మేవ కియతాం చ గృహదాజ్ఞమాహర్వంతేషాగ్ం
సర్వేషాం మనాగ్ంసి సంగృహ్ణతి తే ౭స్మాత్ || 9 || మనో గృహీతా
నాపయన్త్యా మనేన జుహోత్యామనస ఏవైనాన్కరోతి || ఆమనస్యదేవ
యే సజాతా స్సమన సస్తానహం కామయే హృదా తే మాం కామయ
న్తాగ్ం హృదా తాన్మా ఆమనసస్కృధి స్వాహామనస్య దేవ యే పుత్రా
స్సమనసస్తా నహం కామయే హృదా తేమాం కామయన్తాగ్ం హృదా
తాన్మా ఆమనస స్కృధి స్వాహామనస్య దేవ యాస్త్రియ స్సమనసస్తాః
|| 10 || అహం కామయే హృదా తామాం కామయన్తాగ్ం హృదా తాన్మా
ఆమనసస్కృధి స్వాహామనస్య దేవ యే పశవ స్సమనసస్తానహం
కామయే హృదా తేమాం కామయన్తాగ్ం హృదా తాన్మా ఆమనసస్కృధి
స్వాహా || ఏతే వై సజాతా స్సజాతా ఇవ పుత్రా ఇవ స్త్రియ ఇవ పశవ
ఇవ తైరాత్మానమభిసం యుజ్జే తైర్భవతి పృషతీ గౌర్థేనుర్దక్షిణా సా హి
వైశ్వదేవ్యథ యద్వైశ్వదేవీ || 11 || అథ యద్వైశ్వదేవీష్టైర్వైశ్వ దేవీర్వా
ఇమాఃప్రజా స్తా ఏవావారున్త తా ఆద్యా అకృత బహిరాత్మం వై ప్రయాజాను
యాజా ఆత్మాదేవ తా యత్ప్రియాజా నుయాజాన్తాం పురస్థా
ద్యౌపరిష్టాద్వా జుహుయాద్భుహి రాత్మగ్ం సజాతాన్ధీతాథ యన్మధ్యతో
జుహోతి మధ్యత ఏవ సజాతానాత్మన్తే యద్ది కామయేత తాజగేయు

స్తా జక్ష్వరేయురితి దారుమయేణ జుహుయాచ్ఛరా చరాహి || 12 ||
వనస్పతయో యద్ది కామయేత ధ్రువాస్త్వ్యః కృచ్ఛాదేయు రితి
మృన్మయేనజుహుయాత్ || ధ్రువాహీదం ధ్రువో౭సి ధ్రువస్త్వం దేవేష్వేధి
ధ్రు ౩వో౭హగ్ం సజాతేషు భూయాసం ప్రియ స్సజాతాన్మా ముగ్రశ్చేత్తా
వసువిదుగ్గో౭స్త్వగ్రస్త్వం దేవేష్వేధ్య ౩గ్గో౭హగ్ం సజాతేషు భూయాసం
ప్రియ స్సజాతాన్మా ముగ్రశ్చేత్తా వసువి దభిభూరస్యభిభూస్త్వం దేవేష్వే
ధ్యభిభూః || 13 || అహగ్ం సజాతేషుభూయాసం ప్రియస్సజాతాన్మా
ముగ్రశ్చేత్తా వసువి త్వరిభూరసి పరిభూస్త్వం దేవేష్వేధి పరిభూరహగ్ం
సజాతేషు భూయాసం ప్రియ స్సజాతాన్మా ముగ్రశ్చే త్తావసువిత్సూరి
రసి సూరిస్త్వం దేవేష్వేధి సూరిరహగ్ం సజాతేషు భూయాసం ప్రియ
స్సజాతాన్మా ముగ్రశ్చేత్తా వసువిత్ || ఏతే వై సజాతాస్తానస్మిన్దధాతి తాన
స్మాదనపక్రమిణః కరోతి || 14 ||

గ్రామకామో౭స్మా స్తావైశ్వదేవీ హ్యభిభూ రష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ || 2 ||

అథైషో౭శ్వః ప్రతిగృహ్యతే స వా ఉభయతోదన్ప్రతిగృహీతో
నిర్భభస్య స్యే ని్రియం చ పశూశ్చ వరుణో వా అశ్వో వరుణదేవ
౩త్యో యో వా అశ్వం ప్రతిగృహ్ణతి వరుణగ్ం సప్రసీదతి తదశ్వహవిషా
యష్టవ్యం నిర్వరుణత్వాయ చతుష్కపాలా భవన్తి చతుష్పాద్వా అశ్వః

క॒పా॒లై॒రే॒వైన॑మా॒పో॒తి యా॒వన్తో॑ఽశ్వా॒స్తా॒వన్తః॑ పు॒రో॒డా॒శా భ॑వన్తి స॒ర్వత॑
 ఏ॒వైనం॑ ము॒ఞ్చతి॑॥ 15 ॥ ఏ॒కో॒ఽధి॑ భ॒వతి॑ యన్మో॒పస్మ॑ర॒తి తస్మా॑ ఏ॒వ
 స యః॑ పు॒నః ప్ర॑తిగ్రహీ॒ష్యన్తా॑న్యన్న స॒ యజే॑త య॒ద్ధి పు॒నః
 ప్ర॑తిగృహీ॒యాతు॑న ర్వ॒ర్తుణం॑ ప్ర॒సీదే॑దథ యః పు॒నః ప్ర॑తిగ్రహీ॒
 ష్యన్తా॑న్యత్తస్య వారు॒ణా నే॒మా సు॒స్య స్సా॑ర్యవారు॒ణా నే॒మాయ॑ద్వారు॒ణో
 వరు॑ణాదే॒వైనం॑ తేన ము॒ఞ్చత్యథ॑ యత్సార్య సా॒స్వమే॑వ దే॒వతా॑ముప
 ప్ర॑తి॥ 16 ॥ గృ॒హ్లాత్యా త్మనో॑ ఽహి॒గ్ంసా॒యా ఏ॒కవి॑గ్ంశతి సా॒మిధే॑నీర్భు
 వన్త్యసా॒ ఆది॑త్య ఏ॒కవి॑గ్ంశః ప్ర॒జాప॑తిరసా॒ ఆది॑త్యః ప్రా॒జాప॑త్యో ఽశ్వో
 యా॒వానే॒వాశ్వ॑స్తమా॒పో॒తి సర్వే॑ వా అ॒న్యే ప॑శవో యోనిమన్తః పు॒రుష
 యోన॑ యో॒ఽయోని॑రశ్వో॒ఽపు॒జాయ॑దే॒ష్టోఽపో॑నప్తీయశ్చ॒రుర్భు॑వతి
 యోని॑మన్తమే॒వైన॑మక స॒స్య ఏ॒వైనం॑ యోనౌ ప్ర॒తిష్ఠా॑పయతి॥
 యస్తే॒రాజ॑న్యరుణ గాయ॒త్రచ్ఛన్తాః॑ పాశో॒బ్రహ్మ॑న్ప్రతి॒స్థితః॑॥ 17 ॥ తన్న॑ఏ॒తే
 నా॒వయ॑జే తస్మై తే స్యాహా॒ యస్తే॒రాజ॑న్యరుణ త్రి॒ష్టుప్త॑న్తాః పాశ్చ క్ష॒త్రే
 ప్ర॑తి॒స్థితస్తంత॑ ఏ॒తేనా॑వయజే తస్మై తే స్యాహా॒ యస్తే॒రాజ॑న్యరుణ జగచ్ఛ
 న్తాః పాశ్చో వి॒శిప్ర॑తి॒స్థితస్తంత॑ ఏ॒తేనా॑వయజే తస్మై తే స్యాహా॒ యస్తే
 రాజ॑న్యరుణాను॒ష్టుప్త॑న్తాః పాశ్చో దిక్షు ప్ర॒తిస్థితస్తంతే॑॥ 18 ॥ ఏ॒తే నా॑వయజే
 తస్మై తే స్యాహా॑॥ ఛన్దాగ్ంసి వై వరుణస్య పాశాస్తేరేనం గృహ్లాతి యైరేనం

గృ॒హ్లాతి॑ తైరేనం ము॒ఞ్చత్యపో॑నప్తీయభ్యాం ద్వాభ్యాం జుహోతి య
 ఏ॒వాప్న॑ ష్వో వరు॒ణస్తత॑ ఏనం ము॒ఞ్చతి॑॥ 19 ॥

ముంచతి ప్రతి ప్రతిస్థితస్త ఏకాన్న త్రిగ్ంశచ్చ॥ 3 ॥

అగ్నే॒రాయు॑రసి తేనా॒స్మా అ॒ముష్మా॑ ఆయు॒ర్దేహి॑న్యస్య ప్రాణో॒ఽసి
 ప్రా॒ణం దే॒హ్యము॑ష్మై యస్య తే ప్రా॒ణ సా॑స్వహా॒ పిత॑రాణాం ప్రాణో॒ఽసి
 ప్రా॒ణం ద్వా॒ముష్మై॑ యేషాం వః ప్రా॒ణ సా॑స్వహా॒ విశ్వే॑షాం దే॒వాన్తాం
 ప్రా॒ణోఽసి ప్రా॒ణం ద్వా॒ముష్మై॑ యేషాం వః ప్రా॒ణ సా॑స్వహా॒ బృహ॑స్పతేః
 ప్రా॒ణోఽసి ప్రా॒ణం దే॒హ్యము॑ష్మై యస్య తే ప్రా॒ణ సా॑స్వహా॒ ప్రజా॑పతేః
 ప్రా॒ణః॥ 20 ॥ అసి ప్రా॒ణం దే॒హ్యము॑ష్మై యస్య తే ప్రా॒ణ సా॑స్వహా॒॥
 యన్న॑వమైత్తన్నవనీతమభవద్యద్ధసర్వత్తత్సర్విః॒ యద॑ద్రియత తద్భృతమ్॥
 ఘృ॒తస్య॑ ప॒న్తామ॑మృత్తస్య నాభిమి॒న్ద్రేణ॑ దత్తం ప్రయతం మరుద్భిః॒ తత్త్వా
 వి॒ష్టుర॑న్యపశ్యత్తత్త్వే॒డా గ॑వ్యైరయత్॥ పా॒వమా॑నస్య త్వా స్తోమే॒న
 గాయ॑త్రస్య వర్తన్యోపాగ్ంశోస్త్యావీ శర్యేణోత్సృజే బృహతా త్వా॥ 21 ॥
 రథ॑న్తరేణ త్రై॒ష్టుభ్యా॑ వర్తన్యా శుక్రస్య త్వావీ శర్యేణోద్ధరే ఽగ్నే॒ష్ట్యా
 మా॒త్రయా॑ జాగత్యా వర్తన్యా దే॒వస్తా॑న్సవితోన్నయతు జీవాత్వై
 జీ॒వన॑స్యాయై॥ ఇదంవర్తచ్చ అగ్నిన్తా దత్తమాగాన్మహి రాధ సృహ ఓజో
 బలం॑యత్॥ దీ॒ర్ఘాయ॑ త్వా॒య శ॑తశారదాయ ప్రతిగృహ్లామి మహత ఇ

స్త్రియా॑య॒॥ ఇ॒మ॒మ్ము॒గ్నా॒ ఆయు॑షే ॥ 22 ॥ ప॒ర్వ॒సే కృ॒ధి తి॒గ్మ మో॒జో
వ॒రుణ॑ సోమ॒రాజన్॑ । మా॒తే॒వా॒స్మా అది॑తే శ॒ర్మ య॒చ్ఛ వి॒శ్వేదే॒వా
జ॒రద॑ష్టి॒ర్యథా॑సత్ ॥ అ॒గ్ని॒రా॒యుస్త॑స్య మ॒నుష్యా॑ ఆయు॒ష్కృత॑స్తే॒న్ద్రా
యు॒షా॒యు॒ష్మానే॑ధి బ్ర॒హ్మ॒యుస్త॑స్య బ్రా॒హ్మణా॑ ఆయు॒ష్కృత॑స్తే॒న్ద్రా
యు॒షా॒యు॒ష్మానే॑ధి య॒జ్ఞ ఆయుస్త॑స్య దక్షి॒ణా ఆయు॒ష్కృత॑స్తే॒న్ద్రా
యు॒షా॒యు॒ష్మానే॑ధ్యమృత॒మాయుస్త॑స్య దే॒వా ఆయు॒ష్కృత॑స్తే॒న్ద్రా
యు॒షా॒యు॒ష్మానే॑ధ్యశ్వి॒న్తోః ప్రా॑ణో॒ఽసి తా తే ప్రా॑ణమ్ ॥ 23 ॥ ద॒త్తాం
తేన॑ జీ॒వ మి॒త్రావ॑రుణ యోః ప్రా॑ణో॒ఽసి తా తే ప్రా॑ణం ద॒త్తాం తేన॑జీ॒వ
బృ॒హస్ప॑తేః ప్రా॑ణో॒ఽసి స తే ప్రా॑ణం దదాతు॒తేన॑ జీ॒వ ప్ర॑జాప॒తేః
ప॒రమే॑ష్ఠి॒న్ః ప్రా॑ణో॒ఽసి స తే ప్రా॑ణం దదాతు॒తేన॑జీ॒వ ॥ 24 ॥

ప్రా॑ణ స్త్వాయు॑షే ప్రా॑ణమే॒కత్రి॑గ్ంశ॒చ్ఛ ॥ 4 ॥

అ॒గ్నా వైష్ణ॑వ మే॒కాద॑శకపాలం నిర్వ॒పేత్సా॑రస్వతం చ॒రుం బా॒ర్హస్ప॑త్యం
చ॒రుం పూ॑ర్వే॒ద్వ్యురా॑మయా॒వినం॑ యాజయే॒దగ్ని॑ రై॒వ స॒ర్వా దే॒వతా॑ విష్ణు
ర్య॒జ్ఞో దే॒వతా॑భి॒శ్చై వా॒స్మిన్ య॒జ్ఞేన॑ చా॒యుర్ద॑ధాతి వా॒క్సర॑స్వతీ
బ్ర॒హ్మ బృ॒హస్ప॑తి॒ర్వాచా॑ చై॒వాస్మి॑న్బ్ర॒హ్మణా॑ చా॒యుర్ద॑ధాత్యథో॒ప్రాణా॑వై
దే॒వతాః ప్రా॑ణాన్ వా ఏ॒తత్పూ॑ర్వే॒ద్వ్యుర్లూ॒పీతో॑పవసతి స శ్యః ॥ 25 ॥

23mytra.2final2

భూ॒త ఆ॒గ్నేయ॑మ॒ష్టాక॑పాలం నిర్వ॒పేత్సా॑మ్యం ప॒యసి॑ చ॒రుమ్ము॒దిత్యం॑
ఘృ॒తే చ॒రుం వా॒రుణం॑ చ॒రుం య॒వమ॑యమి॒యన్త మ॒గ్నయే॑ వైశ్వా॒నరాయ॑
ద్వాద॑శకపాలమామయా॒వినం॑ యాజయే॒ద్యో వై ప్ర॑మీ॒యతే॑ ॒ఽగ్నిం త॑స్య
శ॒రీరం గ॑చ్ఛతి సోమ॒గ్ం రసో॑ యద్దా॒గ్నేయ శ్శరీ॑రమే॒వాస్య తేన॑ని॒ష్క్రిణా॑తి
య॒త్సామ్యా॑ ర॒సం తేన॑ యా॒వానే॑వ తం ని॒ష్క్రియే॑యం వా అ॒దితి॑రస్యా
మ॒ధి ప్ర॑జాః ॥ 26 ॥ ప్ర॒జాయంతే॑ ॒ఽస్యామే॑వై॒నమ॒ధి ప్ర॑జనయ॒తీ యా॑న్త
శ్చ॒రుర్భవ॑ త్యే॒తా వాన్ వా॒తా యా॒వానే॑వాస్యా॒తా తం వ॑రుణా న్ము॒క్తా
సం॒వత్స॑రో వా అ॒గ్నిరై॒వశ్వా న॑ర స్సం॒వ త్స॑ర ఏ॒వైనం॑ ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి
సం॒వత్స॑రాయు॒షమే॑నం కరో॒త్యగ్నే॑రాయు॒రసి॑ తేనా॒స్మా అ॒ముషా॑ ఆయు
రై॒హిత్య॑గ్నిరై॒వ మ॒నుష్యా॑ణా॒మాయు॑షః ప్రదా॒తా స్తో॒ఽస్మా ఆయుః॑
ప్ర॒యచ్ఛతి॑ ॥ 27 ॥ ప॒ఞ్చభి॑ ర్భూ॒హోతి॑ పా॒ఙ్క్తః పు॒రుషో॑ యా॒వానే॑వ
పు॒రుష॑స్తగ్ం స॒మీర॑యతి యా॒వానే॑వ పు॒రుష॑స్తగ్ం స॒మీర॑యి॒త్యా యం॑
వా॒వ యః ప॑వత ఏ॒ష ప్రా॑ణ ఆ॒భ్యో వా ఏ॒ష ది॒గ్భ్యో ॒ఽధి॑పవత ఏ॒తద్దే॑వ
శ్శత్యా॑ వా ఇ॒మా ది॒శో యథా॑దే॒వతం॑ వా వై న్న మే॒తదా॑భ్యో ది॒గ్భ్యో ॒ఽధి॑
స॒మీర॑యి॒త్యా ప్రా॑ణా॒నస్మి॑న్దధాతి॒॥ యన్న॑వమై॒త్సన్న॑వనీ॒తమ॑భవ ద్య॒ద్దస్
ర్పత్ ॥ 28 ॥ త॒త్సర్పిః॑ । యద॒ధ్రియ॑త తద్భృ॒తమ్ ॥ ఇ॒త్తిఘృ॑తస్య॒వా

ఏ॒తన్మ॑హి॒మాన్ ము॑దా॒చ॒ష్టేఽ॒థ్లో మ॒హయ॑త్యే॒వైన॑త్పా॒వమా॑న స్వ॒త్వా
 స్తోమే॑న గాయ॒త్రస్య॑ వర్త॒న్యోపా॑గ్ంశో॒స్త్వా వీ॒శర్యే॑ణోత్పూ॒జా ఇతి॑ యథా
 వా ఇ॒దంవ॑ద్ధ్యముత్సృ॒జ త్వ ధర్ల॑త్యున్నయ॒త్యే వం తదే॑తావదాస్య అ॒స్తి
 స్తోమా గ్రహా॑శ్చ॒న్దాగ్ంసి॒ యావదే॑వాస్తి తే॒నాస్మా ఆయుర్ల॑ధాతి య॒జ్ఞేన॑
 ||29|| అ॒స్మా ఆయుర్ల॑ధాతి సర్వ॒ ఋత్వి॑జః ప॒ర్వ్యాహు॑ స॒ర్వే వా ఏత॑
 ఏ॒తస్మై చి॑కిత్స॒న్తి సర్వ॑ ఏ॒వాస్మా ఆయుర్ల॑ధాతి బ్రహ్మ॑ణో హ॒స్థ మా॑లభ్య
 ప॒ర్వ్యాహుర్బ్ర॑హ్మ వై బ్రహ్మ॑ బ్రహ్మ॑ణైవాస్మి న॒బ్రహ్మ॑యుర్ల॒ధాతి హి॒ర
 ణ్యాద॑ద్ధి ఘృతం ని॒ష్పాయ॑యన్త్యమృతం వై హి॒రణ్య॑మాయుర్ల॒త మమృ॑త్తా
 దే॒వైన మ॑ద్ధ్యాయుర్నిష్పా॒యయన్తి॑ ని॒రివ॑ధయ॒త్యాయురే॑వ ||30|| ఆత్మ॑న్త
 తే తద్ద॑స్మా ఆబ॒ధ్నాత్యా॑యుషే॒నగ్ం స॑మర్థయ॒త్యాగ్నేయా॑యం బ॒ధ్నా
 త్యగ్ని॑రై॒వ సర్వా॑ దే॒వతా॑ స॒ర్వాభి॑ రే॒వాస్మిన్దే॑వతా॒భిరాయుర్ల॑ధాత్యగ్ని
 రాయు॑ స్తస్య మను॒ష్యా ఆయు॑ష్కృత స్తే॒నా యు॑షాయు॒షా నే॑ధీతి యో
 వై దే॒వానా॑యు॒ష్కృతశ్చాయు॑ష్కృతశ్చ వేద సర్వ॑మాయురేతి నపురా
 ఽయు॑షః ప్ర॒మీయ॑త ఏ॒తే ||31|| వై దే॒వా ఆయు॑ష్కృత శ్చాయు॒ష్కృత
 శ్చ యదై॑మే ప్రా॒ణాస్తే॒స్మిన్నా॑ యుర్ల॒ధాత్య॑శ్వినోః ప్రా॒ణోఽసి తా తే

ప్రా॒ణం ద॒త్తాం తే॒నజీ॑వే తీ॒మే వా ఏ॒తే ప్రా॑ణాస్తా॒నస్మిన్ల॑ధాతి తా॒న్
 స్మాద॑నప॒క్రమి॑ణః కరోతి ద॒శ దే॒యా ద॒శ శ॑హ్యత॒న్నాన్రణాః॑
 ప్రా॒ణాన॑స్మిన్ల॒ధాత్య॑శ్వో దే॒యో వానో దే॒యగ్ం హి॒రణ్యం దే॒యం గో॑ర్దే॒యో
 వరో దే॒యో బ॒హుదే॑యమ్ || 32 ||

శ్వః ప్ర॒జాః ప్ర॑యచ్ఛత్యద॒సర్ప॑ద్యజ్ఞే నై వైతేదే॒య స్త్రీణి॑చ || 5 ||

ఆగ్నే॒యమ॑ష్టాకపాలం నిర్వ॒పేదై॒న్ద్రం ప॑ఞ్చకపాలం దధి మద్ధు ఘృతం
 ధా॒నాఉ॑దకం తత్సగ్ంస్ప॒ష్టం భ॑వత్యర్వ॒మే చ॒రుర్బ॑వత్యర్ధ్వా ఏ॒వాగ్నే॒య
 ఐ॒న్ద్రః ప॑ఞ్చకపాలః పా॒ఞ్క్తో య॒జ్ఞః ప॒జ్క్తే యా॒జ్ఞాను॒వా శక్యే॑ పా॒ఞ్క్తాః
 ప॒శవః పా॒ఞ్క్తాః పు॒రుషో॒యావా॑నేవ పు॒రుష॑స్తమా॒ప్నోతి స సర్వో॑ భూ॒త్యా
 ప॒శూనా॑ప్నోతి ప॒శవ ఇ॒వ శ॑హ్యతత్సగ్ంస్ప॒ష్టమథో॑ యావ॒న్త ఏవ ప॑శవ
 స్తాన్ల॑స్మై || 33 || సగ్ంస్ప॒ష్టతి తదా॑హురై॒న్ద్ర ఏ॒కాద॑శకపాలః కా శ్రా॒య
 ఇ॒త్యైన్ద్రా హి ప॑శవోఽథో అ॒హుః ప్రా॑జాపత్యం కా శ్రా॒యమి॒తి ప్రా॑జాపత్యా
 హి ప॑శవః ప్ర॒జాప॑తిః ప॒శూనాం ప్ర॑జనయి॒తా తమే॑వ భ్వాగధే॒యేనో
 పా॑సరతోఽ॒స్మై ప॒శూన్ప॑జనయత్య॒థైషో॑ ఽ॒ర్యమై॑చరుర్యో దదాతి
 సోఽ॒ర్యమా దా॑నమ॒ర్యమా దా॑నకామా అ॒స్మై ప్ర॑జా భవన్త్యగ్నే
 భ్రా॒జస్వ॑తే ఽష్టాకపాలం నిః || 34 || వ॒పేత్సా॑ర్యం చ॒రుమ॑గ్నే భ్రా॒జస్వ॑తే

ఁష్టాకపాలం చక్షుష్కామం యాజయేదగ్నే రై వ మను శిష్యా సక్తం చక్షుషా
 పశ్యన్తి సూర్యస్య దివై తా వై చక్షుషః ప్రదాతారౌ తా ఏవ భూగధేయేనో
 పాసరంతా అస్మై చక్షుః ప్రయచ్ఛత ససమానం వై చక్షుర్గదాతు యత్ప్ర
 మానీ దేవతా చరుమభితో భవతి నానానమేవాస్మై చక్షుషీ ప్రతిదధాతి
 యావదన్యతరే ణాక్షాపశ్యతి || 35 || తావదుభాభ్యాం పశ్యేద్యచ్ఛరుర
 న్తరా న స్యాదథ యచ్ఛరురన్తరా భవతి తస్మాదిదమ్నరా చక్షుషోర్విధృత్యై
 శుక్లా వ్రీహయోభవన్తి శ్వేతాగా ఆజ్ఞాయ దుహన్త్యేవమివ శిష్యాసా ఆ
 దిత్య స్సమ్బుధ్యై పయసి భవతి పయో వై ఘృతం పయశ్చక్షుః పయ
 సైవాస్మై పయశ్చక్షుర్గదాతి సారీభిరాద ధాతి చక్షురస్మి న్దధాతి || 36 ||

అస్మై నిః పశ్యత్యష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ || 6 ||

దేవా అసురాణాం వేశత్య ముప్తాయన్నిస్త్రిస్తా నాప్త్యై పైతేషాం వా
 ఇన్ద్రియాణీ వీశ్యాణ్యపాక్రామన్నగ్నే రథంతరమిన్ద్రిస్య బృహద్విశ్వేషాం
 దేవానాం వైరూపగ్ం సవితుర్వైరాజం త్వష్టూ రేవతీ మరుతాగ్ం శక్వరీ
 తాని వా ఇన్ద్రో ఽన్యపాక్రామత్తైరాత్మానమభిసమయుజ్క్తై రభవద్యో
 భూతికామ స్యాత్తమేతయా యాజయేదేతైరేవేన్ద్రియైర్విర్వైరాత్మాన
 మభిసమయుజ్క్తై || 37 || ఏతైర్భవతి ద్వాదశకపాలోభవతి వైశ్వదేవత్యా

యోత్తానాని కపాలాన్యపదధాతితత్త్విచ్ఛరుమ్మకరనిర్దాహాయా
 భిశస్యమానం యాజయేద్యస్య వై దేవా అన్నమదన్త్యదన్తి తస్య మను
 శిష్యా అన్నగ్ం సర్వా వా ఏతా దేవతా సర్వా వా వా స్యైతద్దేవతా
 అన్నమజీఘసదదన్తి హా స్య మను శిష్యా అన్నమ్ || ఇన్ద్రియై రాథంతరా
 యానుబ్రూహి || ఇతి రథంతరస్యా ఋచ్చమనూచ్య బృహత ఋచా || 38 ||
 యజేత్ || ఇన్ద్రియై బార్హతాయాను బ్రూహి || ఇతి బృహత ఋచ్చ మనూచ్య
 రథంతరస్య ఋచా యజేత్ || ఇన్ద్రియై వైరూపాయాను బ్రూహి || ఇతి
 వైరూపస్యా ఋచ్చమనూచ్యవై రాజస్య ఋచా యజేత్ || ఇన్ద్రియై వైరాజా
 యానుబ్రూహి || ఇతి వై రాజస్యా ఋచ్చ మనూచ్య వై రూపస్య ఋచా
 యజేత్ || ఇన్ద్రియై రైవతాయానుబ్రూహి || ఇతి రేవతీ మనూచ్య శక్వర్యా
 యజేత్ || ఇన్ద్రియై శాక్వరాయాను బ్రూహి || ఇతి శక్వరీమనూచ్య || 39 ||
 రేవత్యా యజేదేతైరేవేన మిన్ద్రియై రేతాభి రేవతాభిర్యతిష జతి
 పర్యాహమవ ద్యత్యై తైరేవేన మిన్ద్రియై రేతాభిరేవతాభిః పర్యాహతి
 పశవో వై బృహ శత్యగ్ని రుద్రో యద్బృహత్యా వషట్కుర్యాద్రుద్రాయాస్య
 పశూనపిదధ్యా దథో బృహతీ హ్యయాత యామ్నీం పశవోఽనుప్రజాయన్తే
 ఽనువాక్యా యాశ్చత్వార్యక్షరాణి యాజ్ఞామభ్యత్వాహత్యనుష్టుభం చ

సంపాదయతి పజ్జిం చ వాగ్వా అనుష్టుప్పజాపతిః పజ్జిర్వాచి వా
ఏతత్ప్రజాపతి మప్యసాట్రుజన నాయ తన్మిథునం తస్మాదేవ మ్మి
థునాద్యజమానః ప్రజయా చ పశుభిశ్చ ప్రజాయతే || 40 ||

అభిసంయుజ్జ ఋచాఽఽనూచ్య పజ్జిం చ చతుర్విగ్ంశతిశ్చ || 7 ||

స్వాద్యం త్వా స్వాదున్వా తీవ్రాం తీవ్రేణ శుక్రాగ్ం శుక్రేణ దేవీం
దేవేనా మృతామమృతేన సృజామి సగ్ం సోమేన || సోమోఽస్యశిశ్వాభ్యాం
పచ్యస్వ సరస్వత్యై పచ్యస్వేన్ద్రాయసుత్రామౌ పచ్యస్వ || పునాతు తే
పరిసుతగ్ం సోమగ్ం సూర్యస్య దుహితా వార్తేణ శశ్వతా తనా || వాయోః
పూతః పవిత్రేణ ప్రత్యజ్సోమో అతిసుతః | ఇన్ద్రస్యయుజ్య సఖా ||
కువిదగ్గయవమన్తో యవం చిద్యథా దాన్త్యను || 41 || పూర్వం వియూయ |
ఇహేహాపాం కృణుత భోజనాని యే బర్హిషా నమఉక్తిం న జగ్ముః || ఉపయా
మగృహీతోఽస్యచ్ఛిద్రాం త్వాచ్ఛిద్రేణాశిశ్వాభ్యాం జుష్టం గృహ్ణామ్యేష
తే యోనిరశిశ్వాభ్యాంతోవపయామగృహీతోఽస్యచ్ఛిద్రాం త్వాచ్ఛిద్రేణ
సరస్వత్యై జుష్టం గృహ్ణామ్యేష తే యోని సరస్వత్యై తోవపయామగృహీతో
ఽస్యచ్ఛిద్రాం త్వాచ్ఛిద్రేణేన్ద్రాయ సుత్రామౌ జుష్టం గృహ్ణామ్యేష తే
యోనిర్ద్రాయ || 42 || త్వా సుత్రామౌ || యద్రుతశిష్టగ్ం రసిన సుతస్య

యమస్యేన్ద్రో అపిబచ్చచీభిః | అహం తమ్మస్య మనసా ఘృతేన సోమగ్ం
రాజాన మిహ భక్షయామి || నానా హివాం దేవహితగ్ం సద్దస్కృతం
మా సగ్ం సృక్షాథాం పర మే వ్యోమన్ || సురాత్వమసి శుష్మిణీ సోమ
ఏష మా మాహిగ్ంసిష్టస్యం యోని మావిశన్తో || ద్వేస్రుతీ అశృణవం
పితౄణామహం దేవాన్వాముత || 43 || మర్త్యానామ్ | యాభ్యామిదం
విశ్వ మేజత్సమేతి యదన్తరా పితరం మాతరం చ || యే భక్షయన్తో న
వసూన్యానశుర్యానగ్ంయో అన్వతప్యన్త ధిష్ఠ్యాః | యా తేషామవయా
దుర్మిష్టే స్నిష్విష్టేన్నస్తాం విశ్వకర్మా కృణోతు || అయజ్జియా న్యజ్జి
యాన్మన్యమానః ప్రాణస్య విద్యాన్యమరే న ధీరః | ఏన్తో మహచ్చక్రవాన్బధ
ఏష తం విశ్వకర్మన్ప్ర ముజ్ఞాన్త్యై || యజమాన మృషయా
ఏనసాహుర్విహాయ ప్రజామ్నుతప్యమానాః | మధవ్యో స్తోకా అప తే
రరాధ సం నస్తాభ్యాగ్ంసృజతు విశ్వకర్మా || 44 ||

అన్విన్ద్రాయో తైనసా త్రయోదశ చ || 8 ||

కువలసక్తుభిరాశ్విన శ్రీణాతి బదరసక్తుభిరైన్ద్రం కర్కణుసక్తుభి
స్సారస్వతం వాగైవ సరస్వతీ వాచైవాస్మిన్తాన్విదుమానం దధాత్యథ
యైవ మసాఅశీలం వాగభివద త్యత్యపవిష్టవ్యార్థిష్టేతి సైనం పున్ః

కళ్యాణం వదతి సిగ్ంహా అధ్వర్యుర్ధ్యాయతి వ్యాఘ్రా ప్రతిప్రస్థాతా
 వృకౌ యజమాన ఏషాసురా భవతి స యైరేవ తద్విన్దియైర్వీ ర్యైర్వ్యుధ్యతే
 తాని॥ 45 ॥ అస్మిన్నాప్త్యా ధత్తే బ్రాహ్మణస్య మూర్ధన్యాధ్యాయ
 మేధ్యత్వాయాన్నం వై సురా మేధ్యం వా అన్నం తేన మేధ్యైకా పురోరుగేకా
 యాజ్ఞైకధాస్మి నీర్వర్యం దధాతి బ్రాహ్మణః పాయయిత శవ్యస్తేన హవిః
 క్రియత ఆత్మనా పేయాత్మన్నేవ వీర్వర్యం ధత్తే అగ్నో సర్వా హోత శివ్యా
 సమృద్ధ్యై మధ్యతో వా ఏష పాపృణా గృహీతో యత్సమయా వ్యేతి
 మధ్యత ఏవైనమ్॥46॥ పాపృణో ముఞ్చతి యదాహవనీయే జుహుయాన్న
 పాపృణా వ్యావరేత క్రియేత భేషజమథ యద్దక్షిణే జుహోతి వి పాపృణా
 వర్తతే క్రియతే భేషజమథ యద్ద్విక్తా రయత్యేవమివ శేష్యాష విక్లరతి
 శతక్షరో భవతి శతాయురైవ పురుష శ్శతవీర్యా ఆయురేవ వీర్యమాప్నోతి
 యద్యా ఏతస్య వ్యార్థి యత్సామ్రామి పితౄన్ వా ఏతస్య తద్దగన్యత్త్వి
 త్సమతీభి రనుమన్త్రయన్తే పితృభ్యవైవైనం తేన సమీరయన్తియ
 త్రిసస్త్రితీయే హి లోకే పితరో అథయచ్ఛత్వారో దిగ్భ్య ఏవైనం తేన
 సమీరయన్తి॥ 47 ॥

తాన్యేవైన మనుమన్త్రయన్త్యైకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ 9 ॥

ఆగ్నేయమష్టాక పాలం వైశ్వదేవమథైవోఽశ్వీ ౭గ్నేరాయుర
 స్యాగ్నా వైష్ణవమేకాదశకపాలమాగ్నేయమష్టాకపాలం దేవా అసురాణా
 స్వాదీంత్యా కువలసక్తుభిర్నవ॥ 9 ॥

ఆగ్నేయమహమసి ప్రాణమాత్మన్తతే స్వాదీగ్ం సప్తచత్వారిగ్ం
 శత్ ॥ 47 ॥

ఆగ్నేయగ్ం సమీరయన్తి॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ కామ్యా ఇష్టయో నామ తృతీయః ప్రపాఠకః ॥

శ్లో॥ జ్ఞానానన్తమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్/
 ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే॥

చతుర్థః ప్రపారకః - కామ్యా ఇష్టయః

విశ్వరూపోవై త్వాష్ట్ర ఆసీత్త్యశీర్వాసురాణాం స్వస్తియస్స సోమమేకేన
 శీర్ష్ణా పిబత్సురా మేకేనాన్నమేకేనావయత్స ఇన్ద్రో ౭మన్యతాయం
 వావేదం భవిష్యతీతి తేన సమలభత తేన యుగశరమపతత్స తక్షాణం
 తిష్ఠన్తమబ్రవీ దాద్ధావేమాన్యస్య శీర్షాణీ చిన్ధీతి తస్య తక్షోపస్కద్య పరశ్చ
 శీర్షాణ్యచిన్ధనత్త స్మాత్తక్ష శిరః॥ 1 ॥ ఘృతం తస్మాద స్యాన్నమన్నాద్యం
 తస్య యత్ప్రమపగ్ం శిరా ఆసీత్స కపిజ్ఞలో ౭భవద్యత్సురాపగ్ం స క
 లవిజ్ఞో యేనాన్న మావయత్స తిత్తిరి స్స వై త్వష్టా పుత్రే హతే
 సోమమాహరదృత ఇన్ద్రం తమధ శ్శతశ లే ౭సునోదథో అహు స్సహస్ర
 శలా ఇతి తస్మిన్వా ఇన్ద్ర ఉపహవ మైచ్ఛత తన్నోపాహ్వయత తమ్॥ 2 ॥
 ప్రాసహదాయు నాడ్యా నిరపిబత్స సోమపీథేన వ్యార్థ్యత తస్మాతోమో
 నానుపహూతేన పేయ సోమపీథేన హ వ్యర్థకో భవతి యదితో ౭
 ముచ్యత తా సిగ్ంహా అభవతాం యదితస్మా వ్యాఘ్రో యది తస్మా వృకౌ
 యత్ప్రథమం నిరష్టివత్తత్కువల మభవద్యద్వితీయం తద్బుధరం

28mytra.2final12

యత్ప్రతీయం తత్కర్కశ్చర్య దధస్తాత్సా॥ 3 ॥ సురా తం వా ఏతయాశ్వినా
 అయాజయతాగ్ం సాత్రామణ్యా స యైరేవ తద్దన్తి యైర్వీ శరై ర్వాన్యర్థ్య
 త తాన్యస్మి న్నాప్త్యాద్ధత్తాగ్ం సోమేనాతిపుపువానం యాజయేద్దన్తి యేణ
 వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే యగ్ం సోమో ౭తిపవతే యావదే వేన్ద్రియం
 వీ శర్యం తదస్మిన్నా ప్త్యా దధాతి రాజసూయేనాభిషిషిచానం
 యాజయేద్దన్తి యేణవా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే యో రాజసూయేనాభి
 షిషిచ్ఛతే॥ 4 ॥ యావదేవేన్ద్రియం వీ శర్యం తదస్మిన్నాప్త్యా దధాతి
 భూతికామం యాజయేద్దన్తియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే యో ౭లం
 భూత్యై సన్నభవతి యావదేవేన్ద్రియం వీ శర్యం తదస్మి న్నాప్త్యా దధాతి
 జ్యోగామయావినంయాజయేద్దన్తియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే యస్య
 జ్యోగామయతి యావదేవేన్ద్రియం వీ శర్యం తదస్మిన్నాప్త్యా దధాతి॥ 5 ॥
 నాన్తారేన యష్ట శ్వమిత్యాహురారయజ్జ ఇవ శేహ్యష తదాహుర్యష్టవ్య
 మేవ సర్వో హి పురుషా ఆర్త సర్వో బుభూషతి యదాశ్వీ న్యశ్వినౌ
 హ్యభిషజ్యతాం యత్సారస్వతీ వాగై ర్సరస్వతీ వాచాహ్య భిషజ్యతాం
 యదైన్ద్రిన్ద్రే హి తా తాన్ద్రియాణీవీర్యాణ్యా ప్త్యాద్ధత్సామ్॥ 6 ॥

శిరస్తగ్ం సా భిషిచ్ఛతే దధాత్యేకాన్న చత్వారిగ్ంశచ్చ॥ 1 ॥

సీసేన క్షీబాత్కార్యాన్మతం వై సీసమన్మతం క్షీబో ౭న్మతగ్ం
 సురాన్మతేనై వాన్మతాదన్మతం క్షీణాతి తదాహుఃకా ఋర్యా వడబా దక్షిణేతి
 సృత్వరీవడబా ఋహ్యాషా సృత్వరీ వడబాశ్వినం ప్రథమమాలభన్తే ౭థ
 సారస్వతీమథైన్మ మేవమేవ వపాభిశ్చరతీన్మ ఏవైషు తదధిభవత్వైన్మః
 పునః ప్రచరతాం ప్రథమోభవతి || 7 || ఇన్మం వా ఏతత్పునరాలభన్తే
 సేన్మియత్వా యైన్మీ వపానాముత్తమా భవత్వైన్మః పురోడాశానాం ప్రథమో
 వీ ఋర్యాం వా ఇన్మో వీర్య ఏవైనమభిసంధత్తః ప్రసవాయ సావిత్రో
 నిర్వరుణత్వాయ వారుణో ముధ్యతో హ్యాష వరుణగృహీతః పశ్చాద్వా
 ఏషా సృష్టా ప్రతీచీనశీర్షి యదుపరిష్టాత్పురోడాశోభవత్వపిహిత్యా అచ్చిద్ర
 త్వాయ సహ సమవత్తం భవతి సహేదాముపహ్వయన్తే సగంహిత్యై || 8 ||
 అథో ఇడ్డాయా అవిదోహాయ యద్వై సౌత్రామణ్యావ్యుద్ధం తదస్యా సృష్టు
 ధ్ధం యదన్య దేవత్యాః పురోడాశా భవన్త్యన్యదేవత్యాః పశవన్తద్దస్యా
 వ్యుద్ధగ్ం సత్సమృద్ధమర్ధం వై ప్రజాపతేరాత్మనో ధైర్యమాసీ దర్ధం మాల్యం
 యద్ధైర్యం తత్పురస్తా దకురుతయన్మాల్యం తత్పశ్చాత్ప ర్యోహత
 యద్ధైర్యగ్ం సోమో వై స తతో బ్రాహ్మణ మసృజత తస్మాద్బ్రాహ్మణ
 స్సర్వః || 9 || ఏవ బ్రహ్మాభిధీరో యన్మాల్యగ్ం సురా వై సా తతో
 రాజన్యమసృజత తస్మాజ్యాయాన్మ శ్చ కనీయాన్మ స్నుషా చ శ్వశురశ్చ

సుర్దాం పీత్వా విలాలపత ఆసతే మాల్యగ్ం హి తత్సాప్మా వై మాల్యం
 తస్మాద్బ్రాహ్మణ సుసరాం న పిబేత్సాప్మానా త్మానం నేత్సగ్ంసృజా
 ఇతి తదుతత ద్రాష్టియాయ బ్రాహ్మణం బ్రూయాత్తద్య ఏవం
 విద్వాన్సురాం పిబతి నహైనం ద్రూణాత్వేషా వై ప్రజాపతేర్విర్యవతీ
 తనూర్విర్యం ప్రజాపతి ర్విర్య మస్మిన్దధాతి || 10 ||

భవతి సగంహిత్యై బ్రాహ్మణ స్సర్వ తతో యోష్టాదశచ || 2 ||

తతో య సోమో ౭త్యరిచ్యత తమగ్నా ఉపప్రావర్తయత్ స్యాహేన్మ
 శత్రు ర్వర్ధస్య || ఇతీన్మస్యా హైసగం శత్రుమచికిర్షదన్మమస్య శత్రుమకరో
 తథా వాక్స్వయమేవ వైత్స యగ్ం సోమం ప్రావర్తయద్యస్మిన్మ శ్చాచ్ఛాగ్నా
 ఉపప్రావ ర్తయత్తా అగ్నీషోమ్ దేవతే ప్రాణాపానా అభిసమభవతాగ్ం
 స యావదూర్ధ్వబాహుః పర్వావిధ్యత్తావతి వ్యరమత యది వాప్రవణమ్ || 11 ||
 తావదాసీ ద్యది వాగ్నోరధి తావదాసీత్స వా ఇషుమాత్రమేవాన్మా
 తిర్యజ్ వర్ధతేషుమా త్రమన్వజీత్యథో ఆహురహోరాత్రే ఏవైషుమాత్రం
 తిర్యజ్ వర్ధతేషుమాత్రమ న్వజీత్యథో ఆహురర్ధమాస మథో మాసమథో
 సంవత్సరమితి స వా ఇమా స్సర్వాన్మ స్రోత్యాః పర్యశయ తస్మాద్వా
 ఇన్మో ౭బిభేత్తస్మాదు త్యష్టా || 12 || అబిభే త్తసేన్మః ప్రతిమైచ్చ త్తమ
 సై ప్రాయచ్చత్త సై త్యష్టా వజ్రమసిన్మత్తపో వై స వజ్ర ఆసీత్తము

ద్యమం నాశక్నోదధ వై తర్హివిష్ణురన్యా దేవతాసీతోన్న్ ౭బ్రవీ ద్యష్టావి
హీదమాహరిష్యావో యేనాయమిదమితి స త్రేధాత్మానం విన్యధత్వాభివర్యా
వర్తాదబిభే దస్యాం తృతీయమన్తరిక్షే తృతీయమ్ || 13 || దివి తృతీయగ్ం
స యదస్యాం తృతీయమాసీ తేన వజ్రముదయచ్ఛద్యష్ట్య నుష్ఠిత స్స
వజ్రము^Aద్యతం దృష్ట్యా బిభేతోన్న్ ౭బ్రవీ దస్తి వా ఇదం త్యస్మిన్న
న్తర్హి షర్యం తత్తే ప్రదాస్యామి మా మా వధీరితి తద్వా అస్మై ప్రాయ
చ్ఛత్రత్సృ త్యగృహ్ణాత్ || అధా మా || ఇతి తద్విష్ణవే ౭తిప్రాయచ్ఛత్రద్యష్ట్యః
ప్రత్యగృ హ్ణాత్ || || 14 || అస్మా సిన్వన్త్య ఇన్ద్రియం దధాత్వస్మా న్రాయో
మఘవాన స్సచన్తామ్ | అస్మా కగ్ం సన్త్యాశిషః || ఇతి స్తో ౭వేదస్తి వావాస్మి
న్నన్తర్హి షర్యమితి స యదన్తరిక్షే తృతీయమా సీతేన వజ్రముదయచ్ఛద్యష్ట్య
నుష్ఠిత స్స వజ్రము^Bద్యతం దృష్ట్యాబిభేతోన్న్ ౭బ్రవీదస్తి వా ఇదం త్యస్మి
న్నన్తర్హి షర్యం తత్తే ప్రదాస్యామి మా మా వధీః || 15 || ఇతి తద్వాఅస్మై
ప్రాయచ్ఛత్రత్సృ త్యగృహ్ణాత్ || ద్వీర్మాధాః || ఇతి తద్విష్ణవే ౭తి ప్రాయ
చ్ఛత్రద్యష్ట్యః ప్రత్యగృహ్ణాత్ || అస్మా సిన్వన్త్య ఇన్ద్రియం దధాత్వస్మా న్రాయో
మఘవాన స్సచన్తామ్ || అస్మా కగ్ం సన్త్యాశిషః || ఇతి స్తో ౭వేదస్తి వావాస్మి
న్నన్తర్హి షర్యమితి స యద్దివి తృతీయమాసీ తేన వజ్రముదయచ్ఛ

ద్యష్ట్యనుష్ఠిత స్సవజ్రమ్ || 16 || ^Aఉద్యతం దృష్ట్యాబిభేతోన్న్ ౭బ్రవీదస్తి
వా ఇదం త్యస్మిన్నన్తర్హి షర్యం తత్తే ప్రదాస్యామి మా మా వధీః ||
సంధాం ను సంధధావహౌ యథా త్వామేవ ప్రవిశానీతి స్తో ౭బ్రవీద్యన్మాం
ప్రవిశేః కిం మే తత్త స్యాదితి స్తో ౭బ్రవీత్వామేవేన్ద్రియ తవ భోగాయ
త్వాం ప్రవిశేయమితి తద్వా అస్మై ప్రాయచ్ఛత్రత్సృ త్యగృహ్ణాత్ ||
త్రిర్మాధాః || ఇతి తద్వావ త్రైధాతవ్యా సహస్రం వా అస్మై తత్సృయ
చ్ఛదృచ సామ్మాని యజుగ్ంషి యద్వా ఇదం కిం చ తత్త్రైధాత షవ్యతదా
పోతి పశూనేవ || 17 ||

ప్రవణం త్వష్టా తృతీయ మగృహ్ణాదవధీర్యజ్రమస్మైత్రిగ్ంశచ్చ || 3 ||

ఉదరం వై వృత్రః పాపా క్షుద్భ్యాత్పవ్యః పురుషస్య యత్తప ఉపైత్తి
పాపానం వా ఏతత్సృణుతే భ్రాతృవ్యం క్షుద్ధమేవ తస్మిన్వా అవదేతాగ్ం
సేయమస్యా అధ్యూర్ధ్వ వాగవదత్ || ఉభాజిగ్యధుర్న పరాజయేథే న
పరాజిగ్యే కతరశ్చ నైనోః | ఇన్ద్రశ్చ విష్ణో యదపస్సృధేథాం త్రేధాసహస్రం
వి తత్ || 18 || ఐరయేథామ్ || ఇతి సత్యమాహేత్యబ్రవీద్వే ఏవతృతీయే
అహర్తురేకం ప్రతిగ్రహీతురితి తా వై తత్త్రైవాతిష్ఠేతాం తస్మా దైన్యా వైష్ణవం
త్రిరాత్రస్య వా ఉపేష్నాయై త్రైధాతవ్యా హియతే యావద్వై త్రిరాత్రేణో

పా ప్నోతి తావత్తై ధాత ఖన్దయావరున్దే తస్మాదాహు స్సహస్రదక్షిణే త్యుష్ణి
హాకకుభా అన్వాహ గాయత్రీ వా ఉష్ణి హాథ యాన్యేతాని చత్వార్యక్షరా
ణ్యుచి || 19 || అధి యచ్చతు ప్సాదో వా ఏతే పశవో యథా వా ఇదం పురోడా
శే పురోడాశో ఽధ్యేవం వా ఏతద్యదృచ్యధ్యక్షరాణి ప్రాణో వై గాయత్రీ
ప్రాణేన పశవో యతా యదుష్ణి హాకకుభా అన్వాహ పశూనాం యత్యై || అగ్నే
త్రీతే వాజినా త్రీ షధస్థా త్రిసస్థే జిహ్వ ఋతజాత పూర్వః | త్రిస ఉ తే
తస్యో దేవతా తాస్మాభిర్మః పాహి గిరో అప్రయుచ్చన్ || ఇతి పరిదధాతి వీరతా
యా అథో రూపతాయా ఏవ యజ్జగత్యా పరిదధ్యా దన్తం గచ్ఛేదథ
యత్త్రిష్టుభా పరిదధ్ధాతి నాన్తం గచ్ఛత్యోజో వై వీర్యం త్రిష్టు బోజస్యేవ
వీ శర్యే ప్రతితిష్ఠతి || 20 ||

తదృచి వీరతాయై చతుర్విగంశతిశ్చ || 4 ||

సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో యజ్ఞ ఆహూత్యా ఇత్వాహు స్సర్వో వా ఏష
యజ్ఞ స్సర్వాభ్యో హి దేవతాభ్యో యజ్ఞ ఆహూయతే సర్వాణి చన్దాన్ స్యన్యా
హ సర్వాణి హి చన్దాగ్ంసి యజ్ఞే ప్రయుజ్యన్తే చిరరన్నాహరే త్సర్వో వా
ఏష యజ్ఞ స్సర్వేణైవై నం యజ్ఞేనాభిచరత్య దక్షిణస్తుస్యాస్తత్త్విన్మే నిమకర్మే
నిర్ణ్యదక్షిణో ఽథ యో యక్ష్యః || 21 || ఇత్యుక్త్వా న యజేత తమేతేన
యాజయేత్సర్వో వా ఏష యజ్ఞ స్సర్వేణైవాస్మై యజ్ఞేన ప్రాయశ్చిత్తిం

31mytra.2final2

విస్తత్యుత్తర ఉత్తరః పురోడాశో జ్యాయాన్భవత్యుత్తర ఉత్తరో హి లోకో
జ్యాయాన్యథా వా ఇయమేవమసాఅథ వా అన్తర్నిక్షం నాస్యా రూపం
నాముష్వాస్తస్మాద్యవమయో మధ్యతో ఽథో ఏవమివ ఖన్ద్యాన్తర్నిక్షస్య రూపం
ద్వాదశకపాలో భవతి యద్యై || 22 || త్రిస్త్రిస్తత్యై ధాతవ్యా యా స్సమ్పు
ర్థగ్ం సర్వేషామతిఘాత మ్మవద్యత్య చమ్బుట్యారాయ యావతా హి న
ప్రాప్నుయాత్తావతా చమ్బుట్యార్యాదేతద్యై తద్యదాహుశ్చ మృణ్ణాసా
ఇతి వాస ఇవ వై యజ్ఞ ఊయతే యత్తార్వాణి విషిష్టన్తి యజ్ఞాషాం
తద్రూపం యద్దేనవో దీయన్త ఉక్తామదానాం తద్యద్ధిరణ్యం దీయతే చన్ద్రం
గీయతా ఇతి వై సామ్నా || 23 || ఆహుస్సామ్నాం తద్రూపమేతేన వై
సృజ్జాయా అయజన్త తే శ్రియో ఽన్తమగచ్ఛన్తస్మా న్నాతిబహు య
ష్టవ్యమీశ్వరో హి పరాజతిప త్తోర్యో వా ఏతేన యజతే విసచ్ఛినత్తిపుత్రో
యాజయితవ్యో ఽను సంతత్యై || 24 ||

యక్ష్యవై మ్నా త్రిగంశచ్చ || 5 ||

అగ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపేద్యైవ మేకాదశకపాలం బార్హస్పత్యం
చరుం భూతికామం యాజయేద్దిన్ద్యో వై శిథిర ఇవామన్యత శసో ఽగ్నిం
చ బృహస్పతిం చాబ్రవీద్యాజయతం మేతి తం వా ఏతయాగ్నిశ్చ
బృహస్పతిశ్చాయాజయతాం తస్మై స్తేజో ఽగ్నిరదధాద్దిన్ద్యయమిన్ద్యో

బ్రహ్మ బృహస్పతిస్తతా ఇన్ద్రో ఒభవద్యో భూతికామ సాన్యత్తమేతయా
యాజయేత్తేజ ఏవాస్మిన్నగ్నిర్గర్ధా తీన్ద్రియమిన్ద్రో బ్రహ్మ బృహస్పతి
ర్భవత్తేవ యద్ స్మిన్ స్త్రీణి వీ శ్రాణ్యధ్ధత్తాం తస్మాత్త్రిధాత్తురైస్త్వ
ఇతరా అభినన్త్రేషయన్తి సేన్ద్రియత్వాయ ॥ 25 ॥

ఏవాస్మిన్ విగ్ంశతిశ్చ ॥ 6 ॥

పురోవాత జన్య రావటన్యహా వాత్తవాన్యర్హన్భిమ రావటన్యహా
స్తనయన్యర్హన్సుగ్ర రావటన్యహాతిరాత్రం వవర్హాన్సూర్హ రావటన్యహా
బహు హ వా అయమ వర్హిదితి శ్రుత రావటన్యహా త్వతి వర్హన్విరాడ్రావ
టన్యహా ఒవసూర్హన్విద్యుద్యర్హన్ పైన్యరావటన్యహా నశన్యవసూర్హ
న్యర్హన్సూతరావటన్యహా ॥ 26 ॥ మాన్దా వశా జ్యోతిష్మతీరమస్వరీ
శున్దో అజ్రా ఉన్దతీ సున్దేనాః మిత్రభృతః క్షత్రభృత సున్దరాష్ట్రా ఇహ
నో ఒవత ॥ వృష్ణో అశ్వస్య సందానమసి వృష్ణై త్వోపనహ్యమి ॥ దేవా
వసవ్యా అగ్నే సోమ సూర్యాపో దత్తోదధిం భిన్త ॥ దివః పర్జన్యాదన్తరిక్షా
త్పుథివ్యాస్త తోనో వృష్ణ్యావత ॥ దేవా శృగ్మణ్యా మిత్ర వరుణార్హమన్నపో
దత్తోదధిం భిన్త ॥ దివః పర్జన్యాత్ ॥ 27 ॥ అన్తరిక్షా త్పుథివ్యాస్త తో నో
వృష్ణ్యావత ॥ దేవా స్సపీతయో ఒపాన్సపాన్సరాశగ్ంసాపో దత్తోదధిం

32mytra.2final2

భిన్త ॥ దివః పర్జన్యాదన్తరిక్షా త్పుథివ్యాస్త తో నో వృష్ణ్యావత ॥ దివా చిత్తమః
కృణ్యన్తి పర్జన్యే నోదవాహేన ॥ యత్పుథివీం వృన్ధన్తి ॥ ఆయన్మరస్సుదానవో
దదాశుషే దివః కోశమచుచ్యపుః ॥ ప్ర పర్జన్య స్సృజతాగ్ం రోదసీ అను
ధన్వనాయన్తు వృష్ణయః ॥ ఉదీరయతామరుత స్సముద్రతః ॥ 28 ॥ దివో
వృష్టిం వర్షయతా పురీషిణః ॥ న వోదస్రా ఉపదస్యన్తి ధేనవ శ్శుభే కమను
రథా అవృతనత ॥ సృజా వృష్టిం దివ ఆద్భి స్సముద్రం పృణ యే దేవా
దివిభాగా స్థ యే అన్తరిక్షభాగా యే పృథివిభాగాస్త ఇదం క్షేత్రమావిశత
త ఇదం క్షేత్రమనువివిశత ॥ 29 ॥

స్వాహా పర్జన్యాత్సముద్రతోఒ ష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ 7 ॥

వృష్టిరైవ దేవేభ్యో ఒన్నాద్యమపాక్రామత్తత ఇదగ్ంసర్వమశుష్యతే
దేవాః ప్రజాపతిమేవోపాధావన్స్తాన్ వా ఏతయా ప్రజాపతిరయాజ
యత్కారీర్యా తేభ్యో వృష్టిమన్నాద్యమవరున్ధేయత్ర పర్జన్యో న వర్తేదేతయా
జ్యేష్ఠం వా పురోహితం వా యాజయేద్యృష్టిర్యా ఏతేభ్యో ఒన్నాద్యమ
ప్రక్రామతి యత్ర పర్జన్యో నవర్తతి యత్కారీర్యా ॥ 30 ॥ యాజయన్తి
వృష్ణ్యా అన్నాద్యస్యావరుధ్యా అష్టా వాతహోమా అష్టా దిశా ఇత్తి దిగ్భ్య
ఏవైతైర్యృష్టిమావర్షయన్తి మాన్దా వశా జ్యోతిష్మతీ రమస్వరీ రిత్యేతాని

వా అపాం నామధేయాని యథా వా ఇదం నామగ్రాహ మసా అసా ఇతి
హ్యాయత్యేవం వా ఏతదపో నామధేయైశ్చావయతి వృష్టో అశ్వస్య
సందానమసీతి వృష్టా హ్యశ్వో వృష్టా పర్జన్య స్సమ్మద్యై॥ 31॥ వృష్ట్యై
తోపనహ్యమీతి వృష్ట్యై హ్యుపనహ్యతి దేవా వసవ్యా అగ్నే సోమ
సూర్యేతి దేవతాభిరేవా న్వహం వృష్టిమచ్ఛేతి యది న వర్షేత్తత్రైవ
వసేయురహోరాత్రా భ్యామేవ వృష్టిం చ్యావయన్తి కరీరాణి భవన్తి వృష్ట్యా
అన్నాద్యస్యా వరుద్యై మధూద్యుతాని భవన్త్యపాం వా ఏష ఓషధీనాగ్ం
రసో ఽపామేవైనా ఓషధీనాగ్ం రసేన॥ 32॥ అచ్ఛేతి రసేనైనాశ్చావ
యత్యగ్నయే ధామచ్ఛదే ఽష్టాకపాలం నిర్వపేన్మారుతగ్ం సప్తకపాలగ్ం
సౌర్యమేకక పాలం వృష్టికామం యాజయే దగ్నిర్వాఇతో వృష్టిమీట్టే
మరుతో ఽముత శ్చావయన్తి తాగ్ం సూర్యో రశ్మిభిర్వర్షత్యేతే వై వృష్ట్యాః
ప్రదాతారస్తానేవ భాగధేయేనోపాసరత్తే ఽస్మై వృష్టిం ప్రయచ్ఛన్తి సృజా
వృష్టిం దివ ఆద్భి స్సమ్మద్రం పృణేతి॥ 33॥ ఇమాశ్చైవా మూశ్చ
సమస్రాడాభిర మూరచ్ఛేతి యే దేవా దివిభాగా స్థస్థ యే అన్తరిక్షభాగా
యే పృథివిభాగాస్త ఇదం క్షేత్రమావిశత త ఇదం క్షేత్రమనువివి శతేతీ
మానేవ లోకాన్వృష్ట్యై సంమృశతి॥ 34॥

కారీర్యా సమ్మృధ్యా అచ్ఛాపృణాదితి చతుస్త్రిగ్ంశత్ ॥ 8 ॥

విశ్వర్షాపోవై సీసేన తతో య సోమోదరం వై సర్వాభ్యోదేవతాభ్య
ఆగ్నేయమష్టాకపాలం పురోవాత జన్వ్య వృష్టిరై వదేవేభ్యోష్టా॥ 8 ॥
విశ్వర్షాపస్తతోయసోమస్సర్వాభ్యో యాజయన్తి చతుస్త్రిగ్ంశచ్ఛ ॥ 43॥
విశ్వర్షాపస్సంమృశతి॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ కామ్యా ఇష్టయో నామ చతుర్థః ప్రపాఠకః ॥

శ్లో॥ జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్/
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే॥

పంచమః ప్రపారకః - కామ్యాః పశవః

సౌమ్యం బభ్రుం లోమశం పిజ్జలమాలభేత పశుకామ సౌమీర్యా
ఓషధయా ఓషధయః పశవో యత్సౌమ్యః ప్రత్యక్షమేవాస్మై పశుమాలభ
తేలోమశో భవత్యే తద్వై పుష్ట్యా రూపం పుష్టిమేవావరుణే బభ్రుః
పిజ్జలో భవతి సోమస్య రూపగం సమ్మద్యై యస్మై తానాముత్రమో జాయే
త తగం సౌమాపౌష్టమాలభేత పశుకామ సోమో వై రేతోధాః పూషా
పశూనాం ప్రజనయితా || 1 || సోమవివాస్మై రేతోదధాతి పూషా
పశూన్పుజనయతి స్తనం వా ఏతేషాం ద్వ్యుభిజాయేతే ఊర్జం తృతీయా
ఊర్వై పశవ ఊర్వైవాస్మా ఊర్జం పశూనాప్తావరుణే త్త్రిర్వా ఏషా
సంవత్సరస్యాన్యాన్ పశూన్పురివిజాయత ఏతద్వై పుష్ట్యై రూపం పుష్టి
మేవావరుణే భాగినీర్యా అన్యాః ప్రజా అభాగా అన్యా యదౌదుమ్పరః || 2 ||
యూషో భవత్యుభయై రేవైనా భాగినీః కరోతి మాసి మాసి వా
ఏషోఽవాన్తరమన్యేభ్యో వనస్పతిభ్యః పచ్యత ఏతద్వై పుష్ట్యా రూపం
పుష్టి మేవావరుణే ప్రాజాపత్యం త్తూపరమాలభేత పశుకామః ప్రాజాపత్యా

34mytra.2final2

వై పశవః ప్రజాపతిః పశూనాం ప్రజనయితా తమేవభాగధేయేనోపాసరత్సౌ
ఽస్మై పశూన్పుజనయతి యోనిర్వై ప్రజాపతి ర్శ్వేనేరేవ || 3 || ప్రజాయతే
సర్వేషాం వా ఏష పశూనాగం రూపాణి ప్రతి పురుషస్యేవ శ్మశ్రూణ్యశ్వ
స్యేవ శిరో గర్దభస్యేవ కర్ణౌ శున ఇవ లోమాని గోరివ పూర్వా పాదా
అవేరివాపరా అజః ఖలు వై సర్వాణ్యేవ పశూనాగం రూపాణ్యాప్తావరుణే
సర్వాణ్యేనం పశూనాగం రూపాణ్యుపతిష్ఠన్తే హిరణ్యగర్భవత్యాఘరో
యాః ప్రజాపతే సౌమిధేనీస్తా సౌమిధేనీర్యాః ప్రజాపతేరాప్రియస్తా
ఆప్రియః || 4 || హిరణ్యం దేయగ్ం సశుక్రత్వాయ తార్వ్యం దేయగ్ం
సయోనిత్వాయాధీవాసో దేయో యజ్ఞస్య తేన రూపాణ్యాప్తావరుణ ఏతేన
వా ఉపకేరూ రరాధ ఋధ్నోతి య ఏతేన యజతే ద్వాదశధా హుత్యై స
ప్రాశిత్రం పరిజహర తత్ర ద్వాదశ ద్వాదశ వరాన్దదౌ యద్వాదశ దీయన్తే
తస్యైషా ప్రతిమా శ్వేతం వాయవా ఆలభేత భూతికామం యాజయేద్వాయు
ర్వై దేవానామౌజిష్ఠః క్షేపిష్ఠః || 5 || స ఏనం భూత్యై నినయతి తద్దా
హురధృతా దేవతేశ్వరా నిర్మజఈశ్వ రైన మార్తిం నినేతోరితి తదతి
సైవైనం భూత్యై నినయతి శ్వేతం వాయవే నియుత్స్వతా ఆలభేత
గ్రామకామం యాజయేద్వాయుర్వా ఇమాః ప్రజా న్నస్యోతా ఇత్థం చేత్థం
చ నేనీయతే యద్వాయవే వాయురేవాస్మై నస్యోతాం విశంని || 6 ||

న॒య॒తి ని॒యుత్వ॑తీ యా॒జ్ఞాను॑ వాక్ర్యే భవ॑తో గ్రా॒మమ॑స్మి న్నాధార
శ్వేతోభవ॑తి బ్ర॒హ్మణో॑ రూ॒పగ్ం స॑మృ॒ద్ధ్యై శ్వేత॑మ్ వాయ॑వే ని॒యుత్వ॑తా
ఆ॒లభే॑తామ॒ యా॒విన॑న్ యాజయేత్సా॒ణో వై వా॒యుః ప్రా॒ణో హి వా
ఏ॒తస్యా॑ప్ర॒క్రాన్తో॑ ౭థైతస్యామ॒యతి॑ యద్వాయ॑వే వాయు॒రేవా॑స్మై ప్రా॒ణం
ని॒నయ॑తి ని॒యుత్వ॑తీయా॒జ్ఞాను॑వాక్ర్యే భవ॑తః ప్రా॒ణమ॑స్మి న్నాధార శ్వేతో
భవ॑తి బ్ర॒హ్మణో॑ రూ॒పగ్ం స॑మృ॒ద్ధ్యై శ్వేత॑మ్ || 7 || వాయ॑వే ని॒యుత్వ॑
తా ఆ॒లభే॑త ప॒శుకా॑మం॒యాజ॑ యేత్సా॒ణో వై వా॒యుః ప్రా॒ణం వా
ఏ॒తత్ప॑శవః ప్ర॒తిధా॑వన్తి యద్వ॒ర్షేషు॑ వాతం ప్ర॒తిజ॑ప్లుతి యద్వాయ॑వే
వా॒యురే॒వాస్మై॑ ప॒శూన్ని॑నయతి ని॒యుత్వ॑తీ యా॒జ్ఞాను॑ వాక్ర్యే భవ॑తః
ప॒శూన॑స్మి న్నాధార శ్వేతో భవ॑తి బ్ర॒హ్మణో॑ రూ॒పగ్ం స॑మృ॒ద్ధ్యై || 8 ||

ప్ర॒జన॑యి॒తాదు॑ంబరో యోనే॒రేవా॑ ౭ప్రి॒యః క్షేపి॑ష్టో వి॒శం ని శ్వేత
మ॒ష్టాత్రిగ్ం॑శచ్చ || 1 ||

స్వ॒ర్భాను॑ర్వా ఆ॒సుర॑ సూ॒ర్యం త॑మసావిధ్యత్తస్య దే॒వాస్త॑మో ౭
ప్రా॒ఘ్న స్య॑త్ప్ర॒థమం॑ త॒మో ౭పా॑ఘ్నన్తా॒న్విః కృ॑ష్టాభవద్యద్వీ॒తీ యగ్ం
సా లో॒హానీ॑ యత్త॒తీయగ్ం॑ సా బ॒లక్షీ॑ యద్దధ్యస్తాదపా॒క్ష్పన్తా॑న్వి॒ర్వశా
భవ॑త్తే ౭బ్రువన్తేప॒శు మి॑మం కా॒మాయా॑లభామహా ఇత్య॑థ వా ఇ॒యం
తర్హ్య॑క్షా॒సీద॑లోమికాతే || 9 || అ॒బ్రువ॑న్తస్మై కా॒మాయా॑లభామహే

యథా॒స్యా మో॒షధ॑యశ్చ ప॒నస్ప॑తయశ్చ జాయ॑న్తా ఇతి తాం వై తస్మై
కా॒మాయా॑లభన్త తతో ౭స్యామో॒షధ॑యశ్చ ప॒నస్ప॑తయశ్చ జాయ॑న్త
యః ప్ర॒జాకా॑మో వా ప॒శుకా॑మో వా స్యా॒త్స ఏ॒తామ॑విం ప॒శూమా॑లభేత
ప్ర॒ప్రజ॑యా చ ప॒శుభి॑శ్చ జాయ॑తే ౭థో ఆ॒హుర్యః॑ ప్ర॒థమ॑స్త॒మసి॑ || 10 ||
అ॒పహ॑తే సూ॒ర్యస్య ర॒శ్మిరూ॒పస్య చ॑షాలే వాతనో॒త్సాన్వి॑ర్వశా భవ॑దితి
తదు॒భయే॑నైవ దే॒వప॑శురాలభ్యతే యద్వ॒స్యాస్త॑జ్జన్మ యది వే॒తరం
తత్కా॑మాయ కా॒మాయై॑వా॒న్విర్వశా॑లభ్యతే ఆగ్నే॒యమ॑జమా॒లభే॑త వారు॒ణం
పే॒త్వం భూ॑తికామం యాజయేదాగ్నే॒యాని॑ వై పు॒రుష॑స్యాస్థాని వారు॒ణం
మాగ్ం స॒మ్నాగ్నే॑యేనైవాస్థ్యాగ్నే॒యమ్ || 11 || నిష్క్రి॑ణాతి వారు॒ణేన
వారు॒ణం భవ॑త్తే॒వ సార॑స్వతీం మే॒షీమా॑లభేత యో వాచో గృ॒హీత
వాగ్నే॒స్స సర॑స్వతీ వాచైవా॒స్య వా॒చం భి॑షజ్య త్యప॒న్నద॑తీ భవ॑తి
సర్వ॑త్వా॒యాన॑ధి స్క॒న్నా స॑మృ॒ద్ధ్యై శ్వేతా॑ మల్ హా ఆ॒లభే॑త బ్రహ్మ॒వర్చ॑స
కామ ఆగ్నే॒యాం బా॒ర్హస్ప॑త్యాగ్ం సా॒రీం వ్స॑న్తా ఆగ్నే॒యాం ప్రా॑వృషి
బా॒ర్హస్ప॑త్యాగ్ం శిశిరే సా॒రీం యద్వాగ్నే॒యా తే॒జస్త॑యావరు॒ణే యద్వా
ర్హస్ప॑త్యా బ్రహ్మ॒వర్చ॑సం తయా॑ || 12 || యత్సా॒రీ రు॒చం తయా॑
త్రి॒వృ॒ద్వావా॑స్త్మా ఏ॒తత్స॑మృ॒ద్ధం బ్రహ్మ॒వర్చ॑సం దధాతి సంవత్స॒రం
ప॒ర్యా॑లభ్యన్తే సంవత్స॒రేణ॑ వా అ॒న్తాప్త॑ మా॒ప్యతే॑ సంవత్స॒రేణై॑ వా స్మా

అప్తా తేజో బ్రహ్మవర్చసం దధాతి శ్వేతా భవతి బ్రహ్మణో రూపగ్ం
సమ్మద్యై వాయవ్యామజామాలభేత సారస్వతీం మేషీమదిత్యా
అజామభిశస్య మానం యాజయేద్వాయుర్వా ఏతస్త్వాశీలం గంధం జనతా
అనువిహరతి యమ్మభిశగ్ంసన్త్యేష హి || 13 || ఇదగ్ం సర్వముపగచ్ఛతి
యద్వాయవే వాయురేవాస్య తం గంధగ్ం సురభిమ్మక స్సోఽస్య సురభిర్గంధో
జనతా అనువితిష్ఠతే వాచా వా ఏతమ్మభిశగ్ంసన్తి యమ్మభిశగ్ంసన్తి
వాక్సరస్వతీ యత్నా రస్వతీ వాచైవైషాం వాచగ్ం శమయత్యప్రతిష్ఠితో
వా ఏష యమ్మభిశ గ్ంసన్తీయం వా అదితిరియం ప్రతిష్ఠా యద్వాది
ఽత్యాస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతీన్ద్రియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యృధ్యతే యమ్మ
భిశగ్ంసన్తీన్ద్రియం వీశర్యం గర్భో యద్గర్భణీర్భవన్తీన్ద్రియేణైవైన్ద్రం వీర్యేణ
సమర్థయన్తి || 14 ||

అలోమికా తేత మస్యాగ్నేయం తయా ఏష హి ప్రతితిష్ఠతి

విగ్ంశతిశ్చ || 2 ||

దేవాశ్చ వా అసురాశ్చాస్పర్ధంత తే వై సమాప్తదేవ యజ్ఞేకుర్వాణా
అయన్యదేవ దేవా అకుర్వత తదసురా అకుర్వత తే న వ్యావృతమగచ్ఛ
న్తే దేవా ఏతం వామనం పశుమపశ్యన్తం వైష్ణవమాలభంత తతో వై
విష్ణురిమాంల్లోకా నుదజయత్తతో దేవాఅసురాన్ || 15 || ఏభ్యో లోకేభ్యః

ప్రాణుదంత తతో దేవా అభవన్సరాస్టురా య స్సపత్నువాన్భిత్తవ్య
వాన్వాస్యాత్స ఏతం వామనం వైష్ణవమాలభేత తతో వై విష్ణురిమాంల్లోకా
నుదజయద్విష్ణోరేవో జ్ఞాతిమన్విమాల్లోకా నుజ్జయతి ప్రైభ్యో లోకేభ్యో
భ్రాతృవ్యంనుదతే విషమ ఇవాలభేత విషమానివ శహిమాంల్లోకాన్దేవా
ఉదజయన్ || 16 || ఇమానేవ లోకానుజ్జయతీన్ద్రో వై వృత్రమహన్తన్
ప్రాజపద్యత స పద్యమానా ఇన్ద్రగ్ం సప్తభిర్భృగైః పర్యగృహ్ణా తస్మా
ద్విష్యజ్ఞః పశవోవ్యుదాయన్మూర్ధతో వైదేహీరుద్దాయన్తస్మాత్తాస్మాం
పురో జన్మ పుర ఓకస్తసాంజఘనత ఋషభో వై దేహోఽనూదైత్రమచాయ
దయం వావ మాస్మాదగ్ం హసో ముఞ్చోదితి తమైన్ద్రమ్ || 17 ||
అలభేతాఽఽగ్నేయం తు పూర్వమజమాలభత స వా అగ్ని నైవ వృత్రస్య
భోగానపిదహ్య ధైన్యేణ్ద్రేన్ద్రీయం వీర్యమాత్మన్నధత్త యః పాపమనా తమసా
గృహీతో మన్యేత స ఏతమైన్ద్ర మ్మృషభమాలభేతా గ్నేయం తు పూర్వ
మజమాల భేతాగ్ని నైవ పాపమన్ భోగానపిదహ్య ధైన్యేణ్ద్రేన్ద్రీయం వీర్య
మాత్మన్దత్తా ఇన్ద్రః || 18 || వై వలమపావృణోత్తత స్సహస్రముదైత్రస్య
సహస్రస్యాగ్రతః కుభ్ర ఉదైత్రస్మాదేతగ్ం స్సాహస్రీ లక్ష్మీరిత్యాహుర్యశ్చ
వేద యశ్చ నాథో ఆహురిమం వా ఏష లోకం పశ్యన్నభ్యుదైతన్ సమై

ష॒త్స ఏ॒ష స॒మీ॒షితః॑ కు॒భ ఇ॒తి త॒మై॒న్ద్రమా॑లభే॒త ప॒శుకా॑మ ఐ॒న్ద్రా వై
ప॒శవః॑ || 19 || ఇ॒న్ద్రః ప॒శూనాం॑ ప్ర॒జన॑యి॒తా త॒మే॒వ భ్లాగ॑ధే॒యేనో॑పా॒సర॑తో
ఽస్మై॑ ప॒శూన్ద్రజ॑నయ॒తి స॒యదా॑సహస్రం ప॒శూన్ద్ర చ్ఛేద॑తై॒తం వ్హమ॑నం
వైష్ణ॑వ మా॒లభే॑తై॒తస్మి నై॒వ త॒త్సహస్రం॑ ప్రత్య॒తిష్ఠ॑త్స॒తిర్య॑జ్ఞై॒వ్యిష॑త్తస్మా
దే॒ష తి॒ర్యజ్ఞై॒వవీ॑షిత ఏ॒తేన॑ వై స త॒త్సహస్రం॑ ప॒ర్యగృ॑హ్ణా త॒త్సహస్ర॑
స్య వా ఏ॒షః || 20 || ప॒రిగృ॑హీ॒త్యా అ॒విక్షో॑భాయ దే॒వాశ్చ వై పి॑తర్
శ్చాస్మి॑ంల్లోక ఆస॒న్ద్ర స్తద్య॑త్కించ దే॒వానా॑న్ద్ర మా॒సీత్తద్య॑మౌ ఽయు॒వత
తే దే॒వాః ప్ర॒జాప॑తి మే॒వోపా॑ధావ॒న్ద్ర ప్ర॒జాప॑తి రే॒తా మ్మి॒థునౌ ప॒శూ
అప॑శ్యదృ॒షభం॑ చ వ॒శాం చ తా ఆ॒లభ॑త వైష్ణ॒వవారుణీం॑ తు పూ॒ర్వాం
వ॒శామా॑లభ॒త తాన్వై వరుణే॑నై॒వ గ్రా॒హయి॑త్వా || 21 || వి॒ష్ణునా॑ య॒జ్ఞేన॑
ప్రా॒ణుద॑తా॒థైన్ద్రం॑ దే॒వేష్వాల॑భ॒త తేనై॑ష్వి॒న్ద్రయాణి॑ వీ॒ర్యా॑ణ్యా॒ప్వాద్ధాద్య॑
స్సప॑త్న॒వాన్భృతృ॑వ్యవాన్వ్యాస్యా॒త్స ఏ॒తా మ్మి॒థునౌ ప॒శూ ఆ॒లభే॑త
ఋ॒షభం॑ చ వ॒శాం చ వైష్ణ॒వవారుణీం॑ తు పూ॒ర్వాం వ॒శామా॑లభే॒త
వరుణే॑నై॒వైనా॑గ్గా హ॒యిత్వా వి॒ష్ణునా॑ య॒జ్ఞేన॑ ప్రా॒ణుద॑తే ఽథై॒న్ద్రేణ్ద్రే॑న్ద్రీ॒యం
వీ॒ర్యమా॑త్మ॒న్తతే॑ || 22 ||

అ॒సురా॑ను॒దజ॑య॒న్తమై॒న్ద్రా మి॒న్ద్రః ప॒శవో॑ ఏ॒ష గ్రా॒హయి॑త్వా ఽత్మ॒న్తతే॑ || 3 ||

37mytra.2final2

సా॒వి॒త్రం పు॒నరు॑త్సృష్ట॒మాల॑భే॒త యః పు॒రాపు॑ణ్యస్స॒న్నశా॑చ్ఛ్లా
ప॒త్వం గచ్ఛే॑త్స॒వితా॑ వై శ్రి॒యః ప్ర॒సవి॑తా త॒మే॒వ భ్లాగ॑ధే॒యేనో॑పా॒సర॑త్స
ఏ॒నశ్శ్రి॒యై ప్ర॒సువ॑తి పా॒పో వా ఏ॒ష పు॒రా స॒న్నశా॑చ్ఛ్చి॒యమ॑శ్నుతే
యః పు॒రాన॑డా॒న్ద్రన్ద్రన్ద్రన్ద్రోక్ష॑త్వం గచ్ఛ॒తి యథై॑ష శ్రి॒యమ॑శ్నుత
ఏ॒వమే॒వైన్ద్రోక్షి॑యం గమ॒యతి॑ || 23 || ఓ॒షధీ॑భ్యో వే॒హత॑మా॒లభే॑త
ప్ర॒జాకా॑మా ఓ॒షధీ॑నాం వా ఏ॒షా ప్రి॒యైతా వా ఏ॒తాగ్ం సూ॑తోః ప॒రిబా॑ధన్తా
ఓ॒షధ॑యః ఖ॒లు వా ఏ॒తస్య॑ ప్ర॒జామ॑ప॒గూహ॑న్తి యో॒ల్లం ప్ర॒జాయే॑
స॒న్ద్రజాం॑ న వి॒న్తతే॑ తా (A) ఏ॒వ భ్లాగ॑ధే॒యేనో॑పా॒సర॑త్తా ప్ర॒జాం
పు॒నర్దద॑త్యా॒పో వా ఓ॒షధ॑యా ఆ॒పోహ॑త్యే॒వాసత్థ॑నన్తి తా అ॒స్మై ప్ర॒జాం
ఖన॑న్తి ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీయే॑ ధే॒నూ సం॑మా॒తరా ఆ॒లభే॑తతా॒న్నకా॑మౌ య॒ద్యసౌ
వర్ష॑తి తద॒స్యాం ప్ర॒తితి॑ష్ఠ॒తి ద్యా॑వాపృథి॒వీ వా అ॒న్నసే॑శాతే॒తే) ఏ॒వ భ్లా
గ॒ధేయే॑నోపా॒సర॑త్తే అ॒స్మా అ॒న్నాద్యం॑ ప్ర॒యచ్ఛ॑త స॒వత॑న్ వా॒యవా
ఆ॒లభే॑త వా॒యుర్వా అ॒నయో॑ర్వతో॒ వా॒యురి॒మే || 24 || ప్ర॒దాప॑య॒తి
ప్ర॒త్యే హ వా ఇ॒మే ద్దు॒హే య ఏ॒వం వేదై॑న్ద్రీ॒గ్ం సూ॑తవ॒శామా॑లభే॒త రాజ॑
శ్చన్యాం భూ॒తికా॑మం యాజయేదే॒ తస్యా॑ వా అ॒ధీన్ద్రో ఽజాయ॑త స

A ఏష కోష్ఠాన్తర్గతో భాగః లిఖితేషు పుస్తకేషు నోపలభ్యతే | అస్య భాగస్య పదపాఠో ఽపి నాస్తి |

జాయమాన ఏతం యోనిం నిరవర్తయత్సా సూతవశాభవదథో ఆహురేతదేవ
సకృద్నిన్ద్రీయం వీ ఋత్యం తేజో జనయిత్వా నాపరగ్ం సూతా ఆశగ్ంసత
సా సూతవశాభవదితి || 25 || ఇన్ద్రియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే
యో లలంభూత్యై సన్న భవత్యైన్ద్రీ భవతీన్ద్రీయమస్మి న్నదాత్యథ యస్తం
విన్దేద్యగ్ం సూత్వా సూతవశా భవతి తమైన్ద్రమాలభేత తేజస్కామస్తదేవే
న్ద్రీయం వీ ఋత్యం తేజ ఆప్నోతి సారస్వతీం ధేనుష్ఠరీ మాలభేత యః
క్షేత్రే పశుషు వా వివదేత వాగైస్ సరస్వతీ వాచా || 26 || ఏ వైషాం
వాచం వృజ్ఞే ధేనుర్వా ఏషా సతీ న దుహే తర్యమేవైషాం వాచం కరోతి
ద్యావాపృథివీ య్థేనుం పర్యారిణీమాలభేత యో రాజస్యో లభ్యర్థో
విశశ్చరే ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ం హి వా ఏష నిర్భక్తో లభ్యో లభ్యర్థో
విశశ్చరతి ద్యావా పృథివీ ఏవైన్ద్రం విశి ప్రతిష్ఠాపయతః పర్యారిణీ భవతి
పర్యారివశేష్యా తద్రాష్ట్రం యద్దభ్యర్థః || 27 || విశశ్చరతి ద్యావాపృథివీ
ఏవైన్ద్రం విశిప్రతిష్ఠాప్య స శ్వో భూతే వత్సం వాయవా ఆలభేత వాయుర్వా
అనయోర్వతోన్ వాయురిమా క్షయో విశం చ ప్రదా పయతి ప్రత్యౌ హ వా
ఇమా క్షయో విశం చ దుహే య ఏవంవేద || 28 ||

గమయతి వాయు రిమే భవదితి వాచా యద్దభ్యర్థ స్టట్రిగ్ంశచ్చ || 4 ||

38mytra.2final2

ఆగ్నేయమజమాలభేత సౌమ్యం బభ్రుమ్మషభం పిఙ్గలం భూతికామం
యాజయేదృద్ధ్యా ఏవాగ్నేయ ఇన్ద్రియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే
యో లలంభూత్యై సన్న భవతి యత్సమ్య స్వయైవాస్మై దేవత
యేన్ద్రీయం వీర్యమాప్వావరున్తే భవత్యేవ బభ్రుః పిఙ్గలో భవతి సోమస్య
రూపగ్ం సమృద్ధ్యై గోమృగం వాయవా ఆలభేతాభిశస్యమానం యాజయేత్
|| 29 || అపూతో వా ఏష యమభిశగ్ంసన్తి వాయుర్వై దేవాన్ాం పవిత్రం
వాయునైవైన్ద్రం పవిత్రేణ పునాతి నేవ వా ఏష గ్రామే నారణ్యేయమభిశగ్ం
సన్తి నేవ ఖలు వా ఏష గ్రామ్యః పశుర్వైవారణ్యస్తస్మాద్దస్యేష దేవతయా
పశూనాగ్ం సమృద్ధ ఐన్ద్రాగ్మను సృష్టమాలభేత యస్య పితా పితామహ
సోమం న పిబేత్ || 30 || ఇన్ద్రియేణ వా ఏష వీర్యేణ వ్యుధ్యతే యస్య
పితా పితామహ సోమం న పిబతి యదైన్ద్ర ఇన్ద్రియేణైవైన్ద్రం వీర్యేణ
సమృద్ధయతి దేవతాభిర్వా ఏష వ్యుధ్యతే యస్య పితా పితామహ సోమం
న పిబతి యద్వాగ్నే ఋయో లగ్నిర్వై సర్వా దేవతా దేవతాభిరేవైనగ్ం
సమృద్ధయత్యనుసృష్టో భవత్యనుసృష్ట ఇవ శేష్యాతస్య సోమపీథో యస్య
పితా || 31 || పితామహసోమం న పిబతి తస్మాద్దస్యేష దేవతయా
పశూనాగ్ం సమృద్ధస్త్యాష్ట్ర మవలిప్తమాలభేత పశుకామ స్త్యాష్ట్రా వై

పశవస్వస్థా పశునాం ప్రజనయితా తమేవ భాగధేయోపాసర త్సో
 ౭స్మై పశున్ప్రజనయతి సామాపౌష్ట్యం నపుగ్గంసకమాలభేత పణ్డకం
 యాజయేద్యత్ర తూ భూమేర్థాయేత తత్ప్రజిజ్ఞాసేతాత్రవా ఏతస్య
 జాయమానస్యేన్ద్రియం^Aవీర్యమ్ || 32 || అపాక్రామ తదేవాస్మా ఇన్ద్రియం
 వీర్యమాప్త్వా దధాతి సోమశ్చ వా ఏతస్య పూషా చ జాయమానస్యేన్ద్రియం
 వీర్యమయువేతా మియం వై పూషాషధయ సోమో యత్సామాపౌష్ట్య
 స్వయైవాస్మై దేవతయేన్ద్రియం వీర్యమాప్త్వావ రున్తే భవత్యేవ యాన్యనవ
 దానీయాని తైర్నైర్ముతైః పూర్వైః ప్రచరన్తి నిర్ముతిగృహీతా వా ఏషా
 స్త్రీ యా పుగ్గంరూపా || 33 || నిర్ముతిగృహీత ఏష పుమాన్ యస్మిన్పూర్వా
 పో నిర్ముత్యా ఏవైనం తేన ముఞ్చతి న వై నైర్ముత్యా హుతిరగ్నిమానశే
 యదజ్ఞారేషు జుహోతి తత్ప్రిదగ్నో జుహోతి తదు న యత్ర వా అద
 ఇన్ద్రో వృషణశ్వస్య మేనాసీత్తదేనం నిర్ముతిః పాప్మాగృహ్లాత్స యం
 పాప్మానమపాహ్లాత స నపుగ్గంసకో ౭భవద్యః పాప్మానా తమసా గృహీతో
 మన్వేత సః || 34 || ఏతమైన్ద్ర్యం నపుగ్గంసకమాలభేత యేనైవేన్ద్ర్యః
 పాప్మాన్ మపాహ్లాత తేనపాప్మానమప్తహతే ౭థైన్ద్ర్యేణేన్ద్రియం వీర్య
 మాత్మన్తతే ప్రజాపతిః పశునసృజత స వా ఏతమేవాగ్రే నపుగ్గంస

^A 'వీర్య' మితి సంయోగః.

కమసృజత తం పశవో ౭న్యసృజ్యన్తాథో ఆహురేతమేవాగ్రే సృష్టం త్వష్టే
 చ పత్నీభ్యశ్చ నపుగ్గం సకమాలభత తేన ప్రజా అసృజతేతి || 35 || యః
 ప్రజాకామో వా పశుకామో వా స్యాత్స ఏతం త్వష్టే చ పత్నీభ్యశ్చ
 నపుగ్గంసకమాలభేత మిథునం వై త్వష్టా చ పత్నీశ్చ త్వష్టారం వా ఏతన్ద్రి
 థునే ౭ప్యసృప్రజన నాయ తన్ద్రిథునం తస్మాదేవ మ్మిథునాద్యజమానః
 ప్రజయా చ పశుభిశ్చ ప్రజాయతే || 36 ||

యాజయేత్ప్రితేన్ద్రితా వీ శర్యంపుగ్గంరూపా ఇతిచత్వారిగ్ంశచ్చ || 5 ||

ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత తా ఏనగ్ంసృష్టా అత్యమన్యన్త తా
 తిమన్యమానా వరుణేనాగ్రాహయన్తా వరుణగృహీతాః కృష్ణః పేతో ౭ద్యస్క
 న్తత్సాస్యా నుహాయ పాదమగృహ్లాత్తస్య శఘః ప్రావృహ్యత స ఏకశితిపాదభవ
 త్తమచాయదయం వా వా సాం ప్రజానామవరుణగృహీతో ౭నేనేమాః
 ప్రజా వరుణాన్ముఞ్చానీతి తం వారుణమాలభత తత్త ఇమాః ప్రజా వరు
 ణాత్ || 37 || ప్రాముచ్యన్త తద్వరుణప్ర మోచనీయ్త ఏవైష యో
 జ్యోగ్రామయావీ స్యాత్తమేతేన యాజయేద్యరుణేన హి వా ఏష పాప్మానా
 గృహీతో ౭థైతస్య జ్యోగ్రామయతి యద్వారుణోవరుణాదే వైనం తేన
 ముఞ్చత్యేకశితిపాదృవత్యేవమివ హి తస్య రూపమాసీత్స మృద్వైద్యదీప్
 యాజయేదేతా వై ప్రత్యక్షం వారుణీర్యదాప స్వే వా ఏతత్ || 38 || యోన్వో

ప్రత్యక్షం వర్షణమవ యజతి సమస్తమాపః పరివహన్తిరక్షసామనన్యవాయా
యవారుణం కృష్ణం పేత్యమాలభేతాభిచరన్య ద్వారుణో వరుణేనైవైనం
గ్రాహయిత్వా స్తుణుతే కృష్ణో భవతి తమో వై కృష్ణం మృత్యుస్తమ్హో
మృత్యునైవైనం గ్రాహయ త్యేతద్వై పాపమ్నో రూపం యత్యృష్ణం
కృష్ణ ఇవ హి పాపా పాపా నైవైనమ భిషువతి తమ్ || 39 || నియుజ్ఞ్యాత్ |
పశుం బధ్నామి వరుణాయ రాజ్ఞా ఇన్ద్రాయ భాగమ్మృషభం కేవలోహి |
గాత్రాణి దేవా అభిసంవిశన్తు యమో గృహ్లాతు నిర్బుతి స్సపత్నాన్ ||
ఇత్యేతా భ్యవైవైనం దేవతాభ్యో నిర్యాచ్య మృత్యురై వ యమో
మృత్యునైవైనం గ్రాహయత్యగ్నయే వైశ్వానరాయ కృష్ణం పేత్యమాలభేత
సమాన్త మభిధ్రోక్ష్యన్తస్సంవత్సరో వా అగ్ని రైశ్వానర స్సంవత్సరాయ
సమమ్యతే సంవత్సరమేవాప్స్వావరుణమ్ || 40 || కామమభిద్రుహ్య
త్యాశ్వినం కృష్ణలలామ మాలభేతా నుజావరం యాజయేదశ్వినౌ వై
దేవానామానుజా వరా అశ్వినౌ ఏతస్య దేవతే య ఆనుజావరస్తా ఏవ
భాగధేయోనోపాసరత్తా ఏనమగ్రం పరిణయతః కృష్ణో భవతి పాష్కాన్
మేవా పహతే లలామో భవతి ముఖతో ఽస్మిన్ స్తేజో దధాత్యా శ్వినం
కృష్ణలలామమాలభేతామయావినం యాజయేదశ్వినౌ వై దేవా న్నాం భిషజ్ఞా
అశ్వినౌ ఏతస్య దేవతే య ఆమయావీ తా ఏవ భాగధేయే నోపాసరత్తా

ఏనం భిషజ్యతః కృష్ణో భవతి పాష్కాన్ మేవాపహతే లలామో భవతి
ముఖతో ఽస్మిన్ స్తేజో దధాతి || 41 ||

వరుణాదేత త్తం వరుణం వై సప్తవిగ్ంశతిశ్చ || 6 ||

ఛన్దాగ్ంసి వై యజ్ఞాయ నాతిష్ఠన్త స పషట్కారో ఽభిహృత్య గాయత్యా
శ్శిరో ఽచ్ఛిన్తన్తస్మాచ్ఛిర్ఛ్చిన్నాద్యో రసో ఽక్షరతా వశా అభవన్తస్తద్వ
శానాం వశాత్వ మథో ఆహు ర్యశం వై తా అక్షరన్త స్తా వశా అభవన్త
స్తద్వశానాం వశాత్వమిత్యథో ఆహుర్యసా వై సాస్తిత్వద్యసా వా ఏతా ఇతి
తతో యః || 42 || ప్రథమో రసః ప్రాక్షరత్తం బృహస్పతి రుపాగృహ్లాత్సా
రోహిణీ బార్హస్పత్యా తతో యో ఽత్యక్షరత్తం మిత్రావరుణౌ సా ద్వి
రూపా మైత్రావరుణీ తతో యో ఽత్యక్షరత్తం విశ్వే దేవా సా బహురూపా
వైశ్వదేవీ తతో యో ఽత్యక్షరత్తమగ్నిశ్చ మరుతశ్చ సా పృశ్నిరాగ్నిమారు
త్యథో ఆహుః కృష్ణ శబలీత్యథ యా విప్రుషా ఆసన్త స్తానీమాన్యన్యాని
|| 43 || రూపాణి తతో యః ప్రథమో ద్రవ్యః పరాపతత్తం బృహస్పతిరభిహ
యాభ్యగృహ్లాత్స ఉక్షా భవత్తదుక్ష ఉక్షత్వమథో ఆహుర్యద్దేవతా అనువ్యోక్ష
త స ఉక్షా భవత్తదుక్ష ఉక్షత్వమితి తం బ్రాహ్మణస్సత్యమాలభేత
బ్రాహ్మణం భూతికామం యాజయేద్బృహ్మ వై బ్రహ్మణస్సతి
ర్బృహ్మణస్సతోబ్రాహ్మణోదేవతయాస్వయైవాస్మై దేవతయేన్ద్రియం

వీ॒ర్య మా॒ప్యా ॥ 44 ॥ అ॒వ॒రు॒న్ధే భ॒వత్యే॒వ రో॒హిణీం బార్హ॒స్పత్యా॒మాల॒భేత
 బ్ర॒హ్మ వర్చ॑స॒ క్షామో బ్ర॒హ్మ వై బృ॒హస్ప॑తి॒ర్బాహ్మ॑ణో
 దే॒వత॑యా స్వ॒యైవా॒స్మై దే॒వత॑యా॒ప్యా తే॒జో బ్ర॒హ్మ వర్చ॑సం ద॒ధాతి
 రో॒హిణీ భ॒వతి బ్ర॒హ్మణో రూ॒పగ్ం స॒మృద్ధ్యై మైత్రా॑వ॒రుణీం ద్వి
 రూ॒పామా॑ల॒భేత ప॒శుకా॑మో ౭హో॒రాత్రే వై మి॒త్రావ॒రుణా అహో॒రాత్రే
 అ॒న్తు ప॒శవః ప్ర॒జాయ॑న్తే తా ఏ॒వ భ్వాగ॑ధే॒యో నోపా॑స॒రతా అ॒స్మై
 ప॒శూన్స॑ ॥ 45 ॥ జ॒నయ॑తశ్చ॒న్తసాం వా ఏ॒ష ర॑సశ్చ॒న్తసామే॒వాస్మై
 ర॒సేన ప॒శూన్తతో ద్వి॒రూపా భ॒వతి స॒మృద్ధ్యై వైశ్వ॑దే॒వీం బ॒హురూ॑పా
 మా॒లభే॑త య॒స్మై కా॒మాయ కా॒మయే॑త స॒ర్వా వా ఏ॒తా దే॒వతా స॒ర్వా
 వా ఏ॒తద్దే॒వతాః కా॒మాయ భాగ॑ధే॒యో నోపా॑స॒రతా అ॒స్మై కా॒మగ్ం స॒మర్థ॑యన్తి
 య॒త్క్వామో భ॒వతి ఛ॒న్తసాం వా ఏ॒ష ర॑సశ్చ॒న్తసామే॒వాస్మై ర॒సేన ॥ 46
 ॥ ద॒ధతి బ॒హురూ॑పా భ॒వతి స॒మృధ్యా ఆగ్ని॑మారు॒తీం పృ॒శ్నిమా॑ల భే॒త
 వృ॒ష్టికా॑మో ౭గ్ని॒ర్వా ఇతో వృ॒ష్టిమీ॒ట్టే మ॒రుతో ౭ము॑తశ్చా॒వయ॑న్త్యేతే
 వై వృ॒ష్ట్యాః ప్ర॒దాతా॑ర॒స్తానే॒వ భ్వాగ॑ధే॒యో నోపా॑స॒రతే ౭స్మై వృ॒ష్టిం
 ప్ర॒యచ్ఛ॑న్తి ఛ॒న్తసాం వా ఏ॒ష ర॑సో ర॒సో వృ॒ష్టిశ్చ॒న్తసామే॒వాస్మై ర॒సేన
 ర॒సం వృ॒ష్టిం ని॒నయ॑న్తి పృ॒శ్నిర్భ॑వతి పృ॒శ్నిమా॑తరో హి మ॒రుతః ॥ 47 ॥
 భా॒మీం కృ॒ష్ణశ॒బలీ॑మా॒లభే॑తాన్న॒కామ ఇ॒యం వా అ॒న్నస్య ప్ర॒దాత్రి॑కా

తామే॒వ భ్వాగ॑ధే॒యో నోపా॑స॒రతా॒స్మా అ॒న్నాద్యం ప్ర॒యచ్ఛ॑తి న
 చ॒ర్మాప్యాహ॑రే॒యం ర॒నన్నం వై చ॒ర్మా ౭న॑న్నం కృ॒ష్ణమ॑న॒న్నే నైవా॑న॒న్న
 మ॒ప హ॑త్యాన్నాద్యమా త్మ॒న్తతే॒యద్యై తచ్ఛీ॒ర్ష్ణ శ్చి॒న్నా తే॒జ ఇ॒న్ద్రియం
 వీ॒ర్యం ప॒రావ॑తతా॒స్ బ॒భుర్వశా॑భ॒వ తదే॒వా వశా॑న్న్మమే॒వేతరా॑స్తాం బ్రా॒హ్మ
 ణస॒న్పత్యా॑మా ॥ 48 ॥ ల॒భేతా॑భి చ॒రన్సృ॑హ్మా వై బ్ర॒హ్మణ॑స॒న్పతి
 ర్బాహ్మ॑ణస॒న్పత్యై బ్రా॒హ్మణో దే॒వత॑యా యా॒వదే॒వ బ్ర॒హ్మ తే॒న్ద్ర
 నగ్ం స॒ర్వేణా॑భిచ॒రతి తే॒జసై॒నం ప్ర॒చ్ఛి॒నతి॑స్ప॒ణుత ఏ॒వ బ॒భుర్భ॑వతి
 బ్ర॒హ్మణో రూ॒పగ్ం స॒మృద్ధ్యై సా॒రీ శ్వే॒తామా॑ల॒భేత బ్ర॒హ్మ వర్చ॑స॒క్షా
 మో ౭సా వా ఆ॒దిత్యో బ్ర॒హ్మ వర్చ॑సస్య ప్ర॒దాతా తమే॒వ భ్వాగ॑ధే॒యో
 నోపా॑స॒రత్యే ౭స్మై బ్ర॒హ్మ వర్చ॑సం ప్ర॒యచ్ఛ॑తి శ్వే॒తా భ॒వతి ॥ 49 ॥
 బ్ర॒హ్మణో రూ॒పగ్ం స॒మృద్ధ్యై మైత్రా॑వ॒రుణీం కృ॒ష్ణకర్ణీ॑ మా॒లభే॑త వృ॒ష్టికా॑మో
 ౭హో॒రాత్రే వై మి॒త్రావ॒రుణా అహో॒రాత్రే అ॒నువ॑ర్తత్యే॒తద్వా అహ్నో॑ రూ॒పం
 య॒చ్ఛక్లం య॒త్కృ॒ష్ణం తద్రాత్రే॑ర్వి॒రూపా భ॒వతి స॒మృద్ధ్యై ॥ 50 ॥
 యోన్వాన్యా॒ప్యా ప్ర॒సేన మ॒రుతో మా భ॒వతి స॒ప్తవి॑గ్ం శతిశ్చ ॥ 7 ॥
 ఇ॒న్ద్రాయ మ॒న్యుమ॑తే మ॒నస్వ॑తే ల॒లామ॑మా॒లభే॑త సంగ్రా॒మే మ॒న్యునా
 వై వీ॒ర్యం క్రి॒యత ఇ॒న్ద్రియే॑ణ జ॒యతి వీ॒ర్యం చై॒వైష్ణి॑న్ద్రి॒యం చ జి॒త్వై
 ద॒ధాతి ల॒లామో భ॒వతి పు॒రస్తా॑ధ్యయం మ॒న్యురథో బ్ర॒హ్మణై॑వైన్ద్రా

న్పురస్తాన్ముఖతోజ్జితైః స శ్యతీన్ద్రాయాభిమాతిఘ్నః ఋషభమాలభేత
 భ్రాతృవ్యవానభిమాతిర్వై పాపా భ్రాతృవ్య ఇన్ద్రియేణైవాభిమాతిమ్ || 51 ||
 పాపానం భ్రాతృవ్యమపహతే స ఇన్ద్రాయ వృత్రతురా ఆలభేతా ఽభిమా
 తిర్వై పాపా భ్రాతృవ్య ఇన్ద్రియేణైవా భిమాతిం పాపానం భ్రాతృవ్య
 మపహత్య వృత్రతూరేవాభూ త్స్వరాజ్యమేవ గచ్ఛతి వృత్రతూరితి
 శహ్యేతమాహుర్య స్వరాజ్యం గచ్ఛత్యైన్ద్రామారుతం పృశ్నిసక్తమాలభేత
 రాజ శ్వాం గ్రామకామం యాజయేద్దేన్ద్రో వై రాజన్యో దేవతయా మారుతీ
 విడిన్ద్రియేణైవాస్మై విశమ్ || 52 || ఉపయునక్తి పృశ్నిసక్తో భవతి
 పశాచ్చదేవాస్మై విశముపదధా త్యనుకామస్మై విశమవివాదినీం కరోతీన్ద్రాయ
 వజ్రిణ ఋషభమాలభేత రాజ శ్వాం భూతి కామం యాజయేద్యదా వై
 రాజన్యోవజ్రి భవత్యథ భూతిం గచ్ఛతి యద్వజ్రిణే వజ్రిమేవాస్మా ఆధాతేన
 విజితిం భూతిం గచ్ఛతి స ఏనం భూత్యై శ్రేష్ఠ ఇన్ద్రే యద్వజ్రిణా ఇతి || 53 ||
 తదస్యాభిచరణీయం యం ద్విష్యాత్తంతర్హి మనసా ధ్యాయేద్వజ్రిమేవాస్మై
 ప్రహరతి స్త్రాణుత ఏవ సామ్యం బభ్రుమ్మృషభం పిఙ్గలమాలభేత యో
 ఽలగ్ం రాజ్యాయ సన్రాజ్యం స ప్రాప్నుయాత్సమో వై రాజైతస్య దేవతా
 సోమో హి రాజా స్వామేవ దేవతాగ్ం రాజ్యాయోపా సరత్సైన్యం దేవతా
 రాజ్యం గమయతి బభ్రుః పిఙ్గలో భవతి సోమస్య రూపగ్ం సమ్ప్రద్యై || 54 ||

అభిమాతిం విశ మితి పిఙ్గళ శ్చత్వారిచ || 8 ||

యః ప్రథమ ఏకాష్టకాయాం జాయేత యస్తమ్మాలవ్యమ్మన స్యాత్స
 త్తగ్నేయమష్టాక పాలం నిర్వపేదగ్ని ర్వై పశూనాం యోని స్యాదేవైనాన్యోనే
 ర్నిష్క్రిణాత్యా మేధ్యాద్భవితో రగ్నయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలం
 మాసిమ్మాసి నిర్వపేత్సంవత్సరో వా అగ్ని ర్వైశ్వానరస్సంవత్సరాదేవైనం
 నిష్క్రిణాతి స యదా మేధం గచ్ఛేదథేన్ద్రాయాభిమా తిఘ్న ఆలభేతా
 భిమాతిః || 55 || వై పాపా భ్రాతృవ్య ఇన్ద్రియేణైవాభిమాతిం పాపానం
 భ్రాతృవ్యమపహతే ఽశో ఽవ్యుప్తవహో దక్షిణైష వై వ్యావృతః పాపన్వా
 పాపన్వైవైనం వ్యావర్తయత్యథ యో ఽపరస్యామేకాష్టకాయాం జాయే
 త తమేవమేవోత్సృజ్యాథేన్ద్రాయ వృత్రతురా ఆలభేతాభి మ్మతిర్వై పాపా
 భ్రాతృవ్య ఇన్ద్రియే ణైవాభిమాతిం పాపానం భ్రాతృవ్యమపహత్య వృత్ర
 తూరేవాభూత్స్వరాజ్య మేవ || 56 || గచ్ఛతి వృత్రతూరితి శహ్యేతమాహు
 ర్య స్వరాజ్యం గచ్ఛతి శతమవ్యుప్తవహో దక్షిణైతే వై వ్యావృతః పాపన్వా
 పాపన్వైవైనం వ్యావర్తయన్తి శతం భవన్తి శతాయు ర్వైపురుష శ్చత్వరీర్యా
 ఆయురేవ వీర్యమాప్నోతి దేవాశ్చ వా అసురాశ్చాసర్థస్త తే ఽబ్రువన్ప్ర
 హ్లాణి నో ఽస్మిన్విజయేథామిత్యరుణస్త్వాపరశ్చైత్రేయో దేవానామాస్మి
 చ్చ్యేతో ఽయఃశృజ్ శ్చైనేయః || 57 || అసురాణాం తే ఽసురా ఉత్క్రోదిన్

౭చరన్నరాడో ౭స్మాకం తూప శరో ౭మీశామితి తా వై సమలభేతాం
 తస్య దేవాః క్షురపవి శిరో ౭కుర్వ స్తస్మాన్తరా శృజే శిరో వ్యవధాయ
 విష్ణుఞ్చం వ్యరుజద్యాసురీ వాగవదత్సేమాం ప్రావిశద్యో ద్దజయత్సా
 వనస్పతీ స్తస్మా ద్భూప్మాణో మృన్మయేన నపిబేదసుర్యా వాచాత్మానం
 నేత్సగ్ంస్పజే || 58 || ఇతి తద్య ఏవం విద్యానమృతాత్రపో భవత్యుజ్జిత
 మేవ వాచ ఉష్ణైతి తం బ్రాహ్మణస్సత్య మాలభేతా భిచర స్సగ్రహ్మా
 వై బ్రహ్మణస్సత్తిరాస్సగ్రహ్మణస్సతో బ్రాహ్మణో దేవతయా యావదేవ
 బ్రహ్మ తేననగ్ం సర్వేణాభిచరతి తేజసైనం ప్రచ్ఛినత్తి స్పృణుత ఏవారుణ
 స్థూపరో భవత్యేవమివ హి తస్యరూపమాసీత్సమృద్ధ్యై దేవా అసురాన్ || 59 ||
 హత్వైభ్యో లోకేభ్యః ప్రాణుదన్త తే రాత్రీం ప్రావిశ స్తానశ్వినా
 అనుప్రావిశతాం తా తమః పర్యగృహ్ణాత్తా ఏతమ్వాశ్విన మజ్జామాలభేతాం
 తేన తమో ౭పాఘ్నాతామసా ఏనా ఆదిత్యః పురస్తాజ్ఞోతిషా ప్రత్యాగ్
 చ్చత్స ఆభ్యాం తమో ౭ధ్యవ్వాహన్యః పాప్మనా తమసా గృహీతో మన్యేత
 స ఏతమ్వాశ్విన మజ్జా మాలభేత యేనైవాశ్వినౌ తమో ౭పాఘ్నాతాం
 తేన పాప్మానమప్ హతే ౭సా ఏనమాదిత్యః పురస్తాజ్ఞోతిషా ప్రత్యాగ్చతి
 సో ౭స్మాత్తమో ౭ధ్యపహన్తి || 60 ||

43mytra.2final2

అభిమాతి రేవశైనే యస్సగ్ంస్పజే ౭సురాన్లభేత యేన

విగ్ంశతిశ్చ || 9 ||

అసా వా ఆదిత్య స్తేజోభిర్వ్యర్థత తత్ ఇదగ్ం సర్వం తమో
 ౭భవత్స ప్రజాపతిరేతాన్తశ ఋషభానపశ్యదథో ఆహురిన్ద్రో ౭పశ్యదితి
 తానైన్ద్రానాలభత తైరస్మిన్నిన్ద్రియాణి వీర్యాణ్యాప్తాద్ధాద్యల్లలామా
 ఆలభ్యన్త ముఖతో ౭స్మి స్తే స్తేజో ౭దధాద్యచ్ఛితికకుద ఉపరిష్టాత్తై
 ర్యచ్ఛేతానూకాశాః పశాచ్ఛైస్తతో వా అసా || 61 || ఆదిత్య స్సర్వతస్తే
 జస్యభవద్య స్తేజస్కామస్వాత్స ఏతానైన్ద్రాన్పుషభానాలభేత యల్లలామా
 ఆలభ్యన్తే ముఖతో ౭స్మి స్తే స్తేజో దధాతి యచ్ఛితికకుద ఉపరి
 ష్టాత్తైర్యచ్ఛేతానూకాశాః పశాచ్ఛై స్సర్వత్త ఏవైనం తేజస్వినం
 కరోత్యముష్యైనమాదిత్యస్య మాత్రాం గమయతి ప్రాజాపత్యం ద్దశమం
 ద్వాదశేమ్నాసా ఆలభేత ద్వాదశ మాసా స్సంవత్సర స్సంవత్సరమేవ || 62 ||
 ఆప్వా వరున్తే నవాలభ్యన్తే నవ వై ప్రాణాః ప్రాణాః ఖలు వై పురుషే
 వీర్యం ప్రాణానస్మిన్వీర్యం దధాతి దశాలభ్యన్తే దశాక్షరా విరాడ్విరాడేతా
 న్యేవేన్ద్రియాణి వీర్యాణ్యాత్మనిత్యేయం విరాడస్యమేవ ప్రతితిష్ఠతి || నమో
 మహిమ్నే చక్షుషే మరుతాం పితస్తదహం గృణే తే హుతో యాహి

ప॒థి॒భి॒రే॒వ॒యా॒నై॒రో॒ష॒ధీ॒షు॒ ప్ర॒తి ॥ 63 ॥ తి॒ష్ఠా శరీ॒రైః ॥ దే॒వా॒న్వామే॒ష
ఉ॒ప॒నా॒హ ఆ॒సీ॒దపా॒ం ప॒తి॒ర్వృ॒షభ॒ ఓ॒ష॒ధీ॒నామ్ | సోమ॒స్య ద్ర॒వ్నమ॒వృణీ॑త
పూ॒షా బృ॒హన్న॒ద్రిర॒భవ॒ద్యత్తదా॑సీత్ ॥ ద్ర॒వ్నశ్చ॒స్కన్ధ॒ పృ॒థివీ॑మను
ద్యామి॒మం చ॒ యోని॑మను యశ్చ పూ॒ర్వః | సమా॑ను యోని॒మన్తు సంచ॑రన్తం
ద్ర॒వ్నం జు॒హోమ్యన్తు సప్త॑ హోత్రాః ॥ పితా వ॒తానాం ప॒తిర॒ఘ్నాన్వన్తా
ము తాయం పితా మ॒హతాం గర్గరా॑ణామ్ | వతో॑ జ॒రాయు ప్రతి॑ధుక్నీయుష్ట
ఆమి॒క్షా మ॒స్త్తు ఘృ॒తమ॒స్య యోనిః॑ ॥ త్వాం గా॒వో ౭వృ॑ణత రా॒జ్యాయ
త్వాం వర్త॑న్తి మ॒ర్తుత॑ స్స్వర్కాః | వర్త॑న్ క్షత్రస్వ్య కకు॒భ్ని శ్శి॒శ్రియాణ॑స్తతో
న ఉ॒గ్రో వి॒భజా॑వసూని ॥ 64 ॥

అసా వే॒వ ప్ర॒తి పితా త్రి॒గ్ంశ॑చ్ఛ ॥ 10 ॥

వా॒య॒వ్యమ॒జమాల॑భేతైస్సం వృ॒ష్టిం వృ॒షభం వా వారు॑ణం పే॒త్యం
భూ॒తికా॑మంయాజయే॒ద్యద్వాయ॑వే వాయురే॒వైనం భూ॑త్యై ని॒నయ॑తీన్ద్రి
యే॒ణ వా ఏ॒ష వీ॒ర్యే॒ణ వ్యృ॒ధ్యతే॑ యో ౭లం భూ॑త్యై సన్న భవ॒తి
యదై॒స్స ఇ॒న్ద్రియే॑ణై వైన్దం వీ॒ర్యే॒ణ సమ॑ర్థయతి వరు॑ణగృహీతో వా ఏ॒ష
యో ౭లం భూ॑త్యై సన్న భవ॒తి యద్వారు॑ణః ॥ 65 ॥ వరు॑ణాదే॒వైనం
తేన॑ ముఞ్చ॒త్యేతా॑నేవాభి॒చర॑న్నాలభేత యద్వాయ॑వే వాయురే॒వాస్మై

44mytra.2final12

ప॒జ్రగ్ం స॒శ్శ త్యైన్ద్రో వై వ॒జ్ర ఇ॒న్ద్రియే॑ణ ఖ॒లు వై వ॒జ్రః ప్ర॒హియ॑తే
యదై॒స్సో వ॒జ్రమే॒వాస్మై ప్ర॒హర॑తి యద్వారు॑ణో వరు॑ణేనై॒వైనం గ్రా॒హయి॑త్వా
స్తృ॒ణుతే సా॒ర్యం బ॒లక్షం పే॒త్యమాల॑భేత బ్రహ్మ॒వర్చ॑స క్షామో ౭సా॑వా
ఆ ది॒త్యో బ్రహ్మ॒వర్చ॑సస్య ॥ 66 ॥ ప్రదా॑తా తమే॒వ భ్లాగ॑ధే॒యేనో॑ష్ఠా
స॒రత్తో ౭స్మై బ్రహ్మ॒వర్చ॑సం ప్రయ॒చ్ఛతి॑ యద్బ॒లక్ష స॒మృద్ధి॑స్సేన
యదల్పా॑న స॒మృద్ధి॑స్సేన యతీ॒వా స॒మృద్ధి॑స్సేన త్రి॒వృద్వా వాస్మా
ఏ॒తత్సమృద్ధం బ్రహ్మ॒వర్చ॑సం దధా॑త్యాది॒త్యం బహు॑రూపమా లభేత
యస్యా॑శ్వినే శ॒స్యమ్నానే సూ॒ర్యో నోది॑యాత్పర్వాచీ॒ర్వా ఏ॒తస్మై వృ॒శ్చచ్ఛన్తి
యస్యా॑శ్వినే శ॒స్యమ్నానే సూ॒ర్యో న ॥ 67 ॥ ఉదే॑తి యద్దాది శత్యో
౭ము॑మే॒వాస్మా ఉ॒న్నయ॑తి బహు॑రూపో భవ॒తిబహూ॑ని వై రశ్మీ॒నాగ్ం
రూ॒పాణి రశ్మీ॒నామే॒వాస్మై రూ॒పాణ్యా॑ప్తోన్నయత్యగ్నిరై॒వ సృ॒ష్టో న
వ్యరో॑చత శ్నో ౭గ్నయే తే॒జస్వి॑నే ౭జం కృ॒ష్ణగ్రీ॒వమాల॑భత తేన
తే॒జస్వ్యభ॑వత్తో ౭కామ॑యత స॒ర్వత్ర వి॑భవే॒యమి॑తి శ్నో ౭గ్నయే
విభూ॑తిమతే ౭జం కృ॒ష్ణగ్రీ॒వమాల॑భత ॥ 68 ॥ తేన స॒ర్వత్ర వ్య॑భవత్తో
౭కామ॑యత స॒ర్వత్రాపి॑భాగ స్సా॒మీతి॑ శ్నో ౭గ్నయే॒భాగినే॑ ౭జం కృ॒ష్ణగ్రీ
వమాల॑భత తేన స॒ర్వత్రాపి॑భాగో ౭భవ॑త్తో ౭కామ॑యత దా॒నకా॑మా

మే ప్రజా స్సురితి శిసో యేదా శతే యజం కృష్ణగ్రీవమాలభత
 తేనాస్మై దానకామాః ప్రజా అభవద్యః కామయేత తేజస్వీస్యాగ్ం సర్వత్ర
 విభవేయగ్ం సర్వత్రాపిభాగ స్యామ్ || 69 || దానకామా మే ప్రజా
 స్సురితి స ఏతానజాన్ కృష్ణగ్రీ వానాలభేత తేజస్వీ భవతి సర్వత్ర
 విభవతి సర్వత్రాపిభాగో భవతి దానకామా అస్మై ప్రజా భవన్తి ప్రాజాపత్యం
 బహురూపమాలభేత పశుకామః ప్రాజాపత్యా వై పశవః ప్రజాపతిః పశూనాం
 ప్రజనయితా తమేవ భాగధేయేనోపాసరత్సో యస్మై పశూన్ప్రజనయతి
 బహురూపో భవతి బహూని వై పశూనాగ్ం రూపాణి || 70 || పశూనా
 మేవాస్మై రూపాణ్యా ప్త్యా వ రున్ధే యామగ్ంశుకహరిమాలభేత శుణ్ఢం
 వా యః కామయేత యమలోక ఋధున్ యామిత్యే తేన వై య శమో
 యముష్మిం లోక ఆర్థోద్ధ్య శమో యముష్మ్య లోకస్యాధిపత్యమానశే తమేవ
 భాగధేయేనోపాసరత్సో వినమముష్మ్య లోకస్యాధి పత్యం గమయత్యేకధా
 వా ఏతేన యమలోక ఋధ్నోతి పరే వయసి యష్టవ్యం తాజగ్న్ప్రమీయతే
 శుణ్ఢో వా భవతిశుకహరిర్యేష హ్యేతస్య దేవతయా పశూనాగ్ంసమృద్ధః || 71 ||
 వారుణో బ్రహ్మవర్చసస్య సూర్యో నాలభత స్యాగ్ం రూపాణి తాజగ్న్

ద్వాదశచ || 11 ||

45mytra.2final2

సామ్యం బభ్రు స్వర్భానురై వ దేవాశ్చ వై స్థావిత్రమ్నాగ్ం
 మజమాలభేత ప్రజాపతిశ్చన్దాగ్ంసీన్ద్రాయ మన్యుమతే యః ప్రథమాసావా
 ఆదిత్యో వాయవ్యమజమేకాదశ || 11 ||
 సామ్యమపహతే పరిగృహీత్యైన్ద్రియేణ కామ్మమభీన్ద్రాయ మన్యుమతే
 సావై పశూనామేకసప్తతిః || 71 ||
 సామ్యగ్ం సమృద్ధః ||

|| ఇతి మధ్యమకాణ్డే ||

|| కామ్యః పశవోనామ పంచమః ప్రపాఠకః ||

శ్లో|| జ్ఞానానన్యమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్/
 ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్యహే||

షష్ఠః ప్రపాఠకః - రాజసూయః

అనుమత్యా అష్టాకపాలం నిర్వపన్తి యే ప్రత్యఞ్చ శృమ్యామతిశీయన్తే తన్నైర్ముతమేకకపాలముభౌ సహ శృతాకుర్వన్తి నైర్ముతేన పూర్వేణ ప్రచరన్తి దక్షిణా పరేత్య స్వక్ష్మతాఇరిణ ఏకోల్ముకం నిధాయ విస్రగ్ంసికాయాః కాణ్డాభ్యాం జుహోతి || జుషాణా నిర్ముతిర్వేతు స్వాహా || వాసః కృష్ణఽం భిన్నాన్తం దక్షిణా పునరేత్యానుమత్యా అష్టాకపాలేన ప్రచరన్తి ధేనుర్దక్షిణాథ య ఉద్దఞ్చ శృమ్యామతిశీయన్తే తాన్ || 1 || ఉద్దఞ్చరేత్య వల్మీకవపాముద్రుజ్య జుహూయాత్ || ఇదమహమముష్యా ముష్యాయణస్య క్షేత్రియమవయజే || తత్పునరపిదధాతి || ఇదమహమముష్యా ముష్యా యణస్య క్షేత్రియమమపి దధామి || శ్వో భూత ఆదిత్యేభ్యో భువద్యద్భ్యో ఘృతే చరుర్వరో దక్షిణా శ్వో భూత ఆగ్నా వైష్ణవ ఏకాదశకపాలో ఽనడాన్ వామనో దక్షిణా శ్వో భూతే ఽగ్నిషోమీయా ఏకాదశక పాలో హిరణ్యం దక్షిణా శ్వో భూత ఐన్ద్రాగ్న ఏకాదశకపాలో ఽనడాన్న్యషభో దక్షిణాశ్వో భూత ఆగ్నే యో ఽష్టాకపాలో మాహేన్ద్రం దధి వాసః క్షౌమందక్షిణా || 2 ||

46mytra.2final2

తాన్న్యషభో దశచ || 1 ||

ఐన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం నిర్వపేదాగ్నేన్ద్రం వా వైశ్వదేవశ్చరు స్యామ్య శ్శామకశ్చరుర్ద్యావాపృథివీయా ఏకకపాలో వత్సః ప్రథమజో దక్షిణా సీరం ద్యాదశయోగం దక్షిణోష్ఠారో వానడాన్ || 3 ||

ఐన్ద్రాగ్నం ద్యావిగ్ంశతిః || 2 ||

ఆగ్నే యో ఽష్టాకపాలో వారుణో యవమయశ్చరూ రాద్రో గావీధుకశ్చ రురైన్ద్రం దధి ధేనురనడాహి దక్షిణాపాం న్యయనాదపా మార్గానా హరన్తి తాన్న్యక్తాన్న్యత్వా దక్షిణా పరేత్య స్వక్ష్మతా ఇరిణ ఏకోల్ముకం నిధాయ పర్థమయేన స్రువేణ జుహోతి || దేవస్య త్వా సవితుః ప్రస షవేశ్వినో రాహు భ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యామిన్ద్రస్యాజసా రక్షో హసి స్వాహా హతగ్ం రక్షో ఽవధిష్మ రక్షః || వరో దక్షిణా || యే || 4 || దేవాః పురస్సదో అగ్నినేత్రా రక్షో హణ స్తేనో ఽవన్తు తేనః పాన్తు తేభ్య స్యాహా యే దేవా దక్షిణాత్సదో యమనేత్రా రక్షో హణ స్తేనో ఽవన్తు తేనః పాన్తు తేభ్య స్యాహా యే దేవాః పశ్చాత్సదో మరున్నేత్రా రక్షో హణ స్తేనో ఽవన్తు తేనః పాన్తు తేభ్య స్యాహా యే దేవా ఉత్తరాత్సదో మిత్రావరుణ నేత్రా రక్షో హణ స్తేనో ఽవన్తు తేనః పాన్తు తేభ్యః || 5 || స్వాహా యే దేవా ఉపరిషదో ఽవస్వద్యన్త సోమనేత్రా రక్షో హణ స్తేనో ఽవన్తు తేనః పాన్తు తేభ్య

స్వాహేదమ హగ్ంరక్షో ఓభిసమ్మహమ్యగ్నే సందహ రక్ష సందగ్గ
గ్ంరక్షో ఓగ్నయే పురస్సదే స్వాహా యమాయ దక్షిణాత్సదే స్వాహా
మరుద్భ్యః పశ్చాత్సద్భ్య స్వాహా మిత్రావరుణాభ్యాముత్తరా
త్సద్భ్యః స్వాహా సోమా యోపరిషదే ఓవస్వద్యతే రక్షో ఘ్న స్వాహా ||
రథః పశ్చావాహీ దక్షిణా || 6 ||

యేతేభ్యః పశ్చాచత్వారిగ్ంశచ్చ || 3 ||

అనుమత్యై చరూ రాకాయై చరు సినివాల్యై చరుః కుహ్వై చరుర్ధాత్రే
ద్వాదశకపాలః పష్టాహీ దక్షిణాఽగ్నావైష్ట వ ఏకాదశకపాల
ఐన్ద్రా వైష్ట వశ్చరుర్వైష్ట వస్త్రికపాలో వామనో దక్షిణా సామాపాష్ట
ఏకాదశకపాల ఐన్ద్రాపాష్టశ్చరుః పాష్టశ్చరు శ్యామో దక్షిణాగ్నయే
వైశ్యానరాయ ద్వాదశకపాలో వారుణో యవమయశ్చ రుర్హిర్ణ్యం చాశ్వ
శ్చ దక్షిణా || 7 ||

అనుమత్యై చరుర్యేకాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ || 4 ||

బార్హస్పత్యశ్చరుర్బహ్మణో గృహే శితిపృష్ఠో దక్షిణైన్ద్ర ఏకాదశకపాలో
రాజ్ఞో గృహ ఋషభో దక్షిణాదిత్యశ్చరుర్మహిష్యా గృహే ధేనుర్దక్షిణా
నైర్ఋతశ్చరుర్నఖావపూతానాం పరివృక్త్యా గృహే శ్యేన్ద్రీ వణాప్సస్థరా
దక్షిణాగ్నే ఋయో ఓష్ఠాకపాల స్సేనాన్యో గృహే హిరణ్యం దక్షిణాశ్వినో

ద్వికపాల స్సంగ్రహీతుర్గృహే సవ శత్యో దక్షిణా సావి శత్రో ఓష్ఠాక పాలః
క్షత్తుర్గృహేశ్యేతో దక్షిణా వారుణో యవమయో దశకపాల స్సూతస్య
గృహే || 8 || బభ్రుర్మహనిరష్టో దక్షిణా మారుత స్సప్తకపాలో వైశ్యస్య
గ్రామణ్యో గృహే పృశ్నిః పష్టాహీ దక్షిణా పాష్ట శ్చరుర్భాగదుఘస్య
గృహే శ్యామో దక్షిణా వైష్ట వస్త్రికపాలస్తక్షరథ కారయో ర్గృహేసర్వా
యసాని దక్షిణా రౌద్రో గావీధుకశ్చరుర్క్షావాపస్య గృహే గోవికర్తస్యచా
ఽసిర్వాలాపితస్థో దక్షిణా శబలో వా త్రివత్సో ఓభిధాన్ వా కేసరపాశా || 9 ||

గృహ ఏకాన్న చత్వారిగ్ంశచ్చ || 5 ||

ఇన్ద్రాయాగ్ం హోముచా ఏకాదశకపాలం నిర్ఘ్నపేదన్ద్రాయ సుత్రామ్నా
ఏకాదశకపాలమృషభో దక్షిణా స్వయగ్ంరుగ్నాయా అశ్వతథాఖాయాః పాత్రం
భవత్యథ శ్వేతా శ్వేతవత్సాం దుహన్తి తత్స్వయం మూర్ఛతి స్వయం
మథ్యతే స్వయం విలీనమాజ్యం భవత్యథ మైత్రాబార్హస్పత్యగ్ం
హవిర్నిర్వపన్తి యే క్షోదిష్ఠాస్తణ్ణలాస్తం బార్హస్పత్యం చరుగ్ం శృతం కుర్వన్తి
తత్ర తత్పాత్రమపిధా యాజ్ఞమాసిచ్య యే స్థవిష్ఠాస్తణ్ణలాః || 10 || తా
నావపన్త్యభా సహశృతా కుర్వన్తి మైత్రేణ పూర్థేణ ప్రచరన్త్యశ్వో మైత్రస్య
దక్షిణా శితిపృష్ఠో బార్హస్పత్యస్యాగ్నయే గృహపతయ ఆపతన్తాన్తా
మష్ఠాకపాలం నిర్ఘ్నపేత్సమ్నాయ వనస్పతయేశ్యామాకం చరుగ్ంసవిత్రే

ప్రసవి॑తే స॒తీనా॑మ్మ॒ష్టాక॑పాలం బృ॒హస్ప॑తయే వా॒చస్ప॑తయే నై॒వారం
చరు॑మిన్ద్రాయ జ్యేష్ఠా॑య హ॒యనా॑నామే॒కాద॑శకపాలం మి॒త్రాయ॑ సత్య॒స్య
ప॒తయే॑ నామ్బా॒న్తాం చ॒రుం వరు॑ణాయ ధర్మ॒స్య ప॒తయే॑ యవ॒మయ్యం
చరు॑గ్ం రు॒ద్రాయ॑ పశుప॒తయే॑ ॥ 11 ॥ గావీ॑ధుకం చరు॒మ్ ॥ స॒వితా
త్వా ప్ర॑స॒వానా॑గ్ం సువ॒తామ॑గ్నిర్గార్హ॒పత్యా॑నాగ్ం సో॒మో వ॑స॒స్వతీ॑ నాం
బృ॒హస్ప॑తి ర్వా॒చామి॑న్ద్రో జ్యేష్ఠా॑నాం మి॒త్రస్స॑త్యానాం వరు॒ణో ధర్మ॑ణాగ్ం
రు॒ద్రః ప॒శూనాం॑ తే దే॒వా అ॑స॒పత్న॑మి॒మగ్ం సు॑వ॒ధ్వమ॑ముమా
ము॒ష్యా॑య॒ణమ॑ ము॒ష్ట్యాః పు॒త్ర మ॑ము॒ష్ట్యాంవి॑శి॒మ్హతే॑ క్ష॒త్రాయ॑ మహా॒తే
జా॒నరా॑జ్యాయ శు॒క్రజ్యోతి॑శ్చ చి॒త్రజ్యోతి॑శ్చ సత్య॒జ్యోతి॑శ్చ జ్యోతి॒ష్కాం
శ్చ స॒త్యశ్చ॑ ఋత॒పాశ్చా॑త్యగ్ంహా ఋత॒జిచ్చ॑ సత్య॒జిచ్చ॑ సేన॒జిచ్చ॑
సు॒షేణా॑శ్చాన్తిమి॒త్ర శ్చ దూ॑రే ॒ఽమి॒త్రశ్చ॑ గ॒ణ ఋత॑శ్చ సత్య॒శ్చ ధ్రు॑వశ్చ
ధరు॑ణశ్చ ధర్తా చ విధర్తా చ విధా॒రయః॑ ॥ 12 ॥

తండు॑లాః పశుప॒తయ॑ ఋత॒జిత్ప॑చ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ 6 ॥

దే॒వీరా॑పో అపాం నపా॒ద్రాష్ట్ర॑దా స్థ్న రా॒ష్ట్రం దత్త॑ స్వా॒హా దే॒వీరా॑పో
అపాం నపా॒ద్రాష్ట్ర॑దా స్థ్న రా॒ష్ట్రం మ॒ముఁజ్జై దత్త॑ వృ॒షోర్మి॑రసి వృ॒ష సే॑నో
॒ఽస్యపాం॑ ప॒త్తి ర॒స్యప్ర॑హవరీ స్థ్న పరి॒వాహి॑ణీ స్థ్నా॒జస్వి॑నీ స్థ్న మా॒న్తా
స్థ్న ప్ర॒జక్షి॑త స్థ్న సూ॒ర్యవ॑ర్చస స్థ్న సూ॒ర్యత్వ॑చస స్థ్న మ॒రుతా॑మోజ

స్థ్న వ॒శా స్థ్న శ॒క్వరీ॑ స్థ్న వి॒శ్వభృ॑త స్థ్న జన॒భృతో॑ ॒ఽపా॑మోష ధీ॒నాగ్ం
రస॑ శ్ర॒విష్ఠా స్థ్న రా॒ష్ట్రదా॑ స్థ్న రా॒ష్ట్రం మ॒ముఁజ్జై దత్త॑ ॥ 13 ॥

జన॒భృతో॑ దశ॒చ ॥ 7 ॥

దే॒వీరా॑పో మ॒ధుమ॑తీ స॒గ్ంసృ॑జ్యధ్వం మ॒హ్ని క్ష॒త్రం క్ష॒త్రియా॑యవ
న్వానాః॑ అ॒నాధృ॑ష్టా సీ॒దతో॑ర్హస్వతీ॒ర్మహి॑ వ॒ర్చః క్ష॒త్రియా॑యద॒ధతీః॑॥
అ॒పో దే॒వీర్మధు॑మతీరగృ॒భ్ణామూర్హ॑స్వతీ రా॒జసూ॑యాశ్చి॒తానాః॑ యాభి
ర్మి॒త్రా వరు॑ణా అ॒భ్యషి॑చ్చ॒స్తాభి॑రిన్ద్రమనయన్వత్యరాతీః॑ అనిభృష్టమసి
వాచో॑ బ॒న్ధస్తపో॑జా సోమ॒స్య దా॒త్రమ్ ॥ శు॒క్రా వ్ల శు॒క్రేణ॑ పునామి
చన్యా॑ వశ్చన్యే॒ణ పునా॑మి ॥ దే॒వో వ॑ స॒వితా॑ ॥ 14 ॥ పునా॒త్య చ్చి॒ద్రేణ॑
ప॒విత్రే॑ణ వసో సూ॒ర్యస్య॑ ర॒శ్మిభిః॑ ॥ స్వా॒హా రా॒జసూ॑యాః ॥ స॒ధమా॑ద్దో
ద్యు॒శ్చ ఖ॑మ్నో ఊర్జా ఏ॒కా అ॒నాధృ॑ష్టా అప శి॒న్యో వసా॑నాః॑ ప॒స్యాసు॑ చక్రే
వరు॑ణః స॒ధస్థ॑మపాగ్ం శి॒శుర్మాతృ॑తమా॒స్యస్తః॑ ॥ రు॒ద్ర య॒త్తే గి॒రప॑రం
నామ॑ తస్మిన్మ॒తమ॑సి య॒మేష్ట॑మసి స్వా॒హా సోమా॑ ఇన్ద్రో వరు॒ణో మి॒త్రో
అగ్ని॑స్తే దే॒వా ధర్మ॑భృతో ధర్మం ధా॒రయ॑న్తు ॥ 15 ॥

స॒వితా॑ ప॒చ్చచ॑త్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 8 ॥

క్ష॒త్రస్య॑ యోనిరసి క్ష॒త్రస్యో॒ల్బమ॑సి క్ష॒త్రస్య॑ నాభిరస్యా॒వితో॑ అగ్ని॒ర్భృ
హ॒వతి॑రా॒వితా॑ ఇన్ద్రో వృ॒ధ్ధశ్ర॑వా ఆ॒వితౌ మి॒త్రావరు॑ణౌ ధృ॒తవ్ర॑తా ఆ॒వితౌ

ద్యావాపుథివీ ఋతావృధా అవిత్తః పుషా విశ్వవేదా అవిత్తా దేవ్యది
తిరావితో ఽయమసా అముష్యాయ శణో ఽముష్యాః పుశ్రతో ఽముష్యాం
విశిమహతే క్షత్రాయ మహతే జానరాజ్యాయైష తే జనతే రాజా సోమో
ఽస్మాకం బ్రాహ్మణానాగ్ం రాజేన్ద్రస్య వజ్రో ఽసి || 16 || వార్హ్య
ఘ్నుస్వయాయం వృతం వధ్యాచ్ఛత్రుబాధనాస్త పాత ప్రాజ్ఞాం పాత
ప్రత్యజ్ఞాం పాత తిర్యజ్ఞాం పాతాన్వజ్ఞాం పాతోర్ధ్వం దిగ్భ్య ఏవైనం
పాత మిత్రో ఽసి వరుణో ఽసి || హిరణ్యవర్ణముష సో వ్యుష్టా అయ
స్థూణాముద్దితా సూర్యస్య | ఆరోహథో వరుణ మిత్ర గర్తం తత్తశ్చక్రాథే
అదితిం దితిం చ || 17 ||

వజ్రోసి ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ || 9 ||

సమిధమాతిష్ఠ గాయత్రీ త్వా ఛన్తసామవతు త్రివృత్తోమో రథన్తరగ్ం
సామాగ్ని ర్దేవతా బ్రహ్మ ద్రవిణముగ్రామాతిష్ఠ త్రిష్టుప్త్యా ఛన్తసామవతు
పఞ్చదశ స్తోమో బృహతామేన్ద్రోదేవతాక్షత్రంద్రవిణంప్రాచీమాతిష్ఠ
జగతీ త్వా ఛన్తసామవతు సప్తదశ స్తోమో వైరూపగ్ం సామ విశ్వే దేవా
దేవతావిధ్యవిణముదీచీమాతిష్ఠానుష్టుప్ || 18 || త్వాఛన్తసామవత్వేకవిగ్ంశ
స్తోమో వైరాజగ్ం సామ మిత్రావరుణో దేవతా పుష్టం ద్రవిణమూర్ధ్వ
మాతిష్ఠ పజ్జిస్త్యా ఛన్తసామవతు త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశ స్తోమా

శాక్వరరైవతే సామనీ బృహస్పతి ర్దేవతా ఫలం ద్రవిణగ్ం సోమస్య త్విషిరసి
త్విషి మత్త వేవ మే త్విషిర్భూయాత్ || ప్రత్యస్తం నముచే శ్శిరో ఽవేష్టా
దన్తశూకాః | మృత్యోః పాహి దిదివః పాహి || 19 ||

అనుష్టుప్త్యచత్వారిగ్ంశచ్చ || 10 ||

అగ్నయే స్వాహా సోమాయ స్వాహా సవిత్రే స్వాహా సరస్వత్యై స్వాహా
పూష్టే స్వాహా బృహస్పతయే స్వాహా హిన్ద్రాయ స్వాహా ఘోష్టాయ స్వాహా
శ్లోకాయ స్వాహాగ్ంశాయ స్వాహా భగాయ స్వాహా క్షేత్రస్య పతయే స్వాహా
సోమస్య త్వా ద్యుమ్నాగ్ం సేజసేన్ద్ర్య స్యేన్ద్రియేణ విశ్వేషాం త్వా దేవానాం
క్రతునాభిష్ఠి ఇచ్చమీన్ద్రస్య యోనిరసి జనయాతి ద్యూన్నాహి ||
సమావవృతన్నధరాగుదక్తా అహ్ం బుధ్న్యా మను || 20 || ఈయమానాః |
తాః పర్వతస్య వృషభస్య పృష్ఠాన్నావో వియన్తి సుసిచో న వాణీః || ఇన్ద్ర
స్య వజ్రో ఽసి వాజసనిస్త్యయాయం వాజగ్ం సేన్మిత్రావరుణ యోస్త్యా
ప్రశాన్తోః ప్రశిషా యునజ్మ విష్ణోః క్రమో ఽసి సపత్నహ మరుతాం
ప్రసవే జయాప్తం మన స్సమ్మిన్ద్రియేణైష వజ్రో వాజసాత్తమస్తేన నా
పుత్రో వాజగ్ం సేత్ || 21 ||

అను ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ || 11 ||

ఇయదస్యాయురస్యాయుర్మే ధేహి యుజ్జ సవర్తో ఽసి వర్తో మే

ధేహ్యార్థసూర్జం మయి ధేహి మిత్రోఽసి వరుణోఽసి సదసి సమహం
విశ్వే రేవైర్నమో మాత్రే పృథివ్యై మా మాం మాతా పృథివీ హిగంసీత్॥
ప్రతి త్యన్నామ్ రాజ్యమథాయ స్వాం త న్వం వరుణోఽసుషోత్॥ శుచే
ర్మిత్రస్య వ్రత్యా అభూమ ॥ 22 ॥ అమన్మహి మహద్భుతస్య నామ్॥
సర్వే వ్రాతా వరుణస్యాభూమ నిమిత్తయురరతీ నతారీత్॥ అశూశుభన్త
యజ్ఞయా ఋతేన ని త్రితో జరిమాణం న ఆనట్॥ స్యోనాసి సుషదా
స్యోనామాసీద సుషదామాసీద॥ నిషసాద భృతవ్రతో వరుణః పశ్యోస్య॥
సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః॥ అగ్నయే స్వాహా సోమాయ స్వాహేహన్త స్యాజ
సే స్వాహా మరుతాం బల్తాయ స్వాహా॥ హిగంస శ్శుచిషద్వసుః ॥ 23
॥ అన్తర్క్ష సధోతావే దిషదతిథిర్ధురోణసత్॥ నృషద్ధ్వరసద్భుతసద్ధ్వ్యమసదజ్ఞా
గోజా ఋతజా ఆద్రిజా ఋతమ్॥ బ్రహ్మన్తస్యం బ్రహ్మాసి సవితాసి
సత్యసవో బ్రహ్మన్తస్యం బ్రహ్మాసి మిత్రోఽసి సుశేవో బ్రహ్మన్తస్యం
బ్రహ్మసీన్ద్రోఽసి సత్యోజా బ్రహ్మన్తస్యం బ్రహ్మాసి వరుణోఽసి విశ్వోజాః॥
ఏష వజ్రస్తేన మే రధ్య దిశో అభ్యభూదయమ్॥ ప్రజాపతేన త్వదేతాన్యన్యో
విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ॥ యస్మై కంజుహుమస్తన్నో అస్తు॥
అసా అముష్మ్యపు శత్రోఽమమౌషాసాపుత్రః॥ వయన్తస్యామ
పతయోరయీణామ్ ॥ 24 ॥

50mytra.2final2

అభూమ వసురభూత్వప్తవిగ్ంశతిశ్చ ॥ 12 ॥

అపాం నప్తే స్వాహోర్థో నప్తే స్వాహాగ్నయే గృహపతయే స్వాహా॥
సావిశ్రతోఽష్టాకపాల శ్యేతో దక్షిణా సారస్వతశ్చరుర్ధేనుర్దక్షిణా పౌష్టశ్చరు
శ్శ్యామో దక్షిణా బార్హస్పత్యశ్చరు శ్శితిపృష్ఠో దక్షిణైన్ద్ర ఏకాదశకపాల
ఋషభో దక్షిణా వారుణో యవమయో దశకపాలో బభుర్మహానిరష్ఠో
దక్షిణా త్వాఞ్శ్రోఽష్టాకపాలసేపాచ్ఛుణ్ఠోఽధిరూఢాకర్ణా వా దక్షిణాగ్నే
శయోఽష్టాకపాలో హిరణ్యమష్టాష్టృడం దక్షిణా సౌమ్యశ్చరు ర్భుభుః॥ 25 ॥
దక్షిణా వైష్ణవ స్త్రికపాలో వామనో దక్షిణా ఽగ్నే శయో ష్టాకపాలో
హిరణ్యం దక్షిణా బార్హస్పత్యశ్చరు శ్శితిపృష్ఠో దక్షిణైన్ద్ర ఏకాదశకపాల
ఋషభో దక్షిణా వైశ్వదేవశ్చరుః పిశగ్లో దక్షిణా మైత్రావరు శ్శ్యామిక్ష్ణా
వశా దక్షిణాగ్నే శయోఽష్టాకపాల సౌమ్యశ్చరు స్సావిత్రో ద్వాదశకపాలో
బార్హస్పత్యశ్చరు రగ్నయే వైశ్వానరాయ ద్వాదశకపాలస్త్వా శ్శ్రో
ఽష్టాకపాలో దక్షిణోరథవాహనవాహో దక్షిణా సారస్వతశ్చరుః పౌష్టశ్చరు
ర్మైత్రశ్చరుర్వారుణశ్చరు రదిత్యై॥ 26 ॥ చరుః క్షేత్రస్య పతయే చరు
స్సవ్యో రథవాహనవాహో దక్షిణా మారుతీ పృశ్నిః పష్ఠాహి గర్భిణ్యా
దిత్యాజ్ఞా మల్తా గర్భిణీ సవిత్రే ప్రసవిత్రే సతీనానామష్టాకపాలోఽ

A" అష్టాకపాలో ఽగ్ం సేపాత్" ఇతి పాఠాంతరమ్.

శివభ్యాం పూష్ట ఏకాదశకపాల స్సర స్వత్యై సత్యవాచేచరుర్దణ్డ ఉపానహా
శుష్కదృతి సాన్దక్షిణా || 27 ||

బ్రభురద్విత్యా ఏకాన్నత్రిగ్శచ్చ || 13 ||

అనుమత్యావన్యాగ్నమేకాదశకపాల మాగ్నేయోష్ఠాకపాల మనుమత్యై
చరుర్ బార్హస్పత్యశ్చరున్త్రాయాగ్ం హోముచే దేవీరాపో దేవీరాపో
మధుమతీః క్షత్రస్య యోనిరసి సమిధ మాత్తిష్ఠా ఒగ్నయే స్యాహే
యదస్యాయురస్యపాం నప్తేత్రయోదశ || 13 ||

అనుమత్యై తానీ యమాన స్సప్తవిగ్ంశతిః || 27 ||

అనుమత్యై దక్షిణా||

|| ఇతి మధ్యమకాణ్డే||

|| రాజసూయో నామ షష్ఠః ప్రపాఠకః ||

శ్లో|| జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్సృజీకా కృతిమ్|
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే||

సప్తమః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

యుజ్జానః ప్రథమం మనస్తత్వాయ సవితా ధియః| అగ్నిం జ్యోతి
ర్నిచాయ్య పృథివ్యా అధ్యాభరత్|| యుక్తేన మనసా వయం దేవస్య సవిత
స్సవే| స్వర్ణాయ శక్తయే|| యుక్తాయ సవితా దేవాన్స్వర్వతో ధియా
దివమ్| బృహజ్జ్యోతిః కరిష్యత స్సవితా ప్రసువాతి తాన్|| యుజ్జతే మనః||
యుజే వాం బ్రహ్మ పూర్వ్యం నమ్రాభిర్విశ్లోక ఏతు పథ్యేవ సూరిః|
శ్రుణ్వన్తు విశ్వే అమృతస్య || 1 || పుత్రా ఆ యే ధామాని దివ్యాన్
తస్థః|| యస్య ప్రయాణమన్వన్య ఇద్యయుర్దేవా దేవస్య మహిమాన
మర్చతః| యః పార్థివాని విమమే స ఏతశో రజాగ్ంసి దేవ స్సవితా
మహిత్వనా|| దేవ సవితః|| ఇమం మే దేవ సవితర్యజ్ఞం ప్రణయ
దేవాయువమ్| వసువిదగ్ం సత్రాజితం ధనజితం స్వర్విదమ్||
ఋచాస్తోమగ్ం సమర్థయ గాయత్రేణ రథన్తరమ్| బృహద్ధాయత్రవర్తని||
దేవస్య త్వా సవితః| ప్రసవే || 2 || అశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్టో హస్తా
భ్యా మ్దదే నారరసి గాయత్రేణ ఛన్తసా పృథివ్యా స్సధన్తాదగ్నిం పు

ప్రసవే ఇతి సంయోగః|

రీ॒ష్ట్రమ॑జ్గీ॒ర స్వ॑దా॒భరా॑ త్రై॒ష్టుభే॑న॒ చ॒న్తసా॑భి॒రసి॑ నా॒రిరసి॑ త్వయా॒
వ॒యమ॑గ్నిగ్ంశకే॒మ ఖ॑నితుగ్ం స॒ధస్తా॑ ఆ జాగతేన చ॒న్తసా॑॥ హస్తా ఆధాయ॒
స॒వితా॑ బి॒భ్రద॑భిగ్ం హి॒రణ్య॑యీమ్॒ అగ్నిం॑ జ్యోతిర్నిచాయ్య పృ॒థివ్యా॑
అధ్యా భరత్॥ ఆనుష్టుభేన చ॒న్తసా॑ ॥ 3 ॥

అమృతస్య ప్రసవే సప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 1 ॥

ప్రతూ॑ర్తం వా॒జిన్నా॑ద్భవ వర్తి॒ష్టామ॑న్తు స॒ంవత॑మ్॒ దివి॑ తే జన్త
ప॒రమ॑మన్తరిక్షే తవ నా॒భిః పృ॒థివ్యా॑మధి యోనిరిత్॥ యు॒జ్ఞాథా॑గ్ంరాసభం
యు॒వమ॑స్మిన్ యామే వృ॒షణ్య॑సూ॒ అగ్నిం॑ భరన్తా అస్మయుమ్॥ యోగే
యోగే తవస్తరం వాజే వాజే హవామహే॒ సఖ్లాయా॑ ఇన్త్రముతయే॥
ప్రతూ॑ర్వన్నేహ్య వక్రామన్నశస్తే రు॒ద్రస్య॑ గాణపత్యాన్మయోభూరేహి॥
ఉ ఋ॒ర్వస్త రిక్షం॑ వీహి॥ స్వస్తి॑గవ్యూతిరభయాని॥ 4 ॥ కృ॒ణ్యన్పా॑ష్టా
సయు॒జ్ఞా సహ॑॥ అగ్నిం॑ పురీ॒ష్ట్రమ॑జ్గీ॒రస్వదా॑భరాగ్నిం పురీ॒ష్ట్రమ॑జ్గీ॒రస్వద
చ్ఛేమో॒ ౭గ్నిం॑ పురీ॒ష్ట్రమ॑జ్గీ॒రస్వద్భరి॑ష్యామః॥ అన్వగ్నిః॥ ఆగత్త్య
వా॒జ్యధ్యా॑నగ్ం సర్వా మృ॒ధో వి॑ధూనుతే॒ అగ్నిగ్ం॑ స॒ధస్తే॑ మహతి చక్షు
షా నిచికిషతి॥ ఆక్రమ్య వాజిన్పు॒థివీ॑మగ్నిమిచ్చ రుచా త్వమ్॒ భూమ్వ్యా॑
వృ॒త్యా॑య నో బ్రూహి యతః ఖనేమ తం వయమ్॥ ద్యౌస్తే పృ॒థ్విమ్॥ 5॥
పృ॒థివీ॑ స॒ధస్త॑ మాతాన్తరిక్షగ్ం సముద్రో యోనిః॒ విక్షా॑య చక్షుషా

52mytra.2final2

త్వమ॑భి॒త్తిష్ఠ॑ పృతస్యతః॥ ఉత్కా॑మ మహతే సా॒భగా॑యాస్మాదాస్థానాద్ధృ
వి॒ణోదా॑ వాజిన్॒ వయ॑ స్సా॒మ్యమ॑ సుమతౌ పృ॒థివ్యా॑ అగ్నిం ఖనన్త ఉపస్తే
అస్యాః॥ ఉదక్రమీద్భవిణోదా వా॒జ్యర్వా॑కస్సు లోకగ్ం సుకృతం పృ॒థివ్యాః॑
తతః ఖనేమ సుప్రతీకమగ్ని॒శ్శస్వో రు॒హ్మాణా॑ అధినాక ఉత్తమే॥
ఆత్వాజిఘర్మి ॥ 6 ॥ మనసా ఘృతేన ప్రతిక్షియన్తం భువనాని విశ్వా
పృథుం తిరశ్చ వయసా బృహన్తం వ్యచిష్టమన్నగ్ం రభసం దృశానమ్॥
ఆ విశ్వతః ప్రత్యక్షం జిఘర్మ్య రక్షసా మనసా తజ్జాషస్వ॒ మర్వశీ॑
స్సన్విహయద్వర్ణో అగ్నిర్నాభిధృష్టే త ఇ॒న్వా జర్హా॑పాణః॥ పరివాజ
పతిః॥ పరిత్యాగ్నో పుర్ణం వయం విప్రగ్ం సహస్య ధీమహి॒ ధృష॑ద్వర్ణం
దివే దివే హన్తారం భజురావతామ్॥ త్వమ్గే॒ ద్యుభి॑స్త్వమాశుశుక్షణిస్త్వ
మద్భ్య స్త్వమ్ ॥ 7 ॥ అశ్మనస్సరి॒త్యంవ॑నేభ్యస్త్యమోషధీభ్యస్త్యం
న్యణాం నృపతే జాయసే శుచిః॥ దేవస్య త్వా సవితః ప్రస ఇవే ౭శ్వినో
ర్చాహు॒భ్యాం పూ॑ష్టోహ స్తా॒భ్యాం పృ॒థివ్యాః॑ స॒ధస్తే॑ అగ్నిం పు
రీ॒ష్ట్రమ॑జ్గీ॒రస్వత్తనా॑మి జ్యోతిష్మన్తం త్వాగ్నే సుప్రతీకమజప్రేణ భానునా
దీద్యతగ్ంశివం ప్రజాభ్యో ౭హిగ్ంసన్తంపృ॒థివ్యా॑స్స॒ధస్తే॑ అగ్నింపురీ॒ష్ట్ర
మ॑జ్గీ॒రస్వత్తనా॑మః॥ 8 ॥

అభయాని పృష్ఠం జిఘర్మిత్వమేకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 2 ॥

అపాం పుష్కమసి యోనిరగ్నే స్సముద్రమభితః పిన్వమానమ్ |
 వర్తమానో మహా ఆ చ పుష్కరే దివో మాత్రయా వరిణా ప్రథస్వ || శర్మ
 చ స్తో వర్మ చ స్తో అచ్చిద్రే బహులే ఉభే | వ్యచస్వతీ సంవసేథాం
 భర్తమగ్నిం పురీష్యమ్ || సంవసేథాం స్వర్విదా సమీచీ ఉర్తసా త్మనా |
 అగ్నిం భరిష్యన్తీ అన్తా రోచమానమజ్జప్రమిత్ || పురీష్యోఽసి విశ్వ భరా
 అథర్వా త్వా ప్రథమో నిః || 9 || అమన్తదగ్నే || త్వామగ్నే పుష్కరా
 దధ్యథర్వా నిరమన్తత | మూర్ధ్నో విశ్వస్య వాఘతః || తము త్వా దధ్యజ్ఞుషిః
 పుత్ర ఈధే అథర్వణః | వృత్రహణం పురందరమ్ || తము త్వా పాథ్యో
 వృషా సమీధే దస్యహన్తమమ్ | ధనంజయగ్ం రణే రణే || సీద హోత
 స్వఉలోకే చ్చికిత్వాన్తాదయా యజ్ఞగ్ం స్తుకృతస్య యోనా | దేవావీర్తేవాన్
 హవిషా యజాస్యగ్నే బృహద్యజమానే వయః || 10 || ధాః || నిహోతా
 హోతృషదనే విదానస్త్వేషో దీదివం అసదత్సుదక్షః | అదభవతప్రమ
 తిర్వసిష్ఠ స్సహస్రంభర శ్శుచిజిహ్వో అగ్నిః || సగ్ం సీదస్వ మహం అసి
 శోచస్వ దేవవీతమః | విధూమమగ్నే అరుషం మేధ్య సృజ ప్రశస్త దర్శతమ్ ||
 జ్ఞనిష్య హి జేన్యో అగ్రే అహ్నగ్ం హితో హితేష్వరుషో వనేషు | దమే
 దమే సప్త రత్నా దధానోఽగ్నిర్హోతా నిషసాదయజీయాన్ || అయమిహ ||
 ఇమం స్తోమమర్తతే జాతవేదసే రథమివ సంమహేమా మనీషయా | భద్రాహి

నః ప్రమతిరస్య సగ్ం సద్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయంతవ || అయం
 తే || 11 ||

ప్రథమోనిర్వయోఽర్హతైకాన్నవిగ్ం శతిశ్చ || 3 ||

అపో దేవీరుపసృజా మధుమతీరయక్ష్మాయ ప్రజాభ్యః | తాన్తా
 మాస్థానాదుజ్జహతామోషధయ స్సుపిప్పలాః || సం తే వాయుర్క్వాతరిశ్వా
 దధాతూత్తానాయా హృదయం యద్వికస్తమ్ | యో దేవానాం చరసి ప్రాణథే
 న కస్మై దేవ వషడస్తు తుభ్యమ్ || సుజాతో జ్యోతిషా సహశర్మ వర్షా
 థమాసదత్స్వః | వాసో అగ్నే విశ్వర్హపగ్ం సంవ్యయస్య విభావసో |
 ఉదు తిష్ఠ స్వధ్వర స్తవానః || 12 || దేవ్యా కృపా | దృశాచ భాసా బృ
 హతా సుశిక్తనాగ్నే యాహి సుశస్తిభిః || ఊర్ధ్వ ఊషుణ ఊతయే తిష్ఠా
 దేవో న స్తవితా | ఊర్ధ్వో వాజస్య సన్తితా యదజ్ఞోభిర్వాఘద్భిర్విహ్వ
 యామహే || సజాతో గర్భో అసి రోద్దస్యోరగ్నే చారుర్వి భృతా ఓషధీషు |
 చిత్ర శిశుష్చరి తమాన్వస్యక్తః ప్ర మాతృభ్యో అధి కనిక్రదధాః || స్థిరో
 భవ వీడ్వ్యజ్ఞ ఆశుః || 13 || భవ వాజ్యర్వన్ | పృథుర్భవ సుషదస్వమగ్నేః
 పురీష్యవాహనః || శివో భవ ప్రజాభ్యో మానుషీభ్యస్త్యమగ్గిరః | మా
 ద్యావాపృథివీ హిగ్ం సీర్కాన్తర్లిక్తం మా వనస్పతీన్ || హైత్తు వాజీ కనిక్రద
 న్నాన్దద్రాస్థభః పత్యా | భర్తన్నగ్నిం పురీ ష్యం మా పాద్యాయుషః

పురా॥ వృషాగ్నిం వృషణం భర్తన్నపాం గర్భగ్ం సముద్రియమ్ | అగ్నా
ఆయాహి వీతయే॥ ఋతగ్ం సత్యమృతగ్ం సత్యమగ్నిం పురీష్యమగ్గిర
స్వద్భరామః ॥ 14 ॥

తవాన ఆశుస్సత్యం పశ్చ చ ॥ 4 ॥

ఓషధయః ప్రతిగృభీతాగ్నిమేతగ్ం శివమాయన్తమభ్యత్ర యుష్మాన్ |
వ్యస్యన్ విశ్వా అన్తరా అమీవా నిషీద్దన్న్ అప దుర్మతిం జహా॥ ఓషధయః
ప్రతిమోదధ్యమేనం పుష్పవతీ సుపిప్పలాః | అయం వో గర్భ ఋత్వియః
ప్రత్నగ్ం సధస్థమాసదత్॥ విపాజసా పృథునా శోశుచానో బాధస్య
రిపూన్రక్షసో అమీవాః | సుశర్మణో బృహత శ్శర్మణి స్యామగ్నోరహగ్ం
సుహవస్య ప్రణీతా॥ ఆపః॥ 15 ॥ హి ష్ఠా మయోభువన్తాన్ ఊర్జేదధాతన |
మహేరణ్ణాయ చక్షసే॥ యోవ శ్శివత్తమో రసస్సస్య భాజయతేహనః |
ఉశతీరివ మాతరః॥ తస్మా అరం గమామ వో యస్య క్షయాయ జిన్వథ |
ఆప్తోజనయథా చ నః॥ మిత్ర స్సగ్ం సృజ్యాపృథివీం భూమ్చ జ్యోతి
షాస్యః | సుజాతం జాతవేదసమయక్ష్మా యత్వా సగ్ం సృజామి ప్రజాభ్యః॥
రుద్రా స్సగ్ం సృజ్యాపృథివీం బృహజ్యోతిః ॥ 16 ॥ సమీధిరే తేష్టాం
భానురజస్రా ఇచ్ఛుక్రో దేవేషు రోచతే॥ సగ్ం స్పృష్టాం వసుభీ రుద్రైర్ధీరైః
కర్మశ్శ్యాం మృదమ్ | హస్తాభ్యాం మృద్వీం కృత్వా సిని వాలీ కృణోతు

తామ్॥ సినివాలీ సుకపర్థా సుకరీరా స్వోపశా | సా తుభ్యమదితే మహ్యోభాం
దదాతు హస్తయోః॥ ఉఖాం కృణోతు శక్త్యా బాహుభ్యామదితిర్ధియా |
మాతా పుత్రం యథోపస్తే సాగ్నిం బిభర్తు గర్భా ఆ ॥ 17 ॥

ఆపోజ్యోతిస్సప్తచత్వారిగ్ం శచ్చ ॥ 5 ॥

మఖస్యశిర్లోఽసి వసవస్త్వా కృణ్వన్తు గాయత్రేణ ఛన్తసాగ్గిరస్వదుభే
ధ్రువాసి పృథివ్యసి ధారయా మయి ప్రజాగ్ం రాయసోష్ఠం గౌపత్యగ్ం
సువీర్యగ్ం సజాతానస్మై యజమానాయ రుద్రాస్త్వా కృణ్వన్తు త్రైష్టుభేన
ఛన్తసాగ్గిరస్వదుభే ధ్రువాస్యన్తరిక్షమసి ధారయా మయి ప్రజాగ్ం
రాయసోష్ఠం గౌపత్యగ్ం సువీర్యగ్ం సజాతానస్మై యజమానాయాది
త్యాస్త్వా కృణ్వన్తు జాగతేన ఛన్తసా ఽగ్గిరస్వత్ ॥ 18 ॥ ఉభే ధ్రువాసి
ద్యౌరసి ధారయా మయి ప్రజాగ్ం రాయసోష్ఠం గౌపత్యగ్ం సువీర్యగ్ం
సజాతానస్మై యజమానాయ విశ్వే త్వా దేవా వైశ్వానరాః కృణ్వన్తాన్తుష్టు
భేన ఛన్తసాగ్గిరస్వదుభే ధ్రువాసి దిశో ఽసి ధారయా మయి ప్రజాగ్ం
రాయసోష్ఠం గౌపత్యగ్ం సువీర్యగ్ం సజాతానస్మై యజమానాయా
ద్దిత్యారాస్సాస్యదితిష్ఠే బిలం గృభాతు ॥ కృత్వా య సా మహీముఖా
మృన్మయామ్ ॥ 19 ॥ యోనిమగ్నయే | తాం పుత్రేభ్యః ప్రాయచ్చదదితి
శ్శృపయానితి ॥ వసవస్త్వా ధూపయన్త్య గ్గిరస్వధ్రుద్రాస్త్వా

ధూపయన్త్యజ్గిరస్వద్వాదిత్యాస్త్యా ధూపయన్త్యజ్గిరస్వదిన్ద్రస్యా
 ధూపయన్త్యజ్గిరస్వద్వరుణస్యా ధూపయన్త్యజ్గిరస్వద్విష్ణుస్యా
 ధూపయన్త్యజ్గిరస్వద్బృహస్పతిష్వా ధూపయన్త్యజ్గిరస్వదదితిష్వా దేవీ
 విశ్వదేవ్యవతీ పృథివ్యా సుధస్తే అజ్గిరస్వ త్తనత్వవట దేవాన్తాం త్వా
 పత్నీ ర్దేవీః || 20 || విశ్వదేవ్యవతీః పృథివ్యా సుధస్తే అజ్గిరస్వద్ధతూభే
 ధిషణా త్వా దేవీ విశ్వదేవ్యవతీ పృథివ్యా సుధస్తే అజ్గిరస్వద్భీన్దాముఖే
 గ్నాస్యా దేవీర్విశ్వదేవ్యవతీః పృథివ్యా సుధస్తే అజ్గిరస్వచ్ఛృవయన్తూభే
 వరుత్రీ త్వా దేవీ విశ్వదేవ్యవతీ పృథివ్యా సుధస్తే అజ్గిరస్వత్పంచతాముఖే
 జన్యస్యాచ్ఛి న్నపత్రా దేవీర్విశ్వదేవ్యవతీః పృథివ్యా సుధస్తే
 అజ్గిరస్వత్పంచతూభే || మిత్రస్య చర్షణీధృత శ్శ్రవో దేవస్య సానసి |
 ద్యుమ్నం చిత్ర శ్రవస్తమమ్ || 21 || దేవస్త్వా సవితోద్వపతు సుపాణి
 స్స్వజ్గురిః | సుబాహురుత శక్త్యా || ఉత్తిష్ట బృహతీ భవోర్ధ్వ తిష్ట ధ్రువా
 త్వమ్ | అవ్యథమానా పృథివ్యాశా దిశా ఆపుణ || మిత్రైతాం త ఉఖాం
 పరిదదా మ్యభిత్యా ఏషా మా భేది || వసవస్త్వాచ్ఛృవన్తు గాయత్రేణ
 చన్తసాజ్గిరస్వ దుభే రుద్రాస్త్వాచ్ఛృవన్తు త్రైష్టుభేన చన్తసాజ్గిరస్వదుఖ
 ఆదిత్యా స్త్వాచ్ఛృవన్తు జాగతేన చన్తసాజ్గిర స్వద్దుభే విశ్వే త్వాదేవా
 వైశ్వానరా ఆచ్ఛృవన్త్యాన్తష్టుభేన చన్తసాజ్గిరస్వదుభే || 22 ||

55mytra.2final2

అజ్గిరస్వన్మృన్మయీం దేవీ శ్చిత్రశ్రవస్తమం విశ్వే దేవా

ఽష్టాదశ చ || 6 ||

ఆకూతమగ్నిం ప్రయుజన్ స్వాహా మన్తో మేధామగ్నిం ప్రయుజన్
 స్వాహా చిత్రం విజ్ఞాతమగ్నిం ప్రయుజన్ స్వాహా వాచో విధృతమగ్నిం
 ప్రయుజన్ స్వాహా ప్రజాపతయే మనవేస్వాహాగ్నయే వైశ్వానరాయ
 స్వాహా || విశ్వో దేవస్య నేతుర్మ ర్లో వురీత సఖ్యమ్ | విశ్వో రాయ ఇషుధ్యతి
 ద్యుమ్నం వృణీత పుష్యసే స్వాహా || మా సు భిత్తా మా సుర్లిషో దృగ్గంహస్య
 వీరయస్య సు | అమ్న ధృష్టు వీరయస్య || 23 || అగ్నిశ్చేదం కరిష్యథః ||
 దృగ్గంహస్య దేవి పృథివి స్వస్తయే ఆసురీ మాయా స్వధయా కృతాసి |
 జుష్టు దేవేభ్య ఇదమస్తు హవ్యమర్చిష్టా త్వముదిహి యజ్ఞే అస్మిన్ ||
 ద్యౌనః సర్పరాసుతిః ప్రతో హోతా వరేణ్యః | సహసస్పత్రో అద్భుతః ||
 పర్హస్యా అధి సంవతో ఽవరం అభ్యాతర | యత్రాహమస్మితం అవ ||
 పరమస్యాః పరావత్తో రోహదశ్యః || 24 || ఇహగహి | పురీష్యః పురుప్రియో
 అగ్నే త్వం తరా మృధః || యదగ్నే యాని కాని చా తే దారూణి దధ్మసి |
 సర్వం తదస్తు తే ఘృతం తజ్జాషస్య యవిష్య || యదత్సుపజిహ్వాకా
 యద్వమ్రా ఆతి సర్పతి | సర్వం తదస్తు తే ఘృతం తజ్జాషస్య యవిష్య ||
 రాత్రీగ్ం రాత్రీమప్రయావం భరన్తో ఽశ్వాయేవ తిష్టతే ఘాసమస్మై |

రాయసోష్ఠేణ సమిషా మదంతః॥ 25 ॥ అగ్నే మా తే ప్రతివేశా రిషామ॥
 నాభా పృథివ్యా స్సమిధానో అగ్నిగ్ం రాయసోష్ఠాయ బృహతే హవామహే॥
 ఇరంమదం బృహద్భుక్తం యజుత్రం జేతారమగ్నిం పృతనాసు సాసహిమ్॥
 యా సేన్వా అభీత్వరీరావ్యాధినీరుగణా ఉత॥ యే స్తేనా యే చ తస్య
 రాస్తాఽస్తే అగ్నే అపిదధామ్యాస్యే॥ యే జనేషు మలిష్టువ స్తేనాస్తస్య
 రావనే॥ యే కక్షీష్యఘాయవస్తాఽస్తే దధామి జమ్భయోః॥ ॥ 26 ॥
 దఽష్ట్రాభ్యాం మలిష్టునగ్నే జమ్భాభ్యాం తస్కరం ఉత॥ హనుభ్యాఽ
 స్తేనా నృగవస్తాఽస్త్యం ఖాద సుఖాదితమ్॥ యో అస్మభ్యమరా
 తీయాద్యశ్చ నో ద్యేష్టతే జనః॥ నిన్దాద్యో అస్మానిష్ఠాఽచ్చ సర్వాఽస్తాన్మృ
 స్మసా కురు॥ ఉదేషాం బాహూనతిరముద్యర్చో అథో బలమ్॥ క్షిణోమి
 బ్రహ్మణామిత్రానున్నయామి స్వం అహమ్॥ సగ్ంశితం మే బ్రహ్మ
 సగ్ంశితం వీ శర్యం బలమ్॥ సగ్ంశితం క్షత్రం మే జిష్టు యస్యాహమస్మి
 పురోహితః॥ బ్రహ్మ క్షత్రగ్ం సయుజా న వ్యథేతే బ్రహ్మహ్మ క్షత్రం
 జిన్వతి క్షత్రియస్య॥ క్షత్రం బ్రహ్మ జిన్వతి బ్రాహ్మణస్య యత్థమీచీ
 కృణుతో వీర్యాణి ॥ 27 ॥

వీరయస్వాశ్యో మదంతే జంభయోర్బలం పశ్చాచ్ఛిగ్ంశతిశ్చ ॥ 7 ॥

దృశానో రుక్మ ఉరుయా విభాతి దుర్మర్షమాయు శ్శ్రియే రుచానః॥

అగ్నిరజరో ఒభవత్సహోభిర్యదేనం ద్యౌరజనయత్సరేతాః॥ సక్తోషాసా
 సమనసా విరూపే ధాపయేతే శిశుమేకగ్ం సమీచీ॥ ద్యావా క్షామ్నారుక్మే
 అన్తర్విభాతి దేవా అగ్నిం ధారయన్ద్రవిణోదాః॥ విశ్వాయూపాణి ప్రతిముఞ్చతే
 కపిః ప్రాసావీద్భద్రం ద్విపదే చతుష్పదే॥ వినాకమఖ్యతన్వితావరేణ్యో
 ఒను॥ 28 ॥ ప్రయాణముషసో విరాజతి॥ సుపర్ణోఒసి గరుత్మాన్
 స్త్రివృత్తే శిరో గాయత్రం చక్షుర్బృహద్రథన్తరే పక్షౌ స్తోమ ఆత్మా
 చన్దాఽస్యజ్ఞాని యజుగ్ంషి నామ సామ తే తనూర్వామ దేవ్యం
 యజ్ఞాయజ్ఞయం పుచ్చం ధిష్ఠ్యః శఫాః॥ సుపర్ణోఒసి గరుత్మా నిపంగచ్చ
 స్వః పత॥ విష్ణోః క్రమోఒసి సపత్నహ గాయత్రం చన్దా ఆరోహపృథి
 వీమనువిక్రమస్య విష్ణోః క్రమోఒస్యభిమాతిహ త్రైష్టుభమ్ ॥ 29 ॥ చన్దా
 ఆర్హోహస్తర్లిక్ష మనువిక్రమస్య విష్ణోః క్రమోఒస్యరాతీయతోహన్తా
 జాగతం చన్దా ఆర్హోహ దివమనువిక్రమస్య విష్ణోః క్రమోఒసి శత్రూయతో
 హన్తానుష్టుభం చన్దా ఆర్హోహ దిశో ఒనువిక్రమస్య॥ అక్రన్తదగ్ని
 స్సనయన్నివ ద్యౌః క్షామా రేరిహద్వీరుధ సమజ్ఞాన్॥ సద్యో జ్ఞజ్ఞానో
 విహిమిద్ధో అక్షదా రోదసి భానునా భాత్యంతః॥ అగ్నేఒభ్యావర్తిన్నగ్నే
 అజ్గిరః పున్తః॥ 30 ॥ ఉర్ధ్వా సహ రయా॥ ఆ త్వాహర్షమన్తరభూర్భువస్తిష్ఠా
 విచాచలత్॥ విశ స్త్వా సర్వా వాన్భన్వస్మే రాష్ట్రాణి ధారయ॥ ఉద్దు

త్తమం వరుణపాశ మస్మత్ || అగ్నే బృహన్నుషస్థామూర్ధ్వ ఆస్థాన్నిర్జ్ఞ
గన్వా న్తమసో జ్యోతిషాగాత్ | అగ్నిర్భానునా రుశతా స్యజ్ఞా ఆ జాతో
విశ్వా సద్మాన్యప్రాః || హగ్ంస శ్శుచిషత్ || సీద త్వం మాతురస్యాః || 31 ||
ఉపస్థే విశ్వాన్యగ్నే వయునాని విద్వాన్ | మ్రేన్వామర్చిషా మా తప్తనా
భిశోచీరన్తరస్యాగ్ం శుక్రజ్యోతిర్విభాహి || అన్తరగ్నే రుచాత్వముఖాయాగ్ం
సదనే సేవ | తస్యై త్వగ్ం హర్షసా తపన్తాతవేదశ్శివో భవ || శివో భూత్వా
మహ్యమగ్నే అథా సీద శివస్త్యమ్ | శివాః కృత్వా దిశస్సర్వాస్త్వం యోన్తి
మిహాసదః || 32 ||

అనుత్రైష్టుభం పునరస్యా ఒష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ || 8 ||

దివస్సరి ప్రథమం జజ్ఞే అగ్నిరస్మద్ద్వితీయం పరిజాతవేదాః | తృతీయ
మపు నృమణా అజుస్రమిన్ధాన ఏనం జనతే స్వాధీః || విద్మాతే అగ్నే
త్రేధాత్రయాణ్విద్మాతే సద్మ విభృతం పురుత్రా | విద్మాతే నామ పరమం
గుహా యద్విద్మా తముత్సం యత ఆబభూథ || సముద్రే త్వా నృమణా
అ శప్సన్తర్నృచక్తా ఈధే దివో అగ్నా ^Aఉధన్ | తృతీయే త్వా || 33 ||
రజసి తస్థివాగ్ంసమృతస్య యోనౌ మహిషా అగృభన్ || శ్రీణాముదారో
ధరుణో రయీణాం మనీషాణాం ప్రార్జుణ స్సోమగోపాః | వసు స్సూను

స్సహసో అపు రాజా విభాత్యగ్గ ఉషసామిధానః || ఉశిక్వావకో అరతి
స్సమేధా మర్థ్యే ష్వగ్నిరమృతో నిధాయి | ఇయర్తి ధూమమరుషో భర్తి
భ్రదుచ్చక్రేణ శోచిషా ద్యామినక్షన్ || అక్రన్తదగ్నిః || విశ్వస్య జజ్ఞే భువనస్య
రాజా రోదసీ అపృణాజ్ఞాయమానః | || 34 || వీడుం చిదద్రుమభినత్పరాయ
న్జనా యదగ్నిమయజన్త పశ్చ || నక్తోషాసా || యస్థే అద్య కృణవద్భద్రశోచే
ఒపూపం దేవ ఘృతవన్తమగ్నే | ప్ర తం నయ ప్రతరం వసో అచ్ఛాభి
ద్యుమ్నం దేవహితం యవిష్ట్య || ఆ తం భజ సాశ్రవసేష్వగ్న ఉక్త ఉక్తా
అభజ శస్యమానే | ప్రియ సూర్యే ప్రియో అగ్నా భవాత్యుజ్ఞాతేన
భినదదుజ్జనిత్యైః || త్వామగ్నే || 35 || యజమానా అను ద్యూన్తాతం
కృణ్వానా అయజన్త హవ్యైః | త్వయా సహ ద్రవిణమిచ్ఛమానా వ్రజం
గోమన్తముశిజో వివ్రవ్రుః || అస్థావ్యగ్నిర్నృణాగ్ం సుశేవో వైశ్వానర ఋషి
భి సోమగోపాః | అద్వేష్వే ద్యావాపృథివీ హువే దేవా ధత్త రయిమస్మే
సువీరమ్ || 36 ||

త్వా జాయమానో ఒగ్నేద్యాత్రిగ్ంశచ్చ || 9 ||

ఉదు త్వా విశ్వే దేవా అగ్నే భర్తన్తు చిత్తిభిః | స నో భవ శివస్త్యగ్ం
సుప్రతీకో విభావసుః || ప్రేదగ్నే జ్యోతిష్మాన్ యాహి శివేభిరర్చిభిష్ట్యమ్ |
బృహద్భిర్భానుభిర్భాసన్మా హిగ్ంసీస్తన్వా ప్రజాః || అక్రన్తదగ్నిః ||

సమిధాగ్నిం దువస్యత ఘృతైర్బోధయతాతిథిమ్ | అస్మిన్ హవ్యాజుహోతన ||
 ప్ర ప్రాయమగ్నిర్భరతస్య శృణ్వే వి యత్సూర్యః || 37 || స రోచతే
 బృహదాభః | అభి యః పూరుం పృతనాసు తస్థా దీదాయ దైవ్యో అతిథిః
 శివో నః || ఆపో దేవీః ప్రతిగృభీత భస్మైతత్సోనే కృణుధ్యగ్ం సురభా
 ఉలోకే | తస్మై నమంతాం జన్మయ స్సనీడా మాతేవ పుత్రం బిభృతా
 స్వేనత్ || అప్స్వగ్నే సధిష్ఠవ సౌష్ఠీధీరనురుధ్యసే | గర్భ స్సంజాయసే
 పునః || గర్భో అస్యోఽషధీనామ్ || 38 || గర్భో వనస్సతీనామ్ | గర్భో
 విశ్వస్య భూతస్త్వాగ్నే గర్భో అపామసి || ప్రసద్య భస్మనాయోనిమపశ్చ
 పృథివీ మగ్నే | సంగత్యమాతృభిష్ఠ్యం జ్యోతిష్మాన్సనరాసదః || పున
 రాసద్య సద్నమపశ్చ పృథివీమగ్నే | శేషే మాతుర్యథోపస్థే అన్తరస్యాగ్ం
 శివతమః || పునర్నూర్తా సహ రయ్యా || బోధా మే అస్య వచసో యవిష్ఠ
 మగ్ంహిష్ఠస్య ప్రభృతస్య స్వధావః | నిన్దతి త్వో అనుత్వో వవన్ద వన్దారుంతే
 తన్వం వన్దే అగ్నే || సబోధి సూరిర్మఘవా వసుదావా వసుపతిః | యుయో
 ఋధ్యస్మద్దేష్వాగ్ంసి యాని కాని చ చక్రమ || 39 ||

సూర్య ఓషధీనాం నిన్దత్యేకవిగ్ంశతిశ్చ || 10 ||

అపేత వీత వి చ సర్పతాతో యే ఽత్ర స్థ ప్తురాణా యే చ నూతనాః |
 అద్దాదిదం యమ్నో ఽవసానం పృథివ్యా అక్రన్నిమం పితరో లోకమస్మై ||

అగ్నేర్భస్మాస్యగ్నేః పురీషమసి సంజ్ఞానమసి కామధర్మణం మయి తే
 కామధర్మణం భూయాత్ || అయగ్ం సో అగ్నిర్యస్మిన్థోమమిన్ద్ర స్సంతం
 దధే జఠరే వావశానః | సహస్రియం వాజ్మమ్ || 40 || మత్యం న సప్తిగ్ం
 ససవాన్తస్స స్తాయసే జాతవేదః || అగ్నే దివో అర్జమచ్ఛాజిగాస్యచ్ఛాచ
 దేవం ఊచిషే ధిష్ఠ్యా యే | యాః పరస్తాద్రోచనా సూర్యస్య యాశ్చావస్తా
 దుపతిష్ఠంతా ఆపః || అగ్నే యత్తే దివి వర్చః పృథివ్యాం యత్పర్వతే
 షోషధీష్యపు | యేనాన్తరిక్షముర్వాతతన్త త్వేష స్సభాన్తర్జవో నృచక్షః ||
 పురీష్యాసో అగ్నయః ప్రవణేన సజోషసః | జుషన్తామ్ || 41 ||
 హవ్యమాహుతమనమీవా ఇష్టోమహిః || ఇడామగ్నే పురుదగ్ం సగ్ం
 సనిం గో శ్శశ్వ త్తమగ్ం హవ మానయసాధ | స్యాన్న్ సూనుస్తనయో
 విజావాగ్నే సా తే సుమతిర్హృత్వస్మే || అయంతే || చిదసి తయ్వా
 దేవతయాజ్ఞిరస్వధ్యు వాసీద పరిచిదసి తయ్వాదేవతయాజ్ఞిరస్వధ్యువాసీ
 ద చిత స్థ పరిచిత స్థోర్ధ్వశిత శ్శయధ్యమ్ || సమితగ్ం సంకల్పేథాగ్ం
 సంప్రియౌ || 42 || రోచిష్ఠా సుమనస్యమానౌ | ఇషమూర్జ మభి
 సంవసానౌ || సం వాం మనాగ్ంసి సం వ్రతా సమ్మ చిత్తాన్యాకరమ్ |
 అగ్నే పురీష్యాధిపా భవ త్వం నా ఇషమూర్జం యజమానాయ ధేహి ||
 త్వమగ్నే పురీష్యో రయిమాన్సుష్టిమం అసి | శివాః కృత్వా ద్విశ స్సర్వా

స్వం యోనిమిహా సదః॥ భవతం నః॥ మాతేవ పుత్రం పృథివీ పు
రీప్యమగ్నిః స్యే యోనాఅభారుఖా॥ తాం విశ్వే ర్థేవైర్ ఋతుభి
స్సంవిదానః ప్రజాపతి ర్విశ్వక్రమా విముఞ్చతు ॥ 43 ॥

వాజం జుషంతాగ్ం సంప్రియావభా దశచ ॥ 11 ॥

అసున్వంతమయజమానమిచ్చ స్తేన స్యేత్యామన్విహే తస్మరస్య॥
అన్యమస్మద్మిచ్చ సా త ఇత్యా నమో దేవి నిర్ఋతే తుభ్యమస్తు॥ నమ
స్సు తే నిర్ఋతే తిగ్మతేజో ౭యస్మయం విచృతా బన్ధమేతమ్॥ యమేన
త్వం యమ్యూ సంవిదానోత్తమే నాకే అధిరోహయేనమ్॥ యదద్యతే॥
యం తే దేవీ నిర్ఋతిరాబబన్ధ పాశ్చగ్రివాస్త్వవిచర్త్యమ్॥ తమ్॥ 44॥
తేవిష్వామ్యాయుషో ను మధ్యే ౭థ్వా జీవః పితుమద్ధిప్రముక్తః॥ యదన్యపారే
రజసో మహశ్చిత్రం జ్యోతిరజాయత॥ తన్నః పర్వదతి ద్విషో ౭గ్నే వైశ్వానర॥
స్వాహా భూత్యై నమః॥ నివేశన స్సంగమనో వస్త్వానాం విశ్వారూపాణ్యభి
చ్ఛేష్టేశచీభిః॥ దేవ ఇవ సవితా సత్యధర్మేన్ద్రో న తస్థా సమరే పథీనామ్॥
యేన దేవా జ్యోతిషోర్ధ్వా ఉద్దాయన్యేనాదిత్యా వసవః ॥ 45 ॥ యేన
రుద్రాః॥ యేనాజీరసో మహిమానమానశు స్తేన యస్తు యజమానా స్వస్తి॥
పూషాయునక్తు సవితా యునక్తు బృహస్పతిర్వో యునక్తు॥ అగ్నే స్తేజసా
సూర్యస్య వర్చసా॥ సీరా యుఞ్చన్తి కవయో యుగా వితన్వతే పృథక్॥

ధీరా దేవేషుసుమ్నయా॥ యునక్త సీరా వి యుగా తనోత కృతే యోనా
వపతేహ బీజమ్॥ గిరా చ శ్రుష్టి స్సభరా అసన్నో నేదీయా ఇత్సృణ్యః॥ 46॥
పక్వమాయత్॥ లాఙ్గలం పవీరవగ్ం సుశేవగ్ం సోమపిత్సరు॥ ఉదిద్వపతు
గామవింప్రస్థావద్రథవాహనం ప్రఫర్వ్యం చ పీవరీమ్॥ శునగ్ం సుఫాలా
వితుదన్తు భూమిగ్ం శునం కీనాశో అభ్యేతు వాహైః॥ శునాసీరా హవిషా
తోశమానా సుపిప్సలా ఓషధీః కర్తనాస్మే॥ శునం నరోలాఙ్గలేనానడుద్భి
ర్భగః ఫాలై స్సిరపతిర్మరుద్భిః॥ పర్వన్యో బీజమీర యానో ధినోతు శునాసీరా
కృణుతం ధాన్యం నః॥ శునాసీరా ॥ 47 ॥ ప్రకృషతం కృణుతం ధాన్యం
బహు॥ భూమిరియమృత్వియవతీ తాం ఫాలా ఉపజిఘ్నుతు॥ ఘృతేన
సీతా మధునా సమజ్యతాం విశ్వే ర్థేవైరనుమతా మరుద్భిః॥ ఊర్జో భాగం
మధుమత్పిన్వమానాస్మాన్ష్ణితేపయసాభ్యావవృత్స్వ॥ ఉద్యోజనమన్త
ర్యామ మీషాం ఖ్లుగ శల్యగ్ం శవమ్॥ అష్టాం తాడం ప్రతీనాహా ఉభే మ్
ణ్ణాక్యా యుజే॥ ఉదస్థాధోజిద్వ శ్వజిద్ధి ర్ణ్యజిత్సూన్మతయా పరి॥ 48॥
వృతః॥ ఏకచక్రేణ సవితా రథేనోర్జో భాగం పృథివ్యా యాత్యాపుణన్॥
ఇమామ్నిన్త్ర హస్తచ్యుతిగ్ం సచ్యుతిం జఘనచ్యుతిమ్॥ సస్మాతిమిన్త్ర
సగ్ధితిమూర్జగ్ం సపీతిముత్కృషే॥ ఉష్టారయోః పీల్యయోరథోఆబన్ధ
నీయయోః॥ సర్వేషాం విద్య వో నామవాహః కీలాలపేశసః॥ విముచ్యధ్వ

మఘ్నా దేవయానా అతారిష్ట తమసస్పారమస్య | జ్యోతిరాపామ || 49 ||

తం వసవ సృణ్య శ్శునాసీరా పర్యేక చత్వారిగంశచ్చ || 12 ||

యా ఓషధయః ప్రథమజా దేవేభ్య స్త్రియుగం పురా | మన్వేన్దు
బభ్రూణా మహాగం శతం ధామాని సప్త చ || శతం వో అమ్బ ధామాని
సహస్రముత వో రుహః | అథా శతక్రతో యూయమిమం మే అగదంకృత ||
పుష్పవతీః ప్రసూవరీః ఫలినీరఫలా ఉత | అశ్వా ఇవ సజిత్వరీర్విరుధః
పారయిష్టవః || ఓషధీరితి మాతరస్తద్యో దేవీరుప్రబ్రువే | రపాగంసి విఘ్నతీరి
తరపః || 50 || చాతయమానాః || అశ్వత్థే వోనివేశనం పర్ణే వో వసతిః
కృతా | గోభాజా ఇత్కిలాసథ యత్సనవాథ పూరుషమ్ || యదోషధయ
స్సంగచ్ఛన్తే రాజ్ఞాన స్సమితా ఇవ | విప్ర స్స ఉచ్యతే కవీ రక్షోహమ్
వచాతనః || నిష్క్యతిర్నామ వోమాతాథాత్వమసి సంకృతిః || సరాః పతత్రిణీ
స్థనన యదామయతి నిష్క్రృత || అశ్వావతీగం సోమవతీ మూర్జయ
స్తీముదోజసమ్ | ఆయుక్తి సర్వా ఓషధీః || 51 || అస్మాఅరిష్ట తాతయే ||
యదిమా వాజయన్నహమోషధీర్హస్త ఆదధే | అత్మా యక్ష్మస్య నశ్యతి
పురా జీవగృభో యథా || ఉచ్చష్మా ఓషధీనాం గావో గోష్ఠాదివేరతే |
ధనగం సనిష్క్యన్తీనామాత్మానం తవ పూరుష || అతి విశ్వాః పరిష్ఠా స్తేన
ఇవ వ్రజమక్రముః | ఓషధయః ప్రాచుచ్యపుర్యత్కించ త ఛెనో రపః ||

60mytra.2final12

యాస్త ఆవివిశురాత్మానం యా ఆతస్థః పరుః పరుః | తాస్తే || 52 || యక్ష్మం
విబాధంతాముగ్రో మధ్యమశీరివ || సాకం యక్ష్మ ప్రపత చాషేణ కిడివ్యా |
సాకం వాతస్య ధ్రాజ్య సాకం నశ్యనిహాకయా || అన్యా వో అన్యామవత్వన్యా
న్యస్యా ఉపావత | తా స్సర్వా స్సంవిదానా ఓషధయః ప్రావత వాచం
మే || యాః ఫలినీర్యా అఫలా అకోశా యాశ్చ కోశినీః | బృహస్పతిప్రసూతాస్తా
నో ముఞ్చన్త్యగంహసః || అవపతన్తీరవదన్తివ ఓషధయః || 53 || పరి || యం
జీవమశ్వవామహే న స రిష్యాతి పూరుషః || దివంబ్రూమో నక్షత్రాణిభూమ్ని
యక్ష్మాణి పర్వతాన్ | సముద్రాన్నాద్యో వేశంతాస్తేనోముఞ్చన్త్యగంహసః ||
బ్రూమో రాజ్ఞానం వరుణం ధాతారముత పూషణమ్ | త్వష్టారమగ్రియం
బ్రూమస్తే నో ముఞ్చన్త్య గంహసః || 54 ||

రపఓషధీస్తాస్త ఓషధయ శ్చతుస్త్రిగంశచ్చ || 13 ||

మానోహిగంసీజ్ఞనితా యః పృథివ్యా యో దివగ్ సంత్యధర్మా వ్యానట్ |
యశ్చాపశ్చన్యాః ప్రథమో జజాన కష్టే దేవాయ హవిషా విధేమ ||
అభ్యావర్తస్య పృథివి యజ్ఞేన పయసా సహ | వపాం తే అగ్నిరి షితో అ
రోహత్ || అగ్నే యచ్ఛక్రం యచ్ఛస్యం యత్సూతం యచ్ఛయజ్ఞయమ్ |
తద్దేవేభ్యో భరామసి || ఇషమూర్జమహమిత ఆది ఘృతస్య || 55 ||
ధారా మ్మహిషస్య యోనిమ్ | ఆ నో గోషు విశ త్వోషధీషు జహామి సేది

మన్దిరామమీవామ్ || కామం కామదుఘే ధుక్ష్య ప్రజాభ్యా ఓషధీభ్యః |
 ఇన్ద్రాయాగ్నయే పూష్టే మిత్రాయ వరుణాయ చ || అగ్నే తవ శ్రవో
 వయో మహి భ్రాజన్త్యర్చయో విభావసో | బృహద్భానో శవసా వాజ
 ముఞ్క్త్యాం దధాసి దాశుషే కవే || పావకవర్చా శ్చక్రవర్చా అనూనవర్చా
 ఉద్దియర్షి భానునా | పుత్రో మాతర్వా విచరన్నుప్తావస్యోభే || 56 ||
 పృణాసి రోదసీ || ఇరజ్యన్తుగ్నే ప్రథయస్వ జన్తుభిరస్మే రాయో అమర్త్య |
 స దర్శతస్య వప్తుషో విరాజసి పృణక్తి సానసిగ్ం రయిమ్ || ఊర్జో
 నపాజ్ఞాతవేద స్సుశస్తిభిర్మన్తస్య ధీతిభిర్హితః | త్వ ఏష స్సందధుర్భూరి
 వర్పస శ్చిత్రోతయో వామజాతాః || ఋతావానం మహిషం విశ్వదర్శత
 మగ్నిగ్ం సుమ్నాయ దధిరే పురోజనాః | శ్రుత్కర్ణగ్ం సప్రథస్తమం త్వ
 గిరా దైవం మానుషా యుజా || ఇష్క ర్తారమధ్వర స్య ప్రచేతసం
 క్షయన్తమ్ || 57 || రాధసో మహాః | రాతిం వామస్త్వ సుభగ్ం మహిమిషం
 దధాసి సానసిం క్రతుమ్ || ఆప్యాయస్య సమేతు తే విశ్వత సోమ వృష్ట్యమ్ |
 భవా వాజస్యసంగధే || సం తే పయాగ్ం సి సము యన్తు వాజా స్సం
 వృష్ట్యాన్యభిమాతి పాహాః | ఆప్యాయమానో అమృతాయ సోమ దివి
 శ్రవాన్ స్యుత్తమాని ధిష్య || 58 ||

61mytra.2final2

ఘృతస్యోభేక్షయన్తగ్ం సప్తత్రిగ్ంశచ్చ || 14 ||

బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్వి సీమత స్సురుచ్ఛో వేన అవః |
 స బుద్ధ్యా ఉపమా అస్య విష్టా సంతశ్చ యోనిమసంతశ్చ వివః ||
 హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్ం భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్ | స దాధార
 పృథివీం ద్యాముతేమాం కష్టై దేవాయు హవిషా విధేమ || అద్య
 స్సంభృతః పృథివ్యా రసోచ్చ విశ్వకర్మణ స్సమవర్తతాధి || 59 ||
 తస్య త్వష్టా విదద్ధద్రూపమేతి తత్పురుషస్య దేవమాజానమగ్ం ||
 ద్రప్సశ్చస్కన్ధ || నమో అస్తు సర్వేభ్యో యే కేచ పృథివీమను | యే
 అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్వేభ్యో నమః || య ఇషవో యాతుధాన్వా
 నాం యే వ న స్పతీనామ్ | యే ఒవతేషు శేరతే తేభ్య స్సర్వేభ్యో
 నమః || యే అమీ రోచనే దివో యే వా సూర్యస్య రశ్మిషు | యే అప్సు
 షదాగ్ంసి || 60 || చక్రిరే తేభ్య స్సర్వేభ్యో నమః || కృణుష్వ పాజః
 ప్రస్థితిం న పృథీం యాహి రాజేవామవం ఇభేన | తృషీమను ప్రస్థితిం
 ద్రూణానో ఒష్ఠాసి విధ్వరక్షసస్తపిష్ఠైః || తవ భ్రమాస ఆశుయా ప్త
 తన్త్యనుస్పృశ ధృషతా శోశుచానః | తపోభిరగ్నే జుహ్వో పతజ్ఞానసందితో
 విస్త్వజ విష్వగుల్కాః || ప్రతిస్పశో విస్త్వజా తూర్ణితమో భవా పాయుర్విశో

అసా॑ అద॒భః॑॥ 61 ॥ యో॑ నో॒ దూ॒రే॑ అ॒ఘ॒శగ్ం॑నో॒ యో॑ అ॒న్యగ్ం॑
మా॒క్తిష్టే॑ వ్య॒థిరాద॑ధీ॒త్॥ ఉద॑గ్ం తిష్ఠ॒ ప్రత్యా॑తను॒ష్వ ఇన్య॑మి॒త్రం
ఓష॑తాత్తిగ్ం హేతే॑| యో॑ నో॒ అరా॑తిగ్ం సమి॒ధాన॑ చ॒క్రే నీ॒చా తం॑ ధక్ష్య॒తసం॑
న శు॒ష్కమ్॑॥ ఊర్ధ్వో॑ భువ॒ ప్రతి॑విధ్యా॒ధ్యస్మదా॑విః కృ॒ణు॒ష్వ దై॒వ్యాన్యగ్ం॑|
అ॒వ స్థిరా॑ తను॒హి యాతు॑జూ॒నాం జా॒మిమ॑జ్జామిం॒ ప్ర॥62 ॥ మృ॒ణీహి॑
శత్రూ॑న్॥ అ॒యమ॑గ్ని స్సహ॒స్రిణో॑ వా॒జస్య॑ శ॒తిన॑స్ప॒తిః| మూ॒ర్ధా కవీ॑
రయా॑ణామ్॥ అ॒గ్నేష్టా॑ తే॒జసా॑ సాదయామి॒ తయా॑ దే॒వత॑యాజ్గిర॒
స్వధ్మ॑వాసీద॒ భువో॑ య॒జ్ఞస్య॑ ర॒జసశ్చ॑ నేతా॒ యత్రా॑ నియుద్భి॒స్సచ॑సే
శివా॑భిః| దివి మూ॒ర్ధానం॑ దధి॒షే స్వర్ణాం॑జిహ్వోమగ్ం చ॒క్ర పే॒హవ్య॑వాహ్మ్॥
ఇన్ద్రి॑స్య త్వో॒జసా॑ సాదయామి॒ తయా॑ దే॒వత॑యాజ్గిరస్వధ్మ॑ వాసీద॒ ధ్రువా॑సి
ధరు॑ణాస్త॒తా॥63 ॥ వి॒శ్వక॑ర్మ॒ణా సు॒ధృతా॑ మా త్వా సము॒ద్ర ఉద్వృ॑ధీ॒న్మా
స్తు॒పథో॑ ॒ఽవ్యథ॑మానా పృ॒థివీం దృగ్ం॑హ తే॒జోఽసి॑ తే॒జో మే॑ యచ్ఛ
పృ॒థివీం యచ్ఛ॑ పృ॒థివీం దృగ్ం॑హ పృ॒థివీం మా హిగ్ం॑సీః పృ॒థివ్యా
మా పా॑హి జ్యోతి॒రసి॑ జ్యోతి॒ర్మే యచ్ఛా॑న్తరిక్షం॒ యచ్ఛా॑న్తరిక్షం దృగ్ం॑హన్త
రిక్షం॒ మా హిగ్ం॑సీరన్తరిక్షా॒న్మా పా॑హి స్వ॒రసి॑ స్వ॒ర్మే యచ్ఛ॑ ది॒వం
యచ్ఛ॑ ది॒వమ్॥ 64 ॥ దృగ్ం॑హ ది॒వం మా హిగ్ం॑సీ ర్ది॒వో మా పా॑హి॥ యాస్తే
అగ్ని॑ ఆ॒ర్థా యో॒నయో॒ యాః కు॒లాయీ॑నీ॒ర్యే తే॑ అగ్నా॒ ఇన్ద్రి॑వో॒ యా ఉ

62mytra.2final2

నాభ॑యః॥ తాభి॒ష్ట్యము॑భయీ॒భి స్సం॑విదా॒నః ప్ర॒జాన॑స్త॒ ఇన్వే॑హ
నిషీ॑ద॒॥ కా॒ణ్డో తా॒ణ్డో త్వో॒రోహ్నాన్తి॑ పరు॒షః పరు॑షస్స॒రి॒ఏవా॑ నో॒ దూర్వే॑
ప్రత॑ను సహ॒స్రిణ శతే॑నచ॒॥ యాశతే॑నప్రత॒ నోషి॑ సహ॒స్రిణ వి॒రోహ॑సి॒ తస్యై॑
తే దే॒వీష్ట॑కే వి॒ధేము॑హవి॒ష్టావ॑యమ్॥

అ॒ధి స॒దాస్త్య॑ద్ద॒భః ప్రా॑ఽస్తృతా ది॒వ మి॒ష్టకే॑ త్రీ॒ణి చ॑ ॥15॥

యాస్తే॑ అగ్ం సూ॒ర్యే రుచో॑ ది॒వమా॑తన్వన్తి రశ్మి॒భిః| తాభి॑ర్నో అద్య
స॒ర్వాభి॑ రుచే॒ జనా॑యనస్కృ॒ధి॥ యా వో॑ దే॒వా సూ॒ర్యే రుచో॑ గో॒ష్వశ్చే॑
షు॒ యా రుచః॑| ఇన్ద్రి॑గ్ం తాభి స్స॒ర్వాభి॑ రుచం॒ నో ధే॑హి బృ॒హస్ప॑తే॒॥
వి॒రాడ్జ్యోతి॑రధారయత్స్వరాడ్జ్యోతి॒రధార॑యత్ప్రమాడ్జ్యోతి॒రధార॑యద్భు
రసి॒ భువ॑నస్య రేతా ఇ॒ష్టకా॑ స్స్వ॒ర్గో లోకో॑ మ॒నసా॑ త్వా ॒ఽను ॥ 66 ॥
ఆ॒రోహ॑మ్యగ్నిర్జ్యోతి॒ర్జ్యోతి॑రగ్నిస్త॒యా దే॒వత॑యాజ్గిరస్వధ్మ॑వాసీద॒ సూ
రసి॑ సూ॒వన॑స్య రేతా ఇ॒ష్టకా॑ స్స్వ॒ర్గో లోకో॑ వా॒చా త్వాన్వారో॑హమి సూ॒ర్యో
జ్యోతి॑ర్జ్యోతి॒ సూ॒ర్యస్త॒యా దే॒వత॑యాజ్గిరస్వ॑ ధ్మ॒వాసీద॑ బృ॒హస్ప॑తిష్ఠా
సాద॑యతు పృ॒థివ్యాః పృ॑ష్ఠే జ్యోతి॒ష్మతీం॑ విశ్వ॒స్మై ప్రా॑ణాయూ॒పానాయ్
వ్యానా॑యోదా॒నాయ॑ ప్రతి॒ష్ఠాయై॑ చ॒రిత్రా॑య॒ విశ్వం॑ జ్యోతి॒ర్యచ్ఛా॑
గ్నిష్టే॒ఽధి॑వతిః ॥ 67 ॥ తయా॑ దే॒వత॑యా ॒జ్గిరస్వధ్మ॑వా సీద॒విశ్వ॑కర్మా
త్వా సాద॑యత్స్వ॒రిక్షస్య॑ పృ॑ష్ఠే జ్యోతి॒ష్మతీం॑ విశ్వ॒స్మై ప్రా॑ణాయూ॒పానాయ్

వ్యానాయోదానాయ ప్రతిష్ఠాయై చరిత్రాయ విశ్వం జ్యోతిర్యచ్చ వాయుష్టే
 ౭ధిపతిస్తయ దేవతయాజ్ఞరస్వధ్యువా సీద పరమేష్ఠీ త్వా సాదయతు
 దివః పృష్ఠే జ్యోతిష్మతీం విశ్వస్మై ప్రాణాయాపానాయ వ్యానాయోదా
 నాయ ప్రతిష్ఠాయై చరిత్రాయ విశ్వం జ్యోతిర్యచ్చ సూర్యస్తే ౭ధిపతిస్తయ
 దేవతయాజ్ఞరస్వత్ || 68 || ధ్రువా సీద || అషాఢాసి సహమానా సహస్వారా
 తిగ్ం సహస్వ పృతనాయతః | సహస్రవీర్యాసి సా మా జిన్వ || మధువాతా
 ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్తవః | మాధ్వీర్న సన్వోషధీః || మధు నక్ష్
 ముతోషసో మధుమత్సార్ధి వగ్ం రజః | మధు ద్యౌరస్తు నః పితా || మధు
 మాన్నో వనస్పతిర్మధుమం అస్తు సూర్యః | మాధ్వీర్గావో భవన్తు నః || అపాం
 త్వా గహ్వర్తాన్దయామి || 69 || సముద్రస్యోద్మన్నవతశ్చ యాయాం నమ
 సముద్రాయ నమ సముద్రస్య చక్షసే ౭ను త్వా దివ్యా వృష్టి స్సచతాం
 మా త్వా సూర్యో ౭భిత్లాపిన్మాగ్నిర్వైశ్వానరో ౭చ్ఛిన్నపత్రః ప్రజా
 అను వీక్షస్వ || త్రీన్తముద్రాన్తమస్సపత్న్వ శ్లో ౭పాం పతిర్వృషభ
 ఇష్టకానామ్ | తత్ర గచ్ఛయత్ర పూర్వే పరేతాః పురీషం వసాన సుకృతస్య
 లోకమ్ || మహిద్యాః పృథివీ చ న ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతామ్ || 70 ||
 పిపృతాన్నో భరీమభిః || ఇదం విష్ణుః || అథ స్మా తే వనస్పతే వాతో
 వివాత్యగ్రమిత్ | ఉతో నివన్తాయ పాతవే సును సోమములూఖల || నక్తోషాసా ||

సూతా దేవేభిరమృతేనాగ్నాదుభా స్వసారమధి వేదిమస్థాత్ | సత్యం
 పూర్వైర్ముషిభిస్సంవిదానో అగ్నిః ప్రవిద్యం ఇహ తత్కృణోతు || పృథివి
 పృథివ్యాగ్ం సీద మాతుర్మాతర్ మాతా | సోనాసి సుషదా సోనా || 71 ||
 మాసీద సుషదా మాసీద || నిషసాద ధృతవ్రతో వరుణః ప శస్త్యాస్వా |
 సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః || క్రతుం దేవానాం మహిమానమీమహే అగ్నిగ్ం
 సధస్థే సదనే ష్వద్భుతమ్ | వైశ్వానరం బ్రహ్మణా విశ్వవృచసన్ స్తోమ
 స్య ధామన్నిదధే పురీష్యమ్ || న్యధుర్మాత్రాయాం కవయో వయోధస్సో
 అగ్నిగ్ం సధస్థే సదనే ష్వచ్యుతమ్ | వైశ్వానరం బ్రహ్మణా విశ్వవృచసన్
 స్తోమస్య ధామన్నిహితం పురీష్యమ్ | సమిధ్యమానగ్ం సమిధా సమిన్తతే
 అగ్నిగ్ం సధస్థే సదనే సుక్రతుమ్ | వైశ్వానరం బ్రహ్మణా విశ్వవృచసన్
 స్తోమస్య ధామన్నవమానమాభృతమ్ || 72 ||

అన్వధిపతి రజ్ఞిరస్వత్సాదయామి మిమిక్షతా స్తోనా

సుక్రతుగ్ంసప్త చ || 16 ||

అగ్నే యుక్తా వ హి యే తవాశ్వాసో దేవ సాధవః | అరం వహ్నాశ్శవః ||
 యుక్తా వ హి దేవహూతమం అశ్వం అగ్నే రథీరివ | ని హోతా పూర్వ్యస్సదః ||
 సమిత్సృవన్తి సర్వతో న ధేనా అన్తర్ హృదామనసా పూయమానాః | ఘృతస్య
 ధారా అభిచాకశీమి హరణ్యయో వేతసో మధ్యే అగ్నేః || ఋచే త్వా రుచే

త్యా భాసే త్యా జ్యోతిషే త్యా భూదిదం విశ్వస్య భువనస్య॥ 73 ॥
 వాజినమగ్నే ర్వేశానరస్యచాగ్నిస్తేజసా తేజస్వానుక్మో వర్చసా
 వర్చస్వాన్సహస్రదా అసి సహస్రాయ త్యా॥ ఆదిత్యం గర్భం పయసా
 సమజ్గ్ని సహస్రస్య ప్రతిమాం విశ్వరూపమ్॥ పరివృజ్గ్ని హరసా మాభిశోచీ
 శ్శతాయుషం కృణుహి చీయమానః॥ వాత్స్య జూతిం వరుణస్య నాభిమశ్వం
 జజ్ఞానగ్ం సల్లిలస్య మధ్యే॥ శిశుం నదీనాగ్ం హరిమద్రిబుధ్న మగ్నే
 మా హిగ్ంసీః పరమే వ్యోమన్॥ అజస్రమిన్దమ్॥ 74॥ అరుషం భురణ్య
 మగ్నిమీడే పూర్వచ్ఛిత్తిం నమోభిః॥ స పర్వభిర్ముతుశః కల్పమానో గాం
 మా హిగ్ంసీరదితిం విరాజమ్॥ త్వష్టుర్వరుత్రీం వరుణస్య నాభిమవిం
 జజ్ఞానాగ్ం రజసః పరస్మాత్॥ మహిగ్ం సాహస్రీ మసురస్య మాయా
 మగ్నే మా హిగ్ంసీః పరమేవ్యో మన్ ॥ యో అగ్నిరగ్నేస్తపసో ౭ధి
 జాత శ్శోకాత్ప్రృథివ్యా ఉత వా దివస్సరి॥ య ఇమాః ప్రజా విశ్వకర్మా
 జజాన తమ్॥ 75॥ అగ్నే హేడః పరి తే వృణక్తు॥ ఇమం మా హిగ్ంసీర్ద్వి
 పాద్ం పశుగ్ం సహస్రాక్షో మేధాయ చీయమానో మయుమ్మారణ్యమను
 తే దిశామి తేన చిన్వానస్త ఖన్వం నిషీద మయుం తే శుగ్రుచ్ఛతు
 యంద్విష్మస్తం తే శుగ్రుచ్ఛత్విమం మా హిగ్ంసీ రేకశభం పశుం కనిక్రదం
 వాజినం వాజినేషు గౌరమ్మారణ్యమను తే దిశామి తేన చిన్వానస్త ఖన్వం

ని॥ 76॥ సీద గౌరం తే శుగ్రుచ్ఛతు యం ద్విష్మస్తం తే శుగ్రుచ్ఛత్విమగ్ం
 సాహస్రగ్ం శతధారముత్థం వ్యచ్యమానగ్ం సల్లిలస్య మధ్యే ఘృతం
 దుహా నామదితిం జనాయాగ్నే మా హిగ్ంసీః పరమే వ్యోమన్॥ గవయమ్
 రణ్య మను తే దిశామి తేన చిన్వానస్త ఖన్వం నిషీద గవయం తే శుగ్రుచ్ఛతు
 యం ద్విష్మస్తం తే శుగ్రుచ్ఛత్విమ మూర్ధ్నాయం వరుణస్య॥ 77॥ నాభిం
 త్వచం పశూనాం ద్విపదాం చతుష్పదాం త్వష్టురేవానాం ప్రథమం
 జనిత్రమగ్నే మా హిగ్ంసీః పరమే వ్యోమన్॥ మేషమ్మారణ్యమను తే దిశామి
 తేన చిన్వానస్త ఖన్వం నిషీద మేషం తే శుగ్రుచ్ఛతు యం ద్విష్మస్తం తే
 శుగ్రుచ్ఛత్వజో ఖహ్యగ్గౌరజనిష్ఠ శోకాతో అపశ్యజ్జనితారమగ్రే తేన దేవా
 దేవతామగ్రమా యస్తేన రోహమాయన్నుప మేధ్యాస శ్శరభమ్మారణ్య
 మనుతే దిశామి తేన చిన్వానస్త ఖన్వం నిషీద శరభం తే శుగ్రుచ్ఛతు
 యం ద్విష్మస్తం తే శుగ్రుచ్ఛతు॥ 78 ॥

భువనస్యేన్దం తన్ని వరుణస్య రోహం విగ్ంశతిశ్చ॥ 17॥

అపాం త్వేమన్తాదయామ్యపాం త్వోద్మన్తాదయామ్యపాం త్వాయనే
 సాదయామ్యపాం త్యా జ్యోతిషి సాదయామ్యపాం త్యా భస్మని సాదయామి
 సముద్రే త్యా సదనే సాదయామ్యర్థవే త్యా సదనే సాదయామి సలిలే
 త్యా సదనే సాదయామ్యపాం త్యా క్షయే సాదయామ్యపాం త్యా సద్రిషు

సాదయామ్యపాం త్వా సదనే సాదయామ్యపాం త్వా సదస్థే సాదయా
మ్యపాం త్వా యోనౌ సాదయామ్యపాం త్వా పురీషే సాదయామ్యపాం
త్వా పాథసి సాదయామి గాయత్రేణ త్వా ఛన్తసా సాదయామి త్రైష్టుభేన
త్వా ఛన్తసా సాదయామి జాగతేన త్వా ఛన్తసా సాదయామ్యానుష్టుభేన
త్వా ఛన్తసా సాదయామి పాజ్ఞేన త్వా ఛన్తసా సాదయామి || 79 ||

అపాం త్వా త్రిగ్ంశచ్చ || 18 ||

అయం పురో భూస్తస్య ప్రాణో భౌవాయనో వసన్తః ప్రాణాయనో
గాయత్రీ వాసన్తీ గాయత్యా గాయత్రం గాయత్రాదుపాగ్ం శురుపాగ్ం
శోస్త్రివృత్త్రివృత్తో రథన్తరం వసిష్టా ఋషిః ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా
ప్రాణం గృహ్ణామి ప్రజాభ్యో ఽయం దక్షిణా విశ్వక్ర్మా తస్య మనో
వైశ్వక్ర్మణం గ్రీష్మో మానసస్త్రిష్టుభైష్మి త్రిష్టుభ సాన్వరన్ సాన్వరాద
న్తర్యామో ఽన్తర్యామాత్వ ఇచ్ఛదశః పంచదశాద్భుహద్భురద్వాజా ఋషిః
ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా మనోగృహ్ణామి ప్రజాభ్యోయమ్ || 80 ||
పశ్చాచ్ఛివశ్వచాస్తస్య చక్షురై శ్వవ్యచసం వర్షాణి చాక్షుషాణి జగతి వార్షీ
జగత్యా ఋక్ష్మమమృక్ష్మమాచ్ఛక్ర శ్శుక్రాత్సప్తదశ స్సప్తదశాద్వైరూపం
జమద్గ్నిర్ఋషిః ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా చక్షుర్గృహ్ణామి ప్రజాభ్య
ఇదముత్తరా శతస్యస్తస్య శ్రోత్రగ్ం సౌవ్యగ్ం శరచ్ఛ్రౌత్ర్య నుష్టుప్పార్ద్య

నుష్టుభ ఐడమైడాన్మన్తీ మన్తిన ఏకవిగ్ంశ ఏకవిగ్ంశాద్వైరాజం విశ్వామి
త్రా ఋషిః ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా శ్రోత్రం గృహ్ణామి ప్రజాభ్య
ఇయముపరి మతిస్తస్యా వాజ్మాత్యా హేమనో వాచ్యః పజ్జిర్జైమన్తీ పజ్జా
నిధనవన్నిధనవత ఆగ్రాయణ ఆగ్రాయణాత్త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశ
త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశాభ్యాగ్ం శాక్వరరైవతే విశ్వక్ర్మా ఋషిః
ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా వాచం గృహ్ణామి ప్రజాభ్యః || 81 ||

అయం ప్రజాభ్య ఇయం చతుర్విగ్ంశతిశ్చ || 19 ||

ప్రాచీ దిగ్వసన్త ఋతుర్గ్నిర్దేవతా బ్రహ్మ ద్రవిణం గాయత్రీ ఛన్తో
రథన్తరగ్ం సామ త్రివృత్తోమ స్స ఉ పంచదశవర్తని సాన్వగా ఋషి
స్త్రి విర్యయః కృతమయానాం పురోవాతో వాతః పితరః పితామహాః
పరే ఽవరే తే నో ఽవన్తు తే నః పాన్త్యస్మిన్సృష్టాణ్యస్యాం పురోధాయ్
మస్మిన్సృష్టాణ్యస్యా మాశిష్యస్యాం దేవహూతా || దక్షిణా || 82 || దిగ్విష్మ
ఋతుర్నితో దేవతా క్షత్రం ద్రవిణం త్రిష్టుప్చ్ఛన్తో బృహత్సామ పంచదశ
స్తోమ స్స ఉ సప్తదశవర్తని సనాతనా ఋషిర్నిత్యవాడ్వయస్త్రితా యానాం
దక్షిణాద్వాతో వాతః పితరః పితామహాః పరే ఽవరే తే నో ఽవన్తు తే నః
పాన్త్యస్మిన్సృష్టాణ్యస్యాం పురోధాయ్ మస్మిన్సృష్టాణ్యస్యామాశి
ష్యస్యాం దేవహూతా || ప్రతీచీదిగ్వర్షా ఋతుర్విశ్వేదేవాదేవతా విడ్గ్వి

ణం జగతీ॥ 83॥ ఛన్తో వైరూపగ్ం సామ సప్తదశ స్తోమ స స
 ఏకవిగ్ంశవర్తని రహ భూనా ఋషిస్త్రివతో వయో ద్వాపరో యానాం
 పశ్చాద్వాతో వాత్సః పితరః పితామహః పరే యరే తే నో యన్తు తేనః
 పాన్త్యస్మిన్బ్రహ్మ ణ్యస్యాం పురోధాయామస్మి న్కర్మణ్యస్యా
 మాశిష్యస్యాం దేవహూతా॥ ఉదీచీ దిక్కురదృతుర్మిత్రా వరుణో దేవతా
 పుష్టం ద్రవిణమనుష్టుప్భన్తో వైరాజగ్ం సామై కవిగ్ంశః॥ 84॥ స్తోమ స
 ఉ త్రిణవ వర్తనిః పురాణా ఋషిస్తుర్యవాడ్యయో యభిభవో యానా
 ముత్తరాద్వాతో వాత్సః పితరః పితామహః పరే యరే తే నో యన్తు తే
 నః పాన్త్యస్మిన్బ్రహ్మ ణ్యస్యాం పురోధాయామస్మి న్కర్మణ్యస్యామాశిష్య
 స్యాం దేవహూతా॥ ఉర్ధ్వాది గ్లేమన్తశిశిరా ఋతూ బృహస్పతిర్దేవతా
 ఫలం ద్రవిణం పఞ్జీశ్చన్త శ్శాక్యరరైవతే సామనీ త్రిణవ స్తోమ స స
 త్రయస్త్రిగ్ంశవర్తని స్సుప్తర్థా ఋషిః పష్టవాడ్యయ ఆస్కన్తో యానా
 ముపరిష్టాద్వాతో వాత్సః పితరః పితా మహః పరే యరే తే నో యన్తు తే
 నః పాన్త్యస్మిన్బ్రహ్మ ణ్యస్యాం పురోధాయామస్మి న్కర్మ ణ్యస్యామా
 శిష్యస్యాం దేవహూతా॥ 85॥

దక్షిణా జగత్యేకవిగ్ంశ స్త్రయస్త్రిగ్ంశవర్తనిరేకాన్నత్రిగ్ంశచ్చ॥ 20॥

యుజ్జానః ప్రతూర్తమపా మాప్తోదేవీ రోషధయో మఖస్యా కూతం

దృశానో దివస్సర్వదుత్వా పేతవీతవ్యసున్వన్త యా ఓషధయో మానోహిగ్ం
 సీద్భ్య హ్మజజ్ఞానం యాస్తే అగ్న అగ్నేయుక్షా వ్యహృపా మయం పురః
 ప్రాచీదిగ్విగ్ం శతిః॥ 20॥

యుజ్జానోవయోధావిశ్వదేవ్యవతీ రూర్ధ్వా మత్త్యమశ్వత్థేవశ్చక్రిరే
 ప్పిపుతాన్పఞ్చ పఞ్చాశీతిః॥ 85॥

యుజ్జానో దేవహూతా॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ అగ్నిచితి ర్నామ సప్తమః ప్రపాఠకః ॥

శ్లో॥ జ్ఞానాన్వయమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్/
 ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్యహే॥

అష్టమః ప్రపారకః - అగ్నిచితిః

లోకం పృథ చ్చిద్రం పృణాథా సీద ద్రువా త్వమ్ | ఇన్ద్రాగ్ని త్వా
బృహస్పతిరస్మిన్ యోనా అసీషదన్ || తా అస్య సూదదోహస
సోమః శ్రీణన్తి పృశ్నయః | జన్మన్తే వానాం విశస్త్రిష్వా రోచనే దివః ||
ద్రువక్షితిర్భువయోని భువాసి ద్రువం యోనిమాసీద సాధ్యా | ఉఖ్యస్య
కేతుం ప్రథమం జుషాణా అశ్వినాధ్వర్య సాదయ తామిహ త్వా || కులాయన్తి
ఘృతవతీ పురంధి సోమోనే సీద || 1 || సదనే పృథివ్యాః | అభి త్వా రుద్రా
వసవో గృణన్తిదం బ్రహ్మ పిపృహ సాభగాయ | అశ్వినా ధ్వర్య సాదయతా
మిహ త్వా || సైర్వర్తైర్దక్షపితేహ సీద దేవానాగ్ం సుమ్న బృహతే రణాయ |
పితేవైధి సూనవే య సుశేవ సాన్వవేశ య్తా త ణ్వా సంవిశస్య | అశ్వినా
ధ్వర్య సాదయతామిహ త్వా || పృథివ్యాః పురీషమస్యపో నామ తాం
త్వా విశ్వే అభిగృణన్తు || 2 || దేవాః | సోమపృష్ఠా ఘృతవతీ హసీద
ప్రజావదస్మే ద్రవిణాయజస్య | అశ్వినా ధ్వర్య సాదయతామిహ త్వా ||
అదిత్యాస్త్వా పృష్ఠే సాదయామ్యన్తరిక్షస్య ధర్మిం విష్టమ్భునీం దిశామ్ |

67mytra.2final2

భువనస్యాధిపత్నీమూర్ధ్నిర్భౌ అపామసి | అశ్వినాధ్వర్య సాదయతా
మిహ త్వా || సజూర్ముతుభి సృజూర్విధాభి సృజూర్తే వై సృజూర్తే వైర్వ
యునాధై రగ్నయే త్వా వైశానరాయాశ్వినా ధ్వర్య సాదయతామిహ || 3 ||
త్వా సజూర్ముతుభి సృజూర్విధాభి సృజూర్వసుభి సృజూర్ముతుభి
సృజూర్విధాభి సృజూరుదై సృజూర్ముతుభి సృజూర్విధాభి సృజూర్
దిత్యై సృజూర్ముతుభి సృజూర్విధాభి సృజూర్విశ్వై ర్తే వైర్వైశానరై
సృజూర్తే వైర్వయునాధై రగ్నయే త్వా వైశానరాయాశ్వినాధ్వర్య
సాదయతామిహ త్వా || 4 ||

సీదాభిగృణన్తిహోష్ఠాత్రిగ్ంశచ || 1 ||

ప్రాణం మే పాహ్యపానం మే పాహి వ్యానం మే పాహి చక్షుర్మ
ఉరుయా విభాహి శ్రోత్రం మే శ్లోకయాపః పిన్వోషధీర్జిన్య ద్విపాద్వ
చతుష్పాత్సహి దివో వా వృష్టిమేరయ క్షత్రం వయో మయున్తం ఛన్దో
విష్టమౌ వయో లధిపతి శ్శన్తో మూర్ధా వయః ప్రజాపతిశ్శన్తో విశ్వ
కర్మా వయః పరమేష్ఠీ ఛన్తస్య విర్యయస్త్రిష్టువృన్తః || 5 || దిత్యవాత్ వయో
విరాట్పన్తః పఞ్చాచిర్య యో గాయత్రీ ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ
ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ
ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ ఛన్తస్త్రివతో వయ ఉష్ణిహ

వయః కకుప్పంత ఋషభో వయః సంతోబృహతీ ఛన్తో ౭నద్యాన్వయః
పక్షిశ్చన్తో ధేనుర్వయో జగతీ ఛన్తో బసో వయో యువలం ఛన్తో
వృష్టిర్వయో విశాలం ఛన్తః పురుషో వయస్తన్త్రం ఛన్తస్సిగ్ంహో వయః
శ్చదిశ్చన్తో వ్యాఘ్రో వయో ౭నాధృష్యం ఛన్తః || 6 ||

త్రిష్టుప్పన్తశ్చదిః పఞ్చచ || 2 ||

ఇన్ద్రాగ్ని అవృథమానామిష్టకాం దృగ్ం హతం యువమ్ | పృష్ఠేన
ద్యావాపృథివీ ఆప్టుణాన్తరిక్షం చ విబాధస్వ || రాజ్ఞ్యసి ప్రాచీదిగ్విరాడసి
దక్షిణాదికృమ్రాడసి ప్రతీచీదిగ్విరాడస్య దీచీ దిగధిపత్న్యస్యార్థా
దిగాయుర్మే పాహి ప్రాణం మే పాహ్యపానం మే పాహి వ్యానం మే
పాహి చక్షుర్మే పాహి శ్రోత్రం మే || 7 || పాహి మనో మే పిన్వ వాచం
మే జిన్వాత్మానం మే పాహి జ్యోతిర్మే యచ్ఛ మాఛన్తః ప్రమా ఛన్తః
ప్రతిమా ఛన్తో ౭స్రీవీశ్చన్తః పక్షిశ్చన్తః ఉష్ణిహో ఛన్తో గాయత్రీ ఛన్తః
స్త్రిష్టుప్పన్తో జగతీ ఛన్తో ౭నుష్టుప్పన్తో విరాట్పన్తో బృహతీ ఛన్తః పృథివీ
ఛన్తో ౭న్తరిక్షం ఛన్తో ద్యాశ్చన్తో నక్షత్రాణి ఛన్త సుమా ఛన్తః కృషిశ్చన్తో
వాక్ || 8 || ఛన్తో మనశ్చన్తో గాశ్చన్తో ౭శ్వశ్చన్తో ౭జా ఛన్తో హిర్వాణ్యం
ఛన్తో ౭గ్నిర్దేవతా వాతో దేవతా సూర్యో దేవతా చన్ద్రమ్ దేవతా వసవో

దేవతా రుద్రా దేవతాదిత్యా దేవతా మరుతో దేవతేన్ద్రో దేవతా వరుణో
దేవతా బృహస్పతిర్దేవతా విశ్వేదేవా దేవతా మూర్ధాసి రాధ్యువాసి ధరుణా
ధర్త్యసి ధరణ్యాయుషే త్వా వర్చసే త్వా కృష్యే త్వా క్షేమాయ త్వా
యన్త్రీ రాడ్యన్త్యసి యమనీ ధర్త్యసి ధర్మిత్రీషే త్వోర్జే త్వా రయ్యే
త్వా పోషాయ త్వా || 9 ||

శ్రోత్రంమే వాక్కుష్యా ఏకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ || 3 ||

ఆశుస్త్రివృద్భాన్తః పఞ్చదశో వ్యోమా సప్తదశః ప్రతూర్ధిరష్టాదశస్తప్తో
నవదశో ౭భీవర్త స్సవిగ్ంశో ధరుణ ఏకవిగ్ంశో వరోచి ద్యావిగ్ంశ
స్సంభరణస్త్ర యావిగ్ంశో యానిశ్చతుర్విగ్ంశో గర్భాః పఞ్చవిగ్ంశ
ఓజస్త్రిణవో విరాట్త్రిగ్ంశః క్రతురేకత్రిగ్ంశో విధృతిర్వాత్రిగ్ంశః ప్రతిష్ఠా
త్రయస్త్రిగ్ంశో బ్రధ్నస్త్విష్టపం చతుస్త్రిగ్ంశో నాకష్టత్త్రిగ్ంశో వీవర్తో
౭ష్టాచత్వారిగ్ంశో ధర్త్రం చతుష్టోమః || 10 ||

ఆశు రేకచత్వారిగ్ంశత్ || 4 ||

అగ్నేర్భాగో ౭సి దీక్షాయా ఆధిపత్యం బ్రహ్మ స్సృతం త్రివృత్సోమా
ఇన్ద్రస్య భాగో ౭సి విష్ణోరాధిపత్యం క్షత్రస్సృతం పఞ్చదశస్తాన్యై
నృచక్షసాం భాగో ౭సి ధాతురాధిపత్యం జనిత్రస్సృతగ్ం సప్తదశ

స్నోమో మిత్రస్య భాగో ఽసి వర్షణస్యాధిపత్యం దివో వృష్టిర్వాత్మ స్సంప్రత
ఏకవిగ్ంశ స్నోమో ఽదిత్యా భాగో ఽసి పూష్ణ ఆధిపత్యమోజ్జ స్సంప్రతం
త్రిణవ స్నోమో వసూనాం భాగో ఽసి రుద్రాణామ్ ॥ 11 ॥ ఆధిపత్యం
చతుష్పాత్సంప్రతం చతుర్విగ్ంశ స్నోమ ఆదిత్యాన్తాం భాగో ఽసి
మరుతామాధిపత్యం గర్భాస్సంప్రతాః పంచవిగ్ంశ స్నోమ స్సంప్రతార్భాగో
ఽసి బృహస్పతేరాధిపత్యగ్ంశ సమీచీర్దిశ స్సంప్రతాశ్చతు ష్టోమ స్నోమో
యవానాం భాగో ఽస్యయవానా మాధిపత్యం ప్రజా స్సంప్రతాశ్చ
తుశ్చత్వారిగ్ంశ స్నోమ ఋభూణాం భాగో ఽసి విశ్వేషాం దేవానా
మాధిపత్యం భూతం నిశాన్తం స్సంప్రతం త్రయస్త్రిగ్ంశ స్నోమః ॥ 12 ॥

రుద్రాణాం చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 5 ॥

ఏకయాస్తువత ప్రజా అధీయన్త ప్రజానాం పతిరధిపతిరాసీ త్తిస్సభిరస్తు
వత బ్రహ్మసృజ్యత బ్రహ్మణస్పతిరధిపతిరాసీత్సంప్రతభిరస్తువత
భూతాన్యసృ జ్యన్త భూతానాం పతిరధిపతిరాసీత్సంప్రతభిరస్తువత
సప్తఋషయో ఽసృజ్యన్త ధాతాధిపతిరాసీన్నవభిరస్తువత పితరో
ఽసృజ్యన్తాద్దితిరధిపతి రాసీదేకాదశభి రస్తువతార్తవా అసృజ్యన్త
ఋతవోధిపతయ ఆసన్త స్తయోదశభి రస్తువత మాసా అసృజ్యన్త

సంవత్సరః ॥ 13 ॥ అధిపతిరాసీత్సంప్రతభిరస్తువత క్షత్రమసృజ్యతేష్టో
ఽధిపతిరాసీ త్సప్తదశభిరస్తువత గ్రామ్యాః పశవో ఽసృజ్యన్త బృహస్పతి
రధిపతిరాసీన్నవదశభిరస్తువత శూద్రార్యా అసృజ్యేతా మహోరాత్రే
అధిపత్నీ ఆస్థామేకవిగ్ంశత్యాస్తువతైకశఫ మసృజ్యత వరుణోఽధిపతి
రాసీత్సంప్రత యోవిగ్ంశత్యాస్తువత క్షుద్రాః పశవో ఽసృజ్యన్త పూషాధిపతిరాసీ
త్సంప్రత విగ్ంశత్యాస్తువతారణ్యాః పశవో సృజ్యన్త వాయురధిపతి రాసీత్సంప్ర
విగ్ంశత్యా స్తువత వనస్పతయః ॥ 14 ॥ అసృజ్యన్త సోమో ఽధిపతిరాసీ
న్నవవిగ్ంశత్యా స్తువత ద్యావాపృథివీ వ్యైతాం వసవో రుద్రా అనువ్యాయ
న్తస్త్త ఊ ఏవాధిపతయ ఆసన్తేకత్రిగ్ంశ తాస్తువత ప్రజా అసృజ్యన్త
యవాశ్చాయవాశ్చాధిపతయ ఆసన్తస్త్తయ స్త్రిగ్ంశతా స్తువత
భూతాన్యశామ్యన్ప్రజాపతిః పరమేష్ఠ్యధిపతిరాసీత్ ॥ 15 ॥

సంవత్సరో వనస్పతయః పంచచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 6 ॥

అగ్నే జాతాన్ప్రణుదా న స్సపత్నాన్ప్రత్యజాతాన్జాతవేదో నుదస్వ |
అధి నో బ్రూహి సుమనా అహేడన్భర్మన్తే స్తే స్యామ త్రివర్షాథా ఉద్భా ||
సహసా జాతాన్ప్రణుదా న స్సపత్నాన్ప్రత్యజాతాన్జాతవేదో నుదస్వ |
అధి నో బ్రూహి సుమనస్యమానో వయన్త స్త్యామ ప్రణుదా న స్సపత్నాన్ ||

రథస్తరగ్ం సామ ప్రతిష్ఠిత్యా అన్తర్నిక్షా ఋషయస్త్యా ప్రథమజా దేవేష్టు
దివోమాత్రయా వరిణా ప్రథన్తు విధర్తా చాయమధిపతిశ్చ తే త్వా సర్వే
సంవిదానా నాకస్య పృష్ఠే స్వర్గే లోకే యజమానం చ సాదయన్తు విరాడసి
॥ 22 ॥ దక్షిణా దిగ్రుద్రాస్తే దేవా అధిపతయా ఇన్ద్రో హేతీనాం ప్రతిధర్తా
పంచదశస్త్యా స్తోమః పృథివ్యాః శ్రయతు ప్రణగముక్థమవ్యథాయై స్తభ్నోతు
బృహత్సామ ప్రతిష్ఠిత్యా అన్తర్నిక్షా ఋషయస్త్యా ప్రథమజా దేవేష్టు
దివో మాత్రయా వరిణా ప్రథన్తు విధర్తా చాయమధిపతిశ్చ తే త్వా సర్వే
సంవిదానా నాకస్య పృష్ఠే స్వర్గే లోకే యజమానం చ సాదయన్తు సమాడసి
ప్రతీచీ దిగాదిత్యాః ॥ 23 ॥ తే దేవా అధిపతయస్సోమో హేతీనాం ప్రతిధర్తా
సప్తదశస్త్యా స్తోమః పృథివ్యాః శ్రయతు మరుత్వతీయుము క్థమవ్యథాయై
స్తభ్నోతు వైరూపగ్ం సామ ప్రతిష్ఠిత్యా అన్తర్నిక్షా ఋషయస్త్యా ప్రథమజా
దేవేష్టు దివో మాత్రయా వరిణా ప్రథన్తు విధర్తా చాయమధిపతిశ్చ తే
త్వా సర్వే సంవిదానా నాకస్య పృష్ఠే స్వర్గే లోకే యజమానం చ సాదయన్తు
స్వరాడస్యద్వీచీ దిజ్మరుతస్తే ॥ 24 ॥ దేవా అధిపతయో వరుణో హేతీనాం
ప్రతిధర్తై కవిగ్ం శస్త్యా స్తోమః పృథివ్యాః శ్రయతు నిష్కేవల్య
ముక్థమవ్యథాయై స్తభ్నోతు వైరూజగ్ం సామ ప్రతిష్ఠిత్యా అన్తర్నిక్షా

71mytra.2final2

ఋషయస్త్యా ప్రథమజా దేవేష్టు దివో మాత్రయా వరిణా ప్రథన్తు విధర్తా
చాయమధిపతిశ్చ తే త్వా సర్వే సంవిదానా నాకస్య పృష్ఠే స్వర్గే లోకే
యజమానం చ సాదయన్తు ధిపత్న్యస్యూర్థ్యా ది గిశ్వే తే దేవా
అధిపతయః ॥ 25 ॥ బృహస్పతిర్థే తీనాం ప్రతిధర్తా త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ం శౌ
త్వా స్తోమో పృథివ్యాః శ్రయతాం వైశ్వదేవాగ్నిమారుతే ఉక్థే అవ్యథాయై
స్తభ్నూతాగ్ం శాక్వరరైవతే సామనీ ప్రతిష్ఠిత్యా అన్తర్నిక్షా ఋషయస్త్యా
ప్రథమజా దేవేష్టు దివో మాత్రయా వరిణా ప్రథన్తు విధర్తా చాయమధిపతిశ్చ
తే త్వా సర్వే సంవిదానా నాకస్య పృష్ఠే స్వర్గే లోకే యజమానం చ
సాదయన్తు ॥ 26 ॥

అస్యోదిత్యాస్తేధిపతయశ్చత్వారిగ్ం శచ్చ ॥ 9 ॥

అయం పురో హరికేశ సూర్యరశ్మిస్తస్య రథకృత్స్నశ్చ రథౌజాశ్చ
సేనానీగ్రామణ్యో పుష్కళిస్తలా చ కృతస్తలా చ్చాప్సరసౌ యాతుధాన్వా
హేతీ రక్షాగ్ం సి ప్రహేతిస్తేభ్యో నమో అస్తు తే నో మృడన్తు తే యం
ద్విష్మోయశ్చనో ద్వేష్టి తమేపాం జమ్భే దధ్ధోఽయం దక్షిణావిశ్వక్రూ
తస్య రథస్యనశ్చ రథేచిత్రశ్చ సేనానీగ్రామణ్యో మేనకా చ సహజన్యా
చ్ఛాప్సరసౌ దజ్జ వః ॥ 27 ॥ పశవో హేతిః పారుషేయోవధః ప్రహేతిస్తేభ్యో

ద్యావా పృథివీ కల్పన్తా మాపా ఓషధయః | కల్పన్తామగ్నయః పృథజ్మ
జ్యేష్ఠాయ సప్రతాః || యే అగ్నయ స్సమనసోఽన్తరా ద్యావాపృథివీ |
శైశిరా ఋతూ అభికల్పమానా ఇన్ద్రమివ దేవా అభిసం విశన్తు || 33 ||

సహశ్చపజ్చత్రిగ్ంశచ్చ || 12 ||

పురోవాతసనిరస్యభ్రసనిరసి విద్యుతస్సనిరసి స్తనయిత్సుసనిరసి
పృష్ఠిసనిరస్యగ్నోర్యాన్యస్యగ్నోరగ్నోయాన్యసి వాయోర్యాన్యసి వాయోర్వా
యోయాన్యసి దేవానాం యాన్యసి దేవానాం దేవయాన్యసి విశ్వేషాం
దేవానాం యాన్యసి విశ్వేషాం దేవానాం దేవయాన్యసి సంయాన్యస్యన్తరిక్ష
సదస్యన్తరిక్షే సీదామ్బా చ బులా చనితత్నీ చ స్తనయన్తీ చాభయన్తీ చ
మేఘయన్తీ చ చుపుణీకా సలిలాయ్ త్వా సృదీకాయ త్వా సతీకాయ
త్వా కేతాయ త్వా సుకేతాయ త్వా సకేతాయ త్వా వివస్వతే త్వా దివే
త్వాజ్యోతిష ఆదిత్యేభ్యస్త్యా || 34 ||

బులాచై కాన్సత్రిగ్ంశచ్చ || 13 ||

ఉదపురానామాస్యన్నేన విష్ణా తాం త్వా ప్రేమ్యాత్మనా పురుషైర్గోభి
రశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభి
మనుష్యాస్తే గోప్తారోఽగ్నిరధిపతిస్తయా దేవతయాజ్ఞిరస్వధ్యువా

సీదాపరాజితా నామాసి బ్రహ్మణా విష్ణా తాం త్వా ప్రేమ్యాత్మనా పురు
షైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభి
రయాపోషేణ || 35 || మరుతస్తే గోప్తారో వాయురధిపతిస్తయా దేవతయా
జ్ఞిరస్వధ్యువాసీదాద్ధిద్యౌర్నామ్నాస్య మృతేన విష్ణా తాం త్వా ప్రేమ్యాత్మనా
పురుషైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభిరశ్వైర్గోభి
రయాపోషేణ విశ్వే తే దేవా గోప్తారస్సూర్యోఽధిపతిస్తయా దేవతయాజ్ఞి
రస్వధ్యువాసీద ప్రజాపతిష్టాసాదయతు పృథివ్యాః పృష్ఠే భూరసి భూమి
రసి || 36 || ప్రథోఽసి పృథి ఇవ్యాస్యదితిరసి విశ్వద్ధాయా విశ్వస్య
భువనస్య ధర్మిం పృథివీం యచ్ఛ పృథివీం దృగ్ంహ పృథివీం మాహిగ్ంసీః
పృథివ్యా మా పాహి విశ్వస్మై ప్రాణాయ్ పానాయ్ వ్యానాయ్ దానాయ్
ప్రతిష్ఠాయ్ చరిత్రాయ్ గ్నిష్ట్యాభిపాతు మహ్యో స్వస్త్వా చర్దిషా శంతమేన
విశ్వకర్మా సాదయత్వన్తరిక్షస్య పృథ్వీఽన్తరిక్షం యచ్ఛాన్తరిక్షం దృగ్ంహ
న్తరిక్షం మా హిగ్ంసీరన్తరిక్షాన్మా పాహి విశ్వస్మై || 37 || ప్రాణాయ్
పానాయ్ వ్యానాయ్ దానాయ్ ప్రతిష్ఠాయ్ చరిత్రాయ్ వాయుష్ట్యాభిపాతు
మహ్యో స్వస్త్వా చర్దిషా శంతమేన పరమేష్ఠీ త్వా సాదయతు దివః పృష్ఠే
వ్యచస్వతీం ప్రథస్వతీం భాస్వతీగ్ంరశ్మీవతీమా యా దివం భాస్వా

ప్లుథివీమోఽఋన్మర్రిక్షం దివంయచ్చ దివం దృగ్గంహ దివం మా హిగ్గంసీర్దివో
 మా పాహి విశ్వస్మై ప్రాణాయూపానాయ వ్యానాయోదానాయ ప్రతిష్ఠాయై
 చరిత్రాయ సూర్యః || 38 || త్యాభిపాతు మహ్య స్వస్త్వా ఛర్దిషా
 శంతమేన||ప్రోథదశ్యో న యవసే లవిష్యన్యదా మహ స్సంవర్తణాద్య్య
 స్థాత్|ఆదస్య వాతో అనువాతి శోచిరధస్మా తే ప్రజనం కృష్ణమస్తు||
 ఆయోష్ట్యా సదనే సాదయామి సముద్రస్యోద్ధృన్నవతశ్చాయాయాం నమ
 స్సముద్రాయ నమ స్సముద్రస్య చక్షసే సహస్రస్య మాసి సహస్రస్య
 ప్రమాసి సహస్రస్య || 39 || ప్రతిమాసి సహస్రస్య సంమాసి సహస్ర
 స్యోన్మాసి సాహస్రో లసి సహస్రాయ త్వేమా మే అగ్నా ఇష్టకా ధేనవ
 స్సన్వేకా చ శతం చ శతం చ సహస్రం చ సహస్రం చాయుతం చాయుతం
 చ ప్రయు తం చ ప్రయుతం చాయుతం చాయుతం చాయుతం చ న్యర్బుదం చ
 సముద్రశ్చ మధ్యం చాంత శ్చ పరార్థశ్చ || 40 || ఇమా మే అగ్నా ఇష్టకా
 ధేనవ స్సన్తు షష్ఠి సహస్రమయుతమక్షీయమాణా ఋతుష్టా స్తన్
 ఋతావృధో ఘృతశ్చతో మధుశ్చతా ఊర్జస్వతీః పయస్వతీ స్వధాయినీః
 కులాయినీస్తా మే అగ్నా ఇష్టకా ధేనవ స్సన్తు విరాజో నామ కామదుష్టా
 అముత్రాముష్మిం ల్లోకే || 41 ||

74mytra.2final2

పోషేణాసి విశ్వస్మై సూర్య స్సహస్రస్య పరార్థశ్చ త్రిగ్ంశచ్చ || 14 ||
 లోకం పుణ ప్రాణమిన్ద్రాగ్న్యశు రగ్నే దేకయాగ్నే జాతానశ్మినా
 రాజ్జ్యయం ప్రాచ్ఛ్యాత్వా మధుశ్చ పురోవాతసని రుదపురానామ
 చతుర్థశ్చ || 14 ||

లోకం పుణాగ్నే ర్జిన్య ఛన్త సేమామ ఏకచత్వారిగ్ంశత్ || 41 ||

లోక మముష్మింల్లోకే ||

|| ఇతి మధ్యమకాణ్డే ||

|| అగ్నిచితి రామ అష్టమః ప్రపాఠకః ||

శ్లో|| జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్సబీకా కృతిమ్|
 ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ఋషిస్కహే||

నవమః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

ఆ త్వా వహన్తు హరయః సుచేతస్ శ్వేతైరశ్లేవరిహ కేతుమద్భిః |
వాతజవైర్బల వద్భిర్మనోజవైరస్మిన్ యజ్ఞే మమ్మ హవ్యాయ శర్వ ||
దేవానాం చ ఋషీణాం చాసురాణాం చ పూర్వజమ్ | మహాదేవగ్ం
సహస్రాక్షగ్ం శివమావాహయామ్య హమ్ || తత్పురుషాయ విద్మహే
మహాదేవాయ ధీమహి | తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్ || తద్ధాగ్లాచ్యాయ
విద్మహే గిరిసుతాయ ధీమహి | తన్నో గౌరీ ప్రచోదయాత్ || తత్క్య
మారాయ || 1 || విద్మహే కార్తికేయాయ ధీమహి | తన్న సస్కన్ధః ప్ర
చోదయాత్ || తత్క్యరాటాయ విద్మహే హస్తిముఖాయ ధీమహి | తన్నో దన్తి
ప్రచోదయాత్ || తచ్ఛత్రుర్ముఖాయ విద్మహే పద్మాసనాయ ధీమహి | తన్నో
బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ || తత్కేశవాయ విద్మహే నారాయణాయ ధీమహి |
తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ || తద్భాస్కరాయ విద్మహే ప్రభాకరాయ ధీమహి |
తన్నో భానుః ప్రచోదయాత్ || తత్సమరాజాయ విద్మహే మహారాజాయ
ధీమహి | తన్నశ్చన్ద్రః ప్రచోదయాత్ || తజ్జ్వలనాయ విద్మహే వైశ్వానరాయ
ధీమహి | తన్నో వహ్నిః ప్రచోదయాత్ || తత్త్యజపాయ విద్మహే

75mytra.2final12

మహాజపాయ ధీమహి | తన్నో ధ్యానః ప్రచోదయాత్ || తత్పరమాత్మాయ
విద్మహే వైవస్వతాయ ధీమహి | తన్న సస్పృష్టః ప్రచోదయాత్ || 2 ||

కుమారాయ తన్న ఏకాన్నత్రిగ్ంశచ్ఛ || 1 ||

నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతో తా ఇషవే నమః | నమస్తే అస్తు ధన్వనే
బాహుభ్యాముత తే నమః || యా తే రుద్ర శివా తనూరఘోరాపాపకాశినీ |
తయా నస్త శ్వా శంతమయా గిరిశన్తాభిచాకశీహి || యామిషుంగిరిశన్త
హస్తే బిభర్ష్యస్తవే | శివాం గిరిశ తాం కురు మా హిగ్ంసీః పురుషం జగత్ ||
శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి | యథా || 3 || న సస్వర్వా ఇజ్జన
స్సంగమే సుమనా అసత్ || అధ్యవోచదధివక్తా ప్రథమో దైవ్యో భిషక్ |
అహీష్ట శ్చసర్వా స్తమ్భయ స్వర్వాశ్చ యాతుధాన్యో ౭ధరాచీః
పరాసువ || అసౌ యస్మామౌ అరుణ ఉత బభ్రు స్సుమన్తలః | యే చేమే
అభిత్తో రుద్రా దిక్షు శ్రితా సహస్రశో ౭వై షాగ్ం హేడ ఈమహే || అసౌ
యో ౭వసర్వతి నీలగ్రీవో విలోహితః | ఉతైన్మ గోపా || 4 || అదృశన్మతైన
ముదహార్ష్యః || ఉతైన్మ విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతు నః || నమో
నీలకపర్దాయ సహస్రాక్షాయ మీథుషే | అథో యే అస్య సత్వాన ఇదం
తేభ్యో ౭కరం నమః || నమస్తా ఆయుధాయానాతతాయ ధృష్టవే | ఉభాభ్యా
ముత తే నమో బాహుభ్యాం తవ ధన్వనే || ప్రముఞ్చ ధన్వనస్త్యము

భయోరార్హ్యోర్హ్యమ్ | యాశ్చ తే హస్తా ఇషవః పరా తాః || 5 || భగవో
వప || అవతత్య ధనుష్ట్యగ్ం సహస్రాక్ష శతేషుధే | ప్రశీర్ఘ్య శల్యానాం
ముఖగ్ం శివో న స్సుమనా భవ || విజ్యం ధనుః కపర్దివో విశల్యో బాణవం
ఉత | అనేశన్నస్య యా ఇషవ ఆభూరస్య నిషజ్గతిః || పరి తే ధన్వనో
హేతిరస్మాన్వృణక్తు విశ్వతః | అథో య ఇమధిస్తవారే అస్మిన్నిధేహి
తమ్ || యాతే హేతిర్మిథుష్టమశివం బభూవ తే ధనుః | తయాస్మాన్ విశ్వ
తస్త్వమయక్ష్మయా పరిభుజ || 6 ||

యథాగోపా స్తాధను స్సప్తచ || 2 ||

నమో హిరణ్యబాహవే సేనాన్యే దిశాం చ పతయే నమో నమో
వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యః పశూనాం పతయే నమో నమో హరికేశాయోపవీతినే
పుష్టానాం పతయే నమో నమో శృషిష్ణజ్జరాయ త్విషిమతే పథీనాం పత
యే నమో నమో బభుశాయ వ్యాధినే ల్లస్య పతయే నమో నమో
రుద్రాయాత తాయినే క్షేత్రస్య పతయే నమో నమో భవస్య హేత్యై
జగత్స్పతయే నమో నమో సూతాయాహన్తాయ వన్దనాం పతయే
నమో నమః || 7 || రోహితాయ స్థపతయే వృక్షాణాం పతయే నమో
నమో మన్త్రిణే వాణిజాయ కక్షాణాం పతయే నమో నమో భువంతయే
వారివస్కృతాయా షధీనాం పతయే నమో నమో సప్తహమానాయ నివ్యాధిన

అవ్యాధినీనాం పతయే నమో నమో ఆక్రన్ధయత ఉచ్చైర్హోపాయ సత్త్వా
నాం పతయే నమో నమః కృత్స్నవీతాయ ధావతే పత్తీనాం పతయే
నమో నమో నిషజ్గితే కకుభాయ స్తేనానాం పతయే నమో నమో వజ్రచే
పరివజ్రచే స్తాయూనాం పతయే నమో నమో నిచేరవే పరిచరాయ
|| 8 || అరణ్యా నాం పతయే నమో నమో నిషజ్గిత ఇమధిమతే తస్కరాణాం
పతయే నమో నమో స్సృగాయిభ్యో జిఘాగ్ంసద్భో ముష్టతాం పతయే
నమో నమో లసిమద్భ్యో నక్తం చరద్భ్యః ప్రకృన్తానాం పతయే నమో
నమో ఉష్ణిషిణే గిరిచరాయ కులుజ్చానాం పతయే నమో నమః || 9 ||

నమః పరిచరాయైకాన్న త్రిగ్ంశచ్చ || 3 ||

నమో ఇమకృద్భ్యో ధనుష్కృద్భ్యశ్చ వో నమో నమో ఇమమద్భ్యో
ధన్వాయభ్యశ్చ వో నమో నమో అతన్వానేభ్యః ప్రతిదధానేభ్యశ్చ వో నమో
నమో ఆయచ్ఛద్భ్యో విస్మజద్భ్యశ్చ వో నమో నమో లస్యద్భ్యో
విధ్యద్భ్యశ్చ వో నమో నమః స్వపద్భ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చ వో నమో నమో
శృయానేభ్యా ఆసీనేభ్యశ్చ వో నమో నమో స్తిష్ఠద్భ్యో ధావద్భ్యశ్చ వో
నమో నమో స్సభాభ్యః || 10 || సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో లశ్వేభ్యో
లశ్వపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో అవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యన్తీభ్యశ్చ వో నమో
నమో ఉగ్రణాభ్యస్తృగ్ం హతీభ్యశ్చ వో నమో నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ

వో నమో నమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చ వో నమో నమః కృచ్ఛేభ్యః
కృచ్ఛపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో
నమో నమ స్సేనాభ్య స్సేనానీభ్యశ్చ వో నమో నమో రథిభ్యో వరూధీభ్యశ్చ
వో నమో నమః క్షత్తృభ్య స్సంగ్రహీతృభ్యశ్చ వో నమో నమో బృహ
ద్భ్యో ఽర్భకేభ్యశ్చ వో నమో నమో యువభ్య ఆశీనేభ్యశ్చ వో నమో
నమః || 11 ||

సభాభ్య స్సేనానీభ్యశ్చ సప్తవిగ్ంశతిశ్చ || 4 ||

నమో బ్రాహ్మణేభ్యో రాజన్యేభ్యశ్చ వో నమో నమ స్సూతేభ్యో
విశ్వేభ్యశ్చ వో నమో నమస్తక్షదోభ్యో రథకారేభ్యశ్చ వో నమో నమః
కులాలేభ్యః కర్మారేభ్యశ్చ వో నమో నమో నిపాదేభ్యః పుష్కేష్టేభ్యశ్చ
వో నమో నమ స్సృణీభ్యో మృగయుభ్యశ్చ వో నమో నమ స్సృభ్య
స్సృపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో భవాయ చ శర్వాయ చ నమో రుద్రాయ
చ || 12 || పశుపతయే చ నమో వ్యుప్తకేశాయ చ కపర్ధినే చ నమో
నీలగ్రీవాయ చ శితికణ్ఠాయ చ నమ స్సహస్రాక్షాయ చ శతధన్వనే చ
నమో గిరిశాయ చ శిపివిష్టాయ చ నమో మీథుష్టరాయ చేషుమతే చ
నమో హ్రస్వాయ చ వామనాయ చ నమో బృహతే చ వర్షియసే చ
నమో వృద్ధాయ చ సువృద్ధవనే చ నమో ఽగ్రీయాయ చ ప్రథమాయ చ

77mytra.2final2

నమ ఆశవే చాజిరాయ చ నమ శ్శిభాయ చ శీఘ్రాయ చ నమ
ఊర్మాయ చావస్వన్యాయ చ నమో ద్వీప్యాయ చ స్రోతస్యాయ చ || 13 ||

రుద్రాయ చాశవేచ సప్తదశచ || 5 ||

నమ ఆశుషేణాయ చాశురథాయ చ నమో బిల్వినే చ కవచినే చ
నమో వర్మిణే చ వరూధినే చ నమ శూరాయ చావభిన్తతే చ నమ
శ్రుతాయ చ శ్రుతసేనాయ చ నమో జ్యాయసే చ కనీయసే చ నమః
పూర్వజాయ చాపరజాయ చ నమో మధ్యమాయ చాపగల్భాయ చ నమో
జఘన్యాయ చ బుధ్న్యాయ చ నమ సోభన్యాయ చ ప్రతిసరాయ చ ||
14 || నమో యామ్యాయ చ క్షేమ్యాయ చ నమో ఽవసాన్యాయ చ
శ్శోక్యాయ చ నమ ఉర్వర్యాయ చ ఖల్యాయ చ నమో వన్యాయ చ
కక్ష్యాయ చ నమ శ్రవాయ చ ప్రతిశ్రవాయ చ నమః పథ్యాయ చ
స్మత్యాయ చ నమో నాద్యాయ చ వైశన్తాయ చ నమో నీప్యాయ చ
భిద్యాయ చ నమో వట్కాయ చ కూప్యాయ చ నమ స్సూద్యాయ చ
సరస్యాయ చ || 15 ||

ప్రతిసరాయ చ సరస్యాయ చ || 6 ||

నమో దున్దుభయే చాహననీయాయ చ నమో ధృష్టవే చ ప్రమృశాయ
చ నమో నిషజ్గిణే చేషుధిమతే చ నమస్తిగ్మేషవే చాయుధినే చ నమ

స్వా॒యు॒ధా॒య॒ చ॒ సు॒ధన్వ॑నే॒ చ॒ న॒మో॒ మే॒ఘ్నా॑య॒ చ॒ వి॒ద్యు॒త్యా॑య॒ చ॒
 న॒మో॒ వ॒ర్షా॑య॒ చా॒వ॒ర్షా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ వీ॒ధి॒యా॑య॒ చా॒త॒ప్యా॑య॒ చ॒
 న॒మో॒ వా॒త్యా॑య॒ చ॒ రే॒ష్మ॒ణ్యా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ వా॒స్త॒వ్యా॑య॒ చ॒ వా॒స్తు॒పా॑య॒
 చ॒ ॥ 16 ॥ న॒మ॒ సో॒మా॑య॒ చ॒ రు॒ద్రా॑య॒ చ॒ న॒మ॒స్తా॒మ్రా॑య॒ చా॒రు॒ణా॑య॒
 చ॒ న॒మ॒ శ్శం॑గ॒వే॒ చ॒ ప॒శు॒ప॒త॒యే॒ చ॒ న॒మ॒ ఉ॒గ్రా॑య॒ చ॒ భీ॒మా॑య॒ చ॒ న॒మో॒
 ౭గ్రే॒వ॒ధా॑య॒ చ॒ దూ॒రే॒వ॒ధా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ హ॒స్తే॑ చ॒ హ॒నీ॒య॒సే॒ చ॒ న॒మో॒
 వృ॒క్షే॒భ్యో॒ హ॒రి॒కే॒శే॒భ్యో॒ న॒మ॒స్తా॒రా॑య॒ న॒మ॒ శ్శం॑భ॒వే॒ చ॒ మ॒యో॒భ॒వే॒ చ॒
 న॒మ॒ శ్శం॑క॒రాయ॒ చ॒ మ॒య॒స్క॒రాయ॒ చ॒ న॒మ॒ శ్శి॒వాయ॒ చ॒ శి॒వ॒త॒రాయ॒
 చ॒ ॥ 17 ॥

వా॒స్తు॒పా॑య॒చ॒ శి॒వ॒త॒రాయ॒ చ॒ ॥ 7 ॥

న॒మ॒ శ్శి॒ఖ॒ణ్డి॑నే॒ చ॒ పు॒ల॒స్తి॑నే॒ చ॒ న॒మః॒ కి॒గ్గం॒శి॒లాయ॒ చ॒ క్షే॒ణాయ॒ చ॒
 న॒మ॒ ఇ॒రి॒ణ్యా॑య॒ చ॒ ప్ర॒ప॒థ్యా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ గృ॒హ్నా॑య॒ చ॒ గో॒ష్ఠ్యా॑య॒ చ॒
 న॒మో॒ గే॒హ్నా॑య॒ చ॒ త॒ల్పా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ కూ॒ల్యా॑య॒ చ॒ తీ॒ర్థ్యా॑య॒ చ॒
 న॒మః॒ పా॒ర్యా॑య॒ చా॒వా॒ర్యా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ ప్ర॒త॒ర॒ణాయ॒ చో॒త్త॒ర॒ణాయ॒ చ॒
 న॒మః॒ ప్ర॒వా॒హ్నా॑య॒ చ॒ సి॒క॒త్తా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ ఘే॒న్యా॑య॒ చ॒ శ॒ష్పా॑య॒ చ॒
 ॥ 18 ॥ న॒మో॒ ని॒వే॒ప్యా॑య॒ చ॒ హృ॒ద్యా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ కా॒ట్యా॑య॒ చ॒
 గ॒హ్వ॑రే॒ష్ఠ్యా॑య॒ చ॒ న॒మ॒ శ్శు॒ప్త్యా॑య॒ చ॒ హ॒రి॒త్త్యా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ పా॒గ్గం॒
 స॒వ్యా॑య॒ చ॒ ర॒జ॒స్యా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ లో॒ప్యా॑య॒ చో॒ల॒పా॑య॒ చ॒ న॒మా॒

ఊ॒ర్మ్యా॑య॒ చ॒ సూ॒ర్మ్యా॑య॒ చ॒ న॒మః॒ ప॒ర్ణా॑య॒ చ॒ ప॒ర్ణశా॒దాయ॒ చ॒ న॒మో॒
 ౭ప॒గు॒ర॒మా॒ణాయ॒ చా॒భి॒ఘ్న॑తే॒ చ॒ న॒మ॒ ఆ॒భి॒ద॒తే॒ చ॒ ప్ర॒భి॒ద॒తే॒ చ॒ న॒మ॒
 ఆ॒భి॒దాయ॒ చ॒ ప్ర॒భి॒దాయ॒ చ॒ ॥ 19 ॥

శ॒ష్పా॑య॒ చ॒ ప్ర॒భి॒దాయ॒ చ॒ ॥ 8 ॥

న॒మో॒ గి॒రి॒కే॒భ్యో॒ దే॒వా॒నా॒గ్గం॒ హృ॒ద॒యే॒భ్యో॒ న॒మో॒ వి॒చి॒న్వ॑త్యే॒భ్యో॒
 న॒మ॒ ఆ॒క్షి॒ణకే॒భ్యో॒ న॒మ॒ ఆ॒న్య॒హ॒తే॒భ్యః॑॥ ద్రా॒పే॒ అ॒న్త॒స॒స్ప॑తే॒ ద॒ర్శి॒ద్ర
 న్నీ॒ల॒లో॒హిత॑॥ ఏ॒షాం॒ ప॒శూ॒నా॒మా॒సాం॒ ప్ర॒జా॒నాం॒ మా॒భై॒ర్మా॒రు॒జ్జో॒ చ॒ నః॒
 కిం॒ చ॒నా॒మ॒మత్॑॥ ఇ॒మా॒ రు॒ద్రా॑య॒ త॒వ॒సే॒ క॒ప॒ర్ణి॒నే॒క్ష॒య॒ద్వీ॒రాయ॒
 ప్ర॒భ॒రా॒మ॒హే॒ మ॒తీః॑॥ య॒థ్తా॒న॒ శ్శ॒మ॒స॒ ద్వి॒ప॒దే॒ చ॒తు॒ష్ప॒దే॒ వి॒శ్ణం॒
 పు॒ష్టం॒ గ్రా॒మే॒ అ॒స్మి॒న్న॒నా॒ తు॒రమ్॑॥యా॒ తే॒ ॥ 20 ॥ రు॒ద్ర॒ శి॒వా॒ త॒నూ॒
 శ్శి॒వా॒ వి॒శ్వా॒హా॒ భే॒ష॒జా॒ శి॒వా॒ రు॒త॒స్య॒ భే॒ష॒జా॒ తయా॒ నో॒ మృ॒డ॒ జీ॒వ॒సే॑॥
 ప॒రి॒నో॒ రు॒ద్ర॒స్య॒ హే॒తి॒ర్వృ॒ణక్తు॒ ప॒రి॒ త్వే॒ష॒స్య॒ దు॒ర్మ॒తి॒ర॒ఘా॒యోః॑॥ అ॒వ్
 స్థి॒రా॒ మ॒ఘ॒వ॒ద్యు॒స్త॒ను॒ష్వ॒ మీ॒థ్య॒స్తో॒కాయ॒ త॒నయా॑య॒ మృ॒డ॑॥ మీ॒థు॒ష్ట॒మ
 శి॒వ॒త॒మ॒ శి॒వో॒ న॒ ఏ॒ధి॒ సు॒మ॒నా॒ భ॒వ॑॥ అ॒వ॒త॒త్య॒ ధ॒ను॒ష్ట్య॒మక్ర॒థ॒ సు॒మ॒నా॒
 భ॒వ॑॥పి॒న్దా॒కం॒ బి॒భ్ర॒దా॒గ్గం॒ కృ॒త్తిం॒ వ॒స్థా॒నా॒ ఉ॒త్॑॥ 21 ॥ చ॒ర॒ ॥ ^Aవి॒క్రీ॒డ
 వి॒లో॒హిత॑ న॒మస్తే॒ అస్తు॒ భగ॑వః॥ యా॒స్థే॒ స॒హ॒స్ర॒గ్గం॒ హే॒త॒యో॒ ౭న్యా॑స్థే
 అ॒స్మి॒న్ని॒వ॒ప॒స్తు॒ తాః॑॥ స॒హ॒స్రా॒ణి॒ స॒హ॒స్ర॒శో॒ హే॒త॒య॒స్త॒వ॒ బా॒హ్వాః॑॥

^A 'వ్యకృడ' ఇతి పాఠాంతరమ్॥

తాసామీశానో మఘవన్పరాచీనా ముఖాకృధి॥ అసంఖ్యాతా సహస్రాణి
యే రుద్రా అధి భూమ్యామ్॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని
తన్మసి॥ యే అస్మిన్మహాత్యర్థవే అన్తరిక్షే భవా అధి॥ తేషాగ్ం
సహస్రయోజనే ౭వ ॥ 22 ॥ ధన్వాని తన్మసి॥ యే నీలగ్రీవా శ్శితకణ్ఠా
దివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని తన్మసి॥
యే నీలగ్రీవా శ్శితకణ్ఠా శ్శర్వా అధః క్షమాచరాః॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే
౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ యే వృక్షేష్టు శష్పిజ్జ్వరా నీలగ్రీవా విలోహితాః॥
తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ యే భూతానా మధిపతయో
విశిఖాస్టః కపర్ధినః॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ యే
పథాం పథిరక్షయ ఐలమృడాయ ^Aవృధః॥ తేషామ్ ॥ 23 ॥ సహస్రయోజనే
౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ యే తీర్థాని ప్రచరన్తి సృగవన్తో నిషజ్గణః॥ తేషాగ్ం
సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ యే అన్నేష్టు వివిధ్యన్తి పాత్రేష్టు
పిబతో జనాన్॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ ధన్వాని తన్మసి॥ య ఏతావన్తో
వా భూయాగ్ంసో వా దిశో రుద్రా వితస్థిరే॥ తేషాగ్ం సహస్రయోజనే ౭వ
ధన్వాని తన్మసి॥ నమో అస్తురుద్రేభ్యో యే దివి యేషాం వర్షమిష
వస్తేభ్యో దశ ప్రాచీర్దశ ॥ 24 ॥ దక్షిణా దశ ప్రతీచీర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వాస్తేభ్యో

^A ఐలమృడావో యుధః ! ఇతి పాతాస్తరమ్॥

నమో అస్తు తే నో మృడన్తు తేయం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమేషాం
జమ్భే దధ్మో నమో అస్తురుద్రేభ్యో యే అన్తరిక్షే యే దివి యేషాం వాతా
ఇష్టవస్తేభ్యో దశ ప్రాచీర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వాస్తేభ్యో
నమో అస్తు తే నో మృడన్తు తే ॥ 25 ॥ యం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి
తమేషాం జమ్భే దధ్మో నమో అస్తురుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం యే షా
మన్నమి షవస్తేభ్యో దశ ప్రాచీర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వాస్తేభ్యో
నమో అస్తు తే నో మృడన్తు తేయం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమేషాం
జమ్భే దధ్మః ॥ 26 ॥

యాతే ఉదవ తేషాం దశతే షట్పత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 9 ॥

అఘోరేభ్యో అథ ఘోరేభ్యో అఘోరఘోరతరేభ్యశ్చ॥ సర్వత
శ్శర్వశర్వేభ్యో నమస్తే రుద్ర రూపేభ్యో నమః॥ యః పథ స్సమనుయాత్తి
స్వర్గం లోకం గామివ సుప్రణీతా॥ తేన త్వం భగవాన్ యాహ్ని పథా॥ ఇమే
హిరణ్యవర్ణా స్స్వం యోనిమావిశన్తా॥ గచ్ఛ త్వం భగవాన్ పునరాగమ
నాయ పునర్దర్శనాయ సహదేవ్యాయ సహవృషాయ సహగణాయ
సహపార్షదాయ యథాహుతాయ నమోనమాయ నమశ్శివాయ నమస్తే
అస్తు మా మా హిగ్ం సంః॥ ఆవాహితమావాహిత నమస్కృతం నమస్కృత
విసర్జితం విసర్జిత పథంగచ్ఛ పథం గచ్ఛ దివం గచ్ఛ దివం గచ్ఛ స్వర్గచ్ఛ

స్వర్గచ్ఛ జ్యోతిర్గచ్ఛ జ్యోతిర్గచ్ఛ సమస్తే అస్తుమామాహిగంసీః ॥ 27 ॥

నమాయ నమ స్సప్తత్రిగంశచ్ఛ ॥ 10 ॥

ఆత్వా వహన్తు సమస్తే నమోహిరణ్యబాహవే నమ ఇషుకృద్భ్యో
నమో బ్రాహ్మణేభ్యో నమ ఆశుషేణాయ నమో దుందుభయే నమ శిఖండినే
నమో గిరికేభ్యోఽఘోరేభ్యో దశ ॥ 10 ॥

ఆత్వావహన్తు సభాపతిభ్యోరుద్ర శివా సప్తవిగంశతిః ॥ 27 ॥

ఆత్వా మామా హిగంసీః॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ అగ్నిచితి ర్నామ నవమః ప్రపాఠకః ॥

DDDD

శ్లో॥ జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్/
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే॥

దశమః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

అశ్మన్నూర్జం పర్వతే శిశియాణామద్భ్య ఓషధీభ్యో వనస్పత్తిభ్యో
అధిసంభృతామ్ తా న్నాఇషమూర్జం ధత్త మరుత స్సగం రరాణా అశ్మ
న్తస్థే క్షున్నయితా ఊర్జ్యం ద్విష్య స్తం తే శుగ్రుచ్ఛతు॥ సముద్రస్య
త్వాప్త కయాగ్నే పరివ్యయామసి పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ॥ హిమస్య
త్వా జరా యుణాగ్నే పరివ్యయామసి పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ॥ ఉప
॥ 1 ॥ జ్ఞాన్ముపవేతసే ఽవతర నదీషా అగ్నే పితృమపామసి మణ్డూకి
తాభిరాగహి సేమం నో యజ్ఞం పావకవర్ణగం శివం కృధి॥ అపామిదం
న్యాయనగం సముద్రస్య నివేశనమ్ అన్యోఽస్థే అస్మత్తపన్తు హేతయః
పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ॥ అగ్నే పావక రోచిషా సనః పావక దీదివః॥
పావకయా యశ్చితయన్త్యా కృపా క్షామన్రుచ ఉషసో న॥ 2 ॥ కేతునా
ఆ యో ఘృణే న తతృపాణో అజరస్తూర్వన్న యామన్నేతశస్య నూరణే॥
నమస్తే హరసే శోచిషే చాథో తే అర్చిషే నమః॥ అన్యోఽస్థే అస్మత్తపన్తు
హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ॥ ద్రుషదే వేణ్మృష దే వేడ
పుష దే వే డ్భృష్టిష దే వేడ్యనర్షదేవేత్స్వర్షిదేవేత్॥ అన్మృపతే ఽన్నస్య

నో దేహ్యానమీవస్య శుష్మిణః | ప్రప్ర 3 || దాతారం తారిష ఊర్జం నో
 ధేహి ద్విపదే చతుష్పదే || యే దేవా దేవానాం యజ్ఞియా యజ్ఞియానాగ్ం
 సంవత్సరీయముపభాగమాసతే | అహుతా దో హవిష్టో యజ్ఞే అస్మిన్స్వయం
 పిబన్తు మధునో ఘృతస్య || యే దేవా దేవేభ్యో అధి దేవత్యమాయన్ యే
 బ్రహ్మణః పురవితార్ అస్య | యేభ్యో న ఋతే పవతే ధామ కిం చన
 న తే దివో న పృథివ్యా అధిస్సుషు || ప్రాణదా అపానదా వ్యానదా
 వర్చధా వరివోధాః | అన్యై స్తే అస్మ త్తపన్తు హేతయః పావకో
 అస్మభ్యగ్ం శివోభవ || 4 ||

ఉపన ప్రాపానదా ద్వాదశ చ || 1 ||

అగ్నిస్త్రిగ్మేన శోచిషా యాసద్విశ్వం శన్యత్రీణమ్ | అగ్నిర్నో వనుతే
 రయిమ్ || య ఇమా విశ్వా భువనాని జుహ్వదృషిర్హోతా న్యసీదత్పితా
 నః | స ఆశిషా ద్రవిణమిచ్ఛమానః ప్రథమచ్ఛదవరం ఆవివేశ || కిన్ స్విద్యనం
 క ఉ స వృక్ష ఆసీద్యతో ద్యావాపృథివీ నిష్ఠతక్షుః | మనీషిణో మనసా
 పృచ్ఛతేదుతద్యదధ్యతిష్ఠత్ || 5 || భువనాని ధారయన్ || కిన్ స్విదాసీ
 దధిష్ఠా నమారమ్భణం కతమత్ప్రియక్తాసీత్ | యతో భూమిం జనయన్
 విశ్వకర్మా వి ద్యామార్జోన్మహినా విశ్వచక్షాః | యో విశ్వతశ్చక్షురుత
 విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్ | సం బాహుభ్యామధమత్సం

పత్తత్రైర్ద్యావాభూమీ జనయన్తేవ ఏకః || యా తే ధామాని పరమాణి యావమా
 యా మధ్యమావిశ్వకర్మ న్నుతేమా | శిక్షా సఖిభ్యో హవిషా || 6 || స్వధావ
 స్వయం యజస్య తన్వం జుషాణః || విశ్వకర్మన్ హవిషా వర్త నేన
 త్రాతారమిన్ద్ర మకృణోరవధ్యమ్ | తస్మై విశ సస్యమనమన్త దైవీరయముగ్రో
 వి హ శవో యథాసత్ || విశ్వకర్మన్ హవిషా వావృధాన స్వయం యజస్య
 పృథివీముత ద్యామ్ | ముహ్యన్త్యన్యే అభితో జనాస ఇహాస్మాకం మఘవా
 సూరిరస్తు || వాచస్పతిం విశ్వకర్మాణమూతయే మనోయుజం వాజే
 అద్యాహువేమ | స నో నేద్దిష్టా హవనా జుజోష విశ్వశంభూరవసేసాధుకర్మా
 || 7 ||

అతిష్ఠ ధృవిషా హవనా చత్వారిచ || 2 ||

చక్షుషః పితా మనసా హి ధీరో ఘృతమేనే అజనన్మహిమానే |
 యదేదన్తా అదదృగ్ంహస్త పూర్వా ఆదిద్ధ్యావాపృథివీ అప్రథేతామ్ || విశ్వక
 ర్మా విమమే యో విహాయ ధర్తా విధర్తా పరమో తసందృక్ | తేష్టా
 మిష్టాని సమిషా మదన్తి యత్రా సప్తఋషీన్పర ఏక్మాహుః || త ఆయజన్త
 ద్రవిణా సమస్మిన్స్పృష్టయః పూర్వే జరితారో న భూనా | అసూర్తా సూర్తే
 || 8 || రజసి నిషత్తా యే భూతాని సమకృణ్యన్మిమాని || యో నః పితా
 జనితా యో విధర్తా యో న స్సతో అభ్యా స్తజ్జజాన | యో దేవానా

న్నామధా ఏక ఏవ తగ్ం స్తం ప్రశ్నం భువనా యన్త్యన్యా॥ పరో దివః
పర ఏనా పృథివ్యాః పరో దేవేభ్యో అస్మరం యదస్తి కల్పస్విధర్మం
ప్రథమం దద్రా ఆపో యత్ర దేవా స్సమగచ్ఛంత సర్వే తమిధ ర్భమ్॥
9 ॥ ప్రథమం దద్రా ఆపో యత్ర దేవా స్సమగచ్ఛంత విశ్వే అజస్య నాభా
అధ్యైకమర్చితం యస్మిన్విశ్వా భువనాద్ధి తస్యః॥ విశ్వక్రూరే చేదజనిష్ఠ
దేవ ఆదిద్గన్ధర్వో అభవద్విత్తీయః తృతీయః పితా జనితౌషధీనామపాం
గర్భం వ్యదధుః పురుత్రా॥ న తం విదాథ య ఇవనా
జజానాన్యద్యుష్మాకమంతరం బభూవ నీహరేణ ప్రాప్తౌతా జల్వాన్య
చాసుతృప ఉక్తశాసశ్చరన్తి॥ 10 ॥

అసూరై గర్భమసుతృపో ద్వేచ ॥ 3 ॥

ఉదేనముత్తరం నయాగ్నే ఘృతేనాహుత సమేనం పర్చసా సృజ
ప్రజయా చ బహుం కృధి॥ ఇన్ద్రేమం ప్రతరం నయ సజాతానామసద్భవీ
రాయస్సోష్ఠేణ సగంస్సృజ దేవేభ్యో భాగదా అసత్॥ యన్త్యకుర్మో గృహే
హవిస్త్వమగ్నే వర్ధయా త్వమ్ తస్మై దేవా అధిబ్రువన్నయం చ బ్రహ్మ
ణస్సృతిః॥ ఆశు శ్శిశానో వృషభో న యుధ్మో ఘనాఘనః॥ 11 ॥
క్షోభనశ్చర్షణీనామ్ సంక్రన్తనో ఽనిమిష ఏకవీర శ్శతగ్ం సేనా అజయ
త్సాకమిన్ద్రః॥ సంక్రన్తనేనానిమిషేణ జష్టునా యుక్తా రేణ దుశ్చ్యవనేన

82mytra.2final2

ధృష్టునా తదిన్ద్రేన జయత తత్సహధ్వం యుధ్మో నరా ఇషుహస్తేన
వృష్టా॥ స ఇషుహస్తాన్సన్షజ్జిభిర్వశీ సగంస్సృష్టాసుయుత్స్విన్ద్రో గణేషు
సగంస్సృష్ట జిత్సోమవా బ్రాహుశ షర్భ్యార్థ్యధ్వన్వా ప్రతిహితాభిరస్తా॥
బృహస్పతే పరిదీయా రథేన రక్షోహమిత్రం అపబాధమానః ప్రభజ్ఞన్
॥ 12 ॥ సేనాః ప్రమృణో యుధా జయన్మస్మాకమే ధ్యవితా రథానామ్॥
అభి గోత్రాణి సహసా గాహమాన ఆదాయో వీర శ్శతమ్మన్యురిన్ద్రః
దుశ్చ్యవనః పృతనాషాడ్ధయో షధ్యో ఽస్మాకగ్ం సేనా అవతుప్రయుత్సు॥
బలవిజ్ఞాయ స్థవిరః ప్రవీర స్సహస్వాన్ వాజీ సహమాన ఉగ్రః అభివీరో
అభిసత్వా సహోజ్జ్వలమిన్ద్ర రథమాతిష్ఠ గోవిత్॥ గోత్రభిదం గోవిదం
వజ్రబాహుం జయన్తమజ్మ ప్రమృణన్తమోజసా ఇమగ్ం సజాతా
అనువీరయధ్వమ్ ॥ 13 ॥ ఇన్ద్రగ్ం సఖాయో అనుసగంరభధ్వమ్॥
ఇన్ద్ర ఏషాం నేతా బృహస్పతి ర్దక్షిణా యజ్ఞః పుర ఏతు సోమః
దేవసేనానామభిభజ్జతీనాం జయన్తీనాం మరుతో యన్తు మధ్యే॥ ఇన్ద్ర
స్య వృష్టో వరుణస్య రాజ్ఞ ఆదిత్యాన్తాం మరుతాగ్ం శర్త ఉగ్రమ్
మహామనసాం భువనచ్యవనాం ఘోష్టో దేవానాం జయతాముద్రస్థాత్॥
అస్మాకమిన్ద్ర స్సమృతేషు ధ్యజేష్వస్మాకం యా ఇష్టవన్తా జయన్తు
అస్మాకం వీరా ఉత్తరే భవన్తస్మాను దేవా అవతా భరేష్వా॥ 14 ॥

ఘనాఘనః ప్రభజ్ఞాన్వీరయధ్వమస్మాన్పఞ్చ చ || 4 ||

ఉదుత్వా||పఞ్చ దిశో దైవీర్యజ్ఞమవన్తు దేవీరపామతిం దుర్మతిం
బాధమానాః| రాయస్సోష్టే యజ్ఞపతి మాభజన్తి రాయస్సోష్టే అధ్యయజ్ఞో
అస్థాత్|| సమిధే అగ్నా అధిమామహాన ఉక్థప్రతా ఈడ్యో గృభీతః| తప్తం
ఘర్మం పరిగృహ్యాయజన్తోర్జా యద్యజ్ఞమశమన్త దేవాః|| దైవ్యాయ ధాత్రే
దేష్టే దేవశ్రీ శ్రీమనా శ్శతపాత్| పరిగృహ్య యజ్ఞమాయన్|| హరికేశ
సూర్యరశ్మిః పురస్తాత్|| 15 || సవితా జ్యోతిరుద్దయం అజస్రమ్| తస్య
పూషా ప్రసవే యాతి విద్యాన్తంపశ్యన్విశ్వా భువనాని గోపాః|| దేవా
దేవేష్వ ధ్వర్యన్తో అస్థుర్వీతగ్ం శ్మిత్రా శ్మితం యజ్ఞద్యై|| తురీయో
యజ్ఞో యత్ర హవ్యమేతి తతో వాకా ఆశిషో నో జుషంతామ్|| ఇన్ద్రం విశ్వా
అవీవృధన్తముద్రవ్యచసం గిరః| రథీతమగ్ం రథీనాం వాజ్ఞానాగ్ం సత్త్వ
తిం పతిమ్|| విమాన్ ఏష దివో మధ్య ఆస్త ఆపపువాన్రోదసి|| 16||
అన్తరిక్షమ్|| స విశ్వాచీరభిచష్టే ఘృతాచీరన్తరా పూర్వమపరం చ కేతుమ్||
ఉక్తాస్ముద్రే అరుణ స్సుపర్ణః పూర్వస్య యోనిం పితురావివేశ| మధ్యే
దివో నిహితః పృశ్నిరశ్మాచిచక్రమేరజసస్పాత్యన్తో|| సుమ్నహూర్యజ్ఞ ఆ
చ వక్షద్యక్షదగ్నిరేవో దేవం ఆ చ వక్షత్| దేవహూర్యజ్ఞ ఆ చ వక్షద్యక్ష
దగ్ని రేవో దేవం ఆ చ వక్షత్|| వాజస్య మా ప్రసవేనేతి ద్యే || 17||

83mytra.2final2

పురస్తాద్రోదసి దేవ మష్టా చ || 5 ||

కమధ్వమగ్నినా నాకముఖ్యగ్ం హస్తేషు బిభ్రతః| దివః పృథ్వీ స్స
ర్గత్వా మిశ్రా దేవేభిరాధ్వమ్|| ప్రాచీమను|| అగ్నే ప్రేహి ప్రథమో దేవాయతాం
చక్తుర్దేవాన్తా ముతమర్త్యానామ్| ఇయక్షమాణా భృగుభి స్సహ స్వర్యన్తు
యజమానా స్స్వస్తి|| పృథివ్యా అహ ముదన్తరిక్ష మారుహ మన్తరి
క్షాద్ధివమారుహమ్| దివోనాకస్య పృష్ఠా శతస్వర్ణోత్తిరగామహమ్|| స్వర్యన్తో
నాపేక్షన్తా ఆ || 18 || ద్యాగ్ం రోహన్తి రోదసి| యజ్ఞం యే విశ్వతోధారగ్ం
సువిద్యాగ్ంసో వితేనిరే|| సక్తోషాసాగ్నే సహస్రాక్ష|| సుపర్ణోఽసి గరుత్మా
న్ప్రేష్టే పృథివ్యా స్సిద| భాసాన్తరిక్షమాప్టుణ జ్యోతిషా దివముత్త భాన
తేజసా దిశా ఉద్భగ్ంహ|| ఆజుహ్వన స్సుప్రతీకః పురస్తాదగ్నే స్వం
యోనిమాసీదసాధ్య| అస్మిన్తధస్థే అధ్యుత్తరస్మిన్విశ్వే దేవా యజమాన
శ్చ సీదత|| తాగ్ం స్వవితుర్వరేణ్యస్య || 19 || చిత్రామాహం వృణే
సుమతిం విశ్వజన్యామ్| యామస్య కణ్వో అద్దుహత్ప్ర పీనాగ్ం
సహస్రధారాం పయసా మహింగామ్|| విధేమతే పరమే జన్మన్నగ్నే
విధేమ స్తోమైరవరే సధస్థే| యస్మాద్యోనేరుద్దార్ధిథా యజా తం ప్రత్యే
సమిధే జుహురే హవీగ్ంషి|| ప్రేథో అగ్నే దీదిహి పురో నోఽజస్రయా
సూర్యాయవిష్ఠ| తాగ్ం శశ్వన్తా ఉపయన్తి వాజాః|| అగ్నే తమద్య సప్త

తే అగ్నే॥ చిత్తిం జుహోమి మనసా యథ్వా దేవా ఇహాగమన్ వితిహోత్రాఘ్రి
తావృధః॥ సముద్రస్య వో వయునస్య పత్మన్జుహోమి విశ్వకర్మణే।
విశ్వాహోదాభ్యగ్ం హవిః॥ 20 ॥

అ వరేణ్యస్య తమద్య ద్యావిగ్ంశతిశ్చ ॥ 6 ॥

అశ్మన్నూర్జ మగ్నిస్తిగ్మేన చక్షుష ఉద్దేన ముద్దుత్వా క్రమధ్య మగ్నినా
షట్ ॥ 6 ॥

అశ్మన్నుద్దేనముత్తరం విగ్ంశతిః ॥ 20 ॥

అశ్మన్నూర్జగ్ంహవిః ॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ అగ్నిచితి ర్నామ దశమః ప్రపాఠకః ॥

DDDD

శ్లో॥ జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్సృజీకా కృతిమ్।
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే॥

ఏకాదశః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

శుక్రజ్యోతిశ్చ చిత్రజ్యోతిశ్చ సత్యజ్యోతిశ్చ జ్యోతిష్మా శ్చ సత్యశ్చ
ఋతపాశ్చాత్యగ్ంహ ఋతజిచ్చ సత్యజిచ్చ సేనజిచ్చ సుషేణశ్చ
న్తిమిత్రశ్చ దూరేఽమిత్రశ్చ గణ ఋతశ్చ సత్యశ్చ ధ్రువశ్చ ధరుణశ్చ
ధర్తా చ విధర్తా చ విధారయ ఈదృజ్జైతాదృజ్చ సదృజ్చ ప్రతిసదృజ్చ
మితశ్చ సంమితశ్చ ॥ 1 ॥ సభరా ఈదృక్షాస ఏతాదృక్షాస ఊషణ
స్సదృక్షాసః ప్రతిసదృక్షాసా ఏతన మితాస్త్వ సంమితానో న ఊతయే
సభరనో మరుతో యజ్ఞే అస్మిన్నిన్ద్రం దైవీర్విశ్నో మరుతో ఽనువర్తానో
యథేన్ద్రం దైవీర్విశ్నో మరుతో ఽనువర్తానో ఽభవన్నేవమిమం యజమానం
దైవీశ్చ విశో మానుషీశ్చానువర్తానో భవన్తు ॥ 2 ॥

సంమితశ్చైక చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 1 ॥

వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతిశ్చ మే ప్రస్పతిశ్చ మే ధీతిశ్చ మే
క్రతుశ్చ మే స్వరశ్చ మే శ్లోకశ్చ మే శ్రావశ్చ మే శ్రుతిశ్చ మే జ్యోతిశ్చ
మే స్వశ్చ మే ప్రాణశ్చ మే ఽపానశ్చ మే వ్యానశ్చ మే ఽసుశ్చ మే

చి॒త్తం చ॒ ॥ 3 ॥ మా॒ ఆ॒ధీ॒తం చ॒ మే॒ వా॒క్ష్ప మే॒ మ॒న॒శ్చ మే॒ చ॒క్ష॒శ్చ మే॒
శ్రో॒త్రం చ॒ మే॒ ద॒క్ష॒శ్చ మే॒ బ॒లం చ॒ మా॒ ఓ॒జ॒శ్చ మే॒ స॒హ॒శ్చ మా॒
ఆ॒యు॒శ్చ మే॒ జ॒రా చ॒ మ॒ ఆ॒త్మా చ॒ మే॒ త॒నూ॒శ్చ మే॒ శ॒ర్మ చ॒ మే॒ వ॒ర్మ
చ॒ మే॒ ఓ॒జ్ఞాని చ॒ మే॒ ఓ॒స్థాని ॥ 4 ॥ చ॒ మే॒ ప॒రూ॒గ్ంషి చ॒ మే॒ శ॒రీ॒రాణి చ॒
మే॒ జ్యో॒ష్ఠ్యం చ॒ మా॒ అ॒ధి॒ప॒త్యం చ॒ మే॒ మ॒న్యు॒శ్చ మే॒ భా॒మ్ను॒శ్చ మే॒ మ్ను॒
శ్చ మే॒ ఓ॒మ్ను॒శ్చ మే॒ జే॒మా చ॒ మే॒ మ॒హి॒మా చ॒ మే॒ వ॒రి॒మా చ॒ మే॒
ప్ర॒థి॒మా చ॒ మే॒ వ॒ర్షా చ॒ మే॒ ద్రా॒ఘ్మా చ॒ మే॒ వృ॒ధం చ॒ మే॒ వృ॒ద్ధి॒శ్చ మే॒ ॥ 5 ॥

చి॒త్తం చ॒ మే॒ ఓ॒స్థాని స॒ప్త॒చ॒త్వారి॒గ్ంశ॒చ్ఛ ॥ 2 ॥

స॒త్యం చ॒ మే॒ శ్ర॒ద్ధా చ॒ మే॒ జ॒గ॒చ్ఛ మే॒ ధ॒నం చ॒ మే॒ వ॒శ॒శ్చ మే॒
త్వి॒షి॒శ్చ మే॒ క్రీ॒డా చ॒ మే॒ మో॒ద॒శ్చ మే॒ సూ॒క్తం చ॒ మే॒ సు॒కృ॒తం చ॒ మే॒
జా॒తం చ॒ మే॒ జ॒ని॒ష్య॒మా॒ణం చ॒ మే॒ వి॒త్తం చ॒ మే॒ వే॒ద్యం చ॒ మే॒ భూ॒తం
చ॒ మే॒ భ॒వ్యం చ॒ మ॒ ఋ॒ధం చ॒ ॥ 6 ॥ మా॒ ఋ॒ద్ధి॒శ్చ మే॒ సు॒గం చ॒ మే॒
సు॒ప॒థం చ॒ మే॒ క్లు॒ప్తం చ॒ మే॒ క్లు॒ప్తి॒శ్చ మే॒ మ॒తి॒శ్చ మే॒ సు॒మ॒తి॒శ్చ మే॒ శం
చ॒ మే॒ మ॒య॒శ్చ మే॒ ప్రి॒యం చ॒ మే॒ ఓ॒ను॒కా॒మ॒శ్చ మే॒ కా॒మ॒శ్చ మే॒
సౌ॒మ॒న॒స॒శ్చ మే॒ భ॒గ॒శ్చ మే॒ ద్ర॒వి॒ణం చ॒ మే॒ భ॒ద్రం చ॒ మే॒ శ్రే॒యః ॥ 7 ॥ చ॒
మే॒ వ॒సీ॒య॒శ్చ మే॒ య॒శ్చ మ॒ ఋ॒తం చ॒ మే॒ ఓ॒మృ॒తం చ॒ మే॒ ఓ॒య॒క్ష్మం
చ॒ మే॒ ఓ॒నా॒మ॒య॒చ్ఛ మే॒ జీ॒వా॒తు॒శ్చ మే॒ దీ॒ర్ఘా॒యు॒త్వం చ॒ మే॒ ఓ॒న॒మి॒త్రం

85mytra.2final2

చ॒ మే॒ ఓ॒భ॒యం చ॒ మే॒ సు॒ఖం చ॒ మే॒ శ॒య॒నం చ॒ మే॒ సూ॒షా॒శ్చ మే॒
సు॒ది॒నం చ॒ మే॒ ॥ 8 ॥

ఋ॒ధం చ॒ మే॒ శ్రే॒య॒శ్చ తు॒శ్చ త్వారి॒గ్ంశ॒చ్ఛ ॥ 3 ॥

య॒న్తా చ॒ మే॒ ధ॒ర్తా చ॒ మే॒ క్షే॒మ॒శ్చ మే॒ ధృ॒తి॒శ్చ మే॒ వి॒శ్వం చ॒ మే॒
మ॒హా॒శ్చ మే॒ సం॒వి॒చ్ఛ మే॒ జ్ఞా॒త్రం చ॒ మే॒ సూ॒శ్చ మే॒ ప్ర॒సూ॒శ్చ మే॒ సీ॒రం
చ॒ మే॒ ల॒యు॒శ్చ మా॒ ఊ॒ర్క చ॒ మే॒ సూ॒నృ॒తా చ॒ మే॒ ప॒య॒శ్చ మే॒ ర॒స॒శ్చ
మే॒ ఘృ॒తం చ॒ ॥ 9 ॥ మే॒ మ॒ధు చ॒ మే॒ స॒గ్ధి॒శ్చ మే॒ స॒పీ॒తి॒శ్చ మే॒ కృ॒షి॒శ్చ
మే॒ వృ॒ష్టి॒శ్చ మే॒ జై॒త్రం చ॒ మా॒ జే॒ద్భే॒త్రం చ॒ మే॒ ర॒యి॒శ్చ మే॒ రా॒య॒శ్చ
మే॒ పు॒ష్టం చ॒ మే॒ పు॒ష్టి॒శ్చ మే॒ వి॒భు చ॒ మే॒ ప్ర॒భు చ॒ మే॒ పూ॒ర్ణం చ॒ మే॒
పూ॒ర్ణత॒రం చ॒ మే॒ కు॒య॒వం చ॒ మే॒ ఓ॒క్షి॒తిః ॥ 10 ॥ చ॒ మే॒ ఓ॒క్తు॒చ్ఛ మే॒
ఓ॒న్నం చ॒ మే॒ వ్రీ॒హా॒య॒శ్చ మే॒ య॒వా॒శ్చ మే॒ మా॒షా॒శ్చ మే॒ తి॒ల్లా॒శ్చ మే॒
Aఓ॒ణ॒వ॒శ్చ మే॒ ప్రి॒య॒జ్ఞ॒వ॒శ్చ మే॒ శ్యా॒మా॒కా॒శ్చ మే॒ నీ॒వా॒రా॒శ్చ మే॒
గో॒ధూ॒మా॒శ్చ మే॒ మ॒సూ॒రా॒శ్చ మే॒ ము॒ద్ధా॒శ్చ మే॒ ఖ॒ల్వా॒శ్చ మే॒ ॥ 11 ॥

ఘృ॒తం చ॒ మే॒ క్షి॒తి॒శ్చ తు॒శ్చ త్వారి॒గ్ంశ॒చ్ఛ ॥ 4 ॥

ప॒ర్వ॒తా॒శ్చ మే॒ గి॒ర॒య॒శ్చ మే॒ సి॒క॒తా॒శ్చ మే॒ వ॒న॒స్ప॒త॒య॒శ్చ మే॒
ఓ॒శ్మా చ॒ మే॒ మృ॒త్తి॒కా చ॒ మే॒ హి॒ర॒ణ్యం చ॒ మే॒ ఓ॒య॒శ్చ మే॒ సీ॒సం చ॒ మే॒
Aఅ॒ర్ణ॒వ॒శ్చ మే॒ ఇ॒తి పా॒రా॒స్త॒రమ్

త్రపు చ మే శ్యామం చ మే లోహితాయసం చ మే లగ్నిశ్చ మా అపశ్చ
 మా ఓషధయశ్చ మే వీరుధశ్చ మే కృష్ణపచ్యాశ్చ మే కృష్ణపచ్యాశ్చ || 12 ||
 మే గ్రామ్యాశ్చ మే పశవ ఆరణ్యాశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పంతాం విత్తం చ మే
 విత్తిశ్చ మే భూతం చ మే భూత్తిశ్చ మే లర్థశ్చ మా ఏమ చ మ ఇత్యా
 చ మే గత్తిశ్చ మే కర్మ చ మే శక్తిశ్చ మే వసు చ మే వసత్తిశ్చ || 13 ||
 మే లగ్నిశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే సోమశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే సవితా చ మా
 ఇన్ద్రాశ్చ మే సరస్వతీ చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే పూషా చ మా ఇన్ద్రాశ్చ
 మే లదిత్తిశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే ధాతా చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే త్వష్టా చ మా
 ఇన్ద్రాశ్చ మే మిత్రః || 14 || చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే వరుణశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ
 మే విష్ణుశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే బృహస్పతిశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే వసవశ్చ
 మా ఇన్ద్రాశ్చ మే రుద్రాశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మ ఆదిత్యాశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే
 మరుతశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే పృథివీ చ మే || 15 || ఇన్ద్రాశ్చ మే లన్తరిక్షం
 చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే ద్యాశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే నక్షత్రాణి చ మా ఇన్ద్రాశ్చ
 మే సమా చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే కృషిశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే వృష్టిశ్చ మా
 ఇన్ద్రాశ్చ మే దిశశ్చ మా ఇన్ద్రాశ్చ మే విశ్వే చ మే దేవా ఇన్ద్రాశ్చ మే
 లగ్ంశుః || 16 || చ మే రశ్మిశ్చ మే లధిపతిశ్చ మే లద్రాభ్యశ్చమ

86mytra.2final2

ఉపాగ్ంశు శ్చ మే లన్తర్యామశ్చ మ ఇన్ద్రవాయవశ్చ మే మైత్రావరుణశ్చ
 మ ఆశ్వినశ్చ మే ప్రతిప్రస్థాన శ్చ మే శుక్రశ్చ మే మన్థీ చ మ ఆగ్రాయణశ్చ
 మే వైశ్వదేవశ్చ మ ఇన్ద్రాగ్నిశ్చ మే క్షుల్లకవైశ్వదేవశ్చ మే ధ్రువశ్చ మే
 || 17 || వైశ్వానరశ్చ మే మరుత్వతీయాశ్చ మే నిష్కేవల్యశ్చ మే
 సావిత్రశ్చ మే సారస్వతశ్చ మే పాతీవతశ్చ మే హరియోజనశ్చ మే
 స్రుచశ్చ మే చమసాశ్చ మే వాయువ్యాని చ మే ద్రోణకలశశ్చ మే
 లధిషవణేచ మే గ్రావాణశ్చ మే పూతభృచ్చ మే లపూతభృచ్చ మే
 బర్హిశ్చ మే వేదిశ్చ మే లవభృథశ్చ మే స్వగాకారశ్చ మే || 18 ||

కృష్ణపచ్యాశ్చ వసత్తిశ్చ మిత్రశ్చ మే లగ్ంశు ధ్మవశ్చ మే వేదిశ్చ

సప్తచ || 5 ||

అగ్నిశ్చ ఘర్మశ్చార్కశ్చ సూర్యశ్చ ప్రాణశ్చాశ్వమేధశ్చాదిత్తిశ్చ పృథివీ
 చ దిత్తిశ్చ ద్యాశ్చ శక్వరీరఙ్ములయో దిశశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పంతామృతు
 శ్చ వ్రతం చ సంవత్సరశ్చ తపశ్చాహారాత్రే ఊర్వశ్శీవే బృహద్రథన్తరే
 చ మే యజ్ఞేన కల్పేతామేకా చ తిస్సశ్చాత్రయస్త్రిగ్ం శతశ్చతస్రశ్చ || 19 ||
 అష్టా చాష్టాచత్వారిగ్ంశతస్త్రివిశ్చ త్ర్యవీ చ దిత్యవాడ్చ దిత్యాహీ
 చ పశ్చాచిశ్చ పశ్చాచీచ త్రివత్సశ్చ త్రివత్సా చ తుర్యవాడ్చ తుర్యోహీ

చ పష్టవాడ్చ పష్టాహీ చోక్షా చ వశా చ ఋషభశ్చ వేహచ్చ ధేనుశ్చా
నద్యాశ్చ స్త్రోమశ్చ యజ్ఞశ్చ ఋక్చ సామ చ దీక్షా చ తపశ్చ బృహచ్చ
రథస్తరం చాషధయో వనస్పత్యయో దిశశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పంతామన్నాయ
త్వా వాజాయ త్వా వాజజిత్వా యే త్వేషే త్వోర్జేత్వా రయ్యై త్వా పోషాయ
త్వా || 20 ||

చత్రసశ్చ తప ప్షడిగ్ంశతిశ్చ || 6 ||

శుక్రజ్యోతిశ్చ వాజశ్చ సత్యం చ యంతా చ పర్వతాశ్చాగ్నిశ్చ
ఘర్మశ్చపట్ || 6 ||

శుక్రజ్యోతిశ్చమే ఒక్షితిర్విగ్ంశతిః || 20 ||

శుక్రజ్యోతిః పోషాయత్వా ||

|| ఇతి మధ్యమకాణ్డే ||

|| అగ్నిచితి ర్నామ ఏకాదశః ప్రపాఠకః ||

శ్లో|| జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్ఫుటికా కృతిమ్ |
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్య హే ||

ద్వాదశః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

విశ్వే నో అద్య మరుతో విశ్వ ఊతీ విశ్వే భవన్త్యగ్నయ సస్మిధాః |
విశ్వే నో దేవా అవసాగమన్నిహ విశ్వమస్తు ద్రవిణం వాజ్ఞో అస్మే ||
వాజ్ఞో మే సప్త ప్రదిశశ్చత్రసో వాపరావతః | వాజ్ఞో మా విశ్వే రేవైర్ధనసాతా
ఇహవతు || వాజ్ఞః పురస్తాదుత మధ్యతో నో వాజ్ఞో దేవాన్మతుభిః కల్పయాతి |
వాజ్ఞస్య హి ప్రసవే నన్నమీతి విశ్వాః || 1 || ఆశా వాజపతిర్భవేయమ్ ||
వాజ్ఞో మే అద్య ప్రసువాతి దానం వాజ్ఞో దేవాన్ హవిషా వర్ధయాతి |
వాజ్ఞో హిమా సర్వవీరం చకార సర్వా ఆశా వాజపతిర్భయేయమ్ || సం
మా సృజామి పయసా పృథివ్యా సన్ం మా సృజామ్యద్భిరోషధీభిః | నో
ఒహం వాజగ్ం సనేయమగ్నే || పయః పృథివ్యాం పయ ఓషధీషు పయో
ది ఖవ్యన్తర్క్తే పయో ధాః | పయస్వతీః ప్రదిశ సన్న మహ్యమ్ || 2 ||

విశ్వాసన్న మహ్యమ్ || 1 ||

ఋతాపాఢ్యతద్ధామాగ్నిర్ల సర్వస్తస్యాషధయో ఒప్సరసో ముదా నామ

స న్న ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం ప్లాతు తా న్న ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం ప్లాన్తు
తస్మై స్వాహా వట్టాభ్యః స్వాహా వట్నగ్ంహితో విశ్వస్థామా సూర్యో
గన్ధర్వస్తస్య మరీచయో ఽపనరస్ ఆయువో నామ సుషుమ్ణ సూర్యరశ్మి
శ్చన్ద్రమా గన్ధర్వస్తస్య నక్షత్రాణ్యపనరస్థో బేకుర యోనామేషిరో విశ్వవ్య
చా వాతో గన్ధర్వస్తస్య ॥ 3 ॥ ఆప్తో ఽపనరసా ఊర్జో నామ భుజీ స్థువర్ణో
యజ్ఞో గన్ధర్వస్తస్య దక్షిణా అపనరసా ఏష్టయో నామ బృహస్పతి
ర్విశ్వకర్మణ్యో గన్ధర్వస్తస్య మరుత్తోఽపనరసా ఓజో నామ ప్రజాపతిః
పరమేష్ఠీ మనో గన్ధర్వ స్తస్య ర్కామాన్యపన రసస్తనవా నామామృడయో
దూరేహేతిర్మృత్యు ర్గన్ధర్వస్తస్య ప్రజా అపనరస్థో భీరవో నామ స నో
భువనస్య పతే యస్య త ఉపర్తి గృహో విరాట్పతే ॥ 4 ॥ అస్మై బ్రహ్మణే
ఽస్మై క్షత్రాయ మహి శర్మ యచ్చ యస్య తే విశ్వా ఆశా అపనరసః
ష్టియా నామ స న్న ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం ప్లాతు తా న్న ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం
ప్లాన్తు తస్మై స్వాహా వట్టాభ్య స్వాహా వట్ ॥ 5 ॥

తస్య విరాట్పతే ద్వాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ 2 ॥

సముద్రో ఽసినభస్వానార్ద్రదాను శ్శంభూర్మయోభూరభిమావాహి
స్వాహావస్యర్హసి దువస్వాఞ్శంభూర్మయోభూరభి మా వాహి స్వాహా

88mytra.2final2

మారుతో ఽసి మరుత్తాం గణ శ్శంభూర్మయోభూరభి మా వాహి స్వాహా
సజూరభా ఆయవభి స్సజూరుషా ఆరుణీభి స్సజోష్ణా అశ్వినా దగ్ంసోభి
స్సజూ సూరా ఏతశేన సజూర్వైశ్వానర ఈడయా ఘృతేన స్వాహా ॥
అగ్నిం యునజ్మి శవసా ఘృతేన ॥ 6 ॥ దివ్యగ్ం స్థువర్ణం వయసం
బృహస్పతమ్ తేన వయం పతేమ బ్రధ్నస్య విష్టపః శ్శో రుహ్ణా
అధినాక ఉత్తమే ॥ ఇమా తే పక్షా అజరౌ పతత్రిణౌ యాభ్యాగ్ం రక్షాః
స్యవహః స్యగ్ం తాభ్యాం వయం పతేమ సుకృతాము లోకం యత్రా
ఋషయో జగ్ముః ప్రథమా యే పురాణాః ॥ ఇన్ద్రర్షక్ష శ్వేన ఋతావా
హిరణ్యపక్ష శ్శకునో భురణ్యుః మహాన్తధస్తే ధ్రువ ఆ నిష్ఠతో నమస్తే
అస్తు ॥ 7 ॥ మా మాహిగ్ం సీః దివో మూర్ధాసి నాభిః పృథివ్యా
ఊర్గపామోషధీనామ్ విశ్వాయు శ్శర్మ సప్రథా నమస్తథే విశ్వస్య
మూర్ధన్నధితిష్ఠసి శ్రితః ॥ సముద్రే తే హృదయమన్తరాయురపో దత్తోదధిం
భిన్త దివః పర్జన్యాదన్తరిక్షా త్పృథివ్యాస్తతో నో వృష్ణావత ॥ వితేముఞ్చామి
రశనాం వి రశ్మిన్వి యోక్తాణి పరిచర్తనాని ధత్తాదన్మభ్యం ద్రవ్విణా ॥ 8 ॥
ఇహ భద్రం ప్ర మా బ్రూతాద్భాగదాం దేవతాసు ॥ ఇష్టో యజ్ఞో
భృగుభిర్ద్రవిణోదా యత్తిభిరాశీర్థా వసుభిః ఇష్టో అగ్నిరాహుతః పిపర్తు న

ఇష్టగ్ం హవి స్వర్గేద్దుందేవేభ్యో నమః॥ 9 ॥

పుతేనతే అస్తు ద్రవిణా చతుర్విగ్ంశచ్చ ॥ 3 ॥

యేనా ఋషయస్తపసా సత్రమాసతేన్దానా అగ్నిస్వరాభరంతః।
యమాహు ర్మనవ స్త్విర్ణబర్హిషం తస్మిన్నహం నిద్ధధే నాక్తే అగ్నిమ్॥
తం పత్నీభిరనుగచ్ఛేమ దేవాః పుత్రైర్భాతృభిరుత వా హిరణ్యైః। నాకం
గృభ్తానా స్సుకృతస్య లోకే తృతీయే పృష్ఠే అధి రోచనే దివః॥ ఆ వాచో
మధ్యమరుహదుభరణ్యురయమగ్ని సంతృప్తిశ్చేకితానః। పృష్ఠేష్టుధివ్యా
నిహితః ॥ 10 ॥ దవిద్యుతదధస్పదం కృణుతాం యే పృతనన్యవః॥
అయమగ్నిర్వీరతమో వయోధా స్సహస్రియో జ్యోతతామప్రయుచ్చన్।
విభ్రాజమాన స్సలిలస్య మధ్యా ఉప ప్రయాహి దివ్యాని ధామన్॥ అగ్నే
చ్యవస్య సమనుప్రయాహ్యోవిష్పథో దేవయాన్తాన్కృణుష్వ। ఇదమిదగ్ం
సుకృతమారభస్య యత్రా ఋషయో జగ్ముః ప్రథమా యే పురాణాః॥
సంప్రచ్యవధ్యముప సంప్రయాతావిష్పథో దేవయాన్తాన్కృణుధ్వమ్॥
ఏభిః ॥ 11 ॥ సుకృతైరనుగచ్ఛేమ దేవా యత్ర నః పూర్వేపితరఃపరేతాః॥
ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజాగృహ్యేనమిష్టాపూర్తేసగ్ంస్సృజేథా మయం చ॥
పున్ః కృణ్వన్ః పితరో యువానో న్వాతాగ్ంస్సప్త తన్హమేతమ్॥ యేన

89mytra.2final2

వహసి సహస్రం యేనాగ్నే సర్వవేదసమ్। తేనేమం యజ్ఞం నో వహ
స్వర్తేవేషు గన్తవే॥ అయం తే॥ 12 ॥

నిహిత రేభిశ్చతుశ్చతారిగ్ంశచ్చ ॥ 4 ॥

సమాస్త్వాగ్న ఋతవో వర్ధయన్తు సంవత్సరా ఋషయో యాన్తి సత్యా।
సం దివ్యేన దీదిహి రోచనేన విశ్వా ఆభాహి ప్రదిశశ్చత్రసః॥ సం చేధ్యస్త్వా
గ్నేప్ర చ బోధయైనముచ్చ తిష్ఠ మహతే సాభగాయ। మా చ రిషదుపసత్తా
తే అగ్నే బ్రహ్మణస్తే యశస స్సన్తు మాన్యే॥ త్వామగ్నే వృణతే బ్రాహ్మణా
ఇమే శివః॥ 13 ॥ అగ్నే సంవరణే భవా నః। సపత్నహగ్నే అభిమాతిజిద్భు
వ స్వే గయే జాగృహ్యప్రయుచ్చన్॥ ఇహైవాగ్నే అధిధారయా రయం
మా త్వా నిక్రన్పూర్వచిత్తై నికారిణః। క్షత్రమగ్నే సుయమమస్తు
తుభ్యముపసత్తా వర్ధతాం తే అనిష్ఠృతః॥ క్షత్రేణాగ్నే స్వేన సగ్ం రభస్య
మిత్రేణాగ్నే మిత్రధేయే యతస్య। సజాతాన్తాం మధ్యమేష్ఠేయాయ
రాజ్ఞామగ్నే విహవ్యో దీదిహిహ॥ అతి నిహః॥ 14॥ అతి స్రుధో అత్యచ్చి
త్తిమతి నిర్ఋతిమద్య। విశ్వా హ్యగ్నే దురితా తర త్వమథాస్మభ్యగ్ం
సహవీరగ్ం రయందాః॥ అనాధృష్యో జాతవేదా అనిష్ఠృతో విరాడగ్నే
క్షత్రభృద్దీదిహిహ। వ్యమీవాః ప్రముఞ్చన్మానుషాణాగ్ం శివేభిరద్య

పరిపాహి నో వృథే॥ బృహస్పతే సవిత్సోధయై నగం సగం శితం
చిత్సంతరగం సగం శిశాధి వర్తయై నం మహతే సాభగాయ విశ్వే ॥ 15 ॥
చైనమనుమదన్తు దేవాః॥ అముత్రభూయాదధ యద్యమస్య బృహస్పతే
అభిశ స్తేరముఞ్చః॥ ప్రత్యూహతామశ్వినా మృత్యుమస్మా దేవానామగ్నే
భిషజా శచీభిః॥ ఉద్వయం తమసస్సరి జ్యోతిః పశ్యన్తా ఉత్తరమ్॥ దేవం
దేవత్రా సూర్యమగ్నం జ్యోతిరుత్తమమ్ ॥ 16 ॥

శివోనిహర్విశ్వే చతుస్తిగంశచ్చ ॥ 5 ॥

ఊర్ధ్వ అస్య సమిధో భవన్త్యర్ధ్వ శుక్రా శోచీష్యగ్నేః॥ ద్యుమత్తమా
సుప్రతీకస్య సూనోః॥ తనూనపాదసురో విశ్వవేదా దేవో దేవేభ్యో దేవయాన్తా
స్సథో అనక్తు మధ్యా ఘృతేన॥ మధ్యా యజ్ఞం నక్షతిప్రిణానః॥ సరాశగంస్తో
అగ్ని స్సుకృద్దేవ స్స్థువితా విశ్వవారః॥ అచ్ఛాయమేతి శవసా ఘృతేన॥
ఈడానో వహ్నిర్నమసాగ్నిః సుచో అధ్వరేష్టు ప్రయత్ను॥ స
యక్షదస్యమహిమాన్తమగ్నేః॥ స ఈమ్ ॥ 17 ॥ మన్త్యా స్సుప్రయసా స్థరీమన్॥
బర్హిష్టో మిత్రమహః॥ వసుశ్చేతిష్టో వసుధాతమశ్చ॥ ద్వారో దేవీరన్వస్య
విశ్వాః ప్రతా దదన్తే అగ్నే॥ ఉరువ్యచ్ఛసో ధామ్నా పత్యమానాః॥ తే అస్య
యోషణే దివ్యో న యోన్తా ఉపాసానక్తా॥ ఇమం యజ్ఞమవతా మధ్వరం
నః॥ దైవ్యా హోతారా ఊర్ధ్వమిమమధ్వరం నో ఽగ్నేర్జిహ్వభిగృణీ తమ్॥

90mytra.2final2

కృణుతం న స్విష్టమ్॥ తిస్రో దేవీర్బర్హిరేద సోనమ్ ॥ 18 ॥ ఇడాసరస్వతీ
మహి భారతీ గృణానా॥ తన్నస్తురీపమద్భుతం పురుక్షు త్వష్ట స్సువీర్యమ్॥
రాయసోషం విష్య నాభిమస్మే॥ వనస్పతే ఽవసృజా రరాణస్తన్తా
దేవేభ్యః॥ అగ్నిర్దవ్యగం శ్చమితా సూదయాతి॥ అగ్నే స్వాహా కృణుహి
జాతవేదా ఇన్ద్రాయ దేవేభ్యః॥ విశ్వే దేవా హవిరిదం జుషన్తామ్ ॥ 19 ॥

స ఈష్ట సోన మేకాన్న చత్వారిగంశచ్చ ॥ 6 ॥

విశ్వేన ఋతాపాట్సముద్రో యేన సమ్నాస్తోవ్యర్ధ్వ షట్ ॥ 6 ॥

విశ్వేనో దవిద్యుతతైకాన్సవిగంశతిః ॥ 19 ॥

విశ్వేనో జుషన్తామ్॥

॥ ఇతి మధ్యమకాణ్డే ॥

॥ అగ్నిచితి ర్నామ ద్వాదశః ప్రపాఠకః ॥

శ్లో॥ జ్ఞానాన్వమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్॥
ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే॥

త్రయోదశః ప్రపాఠకః - అగ్నిచితిః

సమన్యాయస్త్వపయన్త్యన్యా స్స మానమూర్వం నద్యః పృణన్తి |
 తముశుచిగ్ం శుచయో దీదివాగ్ంస్ మపాం నపాతం పరితస్థురాపః ||
 హిరణ్యవర్ణ స్సహిరణ్యసందృగపాం నపాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః |
 హిరణ్యయాతృరి యోన్వేర్నిషద్య హిరణ్యదా ద్దదత్యన్నమస్మై ||
 హిరణ్యవర్ణా శ్శుచయః పావకా యాస్తు జాతః కశ్యపో యాస్విన్త్యః |
 అగ్నిం యా గర్భం దధిరే విర్హాపాస్తా నా ఆపః || 1 || శశ్శోన్యా
 భవన్తు || యాసాగ్ం రాజా వర్షణో యాతి మధ్యే సత్యాన్తతే అవపశ్యన్త
 నానామ్ | మధుశ్చ త శ్శుచయో యాః పావకాస్తా నా ఆప శ్శశ్శోన్యా
 భవన్తు || యాస్తాం దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా
 భవన్తి | యాః పృథివీం పయసోన్తన్తి శుక్రాస్తా నా ఆప శ్శశ్శోన్యా భవన్తు ||
 శివేన్ మా చక్షుషా పశ్యతాప శ్శివయా తస్యోపస్పృశత త్వచమ్ || 2 ||
 మే | సర్వం అగ్నిగ్ం ర్పుషదో హువే మయి వరోచ బలమోజ్ఞో
 నిధత్త || యదద స్సంప్రయతీరహా అన్వదన్తా హతే | తస్మాదా న ఋద్యో
 నామ స్థతా వో నామాని సిన్ధవః || సంప్రచ్యుతా వర్షణేన యజ్ఞీవగ్ం

సమవల్లత | తద్దాపోద్దిన్ద్యోవో యతీస్తస్మాదాపో అనుష్ఠన || అపకామ
 స్యన్తమానా అవీవరత వో హికమ్ | ఇన్ద్యోవ శ్శక్తిభిర్దేవీస్తస్మాత్ || 3 || వార్షామ
 వో హికమ్ || ఏకో వో దేవో అప్యతిష్ఠ తన్యన్తమానాయథావశమ్ |
 ఉదానిషుర్మహిరితి తస్మాదుదకముచ్యతే || ఆదిత్యశ్యామ్యుత వా శృణోమ్యా
 మా ఘోషో గచ్ఛతి వాన్వాసామ్ | తీవ్రో రసో మధుపృచామరం గమ ఆ
 మ్నా ప్రాణేన సహ వర్షసాగన్ || ఆపో దేవీర్భృతమిన్వా ఊ ఆపో అగ్నిషోమౌ
 బిభ్రత్యాపా ఇత్యాః | మన్యే భేజానో అమృతస్య తర్హి హిరణ్యవర్ణా అత్పపం
 యదా పః || ఆపో హిష్ఠేతి తిస్రః || దివి శ్రయస్వాన్తరిక్షే యతస్య పృథివ్యా
 స్సంభవ భ్రాజం గచ్ఛ || 4 ||

అపస్త్వచం తస్మాదాపశ్చతుర్విగ్ంశతిశ్చ || 1 ||

తపో యోనిరసి విశ్వాభిస్త్యా ధీభిరచ్ఛిద్రాముపదధామ్యుతం యోని
 స్సత్యం యోని ర్భ్రహ్మ యోనిః క్షత్రం యోనిః పృథివీ యోనిరన్తరి
 క్షం యోనిర్ద్యౌర్యోనిర్దిశో యోనిః || 5 ||

తపోయోనిశ్చతుర్విగ్ంశత్ || 2 ||

ప్రాణాద్దానగ్ం సన్తస్యపానాద్వ్యానగ్ం సంతను వ్యానాచ్ఛక్తు స్సంత
 ను చక్షుష శ్శోత్రగ్ం సంతను శ్శోత్రాత్పృథివీగ్ం సంతను పృథివ్యా
 అన్తరిక్షగ్ం సంతస్యన్తరిక్షాద్దివగ్ం సంతను దివో దిశ స్సంతను దిగ్భ్య

స్వర్గం లోకమునుసంతను || 6 ||

ప్రాణాత్పత్తిగ్గింశత్ || 3 ||

ఋచా త్వా ఛస్తసా సాదయామి వషట్కారేణ త్వా ఛస్తసా సాదయామి
హింకారేణ త్వా ఛస్తసా సాదయామి ప్రస్తావేన త్వా ఛస్తసా సాదయామ్యుద్ధీ
ధేన త్వా ఛస్తసా సాదయామి ప్రతిహారేణ త్వా ఛస్తసా సాదయామి స్తుతేన
త్వా ఛస్తసా సాదయామి నిధనేన త్వా ఛస్తసా సాదయామి || 7 ||

ఋచాద్వాత్రిగ్గింశత్ || 4 ||

దూతం వో విశ్వవేదసగ్ం హవ్యవాహమమర్త్యం యజిష్ఠమృణ్ణసే
గిరా || అగన్మ మహా నమసా యవిష్ఠం యో దీదాయ సమిధ సేవ్య ద్దు
రోణే | చిత్రభానుగ్ం రోదసీ అన్తరుర్వీ స్వాహుతం విశ్వతః ప్రత్యజ్చమ్ ||
అయమిహ || దధన్వే వా యదీమను వోచద్యృహ్మాణి వేరుతత్ | పరి
విశ్వాని కావ్యా నేమిశ్చక్రమివాభువత్ || ఓభే సుశ్చన్య విశ్వతే దర్వీ శ్రీణీష
ఆసని | ఉతో నా ఉత్పూర్వార్యా ఉక్తేషు శవసస్పతా ఇష స్త్యస్తోతృభ్యా
ఆభర || 8 ||

దూతం పుష్పార్యాస్సప్త చ || 5 ||

ఇన్ద్రో దధీచో అస్థిర్భిర్వృత్రాణ్యప్రతిష్కృతః | జహాన నవతీర్నవ ||
అత్రాహ గోరమన్యత నామ త్వష్టరపిచ్ఛమ్ | ^Aఇథా చన్యమసో గృహే ||

ఇచ్చన్నశ్శస్య యచ్చిరః పర్వతేష్వవశితమ్ | అవిన్దచ్చర్కణావతి ||
ఇన్ద్రమిద్గాథిన్ బృహదిన్ద్రమర్కేభిరర్కణః | ఇన్ద్రం వాణీరనూషత || ఇన్ద్రో
దీర్ఘాయ చక్షసా ఆ సూర్యగ్ం రోహయద్దివి | విగోభిరద్రిమైరయత్ || ఇన్ద్రా
ఇధర్యోః || 9 || సచా సంమిశ్నా ఆ వ చోయుజ్ఞా | ఇన్ద్రో వజ్రీ హిరణ్యయః ||
ఇన్ద్ర వాజేషు నో ౭వ సహస్రప్రథనేషు చ | ఉగ్ర ఉగ్రాభి రూతిభిః ||
తమిన్ద్రం వాజయామసి మహా వృత్రాయ హన్తవే | స వృషా వృషభో
భువతు || ఇన్ద్ర సన్దామనే కృత ఓజిష్ఠ సన్ బల్లే హితః | ద్యుమ్నీశ్లోకి స
సోమ్యః || గిరా వజ్రో న సంభృత స్సబల్లో అనవచ్యుతః | వవక్ష ఉగ్రో
అస్తృతః || 10 ||

హర్యోష్టత్పత్వారిగ్గింశచ్చ || 6 ||

అయమగ్ని స్సహసిణో ౭గ్నిర్మూర్ధా త్వామగ్నే పుష్కరాదధి || అబ్ధో
ధ్యగ్ని స్సమిధా జన్తానాం ప్రతి ధేనుమివాయతీముషాసమ్ || యహ్వ ఇ
వ ప్ర వయాముజ్జహ్నాః ప్ర భానవ సిన్ధ్రతే నాకమచ్చ || అవోచామ
కవయే మేధ్యాయ వచో వన్తారు వృషభాయ వృష్టే | గవిష్ఠిరో నమసా
స్తోమమగ్నో దివీవ రుక్మమురువ్యజ్చమశ్రేతమ్ || అబ్ధో హోత్రా యజథాయ
దేవానూర్ధ్వో అగ్నిస్సుమనాః || 11 || ప్రాతరస్థాత్ సమిధస్య రుశదదర్శి
పాజో మహాన్దేవస్తమసో నిరమోచి || జనస్య గోపా అజనిష్ట జాగృవిరగ్ని

సు॒దక్ష॑ సు॒వి॒తాయ॑ న॒వ్యసే॑ | ఘృ॒తప్ర॑తీకో బృ॒హతా॑ ద్వి॒స్పృశా॑
 ద్యు॒మద్యు॑భాతి భ॒రతే॑భ్య శు॒చిః॥ త్వామ॑గ్నే అ॒జ్గిర॑సో గు॒హా హిత॑మన్వవి॒న్ద
 ఇ॒చ్ఛి॒శియా॑ణం వ॒నే వనే॑ | స జాయ॑సే మ॒థ్యమా॑న స॒హో మ॒హ
 త్వామా॑ హు స॒హస॑స్సుత్రమ॒జ్గిరః॑ || తు॒భ్యేద మ॑గ్నే || 12 || మ॒ధుమ॑త్రమం
 వ॒చస్సు॑భ్యం మనీ॒షా ఇ॒యమ్ను॑ శగ్గం॒హృదే॑ | త్వాం గి॒ర సిన్ధు॑మి॒వావనీ॑
 ర్మహీ॑రాపు॒ణన్తి॑ శవ॒సా వర్ధ॑యన్తి చ || సగ్ం స॒మిద్యు॑వసే వృ॒షన్మగ్నే॑
 వి॒శ్వాన్య॑ర్య ఆ ఇ॒డస్స॑దే స॒మిధ్య॑సే స॒నో వసూ॑న్యాభ॒ర || అగ్నిం॑ వః పూ॒ర్యం
 గి॒రా దే॒వమీ॑డే వ॒సూనా॑మ్ | స॒పర్య॑వః పు॒రుప్రి॒యం మి॒త్రం న క్షే
 త్రసా॑ధ॒సమ్ || త్వాం చి॒త్రశ॑వస్తమ హ॒వన్తే॑ || 13 || వి॒క్షు జ॒న్తవః॑ | శోచి॑ష్కే॒శం
 పు॒రుప్రి॒యాగ్నే హ॒వ్యాయ॑ వో॒ధవే॑ || ఆ తే॑ అగ్న ఇ॒ధీమ॑హి ద్యు॒మన్తం
 దే॒వాజ॑రమ్ | య॒థ స్యా॑ తే ప॒నీయ॑సీ స॒మిద్ధీ॑దయ॒తి ద్యవీ॑ష స్తో॒తృభ్యా॑
 ఆభ॑ర || అగ్ని తం మ॒న్యే యో వసు॑ర స్తం యం యన్తి ధే॒నవః॑ | అస్త॑మర్వ॒న్త
 ఆశ॑వోఽస్తం ని॒త్యాసో॑ వా॒జినా॑ ఇ॒ష స్తో॒తృభ్యా॑ ఆభ॑ర || సో అగ్ని॑ర్యోవస్సు
 ర్గృణే॑ సం॒యమా॑యన్తి ధే॒నవః॑ | సమ॑ర్వన్తో రఘు॒ద్రువ॑ స॒గ్ం స్మజా॑తాస్త
 సూ॒రయా॑ ఇ॒ష స్తో॒తృభ్యా॑ ఆభ॑ర || 14 ||

సు॒మనా॑ అగ్నే హ॒వన్త ఆ॒యన్తి॑ ద్వాద॒శ చ॑ || 7 ||

ఏ॒నా వో॑ అగ్నిం స॒మసో॑ర్జో స॒పాత॑మాహు॒వే | ప్రి॒యం చే॒తిష్ఠ॑మ॒రతి॑
 స్వ॒ధ్వరం॑ వి॒శ్వస్య॑ దూ॒తమ॑మృతమ్ || త్వమ॑గ్నే గృ॒హప॑తిస్త్యగ్ం హో॒తా
 నో అ॒ధ్వరే॑ | త్వం పో॒తా వి॒శ్వవార॑ ప్ర॒చేతా॑ య॒క్షి వేషి॑ చ వా॒ర్యమ్ || దే॒వో
 వో ద్ర॒విణో॑దాః పూ॒ర్ణాం వి॒వష్ట్యా॑సి చ॒మ్ | ఉ॒ద్వ్యాసి॑ ఇ॒చ్ఛధ్వ॑ముప వా
 పృ॒ణధ్వ॑మాది॒ద్యో దే॒వ ఓ॒హతే॑ || అగ్నే వా॒జస్య॑ గోమ॒తా ఈ॒శాన॑ స॒హసః॑
 || 15 || య॒హో అ॒స్మే ధే॒హి జా॑తవేదో మ॒హిశ్ర॑వః || స ఇ॒ధానో॑ వ॒స్సుః
 క॒విర॑గ్నిరీ॒డేన్యో॑ గి॒రా | రే॒వద॑స్మభ్యం పు॒ర్యణీ॑క దీ॒దిహి॑ || క్ష॒పో రా॒జన్మ॑త
 త్మన్వా॑గ్నే వ॒స్వోరు॒తోష॑సః | స తి॒గృజ॑మృ ర॒క్షసో॑ దహ॒ప్రతి॑ || అగ్నే
 తమ॑ద్యాశ్వం న స్తో॒మైః క్ర॑తుం న భ॒ద్రగ్ం॑ హృది॒స్పృశ॑మ్ | ఋ॒ధ్యామ్నా॑
 తా ఓ॒హైః || అ॒ధా హ్య॑గ్నే క్ర॒తోర్భద్ర॑స్య దక్ష॒స్య || 16 || సా॒ధోః |
 ర॒థీర్ఋ॑తస్యబృహతో బ॒భూధ॑ || ఆ॒భిష్టే॑ అ॒ద్య గీ॑ర్భిర్మ॒ణన్తోఽగ్నే॑ దాశే॒మ |
 ప్ర॒తే ది॒వో న స్త॑నయన్త శు॒ష్మైః || అగ్ని॑గ్ం హో॒తారం॑ మ॒న్యే దా॑స్వ॒న్తం
 వసు॑గ్ం సూ॒సుగ్ం స॒హసో॑ జా॒తవే॑దసం వి॒ప్రం న జా॑తవే ద॒సమ్ | య
 ఊ॑ర్ధ్వయా॒ స్వధ్వ॑రో దే॒వో దే॒వాచ్ఛా॑ కృ॒పా | ఘృ॒తస్య॑ వి॒భ్రాష్టి॑ మ॒ను
 శు॒క్రశో॑చిషః || ఆ॒జుహ్వా॑నస్య స॒ర్విషః॑ || హగ్ం స శ్శు॒చిష॑ద॒భిత్వం॑ దే॒వగ్ం
 స్తవి॑తారమగ్నే త్వం నో అ॒న్తమః॑ || అ॒ధాహ్య॑గ్న ఏ॒వా హ్య॑గ్నే || 17 ||

స॒హసో॑దక్షస్యాగ్నే న॒వచ॑ || 8 ||

ఆయాహి సుషుమా హి తా ఇన్ద్ర సోమం పిబ్తా ఇమమ్ | ఏదం బర్హి
స్సదో మమ || ఆ త్వా బ్రహ్మయుజా హరీ వహతామిన్ద్ర కేశినా | ఉప
బ్రహ్మణి న శ్శృణు || బ్రహ్మణస్త్వా వయం యుజా సోమపామిన్ద్ర సోమినః |
సుతావన్తో హవామహే || అభిత్వా శూర నోనుమో ౭దుగ్ధా ఇవ ధేనవః |
ఈశానమస్య జగత స్స్వర్గశమీశానమిన్ద్ర తస్థుషః || న త్వాప్తం అన్యో
దివ్యో న పార్థివః || 18 || న జాతో న జనిష్యతే | అశ్వాయన్తో మఘవన్నిన్ద్ర
వాజినో గవ్యన్తస్త్వా హవామహే || త్వమిద్ధి హవామహే సాతా వాజస్య
కారవః | త్వాం వృత్రేష్విన్ద్ర సత్త్వతిం నరస్త్వాం కాష్టాస్వర్వతః || స
త్వం నశ్చిత్ర వజ్రహస్త ధృష్టుయా మహ స్సవానో అద్రివః | గామశ్యగ్ం
రథ్యమిన్ద్ర సంకిర సత్రా వాజం న జిగ్యుషే || కయానశ్చిత్ర ఆభువదూతి
|| 19 || సదావృధ స్సఖా | కయా శచిష్ఠయా వృతా || కస్త్వా సత్యో మదా
నాం మగ్ంహిష్ఠో మత్సదన్తసః | దృఢాచ్చిదారుజే వసు || అభీష్టుణ
స్సభీనామవితా జరిత్రాణామ్ | శతం భవాస్యూతిభిః || యజ్ఞా యజ్ఞా వో
అగ్నయే గిరా గిరా చ దక్షసే | ప్ర ప్ర వయమమృతం జాతవేదసం
ప్రియం మిత్రం న సగ్ంసిషమ్ || ఊర్హో నప్తాతగ్ం స హినాయమస్మ
యుర్దాశేమ హవ్యదాతయే | భువద్వాజేష్వవితా భువద్వృధ ఉత త్రాతా
తనూనామ్ || 20 ||

94mytra.2final2

పార్థివః త్యవితా పశ్చచ || 9 ||

ఋతూనాం పత్నీ ప్రథమేయమాగాదహ్నం నేత్రీ జని శత్రూత
ప్రజానామ్ | ఏక్వా సతీ బహుధోషో శివ్యచాచ్ఛజీర్ణా త్వం జరయ సర్వ
మన్యత్ || కో విరాజో మిథునత్వం ప్రవేద ఋతూనో అస్యాః క ఉ వేద
రూపమ్ | దోహన్యో వేద కతిధా విదుగ్ధాః కతి ధామూని కతి యే వి
వాసాః || ఇయమేవ సా యా ప్రథమా || 21 || వ్యోచ్ఛతాన్ శిష్వన్తశ్చరతి
ప్రవిష్టా | వధూర్మిమాయ నవగజ్జనిత్రీ త్రయ ఏనాం మహిమాన స్సచన్తే |
చన్తస్వతీ ఉషసా పేపిశానేసమానంయోనిమనుసంచ రేతే | సూర్యపత్నీ
విచరతః ప్రజానతీ కేతుమతీ అజరే భూరిరేతసా || ఋతస్య పథామను
తిస్ర ఆగుస్త్రయో ఘర్మాసో అను రేతసాగుః | ప్రజామేకా జన్వత్యూర్జమేకా
క్షత్రమేకా రక్షతి దేవయానామ్ || చతుష్టోమమదధాద్యా || 22 || తురీయా
యజ్ఞస్య పక్షా ఋషయో భవన్తీ | గాయత్రీం త్రిష్టుభం జగతీం విరాజ
మర్కం యుజ్జానా శిష్వరాభరన్నిదమ్ || పశ్చచ్ఛిర్ణాతా విదధా ఇదం
తాసాన్తస్య రజనయన్పశ్చ పశ్చ | తాసాము యన్తి ప్రయవేణ పశ్చ
నాన్తా రూపాణి క్రతవో వసానాః || ఋతస్య ధామన్ప్రథమా వ్యూషుష్యపా
మేకా మహిమానం బిభర్తి | సూర్యస్యైకా చరతి నిష్కృతాన్తి ఘర్మస్యైకా
సవితైకా నియచ్ఛతే || 23 || ఇదన్త్రయోమన్యమానో వా ఆగ్నా

మహం వో అస్మి సఖ్యాయ శేవః | సమానజన్మా క్రతురస్త్యేక స్సర్వ
స్సర్వా విచరతు ప్రజానన్ || భూయాస్మ తే సుమతౌ విశ్వవేదా ఆప్తాః
ప్రతిష్ఠామవిదో హి గాధమ్ | సత్యం వద్దన్తీర్మహిమానమాపాన్యా వో
అన్యామతి మా ప్రయుక్త || రుశద్విధానా సమనా పురస్తాత్ప్రజానతీ యామ్
ముషా అయాసీత్ | బ్రహ్మద్విషస్తమసా || 24 || దేవశత్రూనభివహన్తీ
విశ్వవారా వ్యవాట్ || పశ్చా వ్యుష్టిరను పశ్చాదోహ గాం పశ్చానామ్నీ
మృతవో అను పశ్చా | పశ్చా దిశః పశ్చాదశేన క్లుప్తా స్సమానమూర్ధ్ని
రభి లోకమేక్మమ్ || త్రిగ్ంశత్స్వస్థారా ఉపయన్తి నిష్క్రౌతగ్ం సమానం
కేతుం ప్రతిముఞ్చమానాః | ఋతూన్స్తన్వతే కవయః ప్రజానతీర్మధ్యే
ఛన్దసః పరియన్తి భాస్వతీః || జ్యోతిష్మతీః ప్రతిముఞ్చతే నభో దేవీ రాత్రి
సూర్యస్య వ్రతాని | విపశ్యన్తి పశవో జాయమానా నానారూపా మాతురస్యా
ఉపస్తే || ప్రథమా హవ్యవాస సా ధేనురభవద్యమే | సా నః పయస్వతీ
దుహో ఉత్తరాముత రాగ్ం సమామ్ || 25 ||

ప్రథమాయానియచ్ఛతే తమసా పశ్యన్త్యేకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ || 10 ||

పుష్టో దివి పుష్టో అగ్నిః పృథిన్యాం పుష్టో విశ్వా ఓషధీరావివేశ |
వైశ్వానర స్సహసా పుష్టో అగ్ని స్స నో దివా స రిషస్పాతు నక్తమ్ ||

త్వం యవిష్ఠ దాశుషో నృన్షాహి శృణుధీ గిరః | రక్షా తోకముత
త్మన్ || అగ్నే ధామ్నాని తవ జాతవేదో దేవ స్వధావో అమృతస్య నామ |
యాశ్చ మాయా మాయినాం విశ్వమిన్వత్యే పూర్వీ స్సందధుః
పృష్టబధో || 26 ||

పృష్ట ఏకాన్ష్పఞ్చాశత్ || 11 ||

యవా అయవా ఊమా ఏవా అబ్జ స్సగర సుమేకో అగ్నే కహ్యగ్నే
కిగ్ంశిలాగ్నే దుర్ధాగ్నే వన్యాగ్నే కక్ష్య యా తా ఇష్టుర్యవా నామ తయా
విధేమ తస్యై తే నమస్తస్యాస్తా ఉప పతుతో జివా భూయాస్మ తే యం
ద్విష్మో యశ్చ నో ద్యేష్టి తమస్యా జమ్భే దధ్మః || 27 ||

య వా త్రిచత్వారిగ్ంశత్ || 12 ||

యో అ ఖన్వస్త్వరగ్నిర్యో వృత్రే యః పురుషే యో అశ్మని | య ఆ
వివేశాషధీర్యో వనస్పతీన్స్తేభ్యో అగ్నిభ్యో హుతమ్స్త్యేతత్ || య సోమ్మే
అన్తర్యో గోష్వస్త్వర్యయాగ్ంసి య ఆవివేశ యో మృగేషు | య ఆవివేశ
ద్విపదో యశ్చతుష్పద స్తేభ్యో అగ్నిభ్యో హుతమ్స్త్యేతత్ || యేనేన్ద్ర
స్య రథగ్ం సంబభూవుర్యో వైశ్వానర ఉత విశ్వదావ్యః | ధీరః || 28 || య
శ్మక్రః పరిభూరదాభ్యస్తేభ్యో అగ్నిభ్యో హుతమ్స్త్యేతత్ || విశ్వాద్దమగ్నిం

యము కామ మాహుర్యం దాతారం ప్రతిగ్రహితార్ మాహుః | యం
జోహవీమి పృతనాసు సాసహిం తేభ్యో అగ్నిభ్యో హుతమ్ స్వేతత్ ||
ఉక్తాన్నాయ వశాన్నాయ సోమపుష్టాయ వేధసే | స్తోమైర్విధేమాగ్నయే ||
వైశానరజ్యేష్ఠేభ్యస్తేభ్యో అగ్నిభ్యో హుతమ్ స్వేతత్ || 29 ||

ధీర ఏకచత్వారిగ్ంశచ్చ || 13 ||

మా ఛన్తస్తత్ప్రతిధిశ్యగ్నిర్దేవతా తేన ఛన్త సా తేన బ్రహ్మణా తయా
దేవతయాజిరస్వధ్యువా సీద || ప్రమాఛన్తస్తదన్తరిక్షం వాయుర్దేవతా ప్రతిమా
ఛన్తస్తద్ద్యో సూర్యో దేవతా సిగ్విశ్చన్తస్తద్దిశ సోమో దేవతా గాయత్రీ
ఛన్తస్తదజా బృహస్పతిర్దేవతా త్రిష్టుప్ఛన్తస్తద్ధిరణ్యమిన్ద్రో దేవతా జగతీ
ఛన్తస్తద్ధోః ప్రజాపతిః || 30 || దేవతా నుష్టుప్ఛన్తస్తదాయుర్మిత్రో
దేవతోష్ఠిక్చన్తస్తచ్ఛక్తుః పూషా దేవతా విరాట్చన్తస్తదశో వరుణో దేవతా
బృహతీ ఛన్తస్తక్రృషిః పర్జన్యో దేవతా పఙ్క్తిశ్చన్తస్తతురుషః పరమేష్ఠీ
దేవతా తేన ఛన్త సా తేన బ్రహ్మణా తయా దేవతయాజిరస్వధ్యువా సీద || 31 ||

ప్రజాపతిశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ || 14 ||

పృథివ్యసి జన్మనా వశా సాగ్నిం గర్భమధత్తా సా మయా సంభ
వాన్తరిక్షమసి జన్మనా వశా సా వాయుం గర్భమధత్తా సా మయా సంభవ

ద్యౌర్లసి జన్మనా వశా సా దిత్యం గర్భమధత్తా సా మయా సంభవ
నక్షత్రాణ్యసి జన్మనా వశా సా చన్ద్రమ్ సం గర్భమధత్తా సా మయా
సంభవ ఋగసి || 32 || జన్మనా వశా సా సామ గర్భమధత్తా సా
మయా సంభవ విడసి జన్మనా వశా సా రాజానం గర్భమధత్తా సా
మయా సంభవ వాగసి జన్మనా వశా సా ప్రాణం గర్భమధత్తా సా
మయా సంభవాప్తో ౭సి జన్మనా వశా సా యజ్ఞం గర్భమధత్తా సా
మయా సంభవ || 33 ||

ఋగసి షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ || 15 ||

యా దేవ్యసీష్ఠ కే కుమార్త్యపశీవరీ సా మోపశేష్య జాయేవ సదమిత్య
తిం యా దేవ్యసీష్ఠ కే ప్రఫర్త్యపశీవరీ సా మోపశేష్య జాయేవ సదమిత్య
తిం యా దేవ్యసీష్ఠ కే యువతిరుపశీవరీ సా మోపశేష్య జాయేవ సదమిత్య
తిం యా దేవ్యసీష్ఠ క ఆయుర్ధాః ప్రాణదా అపానదా వ్యానదా శ్చక్షుర్ధాః
క్రోత్రదాః పృథివ్యామన్తరిక్షే దివః పృష్ఠ ఉపశీవరీ సా మోపశేష్య జాయేవ
సదమిత్యతిం యా దేవీ స్థేష్ఠకా సుశేవా ఉపశీవరీస్తా మోపశేష్యం
జాయా ఇవ సదమిత్యతిమ్ || 34 ||

పృష్ఠేవిగ్ంశతిశ్చ || 16 ||

స॒వ॒య॒సే॒ త్వా॒భి॒వ॒య॒సే॒ త్వో॒ర్ధ్వ॒వ॒య॒సే॒ త్వా॒ బృ॒హ॒ద్వ॒య॒సే॒ త్వా
స॒హీ॒య॒సే॒త్వా॒ స॒హ॒మా॒నాయ॒ త్వా॒ సా॒స॒హ॒యే॒ త్వా॒ స॒హ॒స్వ॒తే॒ త్వా॒భీ॒షా॒హే
త్వా॒భి॒భ్యే॒ త్వా॒భి॒మా॒తి॒షా॒హే॒ త్వా॒భి॒మా॒తి॒ఘ్నే॒ త్వా॒ ॥ 35 ॥

స॒వ॒య॒సే॒ ప॒ఞ్చ॒వి॒గ్ంశ॒తిః॒ ॥ 17 ॥

భూ॒య॒స్కృ॒దసి॒ వరి॒వ॒స్కృ॒ద్దసి॒ ప్రా॒చ్ఛ్య॒స్సూ॒ర్యా॒స్య॒స్మరి॒క్షమ॒స్యోజో
దాం॒ త్వో॒జసి॒ సా॒దయా॒మి॒ పయో॒దాం॒ త్వా॒ ప॒య॒సి॒ సా॒దయా॒మి॒ తేజో॒దాం
త్వా॒ తే॒జసి॒ సా॒దయా॒మి॒ యశో॒దాం॒ త్వా॒ య॒శసి॒ సా॒దయా॒మి॒ వర్చో॒దాం
త్వా॒ వ॒ర్చసి॒ సా॒దయా॒మి॒ పృ॒థి॒వ్యా॒స్త్వా॒ ద్రవి॒ణే॒ సా॒దయా॒మ్య॒స్మరి॒క్షస్య
త్వా॒ ద్రవి॒ణే॒ సా॒దయా॒మి॒ ది॒వ॒స్త్వా॒ ద్రవి॒ణే॒ సా॒దయా॒మి॒ ది॒శాం॒ త్వా॒ ద్రవి॒ణే
సా॒దయా॒మి॒ ద్రవి॒ణో॒దాం॒ త్వా॒ ద్రవి॒ణే॒ సా॒దయా॒మ్య॒పుష్ప॒దసి॒ గృ॒ధ్ర॒స॒దసి
శ్యే॒న॒స॒దసి॒ సు॒ప॒ర్ణ॒స॒దసి॒ నా॒క॒స॒దసి॒ ॥ 36 ॥

సా॒దయా॒మి॒ ద॒శ॒చ॒ ॥ 18 ॥

జ్యోతి॒ష్మతీం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ జ్యోతి॒ష్కృ॒దం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి
జ్యోతి॒ర్వి॒దం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మ్యూ॒ర్ధ్వజ్యోతి॒షం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ బృ॒హ
జ్యోతి॒షం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ వి॒శ్వజ్యోతి॒షం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మ్య॒జ॒స్రాం
త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ భా॒స్వ॒తీం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ దీ॒ప్య॒మా॒నాం॒ త్వా

సా॒దయా॒మి॒ రో॒చ॒మా॒నాం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ జ్వల॒న్తిం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి
మ॒ల్మ॒లా॒భ॒వ॒న్తిం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ జా॒గ్ర॒తీం॒ త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ బో॒ధ॒య॒న్తిం
త్వా॒ సా॒దయా॒మి॒ ॥ 37 ॥

జ్యోతి॒ష్మతీం॒ ద్వి॒చ॒త్వారి॒గ్ంశ॒త్ ॥ 19 ॥

కృ॒త్తి॒కా॒ న॒క్ష॒త్ర॒మగ్ని॒రే॒వ॒తా॒గ్నే॒ రు॒చః॒ స్థ॒ ప్ర॒జా॒పతే॒ నో॒మ॒స్య
ధా॒తు॒ర్ఋ॒చే॒ త్వా॒ రు॒చే॒ త్వా॒ భా॒సే॒ త్వా॒ జ్యోతి॒షే॒త్వా॒ తే॒న॒ ఛ॒న్త॒సా॒ తే॒న
బ్ర॒హ్మ॒ణా॒ త॒య్నా॒ దే॒వ॒తయా॒జ్ఞి॒ర॒స్వ॒ధృ॒వా॒ సీ॒ద॒ రో॒హి॒ణీ॒ న॒క్ష॒త్రం
ప్ర॒జా॒పతి॒రే॒వ॒తే॒న్వ॒గా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ మ॒రు॒త్తో॒ దే॒వ॒తా॒ బా॒హు॒ర్న॒క్ష॒త్రగ్ం॒ రు॒ద్రో
దే॒వ॒తా॒ పు॒న॒ర్య॒సు॒ర్న॒క్ష॒త్ర॒మది॒తి॒రే॒వ॒తా॒ తి॒ష్యో॒ న॒క్ష॒త్రం॒ బృ॒హ॒స్పతి॒రే॒వ॒తా
శ్లే॒షా॒ న॒క్ష॒త్రగ్ం॒ స॒రా॒ ॥ 38 ॥ దే॒వ॒తా॒ మ॒ఘా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ పి॒త॒రో॒ దే॒వ॒తా
ఫ॒ల్లు॒నీ॒ర్న॒క్ష॒త్రం॒ భగో॒ దే॒వ॒తా॒ ఫ॒ల్లు॒నీ॒ర్న॒క్ష॒త్ర॒మర్య॒మా॒ దే॒వ॒తా॒ హ॒స్తో
న॒క్ష॒త్రగ్ం॒ స॒వి॒తా॒ దే॒వ॒తా॒ చి॒త్రా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ త్వష్టా॒ దే॒వ॒తా॒ ని॒ష్ఠ్యం॒ న॒క్ష॒త్రం
వా॒యు॒రే॒వ॒తా॒ వి॒శ్వా॒ఖం॒ న॒క్ష॒త్రమి॒న్ద్రాగ్ని॒ దే॒వ॒తా॒నూ॒రా॒ధా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ మి॒త్రో
దే॒వ॒తా॒ జ్యే॒ష్ఠా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ వ॒రు॒ణో॒ దే॒వ॒తా॒ మూ॒లం॒ న॒క్ష॒త్రం॒ ని॒ర్ఋ॒తి॒రే॒వ॒తా
పా॒థా॒ న॒క్ష॒త్ర॒మా॒పో॒ దే॒వ॒తా॒పా॒థా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ వి॒శ్వే॒ దే॒వా॒ దే॒వ॒తా॒ ॥ 39 ॥
అ॒భి॒జి॒ న్న॒క్ష॒త్రం॒ బ్ర॒హ్మ॒ దే॒వ॒తా॒ శ్రో॒ణా॒ న॒క్ష॒త్రం॒ వి॒ష్ణు॒రే॒వ॒తా॒ శ్ర॒వి॒ష్ణా
న॒క్ష॒త్రం॒ వ॒స॒వో॒ దే॒వ॒తా॒ శత॒భి॒షం॒ న॒క్ష॒త్రమి॒న్ద్రో॒ దే॒వ॒తా॒ ప్రో॒ఘ॒ప॒దా॒ న॒క్ష

త్ర మహిర్బుధ్న్యో దేవతా ప్రోష్ఠపదా నక్షత్రమజ ఏకపాదేవతా రేవతీ
నక్షత్రం పూషా దేవతాశ్వయుజౌ నక్షత్రమశ్వినౌ దేవతా భరణీర్నక్షత్రం
యమో దేవతా బ్రాహ్మణో నక్షత్రగ్ం నోమ్నో దేవతాగ్నరుచ స్థప్రజాప
తే నోమనస్య ధాతుర్ముచే త్వా రుచే త్వా భాసే త్వా జ్యోతిషే త్వా
తేన చన్దసా తేన బ్రహ్మణా తయూ దేవతయాజీరస్వధ్యువా సీద || 40 ||

సర్పాదేవతా ఋచేత్వా పంచదశ చ || 20 ||

సమీచీ నామ్నాసి ప్రాచీదిక్తస్యాస్తే లగ్నిరధిపతిరసితో రక్షితా యశ్చ
తే లధిపతిర్యశ్చ రక్షితా తాభ్యాం నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం తే యం
ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమేనయోర్జంభేదధృ ఓజ శ్వా నామ్నాసి
దక్షిణా దిక్తస్యాస్తా ఇన్ద్రో లధిపతిస్తిరశ్చీనరాజీ రక్షితా యశ్చ తే లధిపతిర్యః
|| 41 || చ రక్షితా తాభ్యాం నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం తే యం
ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమేనయోర్జమ్భేదధృః ప్రాచీనామాసి ప్రతీచీ
దిక్తస్యాస్తే నోమో లధిపతి స్వజో రక్షితా యశ్చ తే లధిపతిర్యశ్చ
రక్షితా తాభ్యాం నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం తే యం ద్విష్మో యశ్చ
నో ద్వేష్టి తమేనయోర్జమ్భేదధృ స్సుషదానామా స్యుద్దీచీ దిక్తస్యాస్తే
వరుణో లధిపతి స్సుదాగూ రక్షితా యశ్చ తే లధిపతిర్యశ్చ రక్షితా
తాభ్యాం నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం తే యం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి

తమేనయోర్జమ్భే దధ్మో లవస్థా నామాస్యర్వాచీ దిక్తస్యాస్తే విష్ణురధిపతిః
కల్మాషగ్రీవో రక్షితా య శ్చ || 42 || తే లధిపతిర్యశ్చ రక్షితా తాభ్యాం
నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం తే యం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమేనయోర్జ
మ్భే దధ్మో లధిపత్నీ నామ్నాస్యర్థ్యా దిక్తస్యాస్తే బృహస్ప తిరధిపతిశ్చిత్రో
రక్షితా యశ్చ తే లధిపతిర్యశ్చ రక్షితా తాభ్యాం నమో అస్తు తౌ నో మృడతాం
తే యం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తమే న యోర్జమ్భేదధృః || 43 ||

యోయశ్చ తం త్రీణి చ || 21 ||

స్వయం క్షణ్యాన స్సుగమప్రయావం తిగ్మశృణో వృషభ శ్శశుచానః |
ప్రత్నగ్ం సధస్తమనుపశ్యమానా ఆ తన్హుమగ్నిర్వివం తతాన || త్వం తన్హు
రుత సేతురగ్నే త్వం పన్థా భవసి దేవయానః | త్వయాగ్నే పృష్ఠం
వయమారుహేమ యత్ర దేవై స్సుధమాదం మదేమ || అతిసర్గం దదతో
మానవాయోర్ధ్వం పన్థామనుపశ్యమానాః | అజుషస్త మరుతో యజ్ఞమేతం
వృష్టిద్యావానమమృతస్త్వస్వర్విదమ్ || ఆవర్తమానో భువనస్య || 44 ||
మధ్యే ప్రజాః కృణ్వన్ జనయన్విరూపాః | సంవత్సరః పరమేష్ఠీ ధృతవ్రతో
యజ్ఞం నః పాతు రజుసః పరస్మాత్ || ప్రజాం దదాతు పరివత్సరో నో
ధాతా దదాతు సుమనస్యమానః | బహ్వీ స్సాకం బహుధా విశ్వరూపా
ఏకవ్రతా మామృభిసంవిశన్తు || 45 ||

భువనస్య సప్తవిగ్ంశతిశ్చ || 22 ||

హిరణ్యగర్భ సప్తవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్ | స దా
ధార పృథివీం ద్యాముతేమాం కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || యః ప్రా
ణతో నిమిషతశ్చ రాజా పతిర్విశ్వస్య జగతో బభూవ | ఈశే యో అస్య
ద్విపదశ్చతుష్పదః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || య ఓజోదా
బలదా యస్య విశ్వ ఉపాసతే ప్రశిషం యస్య దేవాః | యస్య ఛాయామృతం
యస్య || 46 || మృత్యుః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || యస్యేమే
విశ్వే గిరయో మహిత్వా సముద్రం యస్య రసయా సహహుః | దిశో
యస్య ప్రదిశః పశ్చాదేవీః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || యేన ద్యౌరుగ్రా
పృథివీ చ దృఢా యేన స్వ స్తభితం యేన నాకః | యో అన్తరిక్షం
విమమే వరీయః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || య ఇమే ద్యావాపృథివీ
తస్తభానే అధారయద్రోదసి || 47 || రేజమానే | యస్మిన్నధి విత్తత సూరా
వీతి కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ || ఆపో హ యన్మహాతీర్విశ్వమా
యన్గర్భం దధానా జనయన్తీరగ్నిమ్ | తతో దేవానాం నిరవర్తతాసుః కస్మై
దేవాయ హవిషా విధేమ || ఆ నః ప్రజాం జనయతు ప్రజాపతిర్ధాతా దధాతు
సుమనస్యమానః | సంవత్సర ఋతుభి స్సంవిదానో మయి పుష్టిం
పుష్టిపతిర్దధాతు || 48 ||

99mytra.2final2

యస్య రోదసి చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ || 23 ||

సమన్యా తపః ప్రాణాదృచా దూతమిన్ద్రో ౭యమగ్నిరేనావ ఆయాహి
ఋతూనాం పృష్టోయవా యోఅపు మాఛన్తః పృథివ్యసి యాదేవీ సవ
యసే భూయస్కృజ్జ్యోతిష్మతీం కృత్తికా సమీచ్ఛీ స్వయగ్ం హిరణ్య
గర్భస్త్రయోవిగ్ంశతిః || 23 ||

సమన్యా ౭యమగ్నిర్ఋతూనాం దేవతా నుష్టుప్సమీచ్యష్టాచ
త్వారిగ్ంశత్ || 48 ||

సమన్యా పుష్టిపతిర్దధాతు ||

|| ఇతి మధ్యమకాణ్డే ||

|| అగ్నిచితి రామ ద్వాదశః ప్రపాఠకః ||

ఇతి ద్వీతీయ కాణ్డం సమాప్తమ్

హోరీః ఓమ్

|| శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ||

శ్లో || జ్ఞానానన్దమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికా కృతిమ్ |
అధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్య హే ||

ಯಜ್ಞರೈವಿದ್ಯೆ

వైత్రాణ్య సేనాపతి
(ద్వితీయ కాణ్డమ్)

[[[#yD 0# -&r# [QEr 7E &# C7E 1 QEM
@ 0p Å 3 11

$$\left(y^{\frac{1}{2}} \oplus \oplus \right)$$

CÁI# Ỹ#

$$\hat{Q} \circ \hat{Q} \in \mathcal{Q} \times \mathcal{Q} \times \mathcal{Q} \times \mathcal{Q}$$

ÑÊ&ûËÀÛ#855#834/#ûÛÄÛ#0p 1

& 3;978#J#5<5</#5686

Internet : www.chinnajeeyar.org

100mytra.2final2

$$y_{\text{new}} =$$

© C454# ŒÝ%0#y eg

&@ŷô≠#5335

$$y^{\frac{1}{2}} \hat{e} =$$

CẢNH ÔNG SỐNG

చీఫ్ ఐ.ఎ.ఎస్. బల్లూ

తొమ్మిది 522 501, చొక్కా 08/08

& 3;978#U#5<5</#:5686

JEEYAR EDUCATIONAL TRUST

SITANAGARAM - 522 501.

Guntur Dist.

& : 08645 - 72929, 72353.

$$\hat{Q} \hat{X} Q =$$

Visit Us

E-mail : jetsitanagaram@yahoo.com

Internet : www.chinnajeeyar.org

DTP & Design by :

మైత్రా యోగి నరసింహా

Figure 5

[[[#yD 0# -&r# [0Er 0&# C4# 1Q#M
0u op ãx à3m]]

$$\left(y^{\frac{1}{2}} \quad \frac{1}{2} \right)$$

CÁI# Cǎi# Cǎi# Cǎi#

$$\hat{Q} \in Q \times L \hat{A}$$

ÑÊÛÜ#855#834/#ÜÄÖ 1

& 3;978#J#5<5</#5686

Internet : www.chinnajeeyar.org

101mytra.2final2

$$y_{\text{new}} =$$

© C45# 015/02/eg

&@ŷô≠#5335

 $y^{\frac{1}{2}} \hat{e} =$

CANH CỨNG

చీహా ఏచ్చీ బల్మూ

తేదీ 522 501, చివరి 08/08

& 3;978#U#;5<5</#;5686

JEEYAR EDUCATIONAL TRUST

SITANAGARAM - 522 501.

Guntur Dist.

& : 08645 - 72929, 72353.

$$\hat{U} \otimes \hat{A} =$$

Visit Us

E-mail : jetsitanagaram@yahoo.com

Internet : www.chinnajeeyar.org

DTP & Design by :

